

Innkalling

Utvalg:	Kommunestyret
Møtested:	Laksforsen Turistcafé
Dato:	19.12.2018
Tidspunkt	Kl. 10:00

Forfall skal meldes via Møteportalen. Kan også meldes til Servicetorget i tillegg, tlf. 75182200.

Vararepresentanter møter kun ved spesiell innkalling.

Med henvisning til forvaltningsloven § 8, 3. ledd, vil en be om at beskjed om mulig inhabilitet blir meddelt Servicetorget.

Forvaltningsloven § 8, 3. ledd:

"Medlem skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre han ugild (inhabil). Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad."

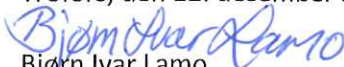
Orientering:

Mosjøen vg. skole v/ rektor Kurt Henriksen: Orientering om ny yrkesfagstruktur 2020. Hva skal være innholdet i den nye videregående skolen i Mosjøen?

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel
062/18	Referatsaker
063/18	Møteplaner 2019 - Formannskap - Fondsstyre - Administrasjonsutvalget og Kommunestyret
064/18	Endring i Selskapsavtale for SHMIL IKS
065/18	Endring av arbeidsgiverrepresentanter i AMU
066/18	Startlån til viderefordeling
067/18	Bosetting av flyktninger 2019 – 2020
068/18	Tilskudd Karius og Baktus kulturbarnehage 2019
069/18	Søknad om reguleringsendring - Ny adkomst masseuttak Laksfors
070/18	Endringer av kart over løypenett for snøscooter i Grane kommune
071/18	Grane kommune investeringsbudsjett 2019
072/18	Økonomiplan 2019-2022 med handlingsplan og budsjett 2019

Trofors, den 12. desember 2018

Bjørn Ivar Lamo
Ordfører

Anita Mellingen
Konst. rådmann

Grane kommune

ArkivKode: FE - 033
Arkivsak: 18/357
JournalpostID: 18/4637
Saksbehandler: Inger Lise Fløtnes
Dato: 12.12.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
062/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Referatsaker

Underliggende saker:

048/18, Kartlegging av skog på Statskog SFs grunn i Grane kommune - Konsekvenser ved vern

049/18, Oppretting budsjettregulering Bolyst KS 19/16

Rådmannens innstilling:

Referatsaker tas til orientering.

Grane kommune

ArkivKode: FE - 033
Arkivsak: 18/281
JournalpostID: 18/4085
Saksbehandler: Inger Lise Fløtnes
Dato: 05.11.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
080/18	Formannskapet	21.11.2018
063/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Møteplaner 2019 - Formannskap - Fondsstyre - Administrasjonsutvalget og Kommunestyret

Sammendrag:

Forslag til møteplan 2019:

Formannskapet	Fondsstyret (Vefsna)	Administrasjonsutvalget	Kommunestyret
13.02.19	13.02.19	13.02.19	27.02.19
13.03.19			
24.04.19			10.04.19
15.05.19	15.05.19		
12.06.19		12.06.19	19.06.19
04.09.19	04.09.19		25.09.19
09.10.19			16.10.19
06.11.19		06.11.19	
27.11.19	27.11.19		20.11.19
			19.12.19 *)
Møtestart kl. 10.00	Møtestart kl. 10.00	Møtestart kl. 10.00	Møtestart kl. 18.00
			*) = Dagmøte

Rådmannens innstilling:

Møteplaner 2019 for Formannskap - Fondsstyre - Administrasjonsutvalget og Kommunestyret vedtas.

Formannskapet 21.11.2018:**Møtebehandling:**

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS- 080/18 Innstilling:

Møteplaner 2019 for Formannskap - Fondsstyre - Administrasjonsutvalget og Kommunestyret::

Formannskapet	Fondsstyret (Vefsna)	Administrasjonsutvalget	Kommunestyret
13.02.19	13.02.19	13.02.19	27.02.19
13.03.19			
24.04.19			10.04.19
15.05.19	15.05.19		
12.06.19		12.06.19	19.06.19
04.09.19	04.09.19		25.09.19
09.10.19			16.10.19
06.11.19		06.11.19	
27.11.19	27.11.19		20.11.19
			19.12.19 *)
Møtestart kl. 10.00	Møtestart kl. 10.00	Møtestart kl. 10.00	Møtestart kl. 18.00
			*) = Dagmøte

Grane kommune

ArkivKode: FE - 026
Arkivsak: 07/627
JournalpostID: 18/4618
Saksbehandler: Inger Lise Fløtnes
Dato: 11.12.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
064/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Endring i Selskapsavtale for SHMIL IKS

Trykte vedlegg:

11.12.2018	64781	1439TF Anmodning om behandling av ny Selskapsavtale for SHMIL IKS - Eier...
11.12.2018	64782	08.18.01 utkast til SHMIL IKS selskapsavtale datert 27.04.2018
11.12.2018	64783	08.18.02 Utkast til Eieravtale av 27. april 2018

Sammendrag:

Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) er et interkommunalt avfallsselskap som ble stiftet i 14. juni 1995 for å ivareta eierkommunenes forpliktelser innen renovasjon og avfallsbehandling. Selskapet eies av de 11 Helgelandskommunene Alstahaug, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord, Sømna, Vefsn, Vega og Vevelstad. Til sammen er det rundt 41 000 innbyggere i disse kommunene.

I representantskapsmøte 16.11.17 gjorde representantskapet i SHMIL følgende vedtak:

1. Representantskapet til å vedtar ny veileder for valgkomiteens arbeid
2. Representantskapet til å ber valgkomiteen om å komme med revidering av § 5 Styret og daglig leder i Selskapsavtalen og § 2 Styret i Eieravtalen.

Revidering av Selskaps- og eieravtalen skjer i representantskapsmøtet våren 2018.

Endringene i selskapsavtalen og eieravtalen ble behandlet og vedtatt i representantskapet 24.04.18, og endringene er som følger:

Selskapets styre består av 6 medlemmer. Representantskapet velger 5 styremedlemmer og 3 varamedlemmer til styret for en periode på 2 år. Representantskapet velger også styreleder og medlemmer til valgkomiteen. Videre fastsetter representantskapet godtgjørelse til styret og valgkomiteen, etter forslag fra valgkomiteen. Ett av styrets medlemmer med varamedlem velges av og blant selskapets ansatte. Det ansattevalgte styremedlemmet skal ikke delta i behandlingen av saker hvor det skal fattes enkeltvedtak eller fastsettes forskrifter.

Selskapsavtale for SHMIL IKS skal vedtas i kommunestyret i alle eierkommunene før den kan gjøres gjeldende.

[Lov om interkommunale selskaper](#)

§ 4. Selskapsavtale:

For interkommunalt selskap skal det opprettes en skriftlig selskapsavtale. For de enkelte deltakere skal kommunestyret eller fylkestinget selv vedta avtalen. For deltaker som er interkommunalt

selskap, vedtas selskapsavtalen av representantskapet. Vedtaket krever tilslutning fra samtlige medlemmer av representantskapet med mindre annet er fastsatt i selskapsavtalen for det deltakende selskap.

Endringer i selskapsavtalen som gjelder forhold som omtalt i tredje ledd, skal skje på samme måte. Andre endringer vedtas av representantskapet med tilslutning fra minst to tredeler av de avgitte stemmer med mindre det er avtalt at også slike endringer skal vedtas i samsvar med regelen i første punktum.

Selskapsavtalen skal i det minste angi følgende:

1. selskapets foretaksnavn;
2. angivelse av deltakerne;
3. selskapets formål;
4. den kommune der selskapet har sitt hovedkontor;
5. antall styremedlemmer;
6. deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet;
7. den enkelte deltakers eierandel i selskapet og den enkelte deltakers ansvarsandel i selskapet dersom denne avviker fra eierandelen;
8. antall medlemmer av representantskapet og hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner;
9. annet som etter lov skal fastsettes i selskapsavtalen.

Vurdering:

Endringene i selskapsavtalens § 5 omhandler reduisering i representantantallet, som reduseres fra 7 til 5 medlemmer, samt 7 varamedlemmer reduseres til 3.

Pkt. 2 i representantskapets vedtak som gjelder endring i Eieravtalen skal bare vedtas i representantskapet.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret vedtar endringer i § 5 i Selskapsavtale for SHMIL IKS, gjeldende fra 01.01.2019.

Eierkommunene i SHMIL

Deres ref.:

Vår ref.: 1439/18-TF
Ark. : 010

Dato: 07.12.2018

Anmodning om endring av Selskapsavtale for SHMIL IKS.

I representantskapsmøte 16.11.17 gjorde representantskapet i SHMIL følgende vedtak:

1. *Representantskapet til å vedtar ny veileder for valgkomiteens arbeid.*
2. *Representantskapet til å ber valgkomiteen om å komme med revidering av §5 Styret og daglig leder i Selskapsavtalen og § 2 Styret i Eieravtalen. Revidering av Selskaps- og eieravtalen skjer i representantskapsmøtet våren 2018.*

I etterkant har administrasjonen mottatt forslag fra valgkomiteen til endring av § 2.1 i Eieravtalen og § 5 i selskapsavtalen. Det er også kommet inn innspill fra advokat Vibeke Resch Knudsen der det også er tatt inn i eieravtalens § 7 saksgang i forbindelse med endring av eieravtale og veileder til valgkomiteen.

Endringene i selskapsavtalen og eieravtalen ble behandlet og vedtatt i representantskapet i møte 24. april i år. Protokoll fra representantskapsmøtet er vedlagt.

Selskapsavtale for SHMIL IKS skal vedtas i kommunestyret i alle eierkommunene før den kan gjøres gjeldende. Vi ber derfor om at endringen i Selskapsavtale av 27.04.18 vedtas i kommunestyret i deres kommune innen 1. april 2019 slik at denne kan gjøres gjeldende for valg til SHMILs styre i årsmøtet 2019.

Følgende endring er gjort i Selskapsavtalen:

Nåværende selskapsavtale § 5 styre og daglig leder

Selskapets styre består av 8 medlemmer. Representantskapet velger 7 styremedlemmer og 7 varamedlemmer til styret for en periode på 2 år, samt styreleder og medlemmer til valgkomiteen. Videre fastsetter representantskapet godtgjørelse til styret etter forslag fra valgkomiteen, samt fastsette godtgjørelse til valgkomiteen etter forslag fra styret. Ett av styrets medlemmer med varamedlem velges av og blant selskapets ansatte.

Åremma
8664 Mosjøen

Tel. 75 11 39 50
Fax 75 11 39 51

post@shmil.no
www.shmil.no

Bankkonto
4530 05 12295

Org. nummer
975 824 845 mva

Trykt på 100%
resirkulert papir

Det ansattevalgte styremedlemmet skal ikke delta i behandlingen av saker hvor det skal fattes enkeltvedtak eller fastsettes forskrifter.

Ny § 5 Styre og daglig leder – vedtatt i representantskapet i sak 8/18:

§ 5 styre og daglig leder

Selskapets styre består av 6 medlemmer. Representantskapet velger 5 styremedlemmer og 3 varamedlemmer til styret for en periode på 2 år. Representantskapet velger også styreleder og medlemmer til valgkomitéen. Videre fastsetter representantskapet godtgjørelse til styret og valgkomiteen, etter forslag fra valgkomitéen.

Ett av styrets medlemmer med varamedlem velges av og blant selskapets ansatte.

Det ansattevalgte styremedlemmet skal ikke delta i behandlingen av saker hvor det skal fattes enkeltvedtak eller fastsettes forskrifter.

Vedlagt ligger forslag til ny selskapsavtale – datert 27.04.18 der endringen er markert med gult.

Når det gjelder pkt 2 i representantskapets vedtak som gjelder endring i Eieravtalen, skal denne bare vedtas i representantskapet. Denne er derfor vedtatt med forbehold om eierkommunenes godkjenning av selskapsavtalen. Eieravtalen med vedtatt endring er lagt med som orientering.

Vi ber om å få tilsendt vedtak i saken innen 1. april 2019.

Med vennlig hilsen
Søndre Helgeland Miljøverk

Toril H Forsmo
Kommunikasjonssjef

Åremma
8664 Mosjøen

Tel. 75 11 39 50
Fax 75 11 39 51

post@shmil.no
www.shmil.no

Bankkonto
4530 05 12295

Org. nummer
975 824 845 mva

Trykt på 100%
resirkulert papir

SELSKAPSAVTALE FOR SHMIL IKS

§ 1 SELSKAPET

Selskapets navn er SHMIL IKS.

Selskapet eies av Alstahaug, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord, Sømna, Vefsn, Vega og Vevelstad kommuner.

Selskapet har sitt hovedkontor i Vefsn kommune.

§ 2 FORMÅL

Selskapets formål er på vegne av eierkommunene å drive innsamling, transport, behandling og omsetning av avfall og alt som naturlig hører med til dette i eierkommunene, samt delta i eller etablere andre selskaper til utøvelse av virksomheten innenfor denne formålsangivelse.

I tillegg til dette formålet skal selskapet søke å redusere avfallsmengdene, utnytte ressursene i avfallet og behandle avfallet på en måte som fullt ut tilfredsstiller miljømessige krav som myndighetene stiller.

For aktiviteter utenfor hovedformålet skal det føres separate regnskap med rutiner som sikrer at det ikke begås krysssubsidiering.

Styret kan vedta deltakelse med eierinteresser i andre selskap innenfor selskapets formålsområde.

Videre kan selskapet gjennom konkurranse eller i samarbeid med kommersielle aktører utføre oppgaver for andre oppdragsgivere enn eierne; offentlige eller private, så lenge dette ikke kommer i strid med selskapets hovedformål og anskaffelsesregelverket.

§ 3 DELTAKERNES INNSKUDD OG EIER- OG ANSVARSANDEL

Deltakernes innskudd ved etablering var kr. 1 500 000,- fordelt etter folketall i kommunene pr. 01.01.1994.

Eier- og ansvarsandelen tilsvarende deltakerkommunenes folketall sist gang pr 31.12.2008:

Alstahaug	17,91 %	Leirfjord	5,19 %
Brønnøy	18,73 %	Sømna	5,11 %
Dønna	3,64 %	Vefsn	33,36 %
Grane	3,82 %	Vega	3,22 %
Hattfjelldal	3,64 %	Vevelstad	1,21%
Herøy	4,18 %		

Andelene kan reguleres hvert 4 år etter ønske fra en eller flere av de deltakende kommunene.

§ 4 REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet har 15 medlemmer med minimum to varamedlemmer hver som fordeles slik mellom deltakerne:

Alstahaug	2 medlemmer	Leirfjord	1 medlem
Brønnøy	2 medlemmer	Sømna	1 medlem
Dønna	1 medlem	Vefsn	3 medlemmer
Grane	1 medlem	Vega	1 medlem
Hattfjelldal	1 medlem	Vevelstad	1 medlem
Herøy	1 medlem		

Innkalling til ordinære representantskapsmøter skal skje med minst 4 ukers varsel, og skal inneholde saksliste. Innkalling med saksliste sendes deltakerkommunene med tilsvarende frist.

Representantskapet er beslutningsdyktig når minst 10 medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende.

§ 5 STYRET OG DAGLIG LEDER

~~Selskapets styre består av 8 medlemmer. Representantskapet velger 7 styremedlemmer og 7 varamedlemmer til styret for en periode på 2 år, samt styreleder og medlemmer til valgkomitéen. Videre fastsetter representantskapet godtgjørelse til styret etter forslag fra valgkomitéen, samt fastsette godtgjørelse til valgkomitéen etter forslag fra styret.~~

Ett av styrets medlemmer med varamedlem velges av og blant selskapets ansatte.

Det ansattevalgte styremedlemmet skal ikke delta i behandlingen av saker hvor det skal fattes enkeltvedtak eller fastsettes forskrifter.

Selskapet tegnes av styrets leder eller nestleder og daglig leder i fellesskap, og styret kan meddele prokura.

Selskapets styre består av 6 medlemmer. Representantskapet velger 5 styremedlemmer og 3 varamedlemmer til styret for en periode på 2 år. Representantskapet velger også styreleder og medlemmer til valgkomitéen. Videre fastsetter representantskapet godtgjørelse til styret og valgkomiteen, etter forslag fra valgkomitéen.

Ett av styrets medlemmer med varamedlem velges av og blant selskapets ansatte.

Det ansattevalgte styremedlemmet skal ikke delta i behandlingen av saker hvor det skal fattes enkeltvedtak eller fastsettes forskrifter.

§ 6 OPPTAK AV LÅN

Selskapet kan ta opp lån innenfor en samlet ramme på kr. 158.000.000,-.

Låneopptak over kr. 20 000 000,- skal behandles i representantskapet.

Alle låneopptak må godkjennes av fylkesmannen.

§ 7 TVISTER

Dersom det oppstår tvist mellom deltakerne om fortolkningen eller gjennomføringen av denne avtalen, skal konflikten søkes løst gjennom forhandlinger.

Dersom forhandlinger ikke fører frem innen rimelig tid, skal tvisten søkes løst ved mekling. Mekler godkjent av Den Norske Advokatforening skal i så fall benyttes, eller annen godkjent mekler.

Eieravtale Søndre Helgeland Miljøverk

(Underlag til selskapsavtale datert 27.04.2018)

Eierkommuner:

Alstahaug kommune
Grane kommune
Leirfjord kommune
Vega kommune

Brønnøy kommune
Hattfjelldal kommune
Sømna kommune
Vefsn kommune

Dønna kommune
Herøy kommune
Vevelstad kommune

§ 1 Representantskapet

Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet og representantskapet er selskapets øverste myndighet.

§ 1.1 Representantskapets sammensetning

Selskapets representantskap skal være sammensatt av representanter fra eierkommunene i relasjon til folketallet, slik at kommunene får en representant pr. påbegynt 5 000 innbygger. Antall medlemmer justeres etter folketallet hvert fjerde år og ved økning/reduksjon i antall eierkommuner eller kommunesammenslåing. Medlemmer av styret kan ikke være medlemmer av representantskapet.

Kommunestyret i den enkelte eierkommune velger medlemmene med personlige varamedlemmer til representantskapet for en periode på 4 år. Valgene følger valgperioden for kommunestyrene. Deltakere kan foreta nyvalg av sine representanter i valgperioden.

§ 1.2 Innkalling til representantskapet

Representantskapet trer sammen når leder bestemmer det, eller når styret, revisor, minst en av eierne eller minst tredel av representantskapets medlemmer krever det. Innkalling til møte skal skje med minst fire ukers varsel og skal innholde saksliste.

Styrets leder og daglig leder har plikt til, de øvrige styremedlemmer har rett til, å møte i representantskapet og med talerett.

§ 1.3 Representantskapets myndighet og saksbehandling

Representantskapet skal behandle følgende saker:

- a) Selskapets reviderte årsregnskap med årsberetning
- b) Fastsetting av godtgjørelse til representantskapet, styret, valgkomite samt revisor.
- c) Valg:
  - leder og nestleder i representantskapet for 2 år ad gangen
  - styremedlemmer med varamedlemmer

- styrets leder og nestleder for 2 år ad gangen
  - leder, nestleder og medlem av valgkomiteen
  - revisor ved skifte av revisor
- d) Forslag fra styret til budsjett og økonomiplan.
- e) Forslag fra styret til prisregulativ.
- f) Forslag fra styret til låneopptak når lånesum er over kr. 20 000 000.
- g) Forslag fra styret om avhendelse eller pantssettelse av fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander eller investeringer som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne.
- h) Endring av selskapsavtalen eller forslag til eierkommunene om slik endring, jf. **eieravtalens § 7.**
- i) Forslag om utelukkelse av deltakere i henhold til § 9.
- j) Forslag fra styret til langtidsplaner og vesentlige endringer i metoder/systemer.
- k) Andre saker som kreves behandlet av styret, revisor, eller minst 1/3 av representantskapets medlemmer.

Det skal avholdes minst to representantskapsmøter i året. Det første møte skal avholdes innen utgangen av april måned, og representantskapet skal da behandle sakene nevnt i punktene a – c. Innen utgangen av november måned skal det avholdes møte til behandling av sakene d – e. Øvrige saker behandles ved behov og representantskapet kan innkalles i samsvar med IKS-lovens § 8.

Representantskapet er vedtaksberettiget og gjennomfører saksbehandlingen i samsvar med IKS-lovens § 9. Valg skal skje skriftlig dersom ett av representantskapets medlemmer krever det. Representantskapet er beslutningsdyktig når minst 10 av 15 medlemmer er til stede. Vedtakene gjøres med vanlig flertall av de stemmer som er avgitt.

§ 2 Styret

§ 2.1 Styrets sammensetning

~~Kommuner over 5 000 innbyggere skal ha en representant i styret. De øvrige kommuner samarbeider to og to slik at hver kommune har styrerepresentasjon annenhver valgperiode med henholdsvis medlem og varamedlem. Ved endring i kommunestrukturen eller lignende som gir ulikt kommuneantall for samarbeid, skal den største av kommunene under 5 000 innbyggere ha fast representasjon.~~

Styret består av 5 medlemmer + ansatterepresentant. Minst ett styremedlem velges fra hver region. To styremedlemmer velges uavhengig av tilhørighet.

Det velges tre varamedlemmer i rekkefølge. Ett varamedlem fra hver region.

**Regioninndeling er som følger:
Vefsn, Grane og Hattfjelldal**

Vevelstad, Vega, Sømna og Brønnøy
Alstahaug, Herøy, Dønna og Leirfjord.

§ 2.2 Styrets myndighet og saksbehandling

Styret har ansvaret for selskapets forvaltning og ansvar for en tilfredsstillende organisasjon av selskapets virksomhet, jf. IKS-loven § 13.

Styret har myndighet til å ansette, si opp/avskjedige daglig leder samt fastsette dennes ansettelsesvilkår. Styret skal vedta instruks for daglig leder.

Styret kan oppta lån inntil kr 20 000 000. Lån utover disse rammer krever samtykke fra eierkommunene.

For øvrig gjelder reglene om låneopptak i IKS-loven § 22, herunder kravet om at låneopptak må godkjennes av departementet (fylkesmannen).

Innkalling til styremøte og saksbehandlingen i styret skal gjennomføres i samsvar med IKS-lovens §§ 11 og 12.

§ 3 Daglig leder

§ 3.1 Daglig leders myndighet

Den daglige leder er leder for selskapets øvrige ansatte og har myndighet til å ansette, si opp/avskjedige samt fastsette lønnsvilkår for bedriftens ansatte innenfor de rammer som følger av arbeidslivets avtaler.

Det skal foreligge egen instruks for daglig leder.

§ 4 Valgkomite

§ 4.1 Retningslinjer for valgkomiteen

Det skal oppnevnes en valgkomite til forberedelse av representantskapets valg og valgkomiteen skal bestå av 3 medlemmer, hvorav en er leder og en nestleder. Valgkomiteen sammensettes på følgende måte:

- 1 medlem fra Brønnøy, Sømna, Vega eller Vevelstad kommune
- 1 medlem fra Alstahaug, Dønna, Herøy eller Leirfjord kommune
- 1 medlem fra Grane, Hattfjelldal eller Vefsn kommune

Valgkomiteen velges for en periode på 2 år.

Valgkomiteen skal fremme en innstilling til Representantskapet på representanter til styret. Valgkomiteen skal også fremme et forslag til godtgjørelse av styremedlemmer. Det skal foreligge egne retningslinjer til valgkomiteens arbeid.

§ 5 Avfallsgebyr

Hver eierkommune skal kreve inn avfallsgebyr og betale for selskapets tjenester. Avfallsgebyrene fastlegges av det enkelte kommunestyre, jf. forurensingsloven. Gebyrene skal dekke kommunens samlede utlegg til avfallshåndteringen. Selskapets årlige vederlag fra eierkommune innkreves i tre rater ved fakturering i februar, juni og oktober. Oppgaven med innkreving av avfallsgebyr utføres av selskapet.

Selskapet skal ha ens gebyrer og priser for tjenester ovenfor eierkommunene. Dersom det forslag til gebyrer og priser som selskapet forelegger kommunen ikke blir godtatt, plikter kommunen å drøfte gebyr- og prisfastsettelsen. Blir partene ikke enige, kan kommunen utelukkes etter § 9.

§ 6 Avfallsforskrifter

Alle eierkommunene skal ha felles avfallsforskrifter i sitt forhold til selskapet tilpasset selskapets behov. Dersom det forslag til forskrifter som selskapet forelegger kommunen ikke blir godtatt, plikter kommunen å drøfte forskriftene med selskapet før endelig vedtak treffes. Blir partene ikke enige, kan kommunen utelukkes etter § 9.

§ 7 Endring av selskapsavtalen, eieravtalen og retningslinjer til valgkomiteen

1. Vedtak om endring av selskapsavtalen skal besluttes i henhold til IKS-lovens § 4, 2. og 3. ledd.
2. Vedtak om endring av eieravtalen gjøres av representantskapet med 2/3 flertall.
3. Vedtak om endring i veileder til valgkomiteen gjøres av representantskapet med 2/3 flertall

§ 8 Uttreden

Hver enkelt eierkommune kan si opp sitt deltakerforhold i selskapet i henhold til IKS-loven § 30. Ved uttreden må den uttredende kommune innbetale sin andel av selskapets brutto gjeld.

§ 9 Utelukkelse

Dersom en deltaker vesentlig misligholder sine forpliktelser i selskapsforholdet eller dersom det oppstår spørsmål i henhold til §§ 5 og 6, kan de øvrige deltakere enstemmig beslutte at vedkommende deltaker skal utelukkes fra selskapet i henhold til reglene i IKS-loven § 31. Ved utelukkelse som følge av uenighet i henhold til §§ 5 og 6, kreves enstemmighet blant de kommuner som har godtatt selskapets forslag. Ved utelukkelse skal det økonomiske oppgjør være som ved uttreden.

§ 10 Oppløsning

Ved oppløsning av selskapet gjelder reglene i IKS-loven §§ 32 – 37.

Grane kommune

ArkivKode: FE - 033
Arkivsak: 12/161
JournalpostID: 18/4322
Saksbehandler: Anita N. Mellingen
Dato: 20.11.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
009/18	Arbeidsmiljøutvalget	22.11.2018
065/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Endring av arbeidsgiverrepresentanter i AMU

Sammendrag:

Arbeidsgiverrepresentanter i Arbeidsmiljøutvalget i Grane kommune består av 2 politikere + rådmann og arbeidstakersiden består av 2 hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet.

Antall medlemmer i AMU skal være på seks medlemmer med lik representasjon fra arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden.

Vurdering:

Representanter til arbeidsmiljøutvalget blir valgt i hver valgperiode. De valgte medlemmene må ofte bruke lang tid på å få god nok kunnskap om kommunen og arbeidsmiljøet her, for å kunne ha noen mulighet til å vurdere sakene. Vi ser også at det er vanskelig å få de folkevalgte representanter til å møte i møtene i AMU, og det er sjelden vi får representantene til å være med på 40 timers kurset i arbeidsmiljø/HMS, som er obligatorisk for medlemmer i amu og for verneombud.

Mange kommuner har gått bort fra å ha medlemmer fra arbeidsgiversiden fra de folkevalgte, og har kun administrative medlemmer i arbeidsmiljøutvalget.

Arbeidsgiversiden vil bli godt ivaretatt av den administrative kommunale ledelsen, selv om de folkevalgte trer ut. Utvalget vil bli ivaretatt i henhold til lovverket, og Hovedverneombud og BHT vil fortsatt ha talerett. I tillegg vil dagens kostnader kunne reduseres i henhold til møtegodtgjørelse for folkevalgte og samt arbeidsmiljøkurs kostnadene.

Rådmannens innstilling:

Arbeidsmiljøutvalget i Grane kommune endres fom. 01.01.2019, ved at nåværende utvalg opphører og nytt arbeidsmiljøutvalg opprettes fra samme dato.

Det nye utvalget består av 3 representanter fra arbeidstakersiden som tidligere, og arbeidsgiversiden får 3 representanter fra administrasjonen.

Rådmannen får myndighet til å velge ut 2 representanter som velges for 2 år av gangen.

Arbeidsmiljøutvalget 22.11.2018:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

AMU- 009/18 Innstilling:

Arbeidsmiljøutvalget i Grane kommune endres fom. 01.01.2019, ved at nåværende utvalg opphører og nytt arbeidsmiljøutvalg opprettes fra samme dato.

Det nye utvalget består av 3 representanter fra arbeidstakersiden som tidligere, og arbeidsgiversiden får 3 representanter fra administrasjonen.

Rådmannen får myndighet til å velge ut 2 representanter som velges for 2 år av gangen.

Grane kommune

ArkivKode: FE - 252
Arkivsak: 17/177
JournalpostID: 18/4580
Saksbehandler: Irene Johansen
Dato: 05.12.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
066/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Startlån til viderefordeling

Sammendrag:

Jfr. Bevilgning av startlån til videretildeling 2018, 27-03-18

Etter søknad har Grane kommune mottatt bevilgning på kr 4.000.000 fra Husbanken i form av startlån til videretildeling. Låne gis med flytende rente som serielån med totalt 20 års løpetid hvorav 0 år er avdragsfrie.

Kommunen kan bes om fastrente.

Startlån skal bidra til at svakstilte grupper skal kunne etablere seg i egen bolig. Det er en økonomisk behovsprøvd låneordning som kan gis til husstander som har problemer med å oppnå fullfinansiering i det private kredittmarkedet på grunn av inntekt/og eller manglende egenkapital.

Med bankens krav om at lånesøkeren skal stille med minimum 15 % egenkapital har etterspørselen etter startlån økt, og det har kommet inn en ny søkergruppe som tidligere ikke hadde behov for denne type støtte.

Grane Kommune hadde ca kr. 1.800 000,- disponibelt for videre utlån pr dags dato. Vi har saker som er under vurdering og som ikke er behandlet. Erfaringsmessig vil det ikke bli aktuelt med tilsagn i alle sakene, forhåndsgodkjenning vil bli gitt, men denne faller bort etter tre måneder dersom de ikke har hus/leilighet som kan kjøpes. Men det vurderes likevel å være behov for nytt låneopptak. Det er en del søkere som venter på å få sine saker behandlet, og det har vært forespørsel fra personer som ikke har kommet med søknad.

Startlån kan være et godt virkemiddel for å øke gjennomstrømming i kommunale boliger. Det vurderes også å være et virkemiddel for å få effekt av Bolyst satsing i Grane Kommune.

Vurdering:

Startlån er, nest etter bostøtte, det viktigste boligsosiale virkemiddel for å gi vanskeligstilte mulighet til å etablere seg i egen bolig. Det kan gi bedre gjennomstrømming i kommunale boliger. Egen bolig er dessuten ofte viktig i en rehabiliteringsprosess. Videre kan det være et godt virkemiddel for å få effekt av Bolystsatsing.

Rådmannens innstilling:

Grane Kommune tar opp lån i Husbanken med 4.000.000 som skal benyttes til videretildeling av startlån. Lånet nedbetales over 20 år.

Grane kommune

ArkivKode: FA - F30
Arkivsak: 15/338
JournalpostID: 18/4595
Saksbehandler: Irene Johansen
Dato: 05.12.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
067/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Bosetting av flyktninger 2019 – 2020

Sammendrag:

Grane Kommune har hatt bosetting av flyktninger fra 2015, i denne forbindelse har Grane kommune opparbeidet seg en kompetanse i arbeid med integrering og bosetting av flyktninger.

I 2018 hadde vi ingen til bosetting, men det har vært familiegjenforening.

Dersom bosetting i 2019-2020 vil det ikke være behov for flere boliger. Det er flere som har flyttet, enten pga av skole eller arbeid, slik at det er mulig å ta imot flere uten å må bygge nye boliger. Flyktningetjenesten har i tillegg en privat leid leilighet, hvor kontrakten uproblematisk kan videreføres.

I dag har vi totalt 37 bosatte, 21 voksne og 16 barn. Vi har bygd opp en tjeneste der vi har voksenopplæring i kommunene, frivilligsentralen er involvert og det er mange som er i språkpraksis og arbeidstrening i kommunen. Av de 21 voksne er det 12 som er i jobb. De er både delvis og i full stilling. Noen har fast jobb mens andre er i vikariat.

Fra høsten 2018 er det sannsynlig fire deltagere som er aktuell for voksenopplæring. Det er to deltagere som har behov for annen opplæring, videregående og/eller grunnskole. Grane kommune ser at det kan bli vanskelig å opprettholde tilbud om voksenopplæring med så få deltagere.

Grane kommune har god kompetanse i arbeidet med bosetting av flyktninger og vi har ressurser til å ivareta videre bosetting. I 2017 bosatte vi en familie hvor ett av barna har funksjonshemming, dette har blitt godt ivaretatt av skole/barnehage og andre involverte instanser. Erfaringsvis ser vi at de tilskudd som tildeles ved økonomiske overføringer vil dekke kommunens driftsutgifter.

Grane kommune mottar integreringstilskudd ved bosetting av flyktninger, tilskuddet gis over fem år og satsene er pr dags dato:

År 1: kr 187 000,-
År 2: kr 239 000,-
År 3: kr 171 000,-
År 4: kr 85 500,-
År 5: kr 71 600,-

Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:

År 1:	kr 31 900,-
År 2:	kr 62 300,-
År 3:	kr 43 350,-

Det utbetales tilskudd/engangstilskudd, grunntilskudd til kommunen, og dersom det er mellom 4-150 personer med rett og plikt til opplæring i norsk eller samfunnskunnskap etter introduksjonsloven utbetales tilskuddet med om lag kr 575 000,-

Ved bosetting er det ingen forutsigbarhet om hvem som blir tildelt. Det kan være enslige med eller uten familie, eller det kan være familier med barn. Ved bosetting av enslige ser en ofte at søkes om familiegjenforening. Kommunen har ingen innflytelse på hvem som kommer til bosetting eller hvilken nasjonalitet som kommer for bosetting.

Ved planlegging av bosetting er det ønskelig å fylle opp inntil to boliger, dette kan da være enslige eller to familier.

Ansvar for bosetting av flyktninger ligger under NAV kontoret. Det er tilknyttet en 50 % stilling i Nav som har ansvaret for bosetting og introduksjonsprogrammet. I tillegg er det 40 % stilling i frivilligsentralen som har ansvaret for oppfølging og veiledning i bolig.

I Voksenopplæring er det i dag ansatt 2 personer som er knyttet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Grane Kommune tilbyr ikke grunnskoleopplæring. Denne tjenesten må kjøpes av Vefsn Kommune til de som har behov for grunnskoleopplæring.

Grane Kommune ha pr dags dato ikke mottatt anmodning fra IMDI om bosetting av flyktninger for 2019. Siste vedtak om bosetting var for 2017.

Vurdering:

Grane Kommune har opparbeidet seg god kompetanse på bosetting av flyktninger fra vi i 2015 startet. Det har vært mange gode erfaringer, og dersom vi ikke har mulig til å videre kunne bosette årlig vil denne kompetanse raskt forsvinne.

Da vi ikke har mottatt noen konkret anmodning, har kommunen foretatt en konkret vurdering på hvor mange vi kan bosette. Det vil ikke være vanskelig å tilby to familier bosetting, da vi har ledige boliger.

Det er opparbeidet gode rutiner i forbindelse med bosettingsarbeid, det er opparbeidet flere team i forbindelse med denne jobben, og vi er pr i dag positiv til å få mulighet til å fortsette med bosetting og å opprettholde den kompetansen som i dag er tilført Grane Kommune.

Rådmannens innstilling:

Grane Kommune ønsker å videreføre jobben med bosetting av flyktninger og ønsker å legge til rette for bosetting i to leiligheter. Dersom vi får bosetting, er det ønskelig med to familier.

Grane kommune

ArkivKode: FA - A10, FE - 223
Arkivsak: 10/161
JournalpostID: 18/4024
Saksbehandler: Anne Kristin Solheim
Dato: 31.10.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
068/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Tilskudd Karius og Baktus kulturbarnehage 2019

Sammendrag:

Tilskudd til private barnehager tildeles etter. Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager.

Kommunen skal yte tilskudd til private barnehager. Det er kommunens driftsutgifter i egen barnehage to år før tilskudds året som danner grunnlag for beregning av kommunens driftstilskudd. Tilskuddet består av et **driftstilskudd** (lønns- og driftsmidler) og et **kapitaltilskudd** (avskrivning og renter på bygninger og andre anleggsmidler).

Det skal beregnes driftstilskudd separat for store barn og små barn (under 3 år). Kapitaltilskudd skal utbetales med samme sats for alle barn.

Kommunens utgifter til tilrettelegging til barn med spesielle behov, skal ikke tas med i beregningen.

Det er ikke lengre noen bestemmelse om minimumssats, det vil si at barnehagen får 100 prosent av tilskuddssats for driftstilskudd. Det er lagt på et administrasjonspåslag på 4,3 prosent av gjennomsnittlige brutto driftsutgifter i kommunale barnehager. Kommunens pensjonskostnader er tatt ut av beregningsgrunnlaget for tilskuddssatsen og i henhold til forskrift er det lagt inn tretten prosent pensjonspåslag.

Kapitaltilskudd skal utbetales med samme sats for alle barn. Kommunen skal gi kapitaltilskudd til private barnehager per heltidsplass ut fra barnehagebyggets byggeår. Ombygde barnehager etter godkjennings år.

Tilskuddet gis etter nasjonale satser fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Vurdering:

Beregning av kommunalt tilskudd for 2019 til Karius og Baktus kulturbarnehage er gjort etter gjeldene regler og blir slik.

Satser for kommunalt tilskudd 2019	Per heltidsplass
Driftstilskudd små barn	Kr 221 416
Driftstilskudd store barn	Kr 100 958

Satser for kapitaltilskudd	Per heltidsplass
Til og med 2009	Kr 9200
2010-2012	Kr 15700
2013-2015	Kr 18500
2016-2018	Kr 22500

Rådmannens innstilling:

Tilskuddet til Karius og Baktus kulturbarnehage for 2019 blir:

Driftstilskudd små barn kr 221 416

Driftstilskudd store barn kr 100 958

+ Kapitaltilskudd

Grane kommune

ArkivKode:
Arkivsak: 14/324
JournalpostID: 18/4597
Saksbehandler: Lisa-Renee Skulstad
Dato: 04.12.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
062/18	Nærings- og naturforvaltningskomite	12.12.2018
069/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Søknad om reguleringsendring - Ny adkomst masseuttak Laksfors

Trykte vedlegg:

07.12.2018	64766	Felles følgebrev (L)(105246)
07.12.2018	64767	Fra Dirmin
07.12.2018	64768	Fra Nordland fylkeskommune (002)
07.12.2018	64769	Revidert plankart (L)(104023)
07.12.2018	64770	Reviderte planbestemmelser (L)(104032)
07.12.2018	64771	Reviderte planbestemmelser uten markeringer
07.12.2018	64772	Søknad om reguleringsendring etter forenklet prosess (L)(104027)
07.12.2018	64773	Vedtatt plankart (L)(104025)

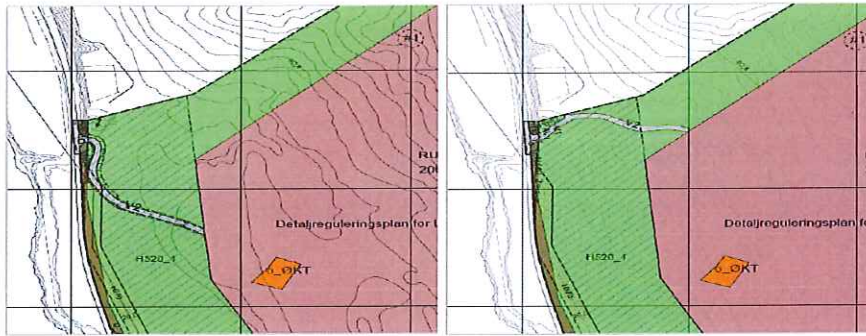
Sammendrag:

På vegne av SVEVIA Norge AS søker Norconsult iht. plan- og bygningsloven § 12-14 andre ledd om reguleringsendring etter forenklet prosess for del av reguleringsplan for Laksfors masseuttak (vedtatt 12.05.2016).

I 2016 ble reguleringsplan for Laksfors masseuttak utarbeidet og vedtatt. I etterkant av vedtaket ble adkomstvei justert og bygd uten å være iht. vedtatt reguleringsplan. I gjeldende plan er det lagt opp til at adkomst til masseuttaket fra E6 legges via eksisterende kryss og videre via eksisterende adkomstvei som går vest for masseuttaket.

Bakgrunnen for at adkomstveien er endret er fordi tiltakshaver tar ut masser i planområdet og det har oppstått behov for å endre adkomstveien slik at denne ble lagt nordvest fra innkjørselen fra E6. Påkoblingen mot E6 ønskes ikke endret.

Adkomststraséen endres slik som vist i figur 1 til høyre. Plasseringen av avkjørsel/kryss mot E6 forblir uendret, men utformingen er tilpasset den nye traséen. Den nye utformingen av krysset slik den er regulert inn jf. område benevnt V1 på revidert plankart) er iht. Statens vegvesens veinormal. Selve adkomstveien (område benevnt V2 på revidert plankart) er planlagt utformet iht. veiklasse 3 etter normaler for landbruksveier.

Figur 1: Til venstre: utsnitt av gjeldende reguleringsplan, til høyre: utsnitt av revidert reguleringsplan. Utarbeidet av Norconsult.

Eksisterende bolig nord for planområdet kan benytte den nye adkomstveien. Avkjørsel til denne boligen fra den nye traséen er rådslått i felleskap med boligeier og er regulert inn på plankartet.

Iht. planprosessen er forslaget til reguleringsendringen vurdert opp mot forskrift om konsekvensutredning og vurderes ikke å falle inn under verken §§ 6 eller 8. Reguleringsendringen vil ikke påvirke gjennomføringen av den vedtatte reguleringsplanen, snarere motsatt at omsøkt endring er nødvendig for å kunne gjennomføre reguleringsplanen. Hoveddrammene i planen vil heller ikke påvirkes av nytt planforslag. Ny vei vil bli lagt i et område som er regulert til grønstruktur i gjeldende reguleringsplan. Området vurderes ikke som å være et viktig friluftsområde og har ingen særskilt naturverdi. Etter forslagstillers vurdering bør plansaken behandles som reguleringsendring etter forenket prosess.

Planbestemmelsen er også revidert slik at den er tilpasset revidert plankart. Det er i hovedsak bestemmelser som omfatter vei som endres, punktet båndleggingssone tas bort også tilføyes det 2 til punkter under punktet rekkefølgebestemmelse. Omsøkt ny veitrasé vil berøre en liten bekk med liten vannføring. Bekken planlegges lagt i rør og det foreslås tatt inn i bestemmelsen at dimensjonering av rør skal være tilpasset vannføring.

1. Forholdet til elv/bekk

Omsøkt ny veitrasé vil berøre en liten bekk med liten vannføring. Denne planlegges lagt i rør. Det foreslås tatt inn i bestemmelsene at dimensjonering av rør skal være tilpasset vannføring (jf. § 4.2, andre avsnitt). Det foreslås også tatt med en rekkefølgebestemmelse knyttet til dette (jf. § 8, siste punkt).

Planlagt tiltak vurderes ikke å få negative virkninger for Vefsna vassdrag.

2. Forholdet reindrift

Omsøkt ny veitrasé vurderes ikke medføre større ulempe for reindrift. Slik det fremgår av bestemmelsenes § 4.2 siste avsnitt, vil den nye veien bli utformet slik at den enkelt lar seg krysse med rein.

3. Oppsummering

På bakgrunn av gjennomgang ovenfor vurderes omsøkte endringer å være av mindre vesentlig karakter og anses ikke å gå utover hoveddrammene i gjeldende plan eller ha vesentlige virkninger for verken miljø eller samfunn.

Vurdering:

Det er kun gjort endringer i plankartet og planbestemmelsen, planbeskrivelsen er ikke endret på da Norconsunt vurderer det som ikke nødvendig med full reguleringsprosess.

Rådmannens innstilling:

Søknad fra Norconsult om reguleringsendring av Laksfors masseuttak vedtas med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12

Kommunens bygningsingeniør vil i egen sak behandle byggesøknaden etter at reguleringsplanen er vedtatt.

Grane kommune v/Lisa Renee Skulstad
 Industriveien 2
 8680 Trofors

Deres ref.:

Vår ref.:
 5183810

Dato:
 2018-11-21

Felles følgebrev - søknad om reguleringsendring etter forenklet prosess samt søknad om tillatelse i ett rinn

På vegne av SVEVIA Norge AS søkes det om reguleringsendring etter forenklet prosess samt tillatelse i ett trinn for anlegg av ny atkomstvei ifm. Laksfors masseuttak.

1. Merknadsbehandling av innkommende merknader ifm. plan-/ og nabovarsel

Berørte parter (offentlige og private) samt naboer/grunneiere ble hørt og varslet i brev datert 16.08.2018. Sammendrag av innkommende innspill/merknader og kommentarer til disse fremgår av tabellen nedenfor.

Person/etat	Dato	Innspill	Kommentar
Direktoratet for mineral forvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF)	21.08.2018	DMF kan ikke se at endringen berører registrerte forekomster av mineralske ressurser av regional, nasjonal eller internasjonal verdi, bergrettigheter eller masseuttak i drift. DMF har dermed ingen merknader til saken.	-
Nordland fylkeskommune (NFK)	14.09.2018	Så langt NFK kan se vil tiltaket ikke være i strid med regional politikk slik det blant annet går fram av de arealpolitiske retningslinjene i Fylkesplan for Nordland. Planområdet er innenfor området for Regional plan for Vefsna. NFK ber kommunen vurdere reguleringsendringen i forhold til denne planen. Reguleringsendringen medfører at en sidebekk til Vefsna skal legges i rør et kortere stykke. Vann-forskriften § 12 kan komme i bruk når det fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst.	- Planlagt tiltak vurderes ikke å få negative virkninger for Vefsna vassdrag. Det vises for øvrig til kommunens vurdering/saksframlegg. Planlagt tiltak vurderes ikke å føre til forringelse av tilstandsklassen for elva eller medføre at miljømålene ikke nås.

I reguleringsplansaker er det kommunen som sektormyndighet ifølge plan- og bygningsloven som er ansvarlig for en slik vurdering.	Det vises for øvrig til kommunens vurdering/saksframlegg.
NFK ber om at kommunen, så snart som mulig etter vedtak av denne plan, sender sosifil, kart som pdf og lenke til plandokument til plannordland@kartverket.no .	Det vises til kommunens tilsvar/saksframlegg

---

2. Ansvarsrett og valg av tiltaksklasse

Norconsult AS har ansvarsrett for rollen som ansvarlig søker, tiltaksklasse 1, og for rollen som ansvarlig prosjekterende når det gjelder fagområde veiprosjektering, tiltaksklasse 1.

Videre er det innhentet erklæring om ansvarsrett for ansvarlig utførende når det gjelder fagområdet veiarbeider (tiltaksklasse 1).

Det er oversiktlig og enkle grunnforhold i området. Derfor vurderes det ikke som nødvendig å ansvarsbelegge geoteknikk særskilt.

3. Kvittering for nabovarsel

Det vises til plan- og bygningslovens § 12-15 hvor det fremgår at *«Dersom kommunen og den private part finner det hensiktsmessig kan søknad om byggetillatelse behandles felles med privat forslag om reguleringsplan. I slike tilfeller gjelder reglene for reguleringsplaner om varsling, uttalelsesfrist, adressat for uttalelsene og saksbehandlingsfrister for begge vedtakene»*.

Med vennlig hilsen
Norconsult AS

Soia Rahasindrainy

Soia Rahasindrainy

Vedlegg: 1. Søknad om reguleringsendring etter forenklet prosess med vedlegg
                     2. Søknad om tillatelse i ett trinn med vedlegg

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Norconsult AS
Pb 234
8001 BODØ

Dato: 21.08.2018
Vår ref: 12/00780-4
Deres ref: 5183810

Uttalelse vedrørende - Høring - Søknad om reguleringsendring etter forenklet prosess - Laksfors masseuttak gbnr. 38/1 i Grane kommune - Tiltakshaver: Svevia AS.

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON +47 73 90 46 00
E-POST mail@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 16. august 2018.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivarettatt i plansaker.

Om planen

Hensikten med planarbeidet er å endre atkomststrasen ift. det som framgår av vedtatt plankart. Denne endringer er vurdert til å være av mindre karakter og anses derfor ikke å gå utover hoveddrammen i gjeldende plan.

Uttalelse fra DMF

DMF kan ikke se at endringen berører registrerte forekomster av mineralske ressurser av regional, nasjonal eller internasjonal verdi, bergrettigheter eller masseuttak i drift, og vi har dermed ingen merknader til Høring - Søknad om reguleringsendring etter forenklet prosess - Laksfors masseuttak gbnr. 38/1 i Grane kommune.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Kristine Bye
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristine Bye

Mottakere:

Norconsult AS

Pb 234

8001 BODØ

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland

Postboks 1405

8002 BODØ

Norconsult AS
Postboks 626

1303 SANDVIKA

Uttalelse til søknad om reguleringsendring - Laksfors masseuttak - Grane kommune

Saken gjelder endring av vedtatt reguleringsplan (2016) for å flytte atkomsttraseen fra E6 og inn til massetaket. Området er satt av til massetak i kommuneplanen. Endringen av trasé begrunnes i tilpasning til terreng og drift. Avkjørselen fra E 6 blir ikke endret. Bolig nord for planområdet kan benytte samme avkjørsel. Reguleringsendringen fremmes etter forenklet prosess, jf. pbl. § 12-14.

Fylkeskommunen ga uttalelse til opprinnelig reguleringsplan i brev av 22. oktober 2015.

Med bakgrunn i lov om kulturminner, naturmangfoldloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Nordland fylkeskommune følgende uttalelse:

Forholdet til regionale interesser

Så langt vi kan se vil dette tiltaket ikke være i strid med regional politikk slik det blant annet går fram av de arealpolitiske retningslinjene i [Fylkesplan for Nordland 2013-2025](#).

Planfaglig

Planområdet er innenfor området for Regional plan for Vefsna. Vi ber kommunen vurdere reguleringsendringen i forhold til denne planen.

Reguleringsendringen medfører at en sidebekk til Vefsna skal legges i rør et kortere stykke. Vannforskriften § 12 kan komme i bruk når det fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst. I reguleringsplansaker er det kommunen som sektormyndighet ifølge plan- og bygningsloven som er ansvarlig for en slik vurdering. Veiledning til helhetlig vannforvaltning finnes på [våre nettsider](#). Vi viser også til [vann-nett portal](#) for informasjon om miljømål, risiko- og påvirkningsanalyse for aktuelle vannforekomster.

Digital plandialog

NordlandsAtlas er et viktig kartverktøy for innbyggere, tiltakshavere og forvaltning, og det er derfor viktig at nettstedet til enhver tid er oppdatert med de senest vedtatte arealplaner. Særlig gjelder dette overordnede planer som kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner. Vi ber derfor om at kommunen, så snart som mulig etter vedtak av denne plan, sender sosifil, kart som pdf og lenke til plandokument til plannordland@kartverket.no.

Kulturminnefaglig uttalelse

Vi har ingen merknader.

Uttalelsen gjelder ikke samiske kulturminner; vi viser til egen uttalelse fra Sametinget.

Kulturminnefaglig vurdering: arkeolog Trine Johnson

Med vennlig hilsen

Katrine Erikstad
seksjonsleder for Plan og miljø

Håkon Renolen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Norconsult AS	Postboks 626	1303	SANDVIKA
---------------	--------------	------	----------

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Grane kommune	Industriveien 2	8680	TROFORS
Sametinget	Åvjavárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Trine Johnson			

Tegnforklaring

Linjetyper

- Planens begrensning
- Føljes
- Grense for fareområde
- Regulert semtefløje
- Friskilting
- Grense for angitt hensynszone
- Grense for sikringsone
- Grense for bestemmelser

Elektron
Brosjyre med skisse av areal og grenser med lokalt navn.
Brosjyre som beskriver det enkelte området (piktogram)

Reguleringsformål

Område bestemmelser (PBLs § 12-7)

Bestemmelse område (ØF1)

a.1) Sikringssoner (PBLs § 12-6)

Friskilt

a.3) Faresoner (PBLs § 12-6)

Høyspeningsanlegg (H370)

c) Sone med angitte særlige hensyn (PBLs § 12-6)

Hensyn reindritt (H520_1 og H520_2)

1. Bebyggelse og anlegg (PBLs § 12-5, pkt. 1)

Råstoffutvinning (RU)

Øvrige kommunaltekniske anlegg (o_ØKT)

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBLs § 12-5, pkt. 2)

Veg (o_V, V1 og V2)

Almen veggrunn - grøntareal (o_AV1 og o_AV2)

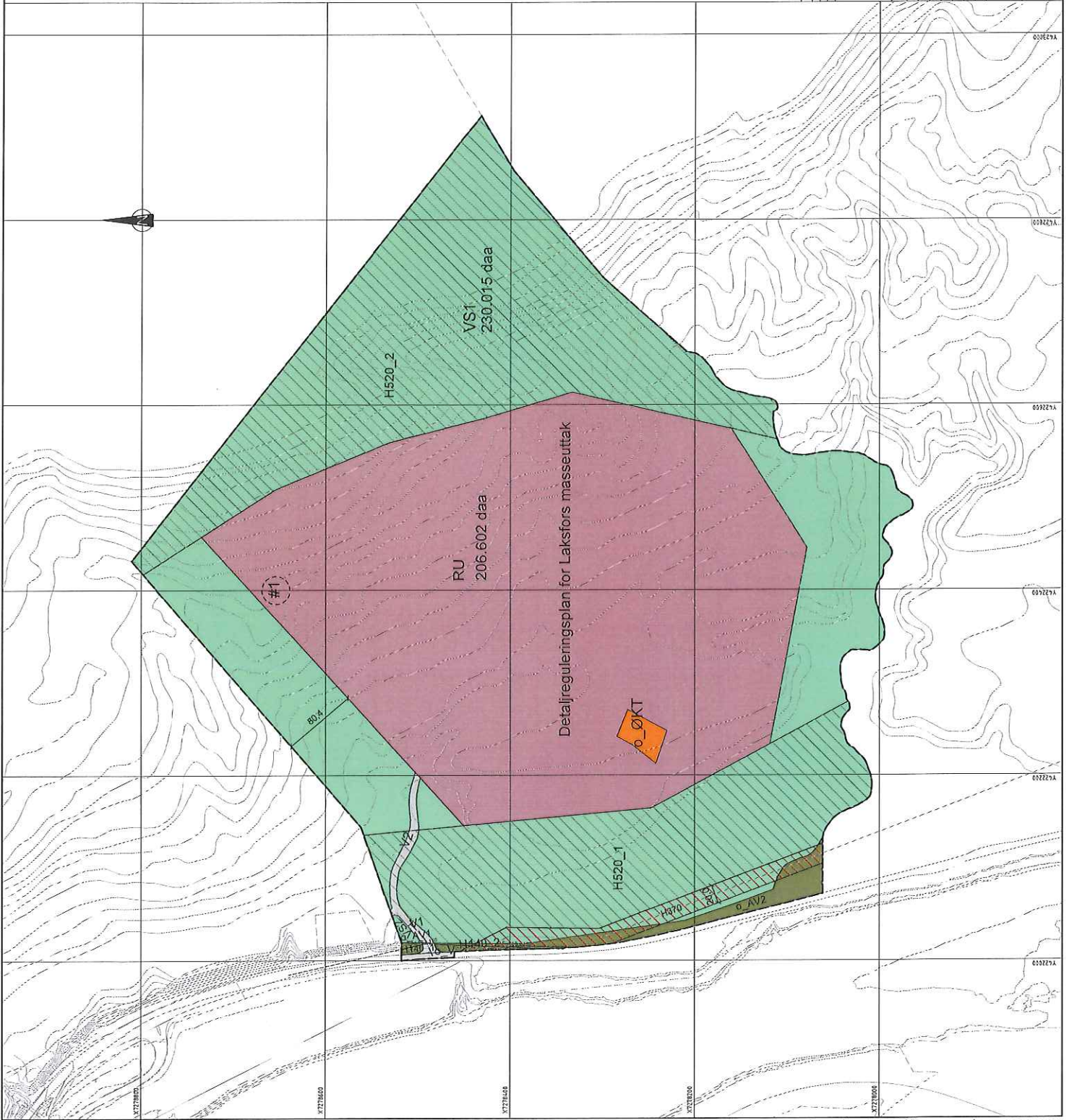
3. Grønnstruktur (PBLs § 12-5, pkt. 3)

Vegetasjonsskjerm (VS1 og VS2)

Symboler

Avkjørsel - både inn og utkjøring

Korrigert: Enef. 89 Sone 23
Areal: 15.04.2015
Hendelse: Opplyst
Saksbehandler: AS: 13050
Saksnummer: AS: 14350

Revisjon	Dato	Saknr.	Spalte
1	10.07.2018		
2	13.02.2019		
3	13.02.2019		
Neste revisjon etter utarbeidelse av detalreguleringsplan og konsekvensundersøkelser på ettersøkt område			
Medtatt av kommunestyret i møte nr. 14/2018, 13.02.2019			
PLAN NR.			
2019002			
Detailreguleringsplan Laksfors masseuttak			
Med tilhørende bestemmelser datert 17.07.2015 (jfr. revidert 31.07.2018)			
Festliggjer: SVEVA Norge AS			
SAKSBEHANDLING I.F.G. PLAN- OG BYGNINGSLOVEN			
DATE	31.07.2018	SAKSNR.	
UTARB.	UC	SIGN.	
UTARB.	UC	UC	
UTARB.	19.08.15	ØK	
UTARB.	25.08.15	ØK	
UTARB.	25.08.15	ØK	
UTARB.	25.08.15	ØK	
UTARB.	12.05.16	ØK	
2. gangs behandlings prosedyre			
3. gangs behandling prosedyre			
Kommunestyrets forutsetningsvedtak:			
Reguleringsplanen skal 1) utarbeides i samarbeid med kommunestyrets vedtak.			
Bestemmelserne til planen er vist i eget dokument.			
Dato: 31.07.2018			
Utarbeidet av:			
UTARBEDRET AV:			
SOFRA			

GRANE KOMMUNE

PLANBESTEMMELSER FOR DETALJREGULERINGSPLAN FOR LAKSFORS MASSEUTTAK PLAN ID 2015002

Datert 17.07.2015, sist revidert 31.07.2018

Siste behandling i NNF komiteen den: .....

Vedtatt av kommunestyret i møte den: .....

Under K. Sak nummer: .....

---

formannskapssekretær

PLANBESTEMMELSER

§1 GENERELT

1.1 Hensikten med planen

Hensikten med planen er å legge til rette for steinbrudd og grustak med uttransport og tilhørende produksjonsanlegg samt midlertidige bygninger.

1.2 Planavgrensning

Det regulerte området er vist med plangrense på plankart sist revidert 14.07.15 i målestokk 1: 2000 (A1).

1.3 Planområdets arealformål

Området reguleres til følgende formål, jf. plan- og bygningsloven § 12-5:

- Bebyggelse og anlegg (Pbls § 12-5 pkt. 1)
  - Råstoffutvinning – steinbrudd og masseuttak (RU)
  - Øvrige kommunaltekniske anlegg (o_ØKT)

- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (Pbls § 12-5 pkt. 2)
  - Veg (o_V og V)

- Grønnstruktur (Pbls § 12-5 pkt. 3)
  - Vegetasjonsskjerm (VS1_VS2)
- Hensynssone (Pbls § 12-6)
  - Frisiktsone (H140_1 og H140_2)
  - Faresone (H370)
  - Sone med angitte særlige hensyn – Reindrift (H520_1 og H520_2)
  - Båndleggingssoner (H740_1 og H740_2)
- Bestemmelsesområde (Pbls § 12-7)
  - Kulturminner som frigis

§ 2 FELLESE BESTEMMELSER

2.1 Driftsplan

Det skal utarbeides driftsplan og innhentes driftskonsesjon fra Direktoratet for mineralforvaltning før det kan settes i gang drift av masseuttaket.

2.2 Støy

Tilgrensende boliger skal ikke utsettes for høyere støybelastning fra masseuttaket enn fastsatt i retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442 og forurensingsforskriften.

2.3 Støv

Støvnedfall fra masseuttaket med tilhørende produksjonsanlegg skal til enhver tid ligge innenfor gjeldende krav i forurensingsforskriften.

Åpne lagre av råvarer og produkter skal plasseres slik at de blir minst mulig utsatt for vind som kan gi støvflukt.

Når forholdene tilsier fare for støvflukt benyttes vatningsanlegg for å dempe støv fra knusing, sikting og transport.

2.4 Avrenning

Det skal etableres rutiner og tiltak som sikrer mot eventuell avrenning fra masseuttaket.

Bekk/elv som berøres direkte i tiltaksområdet skal ledes utenfor planområdet.

Om nødvendig skal det etableres sedimenteringsbasseng for å hindre forurensende slam i å renne ut i vassdrag.

2.5 Andre forurensinger

Forurensing i forbindelse med produksjon i masseuttaket skal ligge innenfor gjeldende krav i forurensningsforskriften.

2.6 Avfallshåndtering

Vanlig avfall og alt avfall i tilknytning til drift av masseuttaket skal håndteres i henhold til gjeldende renovasjonsordning.

2.7 Miljøoppfølgingsplan

Det skal utarbeides en miljøoppfølgingsplan for anleggs- og driftsfasen. Planen skal vise hvordan miljømål og miljøkrav innarbeides og følges opp når det gjelder støy, vibrasjon, forurensning (herunder støv), landskap (herunder arrondering og revegetering), naturmiljø (herunder Vefsna vassdrag og reindrift), kulturmiljø, nærmiljø og avfallshåndtering.

2.8 Hensyn til reindrift

Drift av masseuttaket skal tilpasses flytting av rein.

Retningslinjer:

Ved driving av rein gjennom planområdet skal drift i masseuttak stanses i samråd med Jillen-Njaarke Reinbetedistrikt. Dette skal sikres gjennom en avtale og skal være på plass før igangsettingstillatelse kan gis.

Avtale mellom uttaker og Jillen-Njaarke Reinbetedistrikt skal være inngått, jf. § 2.8.

2.9 Biologisk mangfold

Ved tiltak i område regulert til råstoffutvinning skal det så langt det lar seg gjøre utvises aktsomhet for å unngå mulig skade på arter, naturtyper og økosystemer.

2.10 Matjord

Toppedekket som ikke kan nyttiggjøres skal mellomlagres i uttaksområdet til bruk ved avslutning av uttaket, dvs. ved istandsetting og revegetering av området.

2.11 Uttak av grunnvann

Borebrønner tillates etablert for uttak av grunnvann til bruk på anlegget.

Det skal dokumenteres at uttak av grunnvann foretas i henhold til grunnvannsmagasinetns tåleevne. Dette skal avklares i samråd med NVE.

2.12 Skredfare

Midlertidige bygninger skal ikke plasseres i utløpsområder for snøskred eller i områder med potensielt fare for jord- og flomskredfare.

Ved plassering av midlertidige bygninger i utløpsområder for snøskred eller i områder med potensielt fare for jord- og flomskredfare skal det foreligge en fagkyndig vurdering med evt. avbøtende tiltak.

2.13 Energi

Energitilførsel skal dekkes gjennom strømtilførsel og lokal energiforsyning inne på området.

2.14 Kulturminner

Skulle det under arbeid i marken komme frem gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminneavdelingen i Nordland fylkeskommune og Sametinget varsles i henhold til Kulturminneloven § 8, 2. ledd.

§ 3. BEBYGGELSE OG ANLEGG

3.1 Råstoffutvinning (RU)

3.1.1 Generelt

Innenfor området benevnt RU kan det foregå sprenging, knusing, sortering, lagring og uttransportering av masser. Det tillates mottak og mellomlagring av grus- og steinmasser til videre bearbeiding.

Tilhørende produksjonsanlegg slik som asfaltverk, betongblandeverk, knuseverk, samt midlertidige brakker og bygninger i tilknytning til drifta tillates.

Drift av asfaltverket skal til enhver tid skje i henhold til bestemmelsene i forurensingsforskriften også når det gjelder avstandskrav til nærmeste bebyggelse.

Overnattingsbrakker tillates ikke.

Interne veger i tilknytning til driften kan anlegges etter behov.

3.1.2 Utforming av uttaksområdet

Inngrepene skal ligge innenfor formålsgrensen og ikke under kotenivå som fremgår av godkjent driftsplan.

Uttaksområdet skal klargjøres i etapper med uttaksretning fra vest til øst og ellers i henhold til godkjent driftsplan.

Virksomhet som skaper støy og støv skal anlegges slik at terrenget og bruddkanten samt vegetasjon i størst mulig grad vil skjerme aktivitetene i bruddet og for å begrense innsyn.

Bruddkantene og kantsonene mot de øvrige formålsområdene skal avrundes og planeres.

3.1.3 Driftstider og varslingsrutine

Drift tillates mandag til fredag mellom kl. 06.00 og kl. 22.00. Det skal ikke være aktivitet på lørdager, søndager og helligdager, inkl. romjula og påskeferieuka.

3.1.4 Sikring

Høye og bratte skråninger i uttaksområdet skal sikres med gjerde.

Adkomstvei til masseuttaket skal stenges med låsbar bom når driften ikke er i gang.

3.1.5 Avslutning og etterbruk

Etter endt uttak, og innen 2 år, skal samtlige anlegg og installasjoner fjernes.

Områder avsatt til råstoffutvinning og vegetasjonsskjerm skal tilbakeføres til LNFR-område med hovedvekt på skogbruk ved endt drift, og innen 2 år. Dersom det er praktisk mulig skal dette gjøres etappevis etter hvert som arbeidet skrider frem.

3.2 Øvrige kommunaltekniske anlegg (o_ØKT)

Området benevnt o_ØKT skal brukes til kommunal slamlagune. Området skal inngjerdet.

§ 4 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

4.1 Vei (o_V)

Området benevnt o_V omfatter deler av E6 og er offentlig.

4.2 Vei (V1 og V2)

Området benevnt V1 utgjør krysset og deler av atkomstvei til masseuttaket og skal opparbeides iht. plankartet.

Berørt bekk ifm. opparbeiding av atkomstvei skal legges i rør. Dimensjonering av rør skal være tilpasset vannføring.

Området benevnt V2 skal benyttes som atkomstvei til masseuttaket. Atkomstveien skal ha bredde på min. 7 m iht. plankartet og skal ellers være utformet iht. veinormalen normaler for landbruksveier.

Atkomstveien skal utformes slik at den enkelt lar seg krysse med rein.

4.3

Det settes krav til entrepenør om kontinuerlig vedlikehold av avkjørselsstedet og fjerning av evt. løsmasser fra E6.

§ 5 GRØNNSTRUKTUR – Vegetasjonsskjerm (VS)

Eksisterende vegetasjon i området benevnt VS skal bevares for å skjerme anlegget visuelt og støv-/støymessig for omgivelsene.

Lov om skogbruk gjelder for dette området men for skogsområder mot nord, vest og sør skal planer om hogst og tiltak knyttet til forynging og stell av skog meldes inn, jf. Skogbrukslova § 11. Meldeplikten gjelder inntil uttaksområdet er tilbakeført til LNFR-område.

Det tillates ytterligere beplantning av lokale arter dersom det er behov for å forbedre skjermingseffekten, spesielt mot nabobebyggelsen i nord.

Det tillates satt opp sikringsgjerde på deler av området benevnt VS inntil 10 m fra grense til området benevnt RU.

Retningslinjer:

Ved utforming av inngjerding skal det legges vekt på både funksjonalitet og type materiale.

Stolpene skal være sterke nok til at de ikke knekker og skal være godt festet slik at de ikke velter. Materialet mellom stolpene skal være sterkt nok til at det ikke blir ødelagt dersom rein presse mot det, eller av gevir som kommer mot materialet.

Inngjerding skal være høy nok slik at rein ikke klarer å hoppe over den og skal være tett nok til at rein ikke komme under den.

Utforming og plassering av gjerder skal avklares og utføres i samarbeid med Jillen-Njaarke Reinbetedistrikt.

§ 6 HENSYNSSONER

§ 6.1 Frisiktsone (H140_1 og H140_2)

I frisiktsone skal det ikke være sikthindrende vegetasjon, gjerder, murer eller lignende med høyde over 50 cm over vegens planum.

§ 6.2 Faresone (H370)

I faresonen er det ikke tillatt oppført bygninger. Veier og grøfter kan opparbeides dersom det ikke kommer i konflikt med stolper og annet i linja.

§ 6.3 Sone med angitte særlige hensyn – Reindrift (H520_1 og H520_2)

Områder benevnt H520_1 og H520_2 er områder for trekk av rein. I hensynssonen er det ikke tillatt å iverksette tiltak som hindrer rein på trekk eller er til hinder ved flytting av rein.

§6.4 Båndleggingssoner

Områder benevnt H740_1 og H740_2 skal om nødvendig brukes i forbindelse med utbygging av atkomstveien (skråningsutslag).

§ 7 BESTEMMELSESOMRÅDE (# 1)

Før iverksettingen av tiltak i område benevnt #1 skal det foretas arkeologisk utgravning av det berørte automatisk fredete kulturminnet med id 160712.

§ 8 REKKEFØLGEBESTEMMELSER

Før igangsettingstillatelse kan gis skal følgende være på plass:

- Driftsplanen (inkl. avslutningsplan) skal være godkjent av Direktoratet for Mineralforvaltning.
- Nødvendige tillatelser fra forurensningsmyndighetene til drift av virksomheten skal foreligge.
- Miljøoppfølgingsplanen, jf. § 2.7 skal være godkjent.
- Tilhørende atkomstvei skal være opparbeidet iht. plankart og veinormalen.
- Godkjent vann- og avløpsløsning skal foreligge.
- Bekk/elv som berøres direkte i tiltaksområdet skal ledes utenfor planområdet.
- **Bekk som berøres av opparbeiding av atkomstvei skal legges i rør.**

GRANE KOMMUNE

PLANBESTEMMELSER FOR DETALIREGULERINGSPLAN FOR LAKSFORS MASSEUTTAK PLAN ID 2015002

Datert 17.07.2015, sist revidert 16.11.2018

Siste behandling i NNF komiteen den: .....

Vedtatt av kommunestyret i møte den: .....

Under K. Sak nummer: .....

-----
formannskapssekretær

PLANBESTEMMELSER

§1 GENERELT

1.1 Hensikten med planen

Hensikten med planen er å legge til rette for steinbrudd og grustak med uttransport og tilhørende produksjonsanlegg samt midlertidige bygninger.

1.2 Planavgrensning

Det regulerte området er vist med plangrense på plankart sist revidert 14.07.15 i målestokk 1: 2000 (A1).

1.3 Planområdets arealformål

Området reguleres til følgende formål, jf. plan- og bygningsloven § 12-5:

- Bebyggelse og anlegg (Pbls § 12-5 pkt. 1)
  - Råstoffutvinning – steinbrudd og masseuttak (RU)
  - Øvrige kommunaltekniske anlegg (o_ØKT)

- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (Pbls § 12-5 pkt. 2)
  - Veg (o_V og V)

- Grønnstruktur (Pbls § 12-5 pkt. 3)
  - Vegetasjonsskjerm (VS1_VS2)
- Hensynssone (Pbls § 12-6)
  - Frisiktsone (H140_1 og H140_2)
  - Faresone (H370)
  - Sone med angitte særlige hensyn – Reindrift (H520_1 og H520_2)
- Bestemmelsesområde (Pbls § 12-7)
  - Kulturminner som frigis

§ 2 FELLESE BESTEMMELSER

2.1 Driftsplan

Det skal utarbeides driftsplan og innhentes driftskonsesjon fra Direktoratet for mineralforvaltning før det kan settes i gang drift av masseuttaket.

2.2 Støy

Tilgrensende boliger skal ikke utsettes for høyere støybelastning fra masseuttaket enn fastsatt i retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442 og forurensingsforskriften.

2.3 Støv

Støvnedfall fra masseuttaket med tilhørende produksjonsanlegg skal til enhver tid ligge innenfor gjeldende krav i forurensingsforskriften.

Åpne lagre av råvarer og produkter skal plasseres slik at de blir minst mulig utsatt for vind som kan gi støvflukt.

Når forholdene tilsier fare for støvflukt benyttes vatningsanlegg for å dempe støv fra knusing, sikting og transport.

2.4 Avrenning

Det skal etableres rutiner og tiltak som sikrer mot eventuell avrenning fra masseuttaket.

Bekk/elv som berøres direkte i tiltaksområdet skal ledes utenfor planområdet.

Om nødvendig skal det etableres sedimenteringsbasseng for å hindre forurensende slam i å renne ut i vassdrag.

2.5 Andre forurensinger

Forurensing i forbindelse med produksjon i masseuttaket skal ligge innenfor gjeldende krav i forurensningsforskriften.

2.6 Avfallshåndtering

Vanlig avfall og alt avfall i tilknytning til drift av masseuttaket skal håndteres i henhold til gjeldende renovasjonsordning.

2.7 Miljøoppfølgingsplan

Det skal utarbeides en miljøoppfølgingsplan for anleggs- og driftsfasen. Planen skal vise hvordan miljømål og miljøkrav innarbeides og følges opp når det gjelder støy, vibrasjon, forurensning (herunder støv), landskap (herunder arrondering og revegetering), naturmiljø (herunder Vefsna vassdrag og reindrift), kulturmiljø, nærmiljø og avfallshåndtering.

2.8 Hensyn til reindrift

Drift av masseuttaket skal tilpasses flytting av rein.

Retningslinjer:

Ved driving av rein gjennom planområdet skal drift i masseuttak stanses i samråd med Jillen-Njaarke Reinbetedistrikt. Dette skal sikres gjennom en avtale og skal være på plass før igangsettingstillatelse kan gis.

Avtale mellom uttaker og Jillen-Njaarke Reinbetedistrikt skal være inngått, jf. § 2.8.

2.9 Biologisk mangfold

Ved tiltak i område regulert til råstoffutvinning skal det så langt det lar seg gjøre utvises aktsomhet for å unngå mulig skade på arter, naturtyper og økosystemer.

2.10 Matjord

Toppedekket som ikke kan nyttiggjøres skal mellomlagres i uttaksområdet til bruk ved avslutning av uttaket, dvs. ved istandsetting og revegetering av området.

2.11 Uttak av grunnvann

Borebrønner tillates etablert for uttak av grunnvann til bruk på anlegget.

Det skal dokumenteres at uttak av grunnvann foretas i henhold til grunnvannsmagasinetns tåleevne. Dette skal avklares i samråd med NVE.

2.12 Skredfare

Midlertidige bygninger skal ikke plasseres i utløpsområder for snøskred eller i områder med potensielt fare for jord- og flomskredfare.

Ved plassering av midlertidige bygninger i utløpsområder for snøskred eller i områder med potensielt fare for jord- og flomskredfare skal det foreligge en fagkyndig vurdering med evt. avbøtende tiltak.

2.13 Energi

Energitilførsel skal dekkes gjennom strømtilførsel og lokal energiforsyning inne på området.

2.14 Kulturminner

Skulle det under arbeid i marken komme frem gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og kulturminneavdelingen i Nordland fylkeskommune og Sametinget varsles i henhold til Kulturminneloven § 8, 2. ledd.

§ 3. BEBYGGELSE OG ANLEGG

3.1 Råstoffutvinning (RU)

3.1.1 Generelt

Innenfor området benevnt RU kan det foregå sprenging, knusing, sortering, lagring og uttransportering av masser. Det tillates mottak og mellomlagring av grus- og steinmasser til videre bearbeiding.

Tilhørende produksjonsanlegg slik som asfaltverk, betongblandeverk, knuseverk, samt midlertidige brakker og bygninger i tilknytning til drifta tillates.

Drift av asfaltverket skal til enhver tid skje i henhold til bestemmelsene i forurensingsforskriften også når det gjelder avstandskrav til nærmeste bebyggelse.

Overnattingsbrakker tillates ikke.

Interne veger i tilknytning til driften kan anlegges etter behov.

3.1.2 Utforming av uttaksområdet

Inngrepene skal ligge innenfor formålsgrensen og ikke under kotenivå som fremgår av godkjent driftsplan.

Uttaksområdet skal klargjøres i etapper med uttaksretning fra vest til øst og ellers i henhold til godkjent driftsplan.

Virksomhet som skaper støy og støv skal anlegges slik at terrenget og bruddkanten samt vegetasjon i størst mulig grad vil skjerme aktivitetene i bruddet og for å begrense innsyn.

Bruddkantene og kantsonene mot de øvrige formålsområdene skal avrundes og planeres.

3.1.3 Driftstider og varslingsrutine

Drift tillates mandag til fredag mellom kl. 06.00 og kl. 22.00. Det skal ikke være aktivitet på lørdager, søndager og helligdager, inkl. romjula og påskeferieuka.

3.1.4 Sikring

Høye og bratte skråninger i uttaksområdet skal sikres med gjerde.

Adkomstvei til masseuttaket skal stenges med låsbar bom når driften ikke er i gang.

3.1.5 Avslutning og etterbruk

Etter endt uttak, og innen 2 år, skal samtlige anlegg og installasjoner fjernes.

Områder avsatt til råstoffutvinning og vegetasjonsskjerm skal tilbakeføres til LNFR-område med hovedvekt på skogbruk ved endt drift, og innen 2 år. Dersom det er praktisk mulig skal dette gjøres etappevis etter hvert som arbeidet skrider frem.

3.2 Øvrige kommunaltekniske anlegg (o_ØKT)

Området benevnt o_ØKT skal brukes til kommunal slamlagune. Området skal inngjerdes.

§ 4 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

4.1 Vei (o_V)

Området benevnt o_V omfatter deler av E6 og er offentlig.

4.2 Vei (V1 og V2)

Området benevnt V1 utgjør krysset og deler av atkomstvei til masseuttaket og skal opparbeides iht. godkjente prosjekteringstegninger basert på Statens vegvesenets veinormal.

Berørt bekk ifm. opparbeiding av atkomstvei skal legges i rør. Dimensjonering av rør skal være tilpasset vannføring.

Området benevnt V2 skal benyttes som atkomstvei til masseuttaket. Atkomstveien skal ha bredde iht. plankartet og skal ellers være utformet iht. godkjente prosjekteringstegninger basert på normaler for landbruksveier.

Atkomstveien skal utformes slik at den enkelt lar seg krysse med rein.

4.3

Det settes krav til entreprenør om kontinuerlig vedlikehold av avkjørselsstedet og fjerning av evt. løsmasser fra E6.

4.4 Annen veggrunn – teknisk infrastruktur (SVT1 – SVT3)

Områder benevnt SVT1 – SVT3 kan benyttes til annet trafikkareal som fyllinger, skjæringer, grøfter og andre sidearealer.

§ 5 GRØNNSTRUKTUR – Vegetasjonsskjerm (VS)

Eksisterende vegetasjon i området benevnt VS skal bevares for å skjerme anlegget visuelt og støv-/støymessig for omgivelsene.

Lov om skogbruk gjelder for dette området men for skogsområder mot nord, vest og sør skal planer om hogst og tiltak knyttet til forynging og stell av skog meldes inn, jf. Skogbrukslova § 11. Meldeplikten gjelder inntil uttaksområdet er tilbakeført til LNFR-område.

Det tillates ytterligere beplantning av lokale arter dersom det er behov for å forbedre skjermingseffekten, spesielt mot nabobebyggelsen i nord.

Det tillates satt opp sikringsgjerde på deler av området benevnt VS inntil 10 m fra grense til området benevnt RU.

Retningslinjer:

Ved utforming av inngjerding skal det legges vekt på både funksjonalitet og type materiale.

Stolpene skal være sterke nok til at de ikke knekker og skal være godt festet slik at de ikke velter. Materialet mellom stolpene skal være sterkt nok til at det ikke blir ødelagt dersom rein presse mot det, eller av gevir som kommer mot materialet.

Inngjerding skal være høy nok slik at rein ikke klarer å hoppe over den og skal være tett nok til at rein ikke komme under den.

Utforming og plassering av gjerder skal avklares og utføres i samarbeid med Jillen-Njaarke Reinbetedistrikt.

§ 6 HENSYNSSONER

§ 6.1 Frisiktsone (H140_1 og H140_2)

I frisiktsone skal det ikke være sikthindrende vegetasjon, gjerder, murer eller lignende med høyde over 50 cm over vegens planum.

§ 6.2 Faresone (H370)

I faresonen er det ikke tillatt oppført bygninger. Veier og grøfter kan opparbeides dersom det ikke kommer i konflikt med stolper og annet i linja.

§ 6.3 Sone med angitte særlige hensyn – Reindrift (H520_1 og H520_2)

Områder benevnt H520_1 og H520_2 er områder for trekk av rein. I hensynssonen er det ikke tillatt å iverksette tiltak som hindrer rein på trekk eller er til hinder ved flytting av rein.

§ 7 BESTEMMELSESONRÅDE (# 1)

Før iverksettingen av tiltak i område benevnt #1 skal det foretas arkeologisk utgravning av det berørte automatisk fredete kulturminnet med id 160712.

§ 8 REKKEFØLGEBESTEMMELSER

Før igangsettingstillatelse kan gis skal følgende være på plass:

- Driftsplanen (inkl. avslutningsplan) skal være godkjent av Direktoratet for Mineralforvaltning.
- Nødvendige tillatelser fra forurensningsmyndighetene til drift av virksomheten skal foreligge.
- Miljøoppfølgingsplanen, jf. § 2.7 skal være godkjent.
- Tilhørende atkomstvei skal være opparbeidet iht. plankart og veinormalen.
- Godkjent vann- og avløpsløsning skal foreligge.
- Bekk/elv som berøres direkte i tiltaksområdet skal ledes utenfor planområdet.
- Bekk som berøres av opparbeiding av atkomstvei skal legges i rør.
- Godkjente prosjekteringstegninger (normal- og lengdeprofil).

Grane kommune v/ Lisa-Renee Skulstad
Industriveien 2
8680 Trofors

Deres ref.:

Vår ref.:
5183810

Dato:
2018-11-21

Søknad om reguleringsendring etter forenklet prosess – Laksfors masseuttak

I henhold til plan- og bygningsloven § 12-14 andre ledd søkes det herved om reguleringsendring for del av reguleringsplan for Laksfors masseuttak med plan ID 2015002 vedtatt 12.05.2016.

1. Bakgrunn

Det er utarbeidet en reguleringsplan ifm. etablering av masseuttaket i Laksfors. I vedtatt reguleringsplan er det lagt opp til at atkomst til masseuttaket fra E6 legges via eksisterende kryss og videre via eksisterende atkomstvei som går vest for masseuttaket.

Ifm. at tiltakshaver er i gang med å ta ut masser i planområdet har det oppstått behov for å endre atkomstveien slik at denne blir lagt nordvest fra. Påkobling mot E6 ønskes ikke endret.

2. Planprosess

Forslag til reguleringsendringen er vurdert opp mot forskrift om konsekvensutredninger og vurderes ikke å falle inn under verken §§ 6 eller 8.

Forslag til reguleringsendringen vil ikke påvirke gjennomføring av den vedtatte reguleringsplanen, snarere motsatt at omsøkt endring er nødvendig for å kunne gjennomføre reguleringsplanen. Forslag til reguleringsendringen vil heller ikke gå utover hoveddrammene i reguleringsplanen.

Den nye veien vil bli lagt i et område som er regulert til grønstruktur i gjeldende reguleringsplan. Dette området har ingen særskilt naturverdi og vurderes heller ikke å være et viktig friluftsområde.

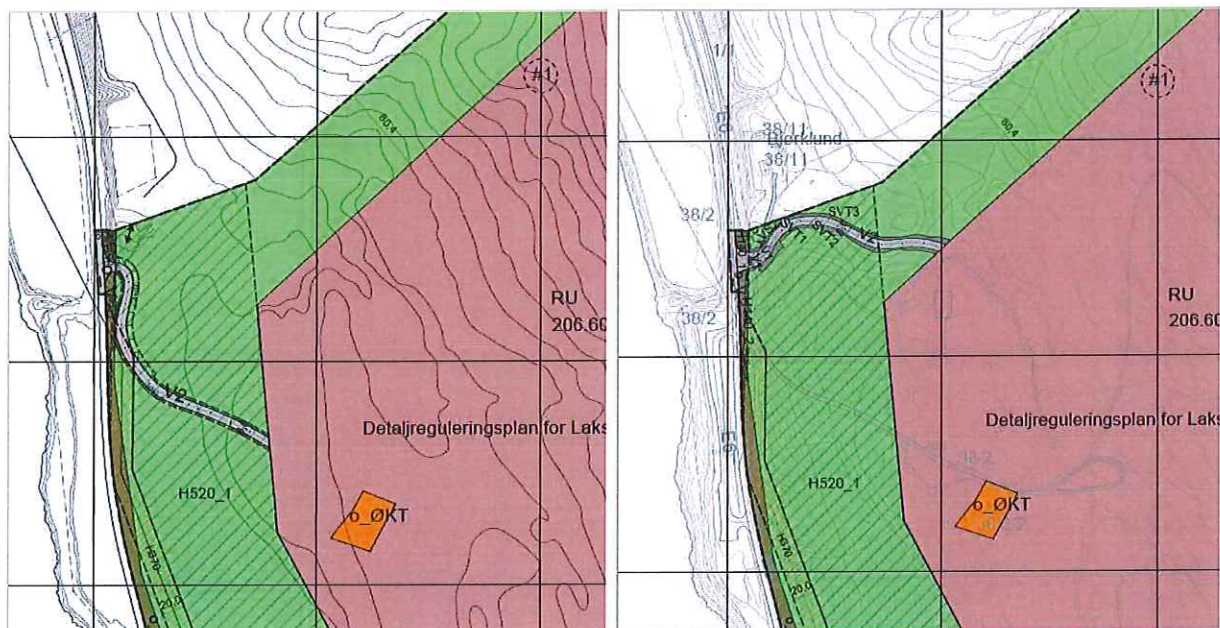
Med utgangspunkt i ovennevnte bør plansaken kunne behandles som reguleringsendring etter forenklet prosess etter forslagstillers vurdering.

3. Forslag til endring

Nedenfor oppsummeres endring i plankartet og i planbestemmelsene. Det vil ikke bli gjort endringer i planbeskrivelse da det vurderes ikke som nødvendig med full reguleringsprosess, jf. kap.2 ovenfor.

Både plankartet og bestemmelsene foreslås erstattet i sin helhet.

3.1 Plankart

Figur 1: Til venstre: utsnitt av gjeldende reguleringsplan, til høyre: utsnitt av revidert reguleringsplan. Utarbeidet av Norconsult.

Atkomsttraséen endres slik som vist i figur til høyre ovenfor. Plassering av avkjørsel/kryss mot E6 forblir uendret, men utformingen er tilpasset den nye traséen. Den nye utformingen av krysset slik den er regulert inn (jf. område benevnt V1 på revidert plankart) er iht. Statens vegvesenets veinormal. Selve atkomstveien (område benevnt V2 på revidert plankart) er planlagt utformet iht. veiklasse 3 etter normaler for landbruksveier.

Det er utarbeidet normalprofil og lengdeprofil av ny atkomstvei som er lagt ved søknaden. Inntegnet vei på plankartet er i henhold til disse.

Eksisterende bolig nord for planområdet kan benytte den nye atkomstveien. Avkjørsel til denne boligen fra den nye traséen er konferert med boligeier og er regulert inn på plankartet.

3.2 Planbestemmelser

Nedenfor oppsummeres endringer i planbestemmelsene. Blå skrift: forslag til tilføyelse/endringer.

§ 1.3 (Planområdets arealformål), underpunkt: Hensynssone – Båndleggingssoner (H740_1 og H740_2) tas ut.

§ 4.2 (Vei) endres som følger:

«Området benevnt V1 utgjør krysset og deler av atkomstvei til masseuttaket og skal opparbeides iht. godkjente prosjekteringstegninger basert på Statens vegvesenets veinormal.

Berørt bekk ifm. opparbeiding av atkomstvei skal legges i rør. Dimensjonering av rør skal være tilpasset vannføring.

Området benevnt V2 skal benyttes som atkomstvei til masseuttaket. Atkomstveien skal ha bredde på min. 7 m iht. plankartet og skal ellers være utformet iht. veinormalen godkjente prosjekteringstegninger basert på normaler for landbruksveier, veiklasse 3».

En ny paragraf, § 4.4 Annen veggrunn – teknisk infrastruktur (SVT1 – SVT3) tas med, med følgende formulering: «Områder benevnt SVT1 – SVT3 kan benyttes til annet trafikkareal som fyllinger, skjæringer, grøfter og andre sidearealer.»

§ 6.4 (Båndleggingssoner) tas ut.

§ 8 (Rekkefølgebestemmelser):

- Det tilføyes at «**Bekk som berøres av opparbeiding av atkomstvei skal legges i rør**» før igangsettingstillatelse gis.
- Videre tilføyes det at før igangsettingstillatelse gis skal «**Godkjente prosjekteringstegninger (normal- og lengdeprofil)**» være på plass.

4. Andre vurderinger

4.1 Forholdet til elv/bekk

Omsøkt ny veitrasé vil berøre en liten bekk med liten vannføring. Denne planlegges lagt i rør. Det foreslås tatt inn i bestemmelsene at dimensjonering av rør skal være tilpasset vannføring (jf. § 4.2, andre avsnitt). Det foreslås også tatt med en rekkefølgebestemmelse knyttet til dette (jf. § 8, siste punkt).

Planlagt tiltak vurderes ikke å få negative virkninger for Vefsna vassdrag.

4.2 Forholdet reindrift

Omsøkt ny veitrasé vurderes ikke medføre større ulempe for reindrift. Slik det fremgår av bestemmelsenes § 4.2 siste avsnitt, vil den nye veien bli utformet slik at den enkelt lar seg krysse med rein.

5. Oppsummering

På bakgrunn av gjennomgang ovenfor vurderes omsøkte endringer å være av mindre vesentlig karakter og anses ikke å gå utover hoveddrammene i gjeldende plan eller ha vesentlige virkninger for verken miljø eller samfunn.

På vegne av tiltakshaver håper vi på positivt svar på søknaden.

Med vennlig hilsen
Norconsult AS

Soia Rahasindrainy
Soia Rahasindrainy

Vedlegg:

1. Normal- og lengdeprofil
2. Vedtatt plankart
3. Vedtatte Planbestemmelser
4. Revidert plankart
5. Reviderte planbestemmelser
6. Utkast til søknad ifm høring

Tegnforklaring

Linjetyper

- Planens begrensning
- Føljeskiltets område
- Gense for fareområde
- Regulert sentefølge
- Friskiltinge
- Gense for angitt hensynsone
- Gense for båndleggingsone
- Gense for feresone
- Gense for bestemmelser

Eierform
 Område som er utlevert til offentlig eier, er markert med blått skilte. Gense som er markert for annen eierform, er markert med rødt skilte.

Reguleringsformål

Område bestemmelser (PBLs § 12-7)

Bestemmelse område (#1)

a.1) Sikringssoner (PBLs § 12-6)

a.3) Faresoner

Høyspenningsanlegg (H370)

c) Some med angitte særlige hensyn (PBLs § 12-6)

Hensyn reinndrift (H520_1 og H520_2)

d) Båndleggingssoner (PBLs § 12-6)

Båndlegging etter andre lover (H740_1 og H740_2)

1. Bebyggelse og anlegg (PBLs § 12-5, pkt. 1)

Råstoffutvinning (RU)

Øvrige kommunaltekniske anlegg (o_ØKT)

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBLs § 12-5, pkt. 2)

Veg (o_V, V1 og V2)

Almen veggrunn - grøntareal (o_AV1 og o_AV2)

3. Grønnstruktur (PBLs § 12-5, pkt. 3)

Vegetasjonsskjerm (VS)

Symboler

Avkjørsel - både inn og utkjøring

Kontoret, Ekefjord 89, Sævi 22
 Alneshøgata 15, 1604, 2015
 Postboks 107, 1604, 2015
 Tlf: 02322 2200
 E-post: info@norconsult.no

Revisjon	Dato	Saksnr.	Signatur

Justering av formålsgrensene i saksnr. 13.04.2016

PLAN NR.

Med tilhørende bestemmelser, datert 17.07.2015 (sist revidert 15.04.18)

Fotografert: SVEVA Norge AS

SAKSBEHANDLING I.F.G. PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Opparbeidelse

Kommisjonering av rapport og utarbeidelse

Nærings- og miljøforvaltningssjefen

2. gangs behandling i planutvalget

Kommunesjefens vedtak

Reguleringsplanen vil bli offentlig lagt ut for innspill og kommentarer.

Bestemmelser til planer er vist i eget dokument.

Dato: .....

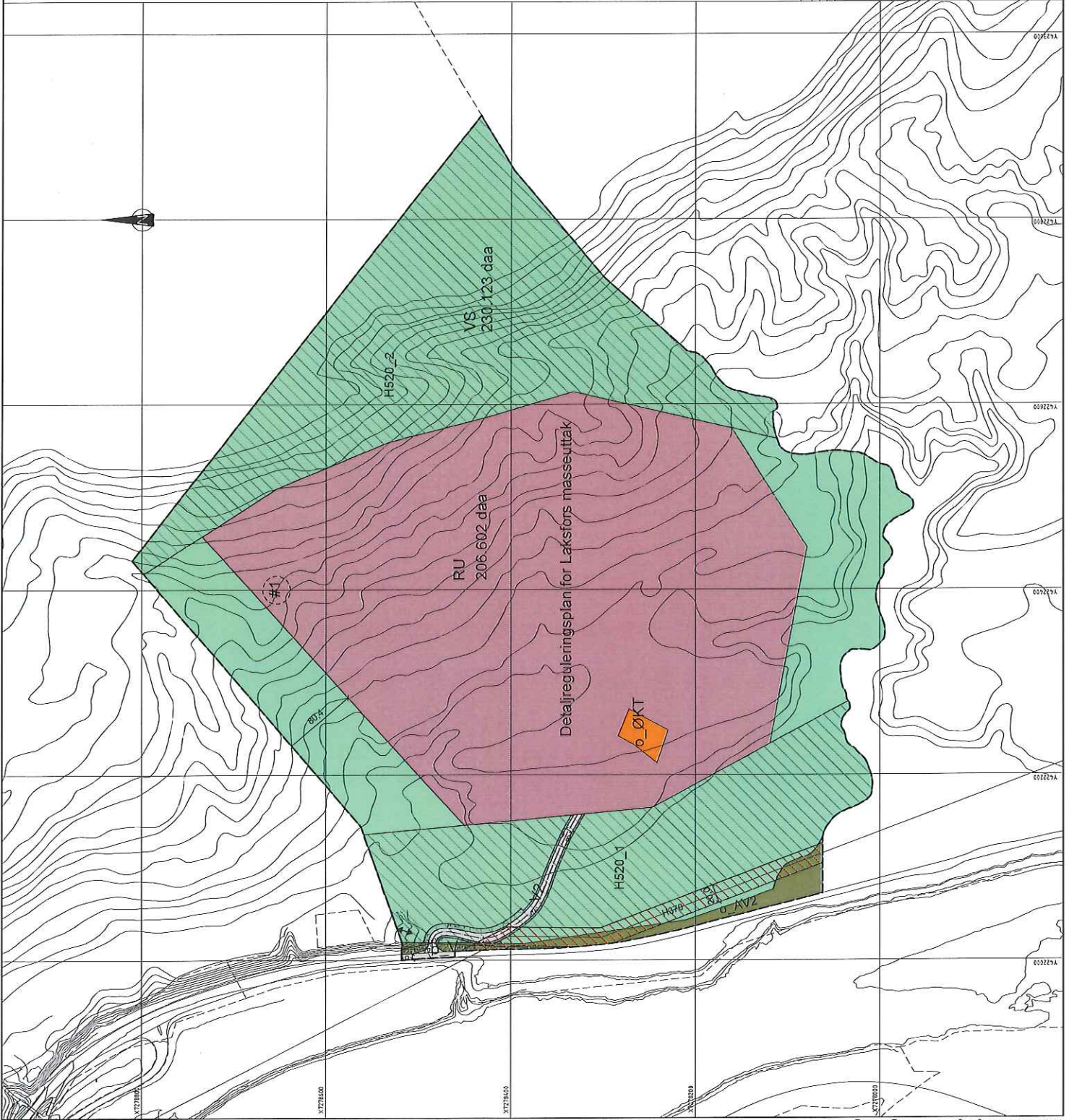
UTARBEIDET AV: .....

SD/PFA

GRANE KOMMUNE

Norconsult

Grane kommune

ArkivKode: FA - K01
Arkivsak: 13/334
JournalpostID: 18/3996
Saksbehandler: Torgar Eggen
Dato: 31.10.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
063/18	Nærings- og naturforvaltningskomite	12.12.2018
070/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Endringer av kart over løypenett for snøscooter i Grane kommune

Trykte vedlegg:

26.11.2018	64478	Endring nr. 1
26.11.2018	64479	Endring nr. 10
26.11.2018	64480	Endring nr. 11
26.11.2018	64481	Endring nr. 12
26.11.2018	64482	Endring nr. 13
26.11.2018	64483	Endring nr. 14
26.11.2018	64484	Endring nr. 15
26.11.2018	64485	Endring nr. 2
26.11.2018	64486	Endring nr. 3
26.11.2018	64487	Endring nr. 4
26.11.2018	64488	Endring nr. 5
26.11.2018	64489	Endring nr. 6
26.11.2018	64490	Endring nr. 7
26.11.2018	64491	Endring nr. 8
26.11.2018	64492	Endring nr. 9
26.11.2018	64493	Endringskart
26.11.2018	64494	Forslag til nytt oversiktskart
26.11.2018	64495	Løypeforslag nr. 1 Hjartfjellet
26.11.2018	64496	Løypeforslag nr. 2 Jamtfjelldalen
26.11.2018	64497	Løypeforslag nr. 3 Leiren - Nordli
26.11.2018	64498	Løypeforslag nr. 4 Jervskardtjønna - Myrrud
26.11.2018	64499	Planbeskrivelse kommunalt løypenett
26.11.2018	64500	Planlagte løyper i Vefsn, detaljkart nord
26.11.2018	64501	Planlagte løyper i Vefsn, detaljkart sør
26.11.2018	64502	Planlagte løyper i Vefsn, oversiktskart
26.11.2018	64503	Spørreundersøkelse resultat

Sammendrag:

Det kommunale driftspersonellet har i løpet av 2018-sesongen gjort en nærmere vurdering av løypene i Grane. Resultatet av dette arbeidet er at administrasjon foreslår totalt 15 endringer av eksisterende løyper. Årsaken er et ønske om å gjøre løypenettet mer lettkjørt ved å legge om deler av løypene som har vist seg å være noe krevende både for brukerne å kjøre i, og for driftspersonellet å vedlikeholde.

Endringene vil føre til mindre kjøring i skråland og bratte partier, samt føre til mindre arbeid med vedlikehold for kommunens driftspersonell. De fleste endringene er av mindre omfang.

Oversikt over endringer illustrert på vedlagte kart:

1. Endring ved Leita (privat grunn).
2. Endring ved Steinfjelltjønnå (privat grunn).
3. Endringer ved Nordfjellmyran (statens grunn).
4. Endring ved Falkgjotlia (statens grunn).
5. Endring ved Bjønnbekken (statens grunn).
6. Endring ved Forradalen (statens grunn).
7. Endring ved Kappfjell-tuvan (statens grunn).
8. Endring ved Risryggen (statens grunn).
9. Endring ved Båfjellet (statens grunn).
10. Endring ved Dempa (statens grunn).
11. Endring ved Formoen (privat grunn).
12. Endring ved Høstrumtjønnå (statens grunn).
13. Endring ved Leiren (kryssing av Fylkesvei 273).
14. Endring ved Jervskartjønnå (statens grunn).
15. Endring ved Tomasvatnet (statens grunn).

Administrasjon har sendt en formell henvendelse til berørte grunneiere, og bedt om grunneiers tillatelse til å konsekvensutrede og legge ut endringene til offentlig ettersyn / høring, og eventuelt vedta endringene i kommunestyret 19.12.18. Kommunen kan i henhold til motorferdselsloven ikke vedta en snøscooterløype før grunneier har gitt samtykke til løypa. Dette gjelder både privat og offentlig eiendom. Samtlige grunneiere har gitt skriftlig samtykke til nevnte endringer.

Administrasjon har i tillegg konsekvensutredet 4 nye løyper:

1. Hjartfjellet. Dette er et forslag fra administrasjon i Vefsn kommune.
2. Jamtfjelldalen. Dette er et felles forslag fra administrasjon i Grane og Vefsn kommuner, for å binde kommunene sammen mellom eksisterende løyper i Haustreisdalen og i Jamtfjelldalen. Dette er i tillegg i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 075/17: «Kommunestyret ønsker at man jobber videre med Sagaleden, hvor man kan få et sammenhengende løypenett for hundspann, scooter og skiløyper fra Sverige gjennom våre kommuner (Grane, Hattfjelldal og Vefsn).» Foreslått løype i Jamtfjelldalen er nødvendig for å imøtekomme kommunestyrets admødning om videre arbeid med Sagaleden.
3. Leiren – Nordli. Dette er et ønske fra Nordli Camping og Roger Nilsen AS, samt flere av grunneierne på østsiden av Fiplingdalen.
4. Jervskardtjønnå – Myrrud. Dette er et ønske fra grunneier Bjørn Erik Kvannli på Myrrud, som har planer om næringsvirksomhet i tilknytning til løypenettet.

Statskog har tidligere gitt grunneiers samtykke til løype 1 og 2. Når det gjelder løype 3 og 4, går disse i sin helhet på privat grunn, og berørte grunneiere har gitt samtykke til løypene.

Generelt:

Det følger av motorferdsloven § 4a tredje ledd andre punktum at forslaget til snøscooterløyper med bestemmelser om bruk skal sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-14. Veilederen til denne sier at nytt offentlig ettersyn er påkrevd hvis det gjøres vesentlige endringer i planforslaget etter at offentlig ettersyn er gjennomført. Administrasjonen har utredet endringene i tråd med kravene i lov og forskrift, se vedlagte plan for kommunalt løypenett for snøscooter.

Nærings- og Naturforvaltningskomiteen i Grane kommune vedtok i møte 29.08.18 (sak 043/18) å legge ut nevnte endringer av kart over løypenett for snøscooter til høring og offentlig ettersyn, med hjemmel i Motorferdslovens § 4a, Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 4a, Plan- og bygningsloven § 11-14 og Forvaltningsloven kap. VII. Høringsfristen ble satt til 6 uker fra kunngjøring.

Det presiseres at det i denne saken kun er nevnte forslag til endringer og nye løyper som har vært gjenstand for høring og offentlig ettersyn.

Nevnte endringer i kartet over løypenettet for snøscooter medfører ikke behov for endringer i den kommunale forskriften for løypenettet.

Vurdering:

Kommunen har mottatt 9 høringsuttalelser, fra følgende:

Fylkesmannen i Nordland:

«Fylkesmannen viser til kommunens oversendelse av 3. september 2018, samt e-post av 15. oktober med ny høringsfrist.

Om stadige utvidelser av løypenettet

Som vi også påpekte i vår høringsuttalelse 16. oktober 2017, er det uheldig at kommunen stadig foreslår nye utvidelser av løypenettet, før man har fått tilstrekkelig erfaring med de løypene man allerede har. Det er trolig først etter flere år man virkelig vil kunne se konsekvensene av hver enkelt løype og løypenettet som helhet. Klimaendringer gjør at vintrene er mer uforutsigbare og skiftende, og man bør vurdere konsekvensene av løypenettet over tid før man foreslår utvidelser av et allerede omfattende løypenett.

I forhold til reindrifta er det uheldig at det stadig åpnes flere løyper med begrunnelse i at løypene kan stenges når forhold i reindrifta gir behov for dette. Det er belastende for reindriftsutøvere at de hele tiden må kreve sin rett overfor storsamfunnet. I praksis pålegger kommunen reindriftsutøverne en byrde ved at det ofte er utøverne som får skylden når løypetraseer må stenges av hensyn til reinsdyrene. Det er viktig at det klart kommer frem at det er kommunen som har ansvaret for å ha lagt løyper i reinbeiteområder, og at det derfor er kommunen som er ansvarlig for å stenge løypene når det er behov for dette.

Reindrift

Vinteren og våren er en sårbar periode hvor reinen er avhengig av å få mest mulig ro. I motorferdsloven § 4 a heter det at: «*Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften*». Det samme fremgår av forskriftens § 4a fjerde ledd og utdypes slik:

Løyper som virker inn på reindriftenes særverdiområder og minimumsområder vil normalt anses for å være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Med særverdiområder menes flyttelei, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, samt områder i og ved anlegg til merking, skilling

og slakting. Minimumsbeiter er det årstidsbeitet som begrenser distriktets reintal. I Kommunene skal spesielt ta hensyn til viktige vinterbeiteområder.

Spesielt er kalvingsperioden kritisk for reindriften. Følgende bestemmelse er tatt inn i forskriftens § 4a andre ledd: «I sentrale områder for kalving og flytting av rein skal løypene være stengt om våren etter 25. april».

Vi viser for øvrig til veilederen: Planlegging av snøskuterløyper og hensynet til reindriften.

Fragmentering av reinbeiter er en av de største truslene mot den samiske reindriften. Oppstyking av sammenhengende urørte områder med inngrep eller aktiviteter fører til at reinen ikke får den beiteroen den behøver. Man bør derfor unngå å legge scooterløyper gjennom sammenhengende urørte områder som brukes av reindriften i vinterhalvåret. Vi viser i denne sammenheng til landskapskartlegging (nordlandsatlas.no) utført av Nordland fylkeskommune, som blant annet viser hvor mye ulike landskapsrom er preget av inngrep.

Endringer i eksisterende løypenett

Fylkesmannen har ikke merknader knyttet til de endringer som er angitt som endring nr. 1 til 15. Det er etter det vi kan se snakk om relativt små endringer som ikke er av betydning for foreliggende interesser i de områdene det er snakk om.

Nye løyper

De nye løypene er fremmet med noe ulike begrunnelser, også etter ønske fra privatpersoner. Vi forutsetter at kommunen ved sin vurdering av forslagene er seg bevisst at det kan være berørte som ikke har ønske om de aktuelle løypene. Kommunen må foreta en avveining av de ulike interessene som gjør seg gjeldende, og det må synliggjøres hvilke avveininger som er gjort.

Utredningene av de nye løypene er tatt inn i tidligere utredninger (med unntak av løype nr. 9), noe som gjør det vanskelig å få oversikt over hvilke vurderinger som er gjort når det gjelder de aktuelle endringene.

Vi vil i det følgende knytte noen kommentarer til hver av de foreslåtte nye løypene.

Endring 1 - Hjartfjellet

Denne er utredet som løype løypenummer 9. Det er oppgitt at beskrivelse og vurdering er utarbeidet av administrasjonen i Vefsn kommune. Fylkesmannen vil presisere at det er Grane kommune som er ansvarlig for utredningen når det gjelder de deler som ligger i Grane.

Reindrift

Området er en del av Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Løpeforslaget vil først og fremst få konsekvenser for reindriften kalvingsland. Områdene ved Herringbotnet og Hjartfjellet er blant distriktets viktigste kalvingsland. Flytting til kalvingslandet kan skje mye tidligere enn 25. april. Det er videre ikke uvanlig at det kan forekomme mindre flokker med rein i området også om vinteren, selv om Hjartfjellet ikke er kartlagt som vinterbeiter. Det er også flyttleier i området. Store deler av løypa er planlagt i et landskap definert som «uten bebyggelse og infrastruktur».

Det er allerede vedtatt en løype gjennom Herringbotnet. Slik vi forstår saksfremlegget skal løypa mot Holmvatnet på Grane sin side av grensen ikke være åpen så lenge løypa i Herringbotnet er åpen, men Vefsn kommune ønsker å holde åpen løypa nordfra til Holmvatnet uavhengig av om løypa i Herringbotnet er åpen. Vi mener det vil være svært uheldig å åpne enda en løype i dette området. For den reinen som trekker unna løypa i Herringbotnet, vil områdene ved og opp mot Holmvatnet være et alternativ. Av hensyn til reindriften fraråder Fylkesmannen at det åpnes enda en løype i dette området.

Friluftsliv

Når det etter regelverket er et krav at kommunen ved fastsetting av løypene skal ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet, mener vi at dette må gjelde uavhengig av kommunegrensene. Grane kommune må også ta hensyn til friluftsliv som utøves i Vefsn kommune.

Løypeforslaget ligger i Grane kommune innenfor det viktige friluftslivsområdet Haustreisdalen. Det er beskrevet som et stort turområde uten tilrettelegging, og områdebeskrivelsen angir Klubbjell-tjønnytta som et mye brukt turmål fra Vefsn-sida.

På Vefsn-sida er området Sjømoen Reinfjellet registrert som et svært viktig friluftslivsområde, hvor det i beskrivelsen bl.a. er sagt at Reinfjellet inneholder kvaliteter for friluftslivet som er vanskelig å finne andre steder i kommunen, og at området er foretrukket utfartsområde vinterstid for de som går utenfor oppkjørte skiløyper.

Løypeforslaget i Grane er fremmet etter ønske fra Vefsn kommune, og formålet med forslaget er altså å legge til rette for en løype i det som er registrert som et svært viktig friluftslivsområde som er viktig for vinterfriluftslivet. Når dette er foretrukket utfartsområde for de som går utenfor oppkjørte skiløyper, bør det av hensyn til friluftslivet ikke etableres snøscooterløyper i området.

Det er i utredningen av friluftslivsinteressene bl.a. vist til en turløype til Kalvmonesetra, trase for Tiurrennet og hvor skigåere normalt går inn til hytta i sørenden av Klubbjelltjønnen. De beskrivelsene som er gitt tilsier at det er friluftslivsinteresser i området, uten at vi er i stand til å vurdere akkurat hvordan disse blir berørt. Et kart hvor de aktuelle løypene og traseene hadde vært tegnet inn, ville ha gjort det lettere å vurdere dette.

Ut fra de foreliggende opplysninger er det uansett mye som tyder på at det av hensyn til friluftslivsinteressene ikke bør opprettes snøscooterløype i området.

Endring 2 - Jamtfjelldalen

Reindrift

Området er en del av Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Løypeforslaget vil først og fremst føre til økt trafikk nordover mot Herringbotnet. Dette er et svært viktig kalvingsland for distriktet (se uttalelse til Hjartfjellet). Løypa er planlagt tvers gjennom et oppsamlingsområde med tilhørende gjerde-anlegg og flyttleier. Selv om dette er et område som ikke primært brukes til vinterbeiter, kan det forekomme mindre flokker med rein i området også om vinteren. Deler av løypa er planlagt i et landskap definert som «uten bebyggelse og infrastruktur». Av hensyn til reindriftsinteressene bør denne løypa ikke opprettes.

Friluftsliv

Vi uttalte oss ut fra foreliggende friluftslivsinteresser i området kritisk til løypeforslaget fra Haustreisdal til Svartvatnet ved forrige endring i 2017.

Den nå foreslåtte traseen vil etter det vi kan se forverre forholdene for friluftslivsinteressene, gjennom at det foreslås scooterløype langs en større del av det viktige friluftslivsområdet Gluggvasselva, som har oppkjørt skiløype på vinteren og brukes mye av lokalbefolkningen i Grane. En tilknytning til løypenettet i Hattfjelldal og Vefsn må for øvrig forventes å medføre økt bruk av løypa her.

Kommunens utredning av friluftslivsinteressene fremstår etter vår oppfatning som noe mangelfull, og det er i alle fall vanskelig å få tak på hvilken del av utredningen av løypenummer 1 som gjelder den nå foreslåtte endringen. Vi forutsetter at kommunen ved sin videre håndtering av saken klargjør dette.

Fylkesmannen mener ut fra det vi kjenner til at den nye løypa i Jamtjellaldalen av hensyn til friluftslivsinteressene ikke bør fastsettes. Vi viser til våre tidligere uttalelser, sist 16. oktober 2017, når det gjelder kommunens plikt til å ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet.

Det er i utredningen av løypenummer 1 angitt hastighetsbegrensning til 20 km/t for flere områder, uten at vi kan se at dette fanges opp av kommunens forskrift. Forskriften sier bare at det skal kjøres med redusert hastighet på steder med avstand mindre enn 50 meter mellom løype og bebyggelse.

Endring 3 - Leiren-Nordli

Kommunens utredning viser at det finnes støyfølsom bebyggelse langs traseen, med forskjellige avstander. Nærmest løypa er en bolig (?) på eiendommen 67/3 ved løypas startpunkt i Nordli, hvor avstanden er oppgitt til 27 meter. Øvrig bebyggelse er oppgitt til å ha en avstand på mellom 74 og 340 meter, og det er for mange av dem sagt at hastigheten forbi de aktuelle eiendommene vil bli redusert til 20 km/t.

Forskriften angir at det skal kjøres med redusert hastighet på steder med kort avstand (< 50 m) mellom løypa og bebyggelse. Det er altså ikke samsvar mellom forskriften og det som angis i kommunens utredning når det gjelder dette.

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at Miljødirektoratets veiledning om støy og planlegging av snøscooterløyper ble oppdatert 10. januar 2018. Minsteavstand fra senterlinjen av snøscooterløype til boliger, hytter og annen støyfølsom bebyggelse er der anbefalt til 60 m. Vi viser til pkt. 6.2.4 i veilederen når det gjelder hva kommunen skal gjøre der løyper legges innenfor denne minsteavstanden, herunder plikten til å synliggjøre vurderingene som er gjort.

Vi finner dessuten grunn til å stille spørsmål ved hvordan parkering er tenkt løst ved løypas start i Nordli. Ortofoto av området tilsier at det ikke er etablert parkeringsplass ved startpunktet.

Endring 4 - Jervskardtjønnå-Myrrud

Fylkesmannen har ingen spesielle merknader når det gjelder etablering av denne løypa.

Forskriften

Fylkesmannen legger til grunn at Grane kommune har valgt å ikke oppdatere forskriften som ble vedtatt i 2016. Det er i forskriften bl.a. angitt ved løypenummer hvilke løyper som skal stenges tidligere av hensyn til reindrifta. Når det legges opp endringer av løypenummer (gjelder etter det vi kan se løype 1 og 9), er det vesentlig at forskriften oppdateres i tråd med dette.

Vi registrerer for øvrig at det er kartet vedtatt i 2016 som ligger på Lovdata. Det er i henhold til forvaltningsloven § 38 et krav at forskrifter skal kunngjøres i Norsk Lovtidend. Løypekart er en sentral del av forskriften, og det må derfor være oppdatert.

Samtykke fra grunneiere

Vi minner om at kommunen ikke kan treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneier har samtykket.

Kunngjøring og klagerett

Kommunens vedtak skal kunngjøres etter reglene i plan- og bygningsloven § 12-12 fjerde og femte ledd. Dette innebærer særskilt underretning av direkte berørte og kunngjøring i minst en avis og gjennom elektroniske medier. Underretningen skal inneholde opplysninger om klageadgang og frist for klage.»

Saksbehandlers vurdering:

Utvidelser av løypenettet: Fylkesmannen vurderer det som uheldig at kommunen stadig foreslår nye utvidelser av løypenettet, før man har fått tilstrekkelig erfaring med de løypene man allerede har. Kommunen vil i den forbindelse vise til evaluering av det kommunale løypenettet gjennomført i mai / juni 2017, etter at løypenettet hadde blitt brukt i to sesonger. Evalueringen bestod av fysiske møter med de tre reinbeitedistriktene, hytteforeningene i kommunen, samt en web-basert spørreundersøkelse. Administrasjon ønsker å gjengi enkelte resultater fra spørreundersøkelsen:

92 % av de spurte er positiv til at kommunen har etablert løypenett for snøscooter.

92 % av de spurte mener at ikke-motorisert og motorisert friluftsliv er mulig å kombinere.

89 % av de spurte mener at det kommunale løypenettet er et trivselsskapende tilbud.

73 % av de spurte mener løypenettet bør utvides med flere løyper.

64 % av de spurte sier at løypenettet har gjort at de bruker fjellområdene i Grane mer aktivt til tradisjonelt (ikke-motorisert) friluftsliv.

64 % av de spurte bruker løypenettet både til skigåing og til kjøring med snøscooter.

23 % av de næringsdrivende i tilknytning til løypenettet oppgir at løypenettet har økt deres næringsinntekt, mens 77 % oppgir ingen endring. Ingen oppgir at løypenettet har redusert deres næringsinntekt. Se forøvrig vedlagte sammendrag av spørreundersøkelsen.

Kommunen har fått svært mange positive tilbakemeldinger fra representanter for det tradisjonelle friluftslivet på ski, etter at det kommunale løypenettet ble åpnet. De formidler at de går lengre turer enn tidligere langs de oppmerkede løypene, og at de føler seg tryggere i fjellet. Disse representerer et åpenbart flertall blant skigåerne i Grane, selv om det trolig også vil være unntak som istedet oppsøker områder uten tilrettelagte løyper.

En gradvis utvikling av det kommunale løypenettet over flere år, vurderes forøvrig som en helt naturlig framgangsmåte, selv om Fylkesmannen betegner dette som «stadige utvidelser av løypenettet». Det er grunn til å presisere at Stortinget har bestemt at det skal være lokal forvaltning av motorferdsel i utmark, herunder kommunale løypenett for snøscooter. Det er hvert enkelt kommunestyre som skal forvalte dette i tråd med gjeldende regelverk, og omfanget av løypenettene skal være en lokalpolitisk avgjørelse. Bakgrunnen for endringene i motorferdselloven i 2015 (de nye reglene om snøscooter-løyper), var et ønske om kommunal forvaltning av motorferdsel i utmark og økt kommunalt ansvar og råderett i eget lokalmiljø. Med dette som utgangspunkt er det viktig at Fylkesmannen i Nordland er sin rolle bevisst, og ikke hindrer mulig utvikling av kommunale løypenett i Nordland, uten at dette kan begrunnes med konkrete henvisninger til de hensyn kommunene skal ta ved opprettelse av nye løyper.

Omfanget av løypenettene vil variere betydelig mellom kommunene, blant annet avhengig av kommunens størrelse, topografi, samt politiske vedtak. Dersom forslag til endringer og nye løyper i Grane blir vedtatt av kommunestyret 19.12.18, vil det kommunale løypenettet i Grane være 210 km. Til sammenlikning er løypenettet i Hattfjelldal 320 km. Begge disse innlandskommunene er svært store i areal, hhv. 2.004 km² og 2.424 km².

Ansvar for utredning av løype ved Hjartfjellet som ligger i Grane: Grane kommune er ansvarlig for at løypa blir utredet i samsvar med gjeldende krav, men slik Grane og Vefsn vurderer det kan Vefsn bistå i dette arbeidet. Delen som ligger i Grane er en liten del av ei større løype, hvor største delen ligger i Vefsn. Disse områdene må ses i sammenheng, og det ble derfor vurdert som mest hensiktsmessig at dette ble gjort i nær dialog mellom de to kommunene. Hver kommune har bidratt med informasjon om bruken av området, som supplement til de data som ligger tilgjengelig i offentlige databaser. Vefsn kommune har løftet frem de momentene de mener krever særskilt vurdering, og ikke lagt føringer for hvilke anbefalinger som skal gis til politisk behandling i Grane.

Stenging av løyper av hensyn til reindrifta:

Etter Fylkesmannens syn er det belastende for reindriftsutøverne at de hele tiden må kreve sin rett overfor storsamfunnet i forbindelse med stenging av løyper av hensyn til reindrifta. I Grane har kommunen hatt spesielt fokus på denne problemstillingen, og reindrifta formidlet i innledende møte i 2015 de samme bekymringene som Fylkesmannen beskriver. Evaluering møtene med reinbeitedistriktene i mai/juni 2017, etter at løypenettet hadde vært i bruk i to sesonger, viser imidlertid at dette ikke har vært problematisk for reindrifta i praksis. Kommunen har stengt flere løyper i denne perioden av hensyn til reindrifta, uten at dette har blitt opplevd som belastende for reindriftsutøverne. Det går klart fram av kommunens forskrift om løypenettet at det er kommunen som har ansvar for å stenge løypene. Fra og med 2019-sesongen vil en utviklet app bli benyttet til både salg av løypekort og formidling av informasjon om løypenettet. Brukerne av løypene vil da få raskere informasjon om åpning og stenging av de enkelte løypene. I tillegg har det kommunale driftspersonellet en nær og god dialog med reindriftsutøverne, og når kommunen får beskjed om å stenge deler av løypenettet av hensyn til reindrifta, blir dette gjort umiddelbart, uten at reindrifta må gi noe nærmere begrunnelse for hvorfor dette er nødvendig.

Hensyn til reindriften i området Hjartfjellet og Jamtfjelldalen:

Først litt historikk: Kommunen startet planprosessen med et felles møte med de 3 berørte reinbeitedistriktene. Det har etter dette vært jevnlig kontakt på telefon / mail, samt møter med reindriftnæringen når det har vært behov for det. De tre distriktene har valgt Torstein Appfjell (Jillen Njaarke reinbeitedistrikt) som representant i kommunens referansegruppe. I tillegg har kommunen avviklet egne møter med styret i Jillen Njaarke reinbeitedistrikt.

Etter ønske fra reindriftnæringa er følgende formulering tatt inn i Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter i Grane kommune: "Kommunen skal stenge deler av eller hele løypenettet dersom reinbeitedistriktene ber om dette av hensyn til reindrifta." Dette innebærer at kommunen har plikt til å stenge deler av løypenettet når det berørte reinbeitedistriktet ber om det. Det er kommunen som både må åpne og stenge løypenettet, i og med at det er et kommunalt løypenett. Men det er det aktuelle distriktet som avgjør om deler av nettet skal stenges. I tillegg er det tatt inn en bestemmelse i forskriften om at løypenettet åpnes tidligst 1. januar, også etter ønske fra reindriftnæringa.

Høringsforslag: Begge løypeforslagene ligger i områder som inngår i Jillen Njaarke reinbeitedistrikt. Områdene er i henhold til www.nordlandsatlas.no ikke klassifisert som vinterbeiteområde for dette reinbeitedistriktet. Kommunen er inneforstått med at dette ikke betyr at områdene ikke kan bli brukt til vinterbeite. Etter kommunens vurdering er imidlertid reindriftnæringas interesser ivarett ved at distriktet har rett til å kreve stenging av deler av løypenettet ved behov. Kommunen har ikke mottatt høringsuttalelse fra reinbeitedistriktet, men har vært i dialog med leder før utsending av høringsaken.

Fylkesmannen påpeker at vinteren og våren er en sårbar tid for reinen, og at kommunene bør unngå å legge scooterløyper gjennom sammenhengende urørte områder som brukes av reindrifta i vinterhalvåret. Det vises i den forbindelse til motorferdselslovens § 4 bokstav a, hvor det heter at «I sentrale områder for kalving og flytting av rein skal løypene være stengt om våren etter 25. april». Etter kommunens vurdering vil dette gjelde foreslått løype ved Hjartfjellet. Området i Jamtfjelldalen er imidlertid etter kommunens oppfatning ikke et sentralt område for reindrifta i perioden 25.04 – 05.05, da dette er et svært snørikt område med sein vår. Løypa vil i utgangspunktet være åpen fram til 05.05, og den vil bli stengt tidligere dersom reindrifta ber om det.

Selv om det kan skje flytting av rein inn til området tidligere enn 25. april, er det fortsatt muligheter for en lang løypesesong da denne normalt starter i løpet av januar. Kommunene har en fortløpende dialog med Jillen Njaarke reinbeitedistrikt om de kommunale løypene for snøscooter, og

gjennomførte evalueringsmøter etter to sesonger tilsier at reinbeitedistriktet er fornøyd med dialogen. Løypene i området vil være stengt når reinen flyttes inn i området, uavhengig av når dette skjer på våren.

Mindre flokker på beite vil forøvrig være mindre sårbare for eventuelle forstyrrelser enn kalvende simler. Beite vil også være lokalisert til de steder i området hvor det er tynt og løst snødekke, slik at laven er avdekt eller mulig for reinen å grave fram. Det vil altså være områder som ikke har tilstrekkelig snødekke som gjør området egnet for snøscooterløyper, da det på slike steder ikke kan kjøres uten stor fare for skader på vegetasjonsdekket.

Kommunen har ikke registrert at reinbeitedistriktet har vært negative til framlagte forslag til løype ved Hjartfjellet og i Jamtfjelldalen. Etter kommunens vurdering har det vært en ryddig og åpen dialog, og reindriftas interesser og behov anses ivaretatt i det løypenettet som nå legges fram for behandling. Området består av både høstvinterbeite og vårbeite. Høstvinterbeitingen vil normalt være avsluttet når snøforholdene er tilstrekkelige til at snøscooterløyper kan åpnes. Vårbeitet, hvorav området rundt Hjartfjellet, er også kalvingsland. Gjennom dette området er det også ei løype som er godkjent i dag, og løypa stenges dersom reinbeitedistriktene ber om dette av hensyn til rein. Ordningen har fungert tidligere sesonger, så dette vurderes som uproblematisk. På grunnlag av dette er ikke kommunen enig i Fylkesmannens oppfatning om at nevnte løyper ikke bør etableres av hensyn til reindrifta.

Fylkesmannens oppfatning av intensjonen med løypa ved Hjartfjellet er korrekt. Dette er den løsningen som kommunene har forhandlet fram i dialog med Statskog som grunneier. Bakgrunnen for at løype til Holmvatnet ønskes holdt åpen, er et ønske om enklere adkomst til hytter og fiskevann. I dag kjøres det snøscooter etter både dispensasjoner og med direkte hjemmel i motorferdselsloven ved drift av eiendommene. Ved en evt. åpning av foreslått løype vil denne ferdselen i stor grad kunne kanaliseres til løypa. Vefsn kommune er åpen for å gjøre en nærmere vurdering av denne problemstillingen, men siden dette dreier seg om den delen av løypa som ligger i Vefsn, vil kommunen komme tilbake til dette i pågående høringsprosess vedr. løypenettet i Vefsn.

Fylkesmannen anfører at deler av løypene er planlagt i et landskap definert som «uten bebyggelse og infrastruktur». Kommunen vil her bemerke at kartleggingen av landskap definert som «uten bebyggelse og infrastruktur» har betydelige mangler. I området langs løypa ved Hjartfjellet ligger flere hytter, skogsbilveger, traktorveger og kraftledninger, samtidig som området er kartlagt som «uten bebyggelse og infrastruktur».

Hensyn til friluftslivet i området Hjartfjellet og Jamtfjelldalen: Fylkesmannen understreker i sin høringsuttalelse at det etter regelverket er et krav at kommunen ved fastsetting av løypene skal ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet, og at dette etter fylkesmannens oppfatning må gjelde uavhengig av kommunegrenser. Kommunen er helt enig i dette, og dette er årsaken til at den aktuelle løypen ved Hjartfjellet er utredet i fellesskap av begge kommunene. Når det gjelder vurderinger og hensyn til friluftslivet i området, er dette omhandlet i vedlagte planbeskrivelse for det kommunale løypenettet.

Fylkesmannen påpeker at på Vefsn-siden er området Sjømoen – Reinfjellet registrert som et svært viktig friluftslivsområde, hvor det i beskrivelsen blant annet er sagt at Reinfjellet inneholder kvaliteter for friluftslivet som er vanskelig å finne andre steder i kommunen, og at området er et foretrukket utfarts-område vinterstid for de som går utenfor oppkjørte skiløyper. Etter fylkesmannens oppfatning bør det av hensyn til friluftslivet ikke etableres snøscooterløyper i området.

Som beskrevet i utredningen er kartleggingen av friluftslivsområder meget grov, og markerer her et veldig stort område i kartet. Den skiller heller ikke på hvilken del av området som brukes i sommer- og vinterhalvåret. De delene av området som er mest brukt vinterstid ligger i god avstand fra foreslåtte løyper. Vefsn kommune ønsker også å minne om at da friluftskartleggingen ble vedtatt i Vefsn, var dette med merknad om at kartleggingene var veldig grove, og at dette skulle brukes som et verktøy og ikke et grunnlag for innsigelse. Det er derfor helt klart at det må brukes skjønn ved vurdering av alle traséer, både innenfor og utenfor det som er kartlagt som friluftslivsområder.

Fylkesmannen anfører videre at det i kommunens utredning av friluftssinteressene blant annet vises til en turløype til Kalvmonessertra, trasé for Tiurrennet og hvor skigåere normalt går inn til hytta i sørenden av Klubb fjelltjønna. De beskrivelsene som er gitt tilsier at det er friluftssinteresser i området, uten at Fylkesmannen er i stand til å vurdere akkurat hvordan disse blir berørt. Et kart hvor de aktuelle løypene og traséene hadde vært tegnet inn, ville ifølge Fylkesmannen gjort det lettere å vurdere dette. Alle de preparerte traséene ligger imidlertid inne som vintertema på turkarthelgeland.no, som det også henvises til i utredningen. Når det gjelder Klubb fjelltjønna, er det ikke noen særskilt trasé som brukes. Det er i området gitt dispensasjon for kjøring med snøscooter til hytter (transport av bagasje og utstyr). De deler av vinteren det har vært snøscootertrafikk i området, er erfaringene at skigåerne velger å benytte seg av snøscootersporene, og at det som er av skitrafikk dermed i stor grad styres av valgt trasé av de som har kjørt snøscooter. Som nevnt i utredningen, har Statskog ei hytte i sørenden av Klubb fjell-tjønna, som driftes av Brurskanken Turlag. Kommunen har ikke mottatt høringsuttalelse fra turlaget, noe som tyder på at turlaget ikke har innvendinger mot forslag til løype i dette området.

Friluftssinteressene i området synes å være noe overdrevet av Fylkesmannen, som i hovedsak tufter sine merknader på grove og mangelfulle friluftskartlegginger som ikke skiller på sesong. Både løype 9 (ved Hjartfjellet) og deler av løype 1 (gjennom Jamt fjelldalen) vurderes som viktige strekninger på de kommunale løypenettene i Grane og Vefsn, da løypene er nødvendige for å realisere det interkommunale ønsket om å få etablert et sammenhengende løypenett for snøscooter fra kyst i Norge til kyst i Sverige (Sagaleden). De positive samfunnsinteressene av løypa er vurdert å være større enn de negative for deler av friluftslivet. Det er grunn til å gjenta resultatene av nevnte evaluering, hvor samtlige hytteforeninger i kommunen gav uttrykk for at de er positiv til det kommunale løypenettet for snøscooter. Flere nevnte at spesielt mange eldre i deres forening har gitt uttrykk for at løypenettet er et trivselskapende tiltak, som gjør det mulig for dem å fortsette med å bruke deler av fjellområdene i Grane til rekreasjon / friluftssformål. Begge løypene vil være i snøsikre områder, i motsetning til enkelte andre løyper i kommunen, som både i 2016 og 2017 ble stengt gjentatte ganger i løpet av sesongen på grunn av mangel på tilstrekkelig snødekke.

Løypa gjennom Jamt fjelldalen vil trolig øke det tradisjonelle friluftslivet på ski i dette området. Erfaringer fra andre områder i Grane viser at en merket og tilrettelagt løype gjennom et fjellområde kan øke omfanget av det tradisjonelle friluftslivet. Dette har uten tvil skjedd både på Bæråsen og i søndre del av Kappfjellet, og kommunen antar at dette også vil skje i Jamt fjelldalen.

Administrasjonen opprettholder sin vurdering om at i området Haustreisdal / Gluggvatn er det området ved Øvre og Nedre Gluggvatn, samt ved Fisklausvatnet, som uten tvil har høyest brukerfrekvens i vinterhalvåret. Området i Jamt fjelldalen blir i mindre grad benyttet til tradisjonelt friluftsliv, da dette er mindre tilgjengelig sammenlignet med Gluggvatnet. Samtaler med flere hytteeiere ved Gluggvatnet, samt befaringer i Jamt fjelldalen underbygger dette.

De første hyttene ved Gluggvatnet ble bygd på 1960-tallet, og det er i dag ca. 30 hytter ved vatnet. Det har vært jevnlig motorisert ferdsel langs veien fra Haustreis Gård til Nedre Gluggvatnet siden de første hyttene ble bygd. Hytteeierne kjører bil fram til vatnet i sommerhalvåret, og bruker snøscooter for frakt av bagasje og utstyr i vinterhalvåret. Selv om transporten i vinterhalvåret vil øke noe i forbindelse med etablering av løypa gjennom Jamtjellidalen, mener kommunen at hensynet til friluftslivet i området er ivaretatt ved at kommunen har redusert fartsgrensen til 20 km/t langs veien, samt innført rasteforbud.

Det konkluderes med at kommunen per idag ikke kan se at etablering av foreslåtte snøscooterløyper i Jamtjellidalen og ved Hjartfjellet vil ha negative konsekvenser av betydning for friluftslivet i disse områdene. Men kommunen planlegger å gjennomføre en grundig evaluering av begge løypene etter at disse har vært åpne i 2 sesonger. Kommunen har forøvrig hatt en ryddig og åpen dialog med leder i Gluggvatn Hytteforening om forslaget, og det legges betydelig vekt på at hytteforeningen er positiv til foreslåtte løyper. Administrasjon mener at det tradisjonelle friluftslivets interesser og behov er ivaretatt i det løypenettet som nå legges fram for behandling.

Når det gjelder praksis vedr. redusert hastighet på steder med kort avstand mellom løypa og bebyggelse i kommunens utredning og forskrift, vil kommunen gjøre en nærmere vurdering av dette i forbindelse med neste revisjon av forskriften. Det er forøvrig riktig som Fylkesmannen påpeker at kommunen ikke oppdaterer forskriften i denne høringsprosessen. Årsaken er at kommunen legger til grunn at forskriftens angivelse av løypenummer med hensyn til hvilke løyper som skal stenges tidligere av hensyn til reindrifta, vil være i samsvar med det nye kartet over løypenettet. Administrasjon vil forøvrig sørge for at nytt kart over løypenettet vil bli lagt ut på Lovdata etter at dette er vedtatt av kommunestyret.

Fylkesmannen stiller spørsmål ved hvordan parkering er tenkt løst ved løypas start ved Nordli i Fiplingdal, da ortofoto av området tilsier at det ikke er etablert parkeringsplass ved startpunktet. Et av formålene med løypa fra Leiren til Nordli er at eier av Nordli Camping ønsker en tilknytning til løypenettet i forbindelse med planer om utvidelse av sin næringsvirksomhet. Kommunen har etablert tilsvarende løsninger tidligere for blant annet Strandli og Kvannli, uten at disse stedene heller er definert som startpunkt med tilgjengelig parkeringsareal.

Høringsuttalelsen fra Fylkesmannen i Nordland tas forøvrig til orientering.

Nordland Fylkeskommune:

«Grane kommune har lagt ut forslag til endringer i løypenett for snøskuter til høring og offentlig ettersyn. Høringsfrist er satt til 15. oktober 2018.

Grane kommune «Plan for Kommunalt løypenett for snøscooter» ble vedtatt i 2015. I desember 2017 vedtok kommunen fem nye skuterløyper/løypestrekninger. Det ble også vedtatt at det skulle jobbes videre med løype for tilkobling til Hattfjellidal kommune og Sagaleden som vil koble kommunene langs Vefsna med løypenettet i Sverige.

I denne høringen foreslår Grane kommune fire nye løyper og 15 justeringer av eksisterende løyper. Justeringene er basert på en vurdering av løypenettet slik det var vinteren 2018 og skal gjøre løypene enklere å vedlikeholde og enklere å kjøre i for brukerne. Nye løyper foreslås på bakgrunn av lokale innspill og et innspill fra Vefsn kommune.

De nye løypene er:

Hjartfjellet

Jamtjellaldalen

Leiren - Nordli

Jervskardtjønna - Myrrud

Med bakgrunn i lov om kulturminner, naturmangfoldloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Nordland fylkeskommune følgende uttalelse:

Ny løype ved Hjartfjellet

Løypen er foreslått av Vefsn kommune. Den vil ha start og slutt i Vefsn kommune og vil skape en sammenhengende løype rundt Hjartfjellet. Løypen vil ligge nord i det viktige friluftsområdet *Haustreisdalen*. Et stort turområde uten tilrettelegging. Løypen vil passere Klubbjelltjønna, som er et mye brukt turmål fra Vefsn-siden, og isfiskevannet Holmvatnet.

I følge landskapskartleggingen vil løypen ligge i de to landskapsområdene *Øvre Haustreisdalen* og *Herringbotnet*. Førstnevnte beskrives som et åpent dallandskap under skoggrensen, med lite eller ingen tekniske inngrep og et gjennomgående sterkt naturpreg. Herringbotnet beskrives også som et åpent dallandskapet under skoggrensen, men noe mer preget av tekniske inngrep.

Ny løype i Jamtjellaldalen

Den nye løypen vil bidra til en sammenkobling med løypenett i nabokommunene. Løypen vil ligge i det *svært viktige* friluftsområdet *Granefjellet - Gluggvatnet*. I friluftslivskartleggingen beskrives området som et stort turområde uten tilrettelegging og med underkommuniserte kvaliteter. Det tilgjengelig fra flere sider, har lite støy og stor brukerfrekvens. Løypen vil forlenge skuterløypen fra Haustreisdal til Svartvatnet som ble vedtatt i 2017.

Nedre del av den nye løypen vil berøre landskapsområdet *Gluggvasselva*. Området beskrives som landskapstypen åpent dallandskap under skoggrensen, med lite eller ingen tekniske inngrep og et gjennomgående sterkt naturpreg. I øvre del vil løypen gå gjennom landskapsområde *Jamtjellaldalen*. Området er en del av landskapstypen åpent dallandskap i skoggrensen, med lite eller ingen tekniske inngrep og et sterkt naturpreg.

Ny løype fra Leiren til Nordli

Det foreslås en avstikker fra etablert løype *Bæråskammen - Leiren – Nedre Fiplingvatn*. Løypen vil koble Nordli Camping på østsiden av Fiplingdalen til løypenettet. Deler av løypen passerer over den svært viktige rikmyren *Stormyra*, med betydning som trekk og hekkeområde for fugl. Løypen ligger i landskapstype *åpent dallandskap med innsjøpreg og infrastruktur*. Landskapstypen er preget av tekniske inngrep som bygninger, vei- og ledningsnett og små bygder med lavt jordbrukspreg.

Ny løype i Jervskardtjønna

Foreslått løype er en avstikker fra den etablerte løypen *Kappfjell-linken - Smalvatnet*. Etablert løype følger dalskulderen øst for Øvre Fiplingvatnet. Avstikkeren går fra Jervskardtjønna til Myrrud nede ved Øvre Fiplingvatnet.

Ny løype vil ligge i landskapsområdet *Aarjeltjahke* i øvre del. Områder beskrives som landskapstype småkupert lågfjellslandskap. Landskapstypen har lite eller ingen tekniske inngrep og fremstår med et gjennomgående sterkt naturpreg. Lengre ned mot vannet går løypen gjennom landskapsområdet *Øvre Fiplingvatnet*, beskrevet som landskapstype åpent dallandskap med innsjøpreg og infrastruktur. Landskapstypen er preget av tekniske inngrep som bygninger, vei- og ledningsnett og små bygder med lavt jordbrukspreg.

Vurdering

For de nye løypene er det positivt at det foreslås begrensninger i hastighet og mulighet for rasting i områder der løypene kommer nært bebyggelse, hytter og naturreservat. Det er også positivt at tilgangen til alternative friluftslivsområder er vurdert i flere tilfeller. Vi kan imidlertid ikke se at dette er vurdert for den foreslåtte løypen i Jamtfjelldalen. Løypen vil åpne nye utmarksområder med et sterkt naturpreg for snøskuterkjøring og kan bidra til økt trafikk i eksisterende løype fra Haustreisdal til Svartvatnet som også ligger i et *svært viktig* friluftslivsområde. Fylkeskommunen ber om at tilgangen til alternative friluftsområder og mulige avbøtende tiltak for løypen vurderes og legges til grunn for kommunens behandling av saken.

De nye snøskuterløypene vil bidra til at ytterligere områder åpnes opp for motorisert ferdsel i utmark. Endringen følger opp en betydelig utvidelse av løypenettet vedtatt i 2017. Felles for mange av løypene er at de ligger i utmarksområder med betydning for friluftslivet og med et sterkt naturpreg. Samlet sett utgjør dette en stor endring i bruk av kommunens utmarksarealer på vinterstid på få år.

Fylkeskommunen mener det nå er på tide å gjøre en helhetlig vurdering av konsekvensene av løypenettet i kommunen. Dette gjelder spesielt konsekvensene for friluftslivet på vinteren og adgangen til større turområder der man kan oppleve ro. Det oppfordres til at friluftslivskartleggingen og landskapskartleggingen legges til grunn for arbeidet og at lokale friluftslivsorganisasjoner involveres.

Det er viktig å ta vare på gode områder for rekreasjon og friluftsliv i kommunen. Arealplanlegging er et godt verktøy for å ivareta slike områder. Resultatene fra en vurdering av ordningen med rekreasjonsløyper for snøskuterkjøring kan bli et nyttig kunnskapsgrunnlag ved revisjon av kommuneplanens arealdel. Fylkeskommunen bistår gjerne med planveiledning i et slikt arbeid.

Endringer i etablerte løyper

Så langt vi kan se vil de foreslåtte endringene i eksisterende løyper ikke komme i konflikt med regionale interesser. Det er en forutsetning for vurderingen at endringene innebærer en omlegging av løypene og ikke etablering av to alternative traseer for samme strekning. Det bes om at dette tydelig fremgår av kommunens behandling av saken.

Kulturminnefaglig uttalelse

Det forutsettes at snøscooterløypene kun fører til kjøreaktivitet på frossen og snødekt mark. I så fall er sjansene for konflikt med automatisk fredete kulturminner små. Imidlertid tar vi forbehold når det gjelder tekniske inngrep som slike løyper kan medføre (ramper, broer, parkeringsplasser mv.). Tiltak som medfører inngrep i terrenget må sendes fylkeskommunen til uttalelse.

Vi minner også om tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonsentrasjoner må vi underrettes umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeide i marken.

Kulturminner som ennå ikke er påvist eller kjente, omfattes også av kulturminneloven. Noen kulturminner, som for eksempel fangstgropanle gg, kan være tydelige på snødekt mark. Vi ber om at eventuelle observasjoner sendes oss. Uttalelsen gjelder ikke samiske kulturminner; vi viser til egen uttalelse fra Sametinget.»

Saksbehandlers vurdering:

De foreslåtte endringene i eksisterende løyper innebærer i alle 15 tilfellene en omlegging av den aktuelle løypa, og ikke etablering av to alternative trasèer for samme strekning.

Alternative friluftslivsområder for den foreslåtte løypa i Jamtjelldalen vil være området ved Nedre og Øvre Gluggvatnet, Fiskelausvatnet, Raudvatnet, samt sørlige deler av Reinfjellet.

Avbøtende tiltak for nevnte løype er rasteforbud på strekningen fra Haustreis Gård til kommunegrensen til Vefsn og Hattfjelldal i Jamtjelldalen / Jamtjellet, samt nedsatt fartsgrense til 20 km/t på den strekningen hvor løypa følger veien fra Haustreis Gård til Jamtjellneset.

Når det gjelder Fylkeskommunens anmodning om å gjøre en helhetlig vurdering av konsekvensene av løypenettet i kommunen, vil administrasjon vise til planbeskrivelsens vurdering av Naturmangfoldlovens § 10 (Økosystemtilnærming og samlet belastning), samt til evaluering av det kommunale løypenettet gjennomført i mai / juni 2017, etter at løypenettet hadde blitt brukt i to sesonger. Evalueringen bestod av fysiske møter med de tre reinbeitedistriktene, hytteforeningene i kommunen, samt en web-basert spørre-undersøkelse. Administrasjon vil gjennomføre tilsvarende evalueringer med jevne mellomrom i tida framover, for å vurdere konsekvensene av løypenettet.

Når det gjelder hensyn til reindrifta og friluftslivet i området, henvises til saksbehandlers vurdering av høringsuttalelsen fra Fylkesmannen i Nordland.

Høringsuttalelsen fra Nordland Fylkeskommune tas forøvrig til orientering.

Statskog:

«Det som er til høring omfatter slik vi oppfatter det, er 15 endringer av eksisterende løypenett, samt 4 forslag til nye løypetraseer.

Statskog tar i vår uttalelse ikke stilling til de endringer og nye løyper som er foreslått, men har vektlagt å kommentere opplysninger gitt av kommunen i saksframlegget, og å komme med tilleggsinformasjon der vi mener å ha dette.

Når det gjelder de 15 foreslåtte «mindre» endringene av eksisterende løypenett, oppfatter vi at forslagene kommer etter erfaringer en har gjort foregående år. Statskog har ingen spesielle kommentarer til hver enkelt av disse. Vi forutsetter at dette er klarert/klareres i forhold til registrerte naturverdier, dokumentert gjennom MDs «naturbase», samt de siste forslag om nye naturvernområder i kommunen. Vår oppfatning er at de sistnevnte områdene må, også for andre enn oss som grunneier, betraktes som underlagt «midlertidig vern».

2 av de 4 foreslåtte nye løypene, «Ny løype 3» og «Ny løype 4» kommenteres ikke av oss, da løypene nesten ikke berører vår grunn.

Forslaget «Ny løype 1» Hjartfjellet er i plandokumentet omtalt som «Løypenummer 9» på sidene 24-27. Denne løypa har etter det vi erfarer sitt utspring i nabokommunen Vefsn's ønske om alternativ trase til egen løype forbi Herringbotnet grunnet vanskelige snøforhold. Vi har forståelse for dette.

Løypa, med eget nummer 9 i Grane, må nesten betraktes som en parsell av en større felles løype. Grane kommunes utredning inneholder mye informasjon om løypa som gjelder Vefsn kommunes del av samme løype. Vi er tidligere forelagt en skisse på dette, og er kjent med at det fortsatt er i gang en prosess i Vefsn kommune rundt dette med nye løyper i plansammenheng.

Generelt mener vi at denne løypa, som i så stor grad gjelder Vefsn kommune, burde behandles som en felles løype. Slik vi forstår det vil det være Vefsn kommune som, dersom løypa godkjennes, administrerer løypa og åpner/stenger for kjøring. Dette ut fra det som refereres om Vefsn kommunens ønsker med løypa.

Grane kommune skriver korrekt i sin utredning under friluftsliv at området er lite brukt med inngang fra Grane. Vi oppfatter derimot fra friluftslivssiden i Vefsn at interessen for -og bruken av området er vesentlig større og at scootertrafikk oppfattes som negativt. Så lenge Vefsn kommune ikke, ut fra snømangel i eksisterende løype, åpner denne løypa, er dagens situasjon i området uendret. Vefsn kommune sier de ikke ønsker 2 traseer med mål Jamtjellet/Hattfjelldal/Grane åpne samtidig. Grane kommune sier ingenting om hvorvidt dette har betydning for deres vurdering.

Det vi ikke kan se er nevnt i Grane kommunes utredning og som har med Vefsn kommunes del av løypa å gjøre, er Herringen/Herringbotnet som «pressområde» for elg vinterstid. Vefsn kommune må ta stilling til dette. Ellers er også hevlene mellom Kalvmoneset og Holmvatnet i Vefsn endel brukt av det tradisjonelle friluftslivet.

Forslaget «Ny løype 2» Jamtjelldalen, parsell av løype 1, side 8-10.

Vi bemerker at beskrivelsen av løypa på side 4 bør endres da løypa ikke vil gå «til Jamtjelldalen», men med dette forslaget nå gjennom Jamtjelldalen. Løypa følger anleggsveien fra Haustreisa tom stein-tippen ved Jamtjellnassen, og følger deretter dalen nordover mot tilkobling av løypa fra Vefsn.

Den nye parsellen gjennom Jamtjelldalen er sparsommelig nevnt i utredningen for løype 1 som er en omfattende løype. Løype gjennom Jamtjelldalen knytter sammen kommunenes løypenett på en helt annen måte enn til nå. Vi mener den betydelige endringen av ferdseien dette genererer her burde vært viet langt større oppmerksomhet i utredningen enn det som er tilfelle.

Jamtjelldalen er en viktig biotop og oppholdsområde for jaktbart småvilt vinterstid. Dalen har til nå vært lite tilgjengelig og derfor lite brukt i forbindelse med slik jakt. Slik ønsker vi det skal være fortsatt. Dersom kommunen åpner for skutertrafikk gjennom dalen ønsker vi som grunneier at kjøringen i jakttida kun tillates som gjennomkjøring. Et krav fra oss er derfor at det ikke gis anledning til stopp langs løypa før 1. mars.

Jamtjelldalen er ihht. MDs naturbase kartlagt ift. friluftsliv og er en del av området Granefjellet Gluggvatnet. Området er verdsatt som «Svært viktig.»

Saksbehandlers vurdering:

Ifølge Statskog bør beskrivelsen av løype nr. 1: Haustreisdal – Kløvimo på side 4 i planbeskrivelsen endres, da løypa ikke vil gå «til Jamtjelldalen», men «gjennom Jamtjelldalen» dersom forslag til løype blir vedtatt. Administrasjon er enig i dette, og har nå endret denne formuleringen i planbeskrivelsen.

Statskog viser videre til at Jamtjelldalen til nå har vært lite tilgjengelig for småviltjakt, og av den grunn har området vært lite benyttet. Administrasjon har samme oppfatning som Statskog om områdets tilgjengelighet og tidligere bruk. Dersom kommunen åpner for snøscooterløype gjennom denne dalen, ønsker Statskog at kjøringen i jakttiden for småvilt (tom. 28. februar) kun tillates som gjennomkjøring. Administrasjon har forståelse for dette, og imøtekommer ønsket fra Statskog ved å innføre rasteforbud langs foreslått løype i Jamtjelldalen.

Når det gjelder hensyn til friluftslivet i området, henvises til saksbehandlers vurdering av høringsuttalelsen fra Fylkesmannen i Nordland.

Høringsuttalelsen fra Statskog tas forøvrig til orientering.

Statens Vegvesen:

«Grane kommune har lagt ut på høring forslag til endret løypenett for snøscooter. Vi har gått igjennom plandokumentene, og har ikke merknader til forslaget.

Vi minner om våre generelle vilkår som framgår av våre tidligere brev i saken.

Vi gjør oppmerksom på at det kan fremkomme andre merknader i den videre planprosessen.»

Saksbehandlers vurdering:

Høringsuttalelsen fra Statens Vegvesen tas til orientering.

Sametinget:

«Sametinget har utarbeidet en planveileder som konkretiserer hensyn som bør tas i planarbeidet for å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, jfr. Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven LOV-2008-06-27-71. § 3-1). I veilederen er det beskrevet hvilke hensyn Sametinget mener må ivaretas i planarbeid etter plan- og bygningsloven.

Snøscooterløypene vil ha konsekvenser for reindrifta. Fra Sametingets side forutsetter vi en reell og nær dialog med reindrifta i området om vedtak av løypenettet og de enkelte løypetraséene.»

Saksbehandlers vurdering:

Når det gjelder hensyn til reindrifta i området, henvises til saksbehandlers vurdering av høringsuttalelsen fra Fylkesmannen i Nordland.

Høringsuttalelsen fra Sametinget tas forøvrig til orientering.

Gluggvatn Hytteforening:

«Viser til styremøte i Gluggvatn hytteforening.

Styret har tatt opp saken angående endring / nye snøscooterløyper. Da vi ikke vil bli direkte berørt i hyttefeltet stiller vi oss positiv til snøscooterløype Jamtjellidal.

Styreleder i Gluggvatne hytteforening har vært i kontakt med den ene hytten som vil bli direkte berørt og de har ingen innsigelser på evt. snøscooter led forbi hytta.

Vi ser positivt på at Grane kommune gjør det mulig for at de som ikke er topptrent og de med noen fysiske hemninger kan få muligheten til å benytte seg av friluftslivet her i Grane kommune.

«Et lite eksempel er gamlemor på 90 år som i fjor vinter kom seg opp på fjellet hvor hun hadde trått i mange mange år.» Gleden var ubeskrivelig stor.

Grane kommune er en folkehelsekommune og vi ser veldig positivt på at ALLE kan komme seg ut og bruke vår fantastiske natur i forskjellige aktiviteter. «Litt friluftaktivitet er bedre enn ingen aktivitet».

Vi ser i dag at det er begrensning til 20 km/t fra Haustreisdaln til Leita. 20 km/t er allerede i dag litt problematisk for oss som kjører med kjelker med stor oppakning om det er dårlig føre.

Det må være et must at vi som bruker leden i dag opp til våre hytter kan fortsette å bruke den på samme måte. Med løyver til hyttefeltet slik at vi ikke må kjøpe løypekort for å komme oss til hytta.

Vi i styret er veldig glad for at Grane kommune tar hensyn og tilrettelegger til alle innbyggere i kommunen selv de som har forskjellige friluftsjnteresser. Dette er med og gjør kommunen til en attraktiv kommune å bo eller bygge hytte i. Her er plass for oss alle .»

Saksbehandlers vurdering:

Det registreres at Gluggvatn Hytteforening, som representerer hytteeierne ved Gluggvatnet, er positiv til foreslått løype fra Leita til Jamtjellaldalen, og kommunen vil legge dette til grunn i det videre arbeidet.

Kommunen har mottatt flere tilbakemeldinger om at det er problematisk å konsekvent kjøre under 20 km/t nordover fra parkeringsplassen i Haustreisdalen. Administrasjon har forståelse for dette, og vil gjøre en nærmere vurdering av om fartsgrensen bør økes til 30 km/t, i forbindelse med neste revisjon av forskriften for det kommunale løypenettet.

Dersom kommunen vedtar foreslått løype fra Leita til Jamtjellaldalen, vil ikke dette medføre noen endring mht. hytteeierne's mulighet til å få dispensasjon for bruk av snøscooter for frakt av bagasje og utstyr til hytter som ligger mer enn 2,5 km fra brøyta vei.

Høringsuttalelsen fra Gluggvatn Hytteforening tas forøvrig til orientering.

Torhild Lamo:

«I forslag til utvidelse for snøskuterløypene i Grane ligger det et forslag om ny snøskuterløype fra Haustreisen, langs skiløypa på Gluggvassvegen, til Jamtjellaldalen. Det foreligger også et forslag om løype forbi Klubbjelltjønnna.

Området Granefjellet, Gluggvatnet, Jamtjellaldalen er mye brukte turområder, både sommer og vinter. I friluftskartlegginga som Grane kommune gjennomførte for få år siden ble området Gluggvatn-Granefjellet verdsatt til «svært viktig». Årsaken til at området fikk høg verdi var at det har godt tilgjengelighet, store opplevelseskvaliteter, er et stort sammenhengende område og at det er lite støy. Haustreisdalen (der Klubbjelltjønnna ligger) ble kartlagt som viktig friluftsområde, de tilgrensende områdene i Vefsn kommune er kartlagt som svært viktige. Klubbjelltjønnhytta, som driftes av Brurskanken turlag, er et mye brukt turmål, alle årstider.

Etter min mening er kommunens vurdering av negative konsekvenser for friluftslivet i området ufullstendig og feilaktig. I tillegg har det ikke blitt gjort ei vurdering av samla belastning for friluftslivet i Grane, alle snøskuterløyper sett under ett. I høringsutkastet er det heller ikke gjort noen vurdering av problematikk knyttet til støy og friluftsliv.

Gluggvassvegen blir kjørt opp med tråkkemaskin og er et av de mest brukte utfartsområdene vinterstid i Grane. Området er snøsikkert og i vintre/perioder på vinteren med lite snø andre steder har området også en regional verdi, med brukere fra våre nabokommuner. I forslaget skriver man at det er området Gluggvatn-Fisklausvatn som er mest brukt. Jeg regner med at dette er en skrivefeil, da det vel ikke er noe sted i Grane man møter så mange skiløpere som langs Gluggvassvegen. I år med lite snø er dessuten Gluggvassvegen mye brukt for skitrening av Grane IL, noe som også gjorde at idrettslaget har uttalt seg negativt om skuterløype langs traseen. Gluggvassvegen er ypperlig for både treningsturer og utflukter fordi størstedelen av løypa ligger skjernet for vind, men også fordi den er jamt kuppert og lang jamført med andre løyper som blir preparert i Grane. 18 km t/r betyr at man både kan få gode treningsturer for de av oss som driver med sånt og at den som vil ha en fin søndagstur kan få det. Gluggvassvegen er også hyppig brukt av hundekjørere fra hele distriktet.

I forslaget skriver man at man anser at Jamtjellaldalen har liten brukerfrekvens. Her framkommer det ikke hva man bygger dette på. Her hadde jeg gjerne sett at Grane kommune hadde gjort en noe mer

grundig innhenting av kunnskap fra lokale brukere. Jamtjelltind er en av Granes mest ikoniske topper, og vårvinterturer hit er vanlig både fra Haustreisen og via Haustreisdalen. Ytterligere skuterløyper i området vil redusere kvalitetene Grane kommune tidligere har beskrevet.

Jamtjellaldalen har tradisjonelt sett vært et viktig område for vinterjakt på rype. Både li- og fjellrype er nært trua arter med bestander som har vært i stor nedgang senere år. Rypa er dessuten svært utsatt for forstyrrelse på våren. I dalføret er det også registrert hekkende jaktfalk. Jaktfalken er i sterk nedgang og er i likhet med kongeørn svært utsatt for forstyrrelse i etableringsfasen/tidlig hekketid, det vil si februar-mai. Til forskjell fra kongeørna bytter jaktfalken reirplass og hekker gjerne i forlatte ravnereir eller rett på berghyller. Så vidt jeg kan se har ikke Grane kommune gjort noen undersøkelser for å registrere hekking av jaktfalk i dalføret.

I beskrivelsen av løypa forbi Hjartfjellet framkommer det at løypa går gjennom et større område som er kartlagt som utløpsområde for snøskred. Dagens godkjente løype går gjennom dette området, til tross for at løyper ikke skal legges i rasutsatte områder. Foregående vinter ble både denne løypa og løypa over Granefjellet stengt på grunn av skredfare, noe som vel viser at løypene ligger på steder der de ikke burde ha ligget.

Som tidligere «svenske» som har bodd i svenske kommuner med skuterløyper synes jeg det er usedvanlig merkelig at man ikke lærer mer av svenske kommuner: Nemlig at man ikke legger skiløyper og skuterløyper på samme plass. I min gamle kommune Älvdalen (en kommune med 7 000 innbyggere) hadde vi over 30 mil oppkjørte spor. Separert fra skuterløyper.

Grane kommune er folkehelsekommune og har inngått samarbeidsavtale med Nordland fylkeskommune. Fysisk aktivitet er et av områdene som er prioritert. Da bør man gjøre MER for å få folk til å røre seg. Som trener for Grane IL ski vet jeg at det har vært vanskelig å få til reparasjoner av lysløype og at det kun er som resultat av flere års mas at man har fått midler til å betale for oppkjøring av skispor. Dersom Grane kommune velger å legge skuterløype langs Gluggvassvegen bør kommunen også legge fram forslag om alternative traseer som kan prepareres for ski. Lysløypa på Trofors er flott, men dessverre er det alt for mange år den bare kan prepareres korte perioder. En erstatningstrase må inneha samme kvaliteter, det vil si kort avstand til kommunesentrum, snøsikkert, bli ryddet slik at tråkkemaskin kan preparere, i tillegg til at den bør være av en viss lengde. Så vidt jeg kan se er det vanskelig å finne en eksisterende trase som fyller disse kravene.

Undertegnede er sannsynligvis en av de som går mest på ski i Grane. Alternative områder uten skuterløyper er beskrevet i noe sveipende ordelag i forslaget. Som en flittig bruker av mange områder vet jeg også at en del av områdene som nevnes i liten grad egner seg for turer for «folk flest». I nasjonalparkene er det ingen tilrettelegging for friluftsliv vinterstid, og for de fleste er særlig terrenget i Lomsdal-Visten/Njaarke for krevende for vinterskiturer (med unntak av Gåsvatnet). Stavassvegen er fin og mye brukt når det er snø, men fordi den ligger så lavt er det ofte dårlige forhold her. Skuterløypene i Grane er, med få unntak, lagt i områdene som er mest brukt for vinterfriluftsliv.

Jeg er skuffet, om enn ikke særlig overrasket, over at kommunen så langt ikke har tatt hensyn til friluftinteressene. Kommunen har et ansvar for å balansere de ulike interessene knyttet til friluftsliv og rekreasjonskjøring med snøskuter. I veiledninga for kommunene, som framkommer på nettstedet miljokommune.no, slås det fast at hensynet til friluftslivet skal tillegges spesielt stor vekt når snøskuterløyper skal planlegges og fastsettes, noe som ble understreket i forarbeidene til loven. Der framkommer det også blant annet at kommunene ikke bør legge snøskuterløyper i *viktige* eller *svært viktige* friluftslivsområder, og at kommunene bør holde store, sammenhengende vinterfriluftsområder frie for snøskuterløyper. Det framkommer også at at man skal utrede samlet belastning for såvel såvel friluftsliv som naturverdier/miljø. Noe Grane kommune heller ikke har gjort.»

Saksbehandlers vurdering:

I nordre del av Jamtjellaldalen er det tidligere vedtatt ei snøscooterløype som i dag binder løypa fra Fustvatnet i Vefsn sammen med løypenettet i Hattfjelldal. Denne løypa er vedtatt tidligere, og ikke gjenstand for høring nå.

Når det gjelder hensynet til friluftslivet i området Reinfjellet – Jamtjellaldalen, vises til saksbehandlers vurdering av høringsuttalelsen fra Fylkesmannen i Nordland, samt til kommunens utredninger av friluftsliv for løype 1 og 9. Det er gjort grundige vurderinger av konsekvenser for friluftslivet i området, basert på eksisterende kunnskap. Etter administrasjonens vurdering vil dette være tilstrekkelig for å oppfylle motorferdselslovens krav om å ivareta hensynet til friluftslivet.

Det understrekes at foreslåtte løyper i dette området er viktige for å skape et sammenhengende løypenett fra kyst i Norge til kyst i Sverige, som har vært et interkommunalt politisk ønske. Konsekvenser for friluftsliv må også vurderes i lys av dette.

Torhild Lamo understreker at Jamtjellaldalen har vært et viktig område for vinterjakt på rype, og at rypa er svært utsatt for forstyrrelser på våren. Etter saksbehandlers vurdering vil rypa i hovedsak benytte seg av hellinger og områder med rabber hvor det er lettere tilgang til beiteplanter. Det vil derfor i hovedsak være forskjellige deler av landskapet som er viktige for rypa og som er aktuelle for anleggelse av snøscooterløyper.

Lamo påstår videre at det i dette dalføret er registrert hekkende jaktfalk, og at kommunen ikke har gjort noen undersøkelser for å registrere hekking av jaktfalk i dalføret, noe som ikke er riktig. Hekkeplasser for rovfugl betraktes som sensitive artsdata, og kommunen har tilgang til den aktuelle databasen som innehar slik informasjon. Denne informasjonen benyttes aktivt under utredningsarbeidet med nye snø-scooterløyper, og det er ifølge databasen ikke registrert hekkende jaktfalk i dalføret mellom Leita og Jamtjellaldalen. Kommunens adgang til å vise til dette som del av utredningene er svært begrenset. Høringsinstansene kan imidlertid ha tiltro til at hensyn til evt. hekkeplasser vil være ivaretatt for de løypene som vedtas.

Lamo er i tillegg kritisk til foreslåtte løyper med hensyn til skredfare, og viser til at løyper i området ble stengt foregående vinter på grunn av skredfare. Det er riktig at løypene ble stengt en kortere periode vinteren 2018 på grunn av skredvarsel. Dette var under ekstreme værforhold på hele Helgeland, og samtlige løyper i både Grane og Vefsn ble stengt. I samme periode ble det fra NVE frarådet å ferdes i fjellet. Videre har kommunene etablert et godt samarbeid med Vefsn Røde Kors når det gjelder vurdering av åpning, stenging og drift av løypenettet. Ut fra dette vurderes løypene å være trygge å ferdes i når de er åpne for kjøring med snøscooter.

Lamo viser i tillegg til erfaringer fra Sverige, som grunnlag for sin argumentasjon om å ikke legge løyper for skigåing og snøscooter på samme sted. Saksbehandler vil bemerke at i Sverige har det historisk vært langt mere utstrakte muligheter for kjøring med snøscooter, noe som har gjort at scooteren er blitt en langt mer naturlig del av utmarksferdselen enn hva som er tilfelle i Norge. Dermed har man over lengre tid kunne hatt fokus på separering av snøscooterløyper og skiløyper i de områdene hvor dette har vært nødvendig. Det er også betydelige forskjeller i bosettingsmønster, hvor de i Sverige i langt større grad bor i klynger, som også skaper mindre press på areal som ville skapt konflikter for etablering av scooterløyper dersom dette skulle gjøres etter norske regler og retningslinjer. Administrasjon kjenner ikke til hvordan dette er akkurat i Älvdalen, men mange andre stender i Sverige er løypene enten felles for både snøscootere og skigåere, eller at slike løyper krysser hverandre. I Norge har scootetraffikk historisk sett i hovedsak vært ulovlig. Derfor er ikke dagens skiløyper etablert med tanke på at det også skal være plass for kommunale løyper for snøscooter i utmarka. Forholdene er derfor såpass forskjellige at det er vanskelig å dra direkte sammenligninger over landegrensen.

Administrasjon viser til slutt til vedlagte evaluering av det kommunale løypenettet gjennomført i mai / juni 2017, etter at løypenettet hadde blitt brukt i to sesonger. Evalueringen bestod av fysiske møter med de tre reinbeitedistriktene, hytteforeningene i kommunen, samt en web-basert spørreundersøkelse.

Høringsuttalelsen fra Torhild Lamo tas forøvrig til orientering.

Per Pedersen (fastboende i Fiplingdal):

«I forbindelse med oppretting av scooterløyper i Fiplingdalen har jeg noen refleksjoner og syn på en del ting.

Vinteren 2017-18 åpnet Grane Kommune scooterløype fra sørenden av Bæråsen (eksisterende scooterløype) ned til åkeren hjemme hos meg på Mortenli (66/2). Her stoppet løypa, fordi det den gang ble sagt at Statskog brukte grunneier retten sin, å sa nei til løype på vannet. Min eiendom ender ikke ved vannet, men går i vannet. Jeg grenser mot øst til: Simskaret, Granlia, Langodden og Statskog. Det betyr at i sørenden av Nedre Fiplingvatnet er det bare privat grunn. Dersom Statskog hevder noe annet må de bære bevis for dette. Jeg ser av den grunn ingen hindring for at scooterløype fra Simskaret, kan gå over vannet og inn på løypestart hos meg i Mortenlia. Simskaret har det største hyttefeltet rundt Nedre Fiplingvatnet, og vil derfor bety et stort tilbud de som har hytte der. I praksis betyr det at løypestutt skiltet kan stå i Simskaret i stede for hos meg.

Jeg vil i samme anledning fremheve at de som får løyve for bruk av scooter, av diverse årsaker, må bli bedt om å bruke forslått trase over vannet, dette p.g.a. sikkerhet og verneområdet. Det vil fremdeles ikke være noe scooterløype på langs av vannet.

Sist vinter ble det kjørt opp løype og laget skispor rundt hele Fiplingvatnet. Dette ble hyllet velkommen av alle jeg snakket med. Som fastboende ved vannet og denne løypa kan jeg bekrefte at det var jevn og stor utfart og aktivitet i denne løypa. Her ble det kjørt scooter rundt hele vannet.

Når jeg skriver dette gjør jeg det både for Mortenli, Simskaret og Granlia eiendommene.

Vi vil med dette anmode Grane Kommune om å forlenge dagens løype til Simskaret som tidligere ønsket. Da etter tidligere foreslått trase.

Det er Grane Kommune som avgjør og bestemmer om det skal være scooterløype eller ikke. Ikke de som kommer med innspill.»

Saksbehandlers vurdering:

Det er presisert i i høringsbrevet at det kun er nevnte endringer i kartet som er gjenstand for høring og offentlig ettersyn i denne omgangen. Kommunen vil på et senere tidspunkt åpne for innspill som gjelder hele løypenettet. Kommunen vil vurdere innspillet fra Per Pedersen i denne prosessen.

Hilde og Svann Tore Paulsen (fastboende i Fiplingdal):

«Først av alt vil vi berømme kommunen som har fått til og tilrettelagt for scooterløyper i kommunen, til glede for scooterentusiaster og for mange skigående som har fått flere mil med oppkjørte løyper.

Som fastboende i Kroken ser vi veldig positivt på snøscooterløyper i kommunen. Det har mye å si for trivsel for oss som bor her og det fører til positivt liv og røre i bygda ! Vi har løypene rett ved huset og støy er ikke noe problem.

Vi bruker løypene mye og har hatt mange fine turer, både med scooter, på ski og med hund. Det øker livskvaliteten og fører til trivsel og bolyst.

Vår erfaring er at løypene brukes av veldig mange skigående og dette syns vi er positivt. Det gir også et tilbud til dem som ikke er i stand til å gå på ski, de kan kjøre på isfisking og komme seg på turer som de ellers ikke ville hatt mulighet til.

Det er positivt med utvidelse av løypene, men vi håper at kommunen fremover kan prioritere og finne en løsning sånn at det blir løype over Nedre Fiplingvatn. Det kan bl. a føre til at kommunen får solgt flere scooterkort, det vil bli flere som kjører forbi Strandli gård og kan kanskje gi grunnlag for å ha åpen kafe der av og til.»

Saksbehandlers vurdering:

Det er presisert i i høringsbrevet at det kun er nevnte endringer i kartet som er gjenstand for høring og offentlig ettersyn i denne omgangen. Kommunen vil på et senere tidspunkt åpne for innspill som gjelder hele løypenettet. Kommunen vil vurdere innspillet fra Hilde og Svern Tore Paulsen i denne prosessen.

Administrasjonens konklusjon:

Mottatte innspill gir etter administrasjonens vurdering ikke grunnlag for å endre høringsutkastet mht endringer i kart over kommunalt løypenett for snøscooter. På bakgrunn av dette anbefaler administrasjon følgende:

15 foreslåtte endringer i eksisterende løypenett, samt 4 nye løyper vedtas, i henhold til høringsforslaget.

Saken legges fram for Nærings- og naturforvaltningskomitèen og kommunestyret for behandling.

Rådmannens innstilling:

Følgende endringer vedtas i kart over løypenett for snøscooter i Grane kommune, med tilhørende planbeskrivelse og forskrift:

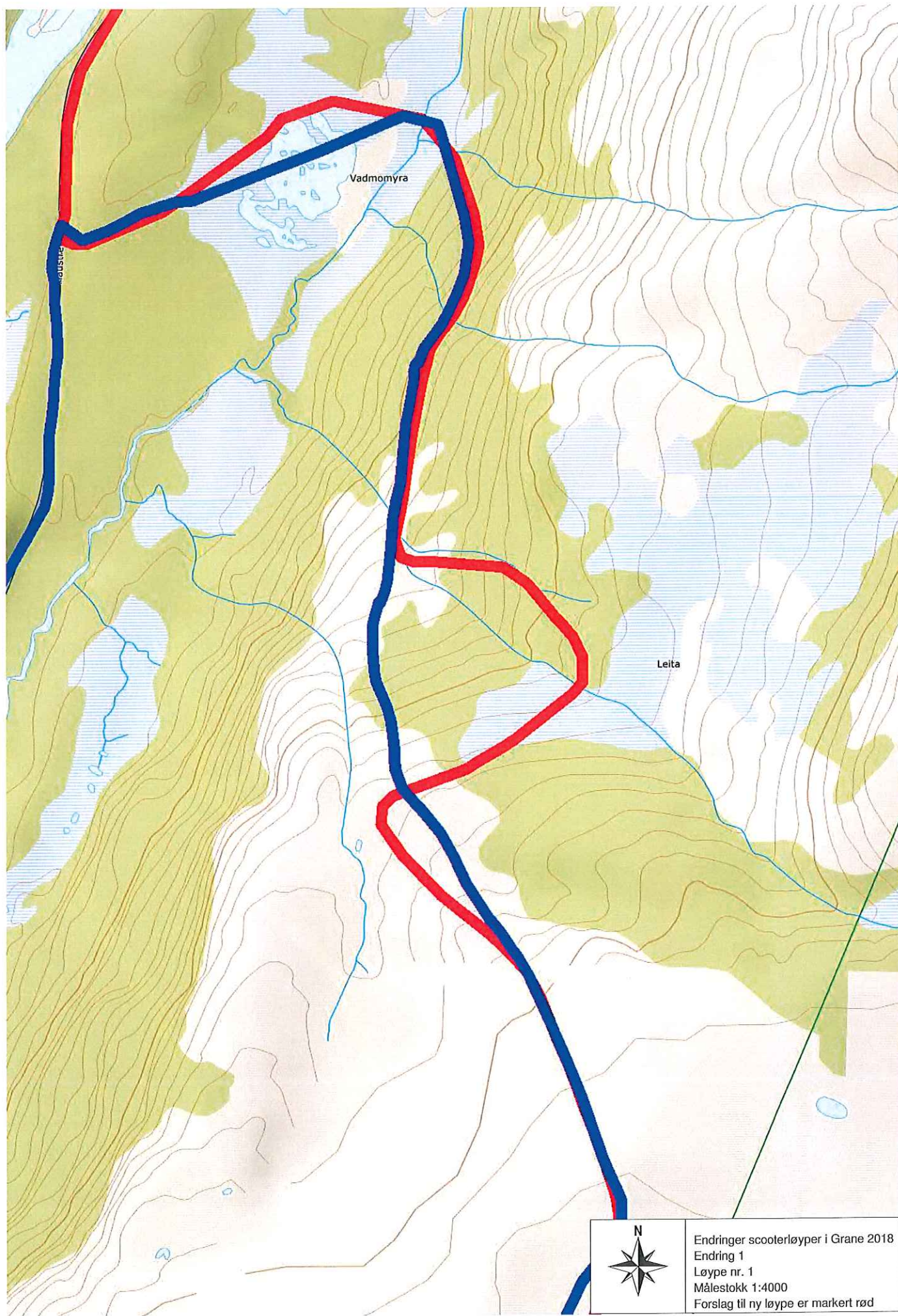
Endring ved Leita (privat grunn).
Endring ved Steinfjelltjønnna (privat grunn).
Endringer ved Nordfjellmyran (statens grunn).
Endring ved Falkgjotlia (statens grunn).
Endring ved Bjønnbekken (statens grunn).
Endring ved Forradalen (statens grunn).
Endring ved Kappfjell-tuvan (statens grunn).
Endring ved Risryggen (statens grunn).
Endring ved Båfjellet (statens grunn).
Endring ved Dempa (statens grunn).
Endring ved Formoen (privat grunn).
Endring ved Høstrumtjønnna (statens grunn).
Endring ved Leiren (kryssing av Fylkesvei 273).
Endring ved Jervskartjønnna (statens grunn).
Endring ved Tomasvatnet (statens grunn).

Ny løype ved Hjartfjellet.
Ny løype i Jamtfjelldalen.
Ny løype fra Leiren til Nordli.
Ny løype fra Jervskartjønnna til Myrrud.

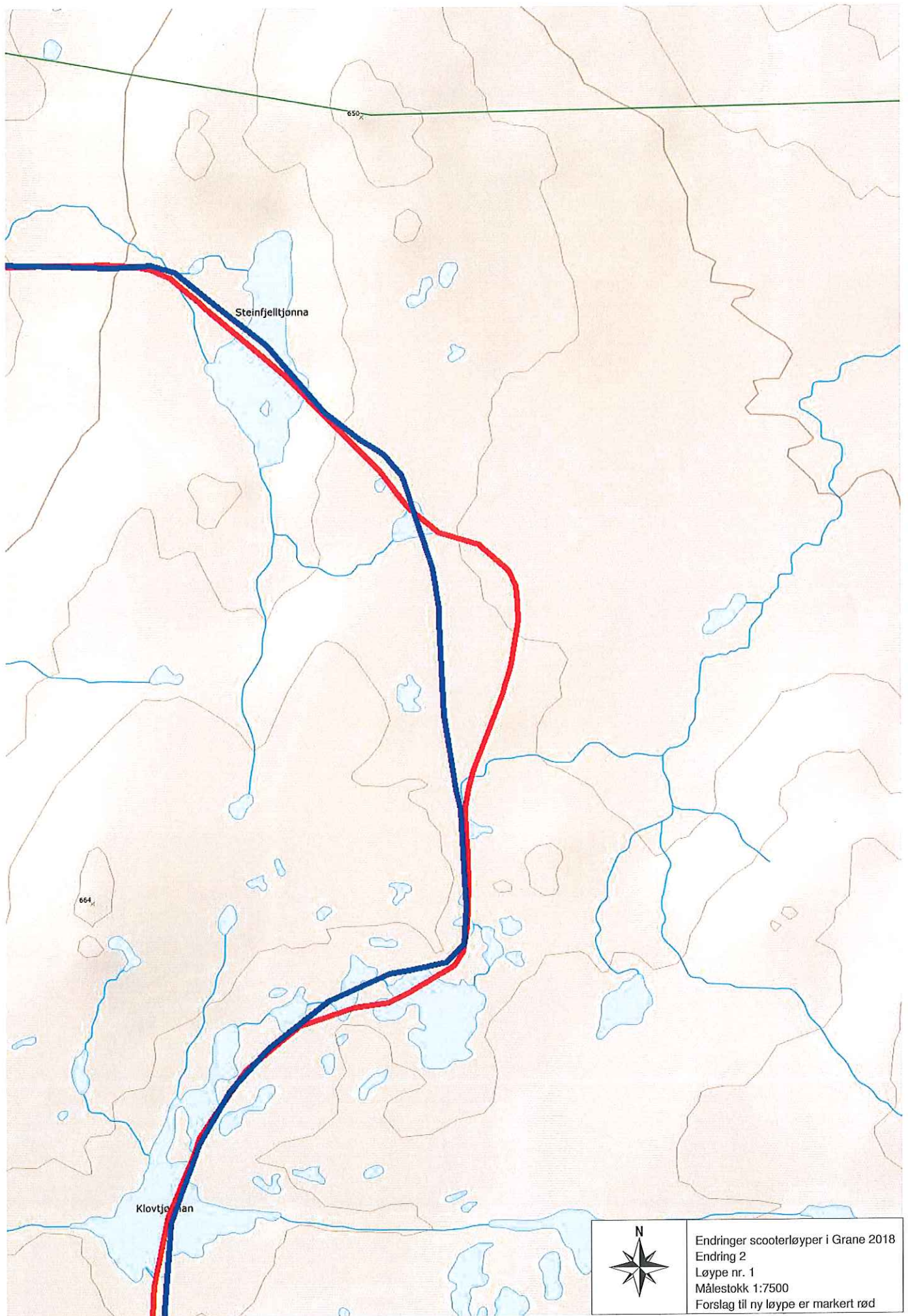
Endringene og de nye løypene framgår av vedlagte kart. Vedlagte forslag til nytt kart over kommunalt løypenett for snøscooter i Grane kommune vedtas.

Hjemmel: Lov av 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag, forskrift av 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag, og forskrift av 14. desember 2016 om kommunalt løypenett for snøscooter i Grane kommune.

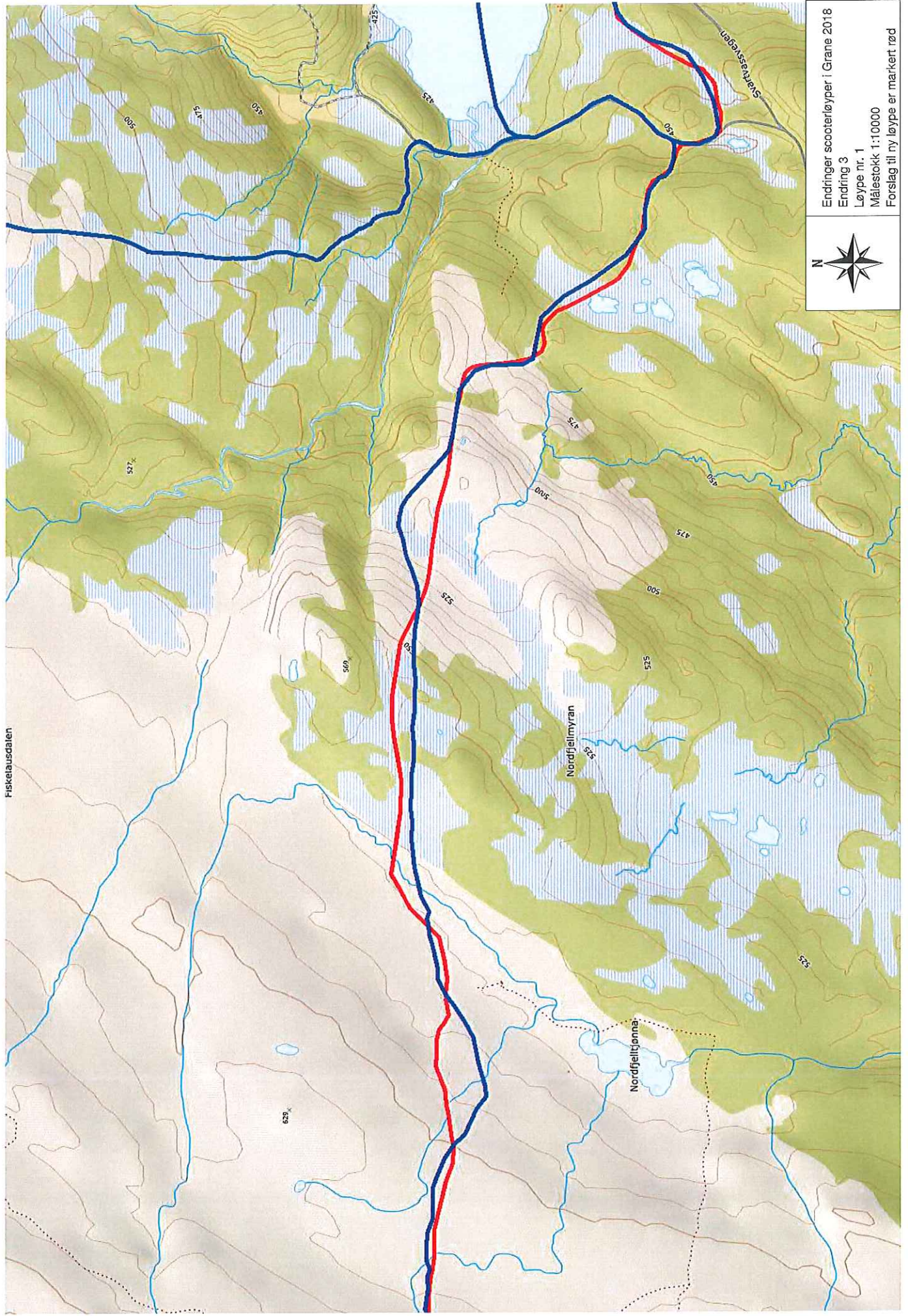
Administrasjonen arbeider videre med etablering av løype for tilkobling til Hattfjelldal kommune langs skogsbilveien sør for Austervefsna.

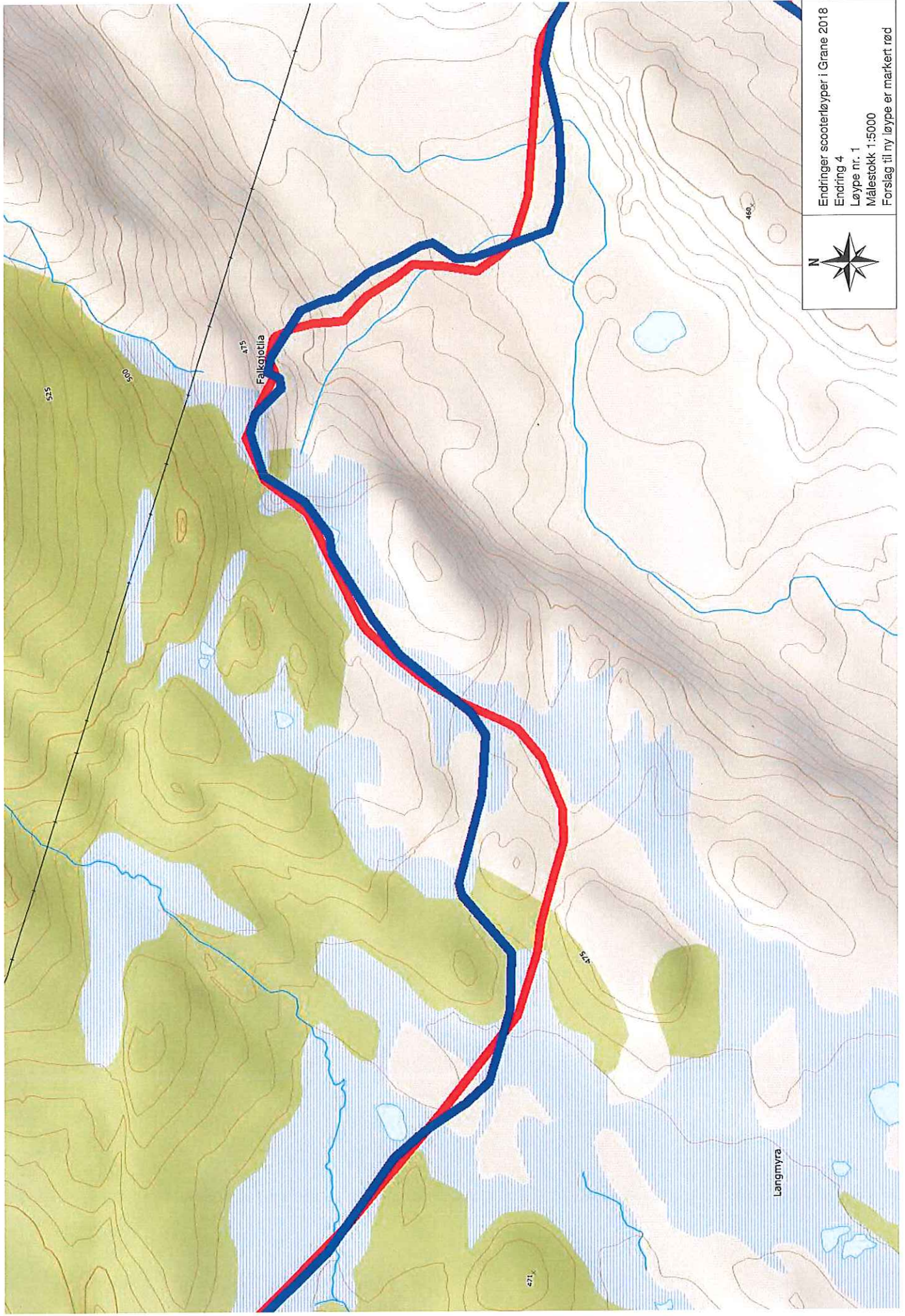
Endringer scooterløyper i Grane 2018
Endring 1
Løype nr. 1
Målestokk 1:4000
Forslag til ny løype er markert rød

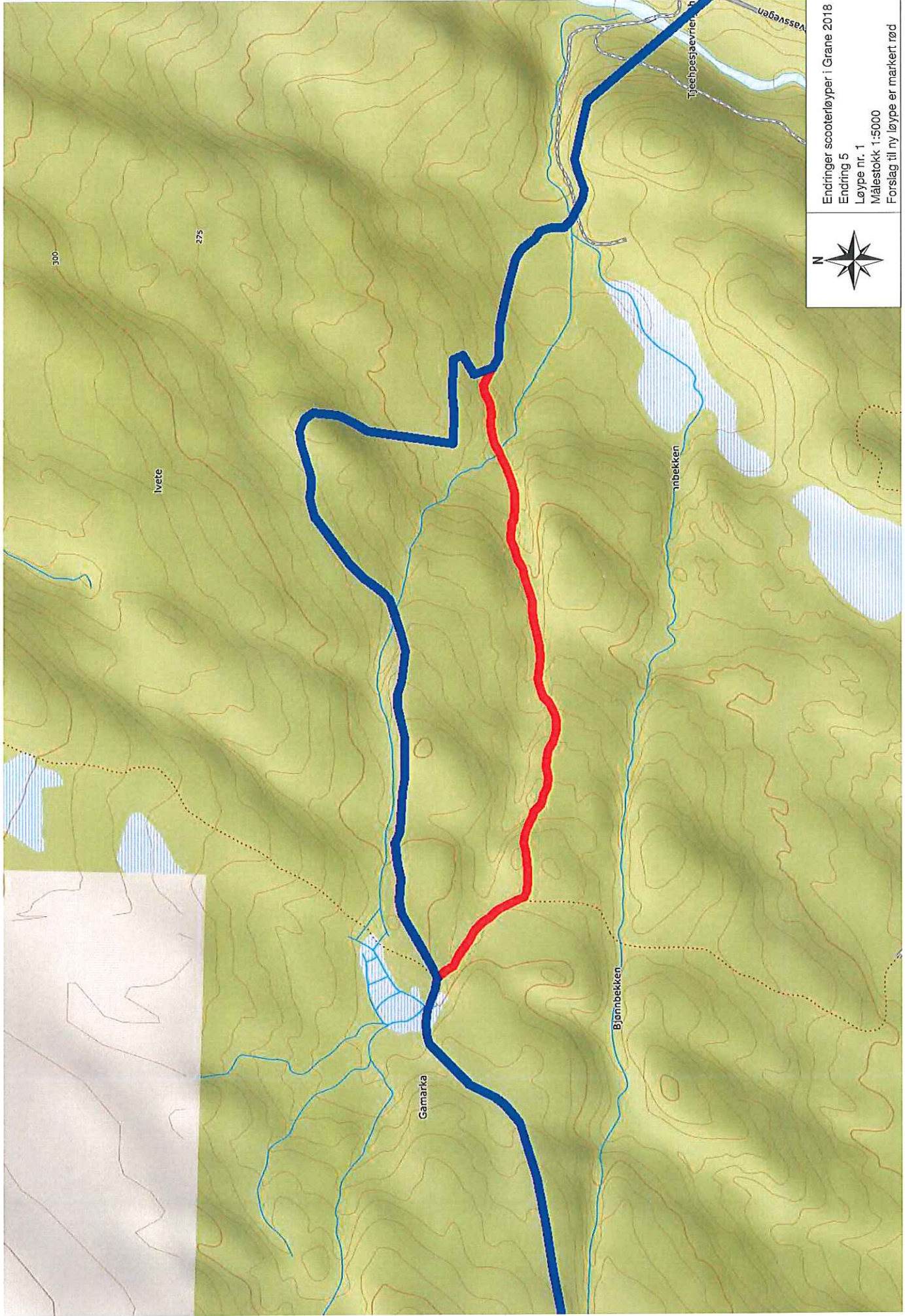

Endringer scooterløyper i Grane 2018
Endring 3
Løype nr. 1
Målestokk 1:10000
Forslag til ny løype er markert rød

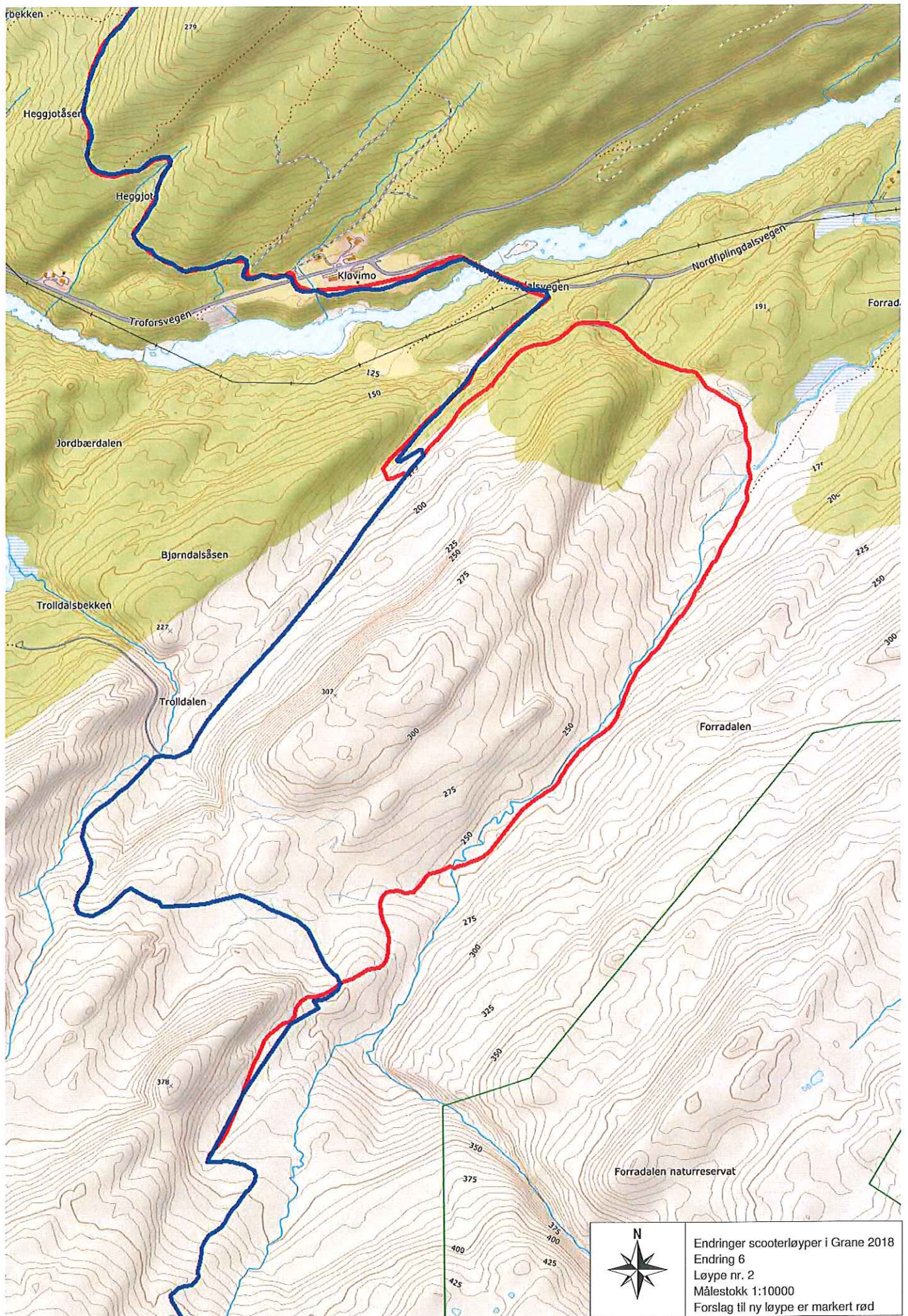

Endringer scooterløyper i Grane 2018
Endring 4
Løype nr. 1
Målestokk 1:5000
Forslag til ny løype er markert rød

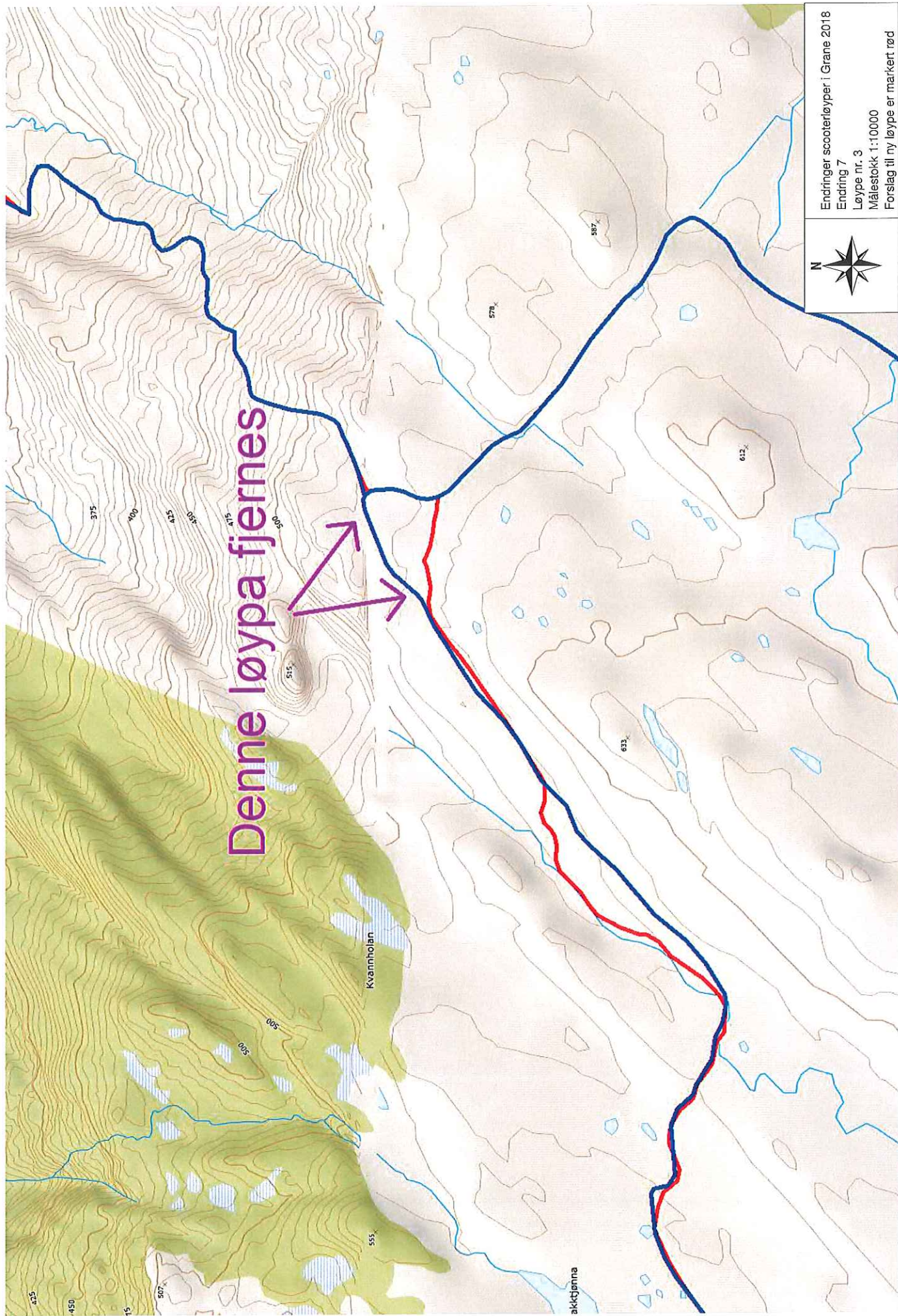

Endringer scooterløyper i Grane 2018
Endring 5
Løype nr. 1
Målestokk 1:5000
Forslag til ny løype er markert rød

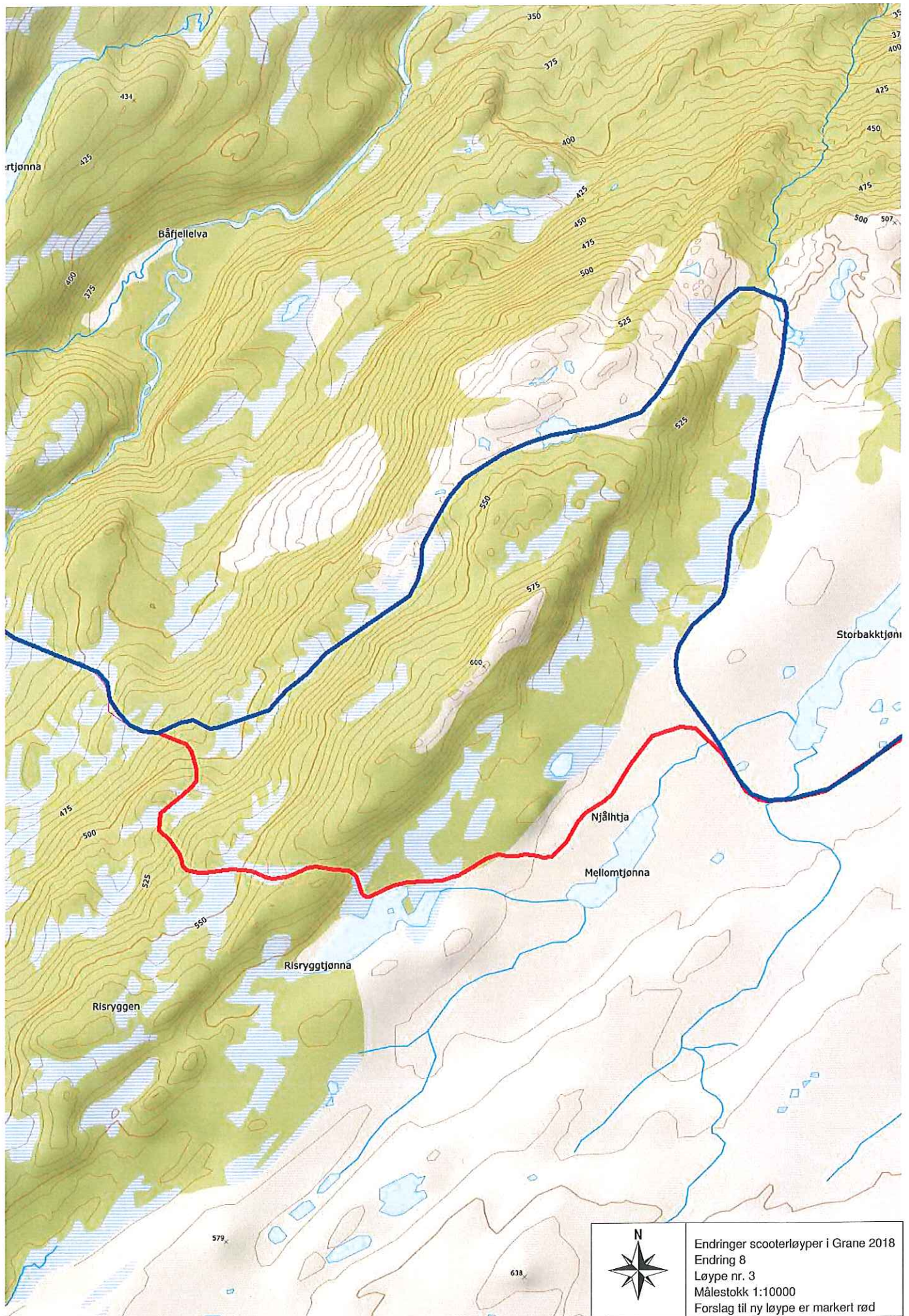
 Endringer scooterløyper i Grane 2018
Endring 6
Løype nr. 2
Målestokk 1:10000
Forslag til ny løype er markert rød

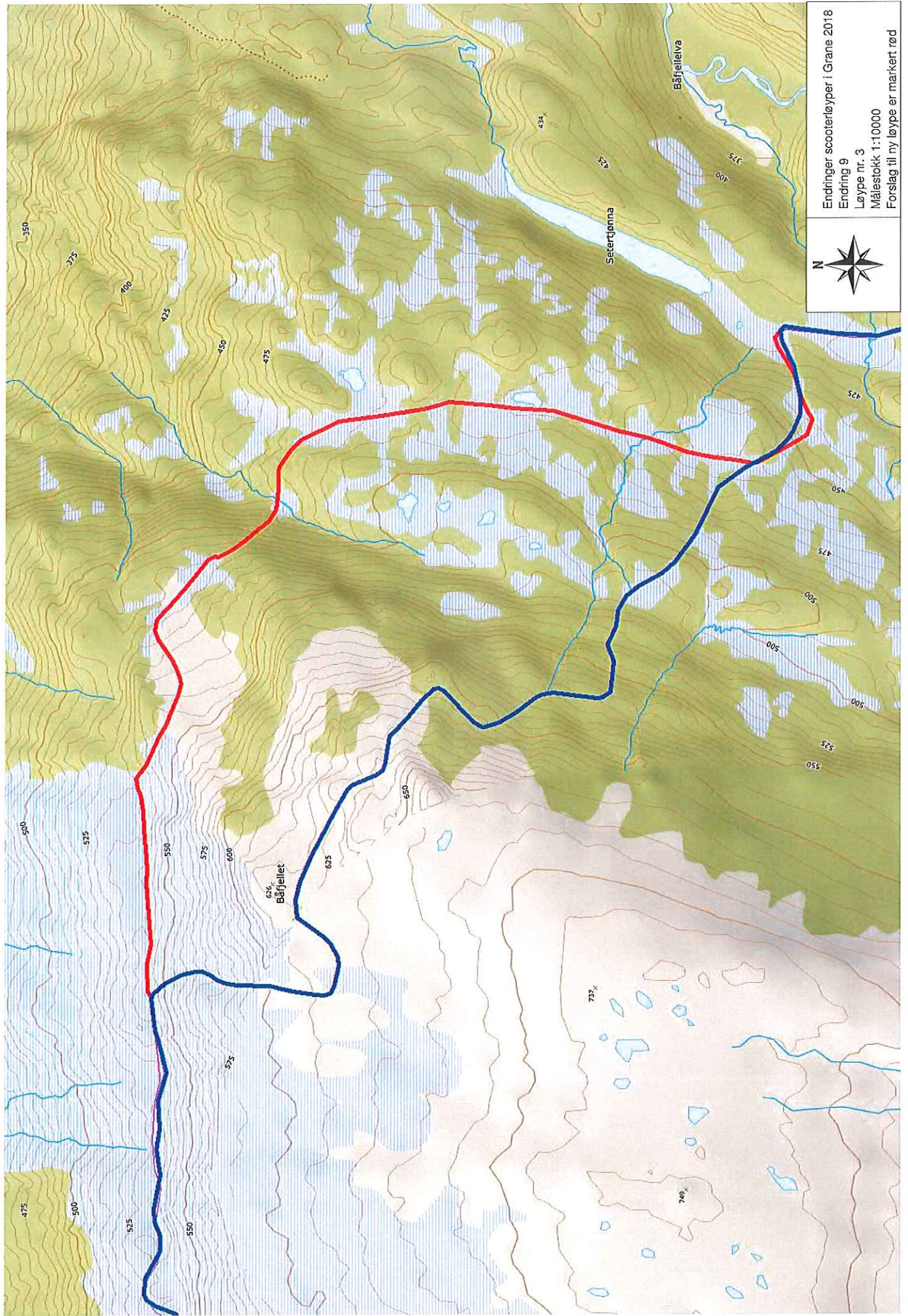

Denne løypa fjernes

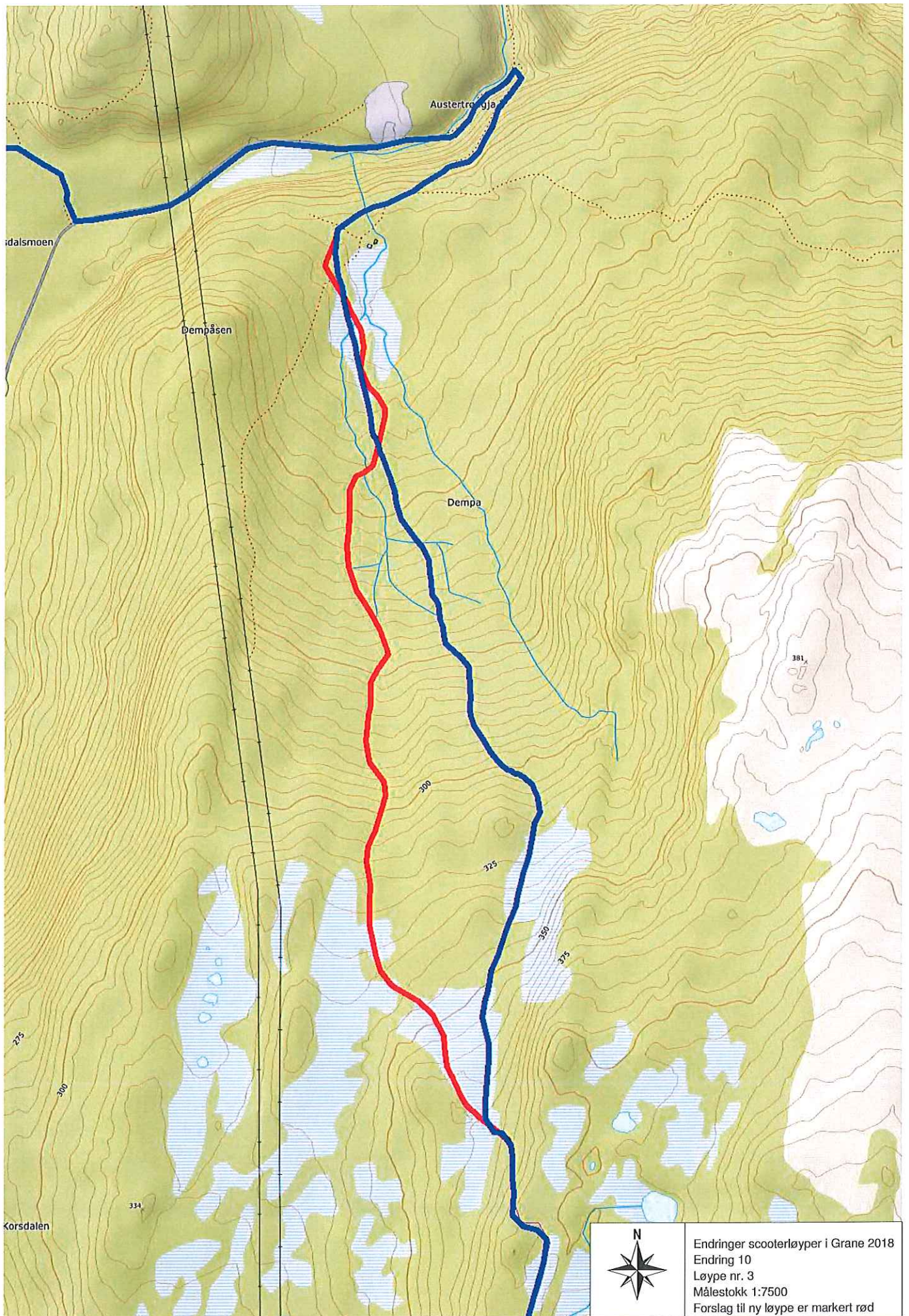
Endringer scooterløyper i Grane 2018
Endring 7
Løype nr. 3
Målestokk 1:10000
Forslag til ny løype er markert rød

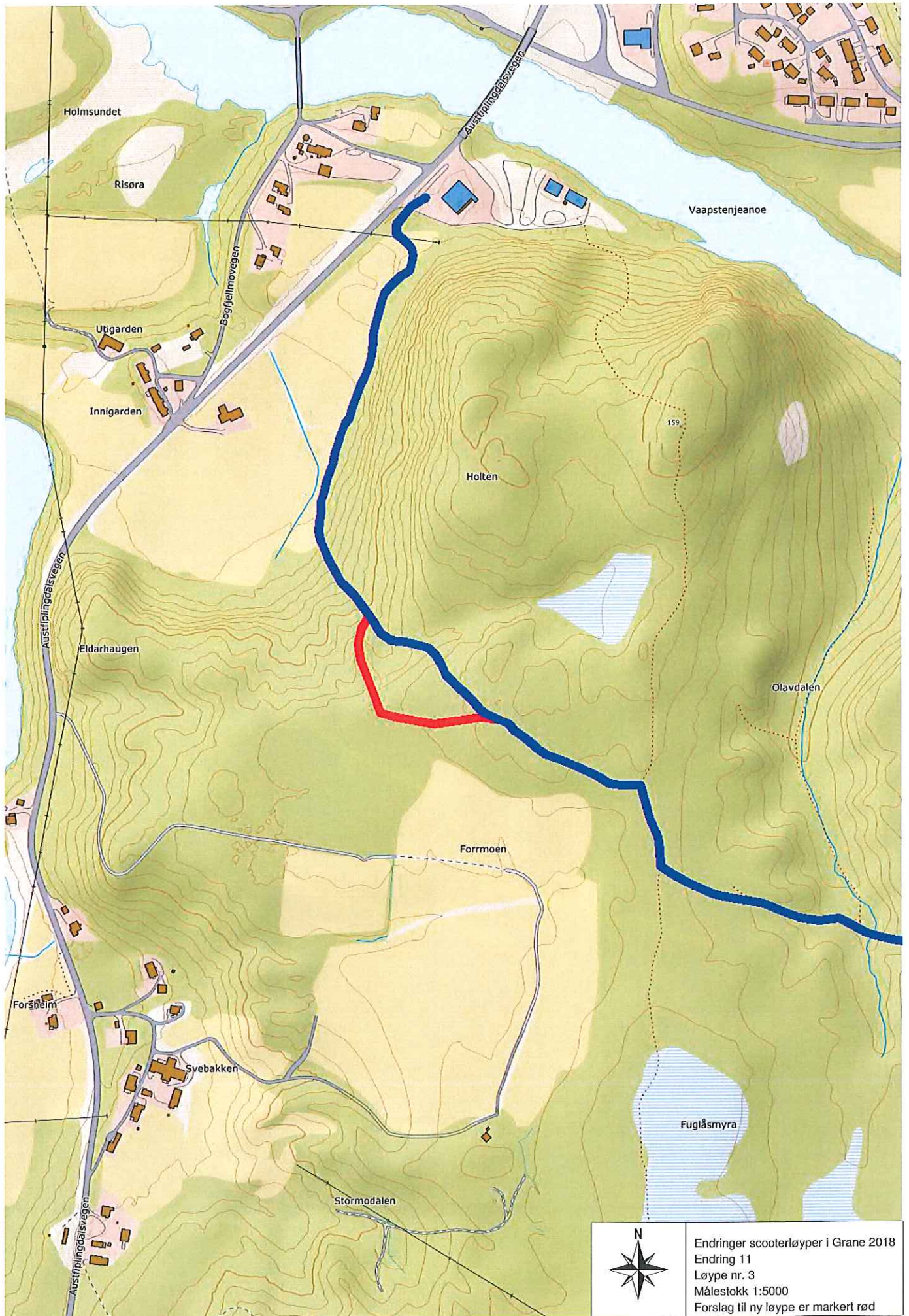

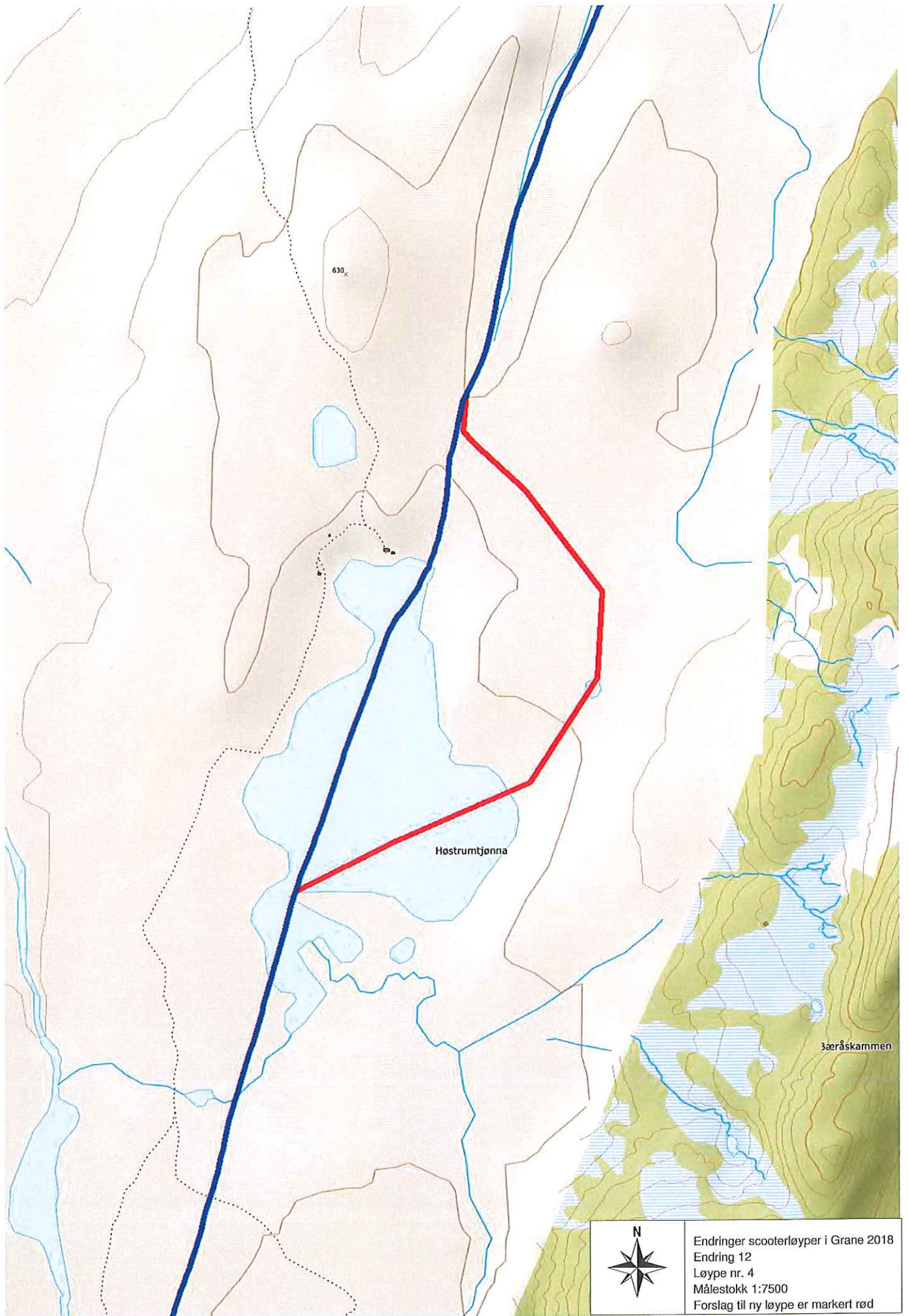
Endringer scooterløyper i Crane 2018
Endring 9
Løype nr. 3
Målestokk 1:10000
Forslag til ny løype er markert rød

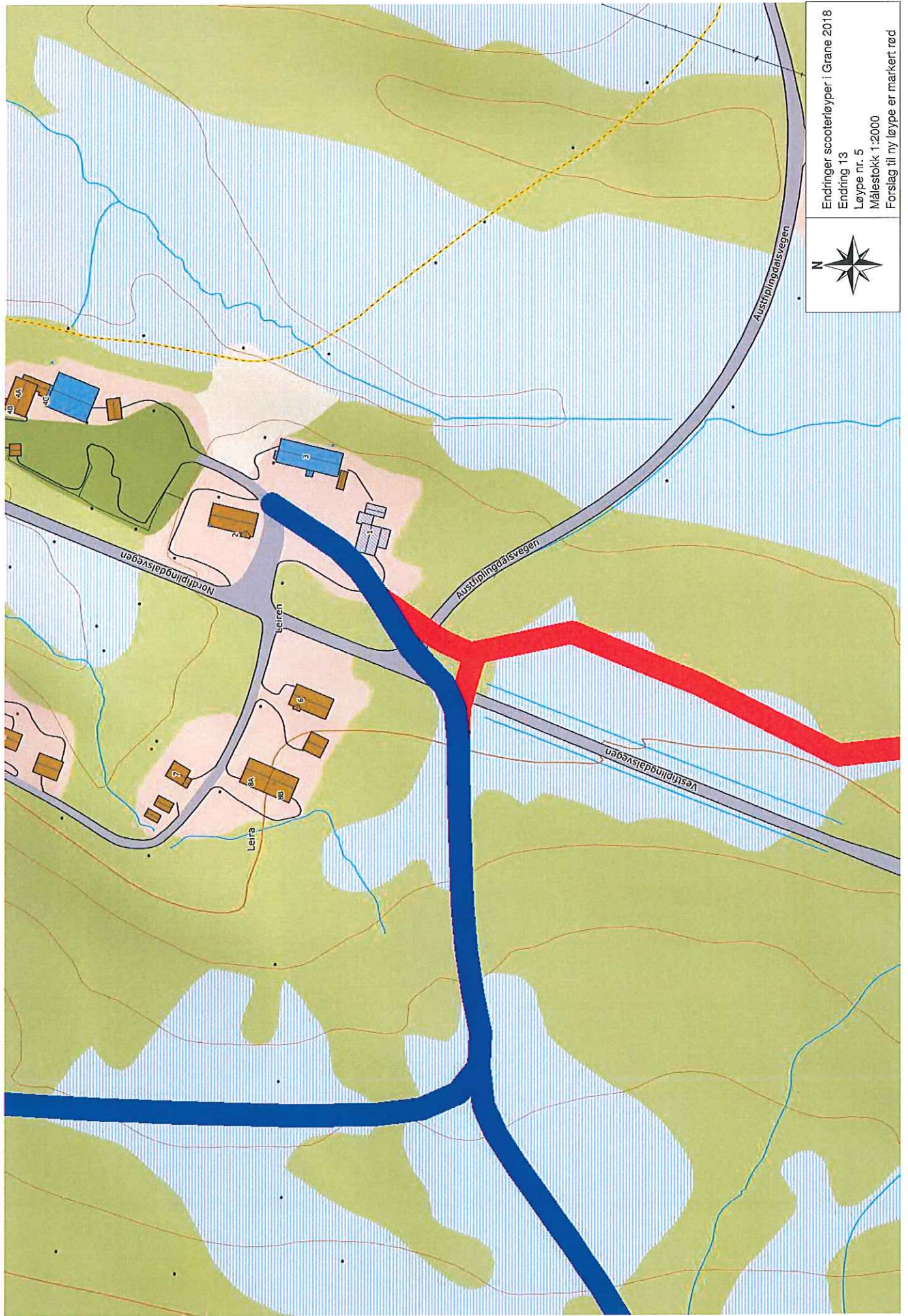

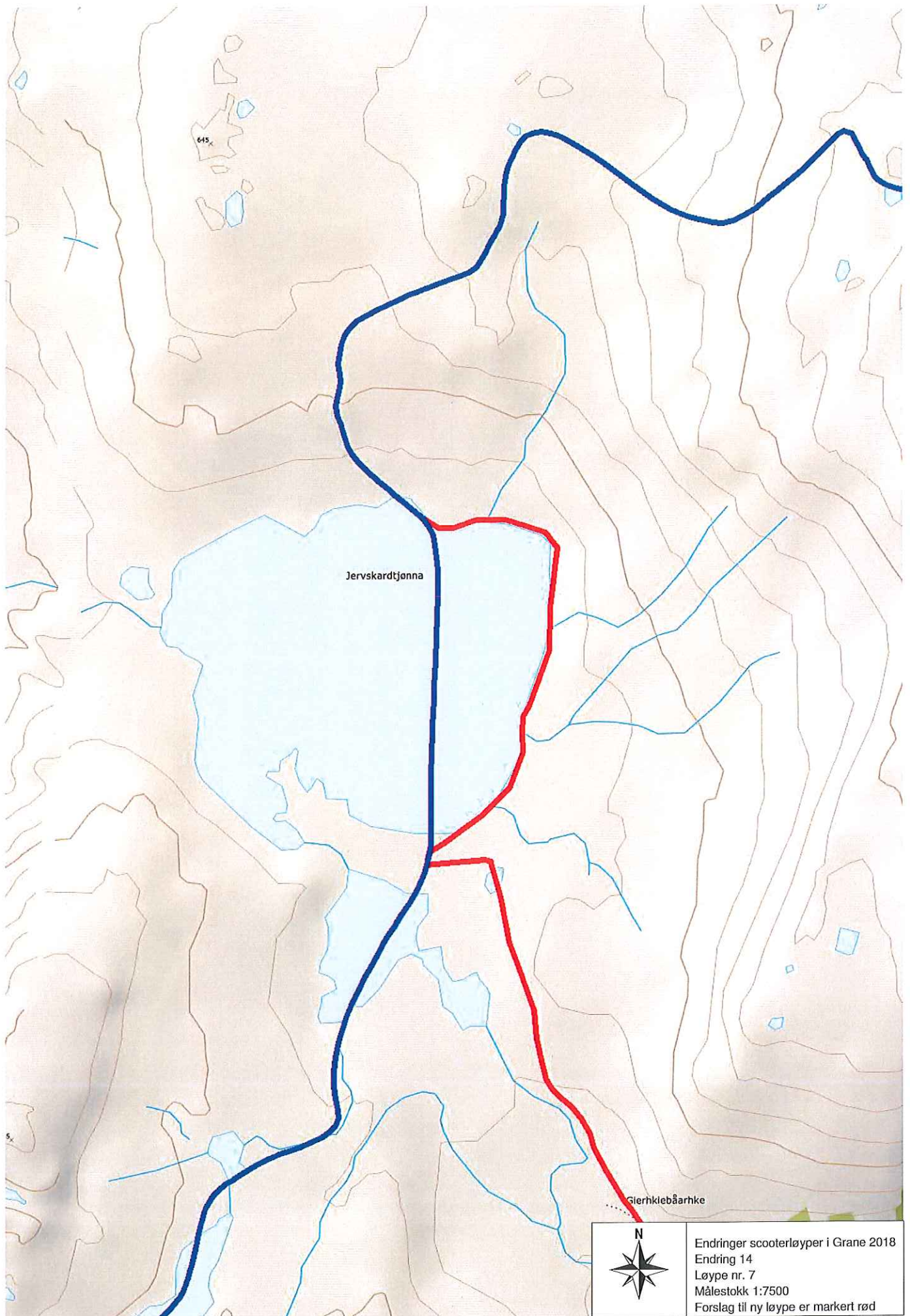

Endringer scooterløyper i Grane 2018
Endring 12
Løype nr. 4
Målestokk 1:7500
Forslag til ny løype er markert rød

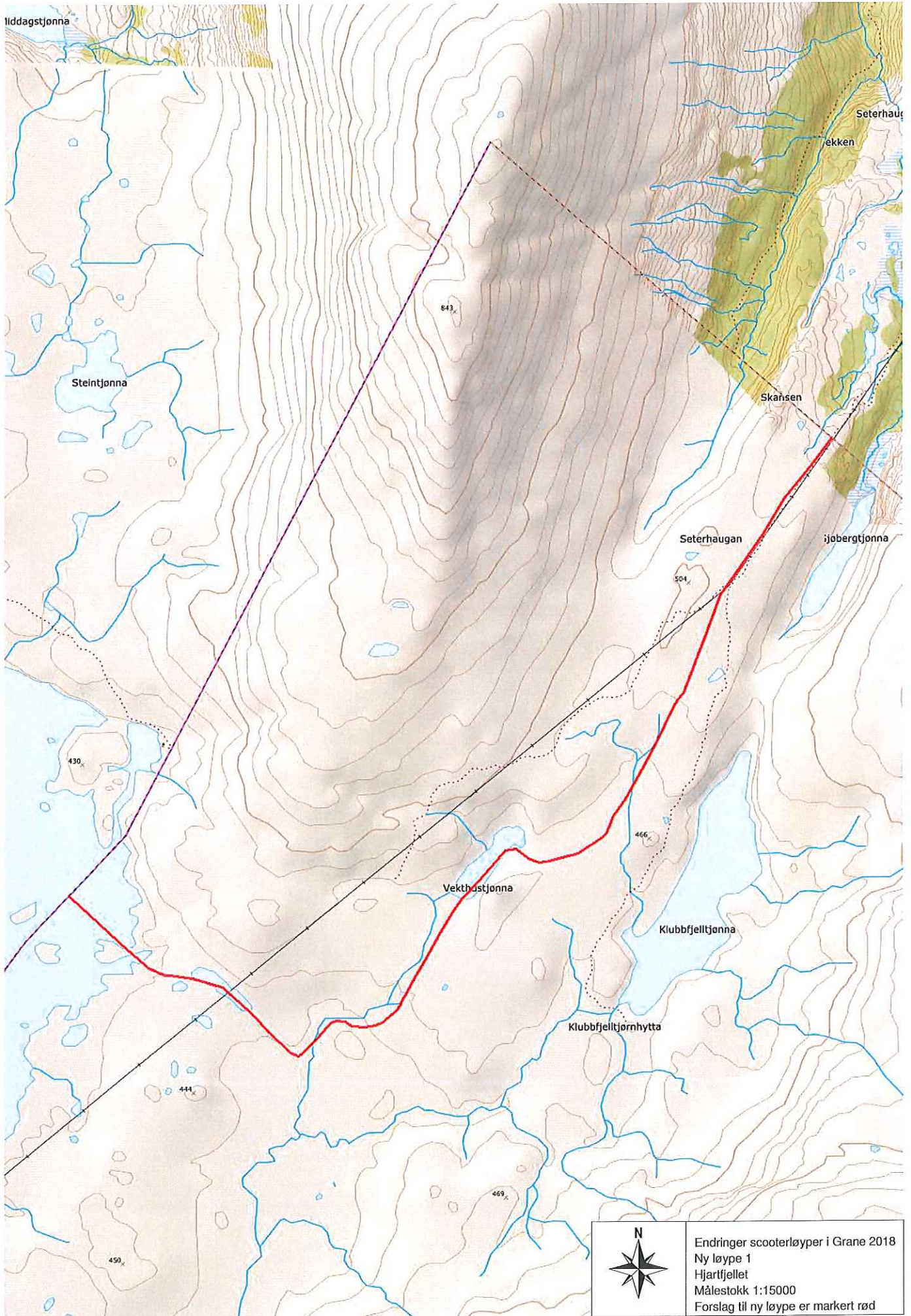

Endringer scooterløyper i Crane 2018
Endring 13
Løype nr. 5
Målestokk 1:2000
Forslag til ny løype er markert rød

Endringer scooterløyper i Grane 2018
Endring 15
Løype nr. 7
Målestokk 1:7500
Forslag til ny løype er markert rød

Ilddagstjøna

Steintjøna

430

843

444

450

469

466

504

Seterhaug

Seterhaugbekken

Skansen

Seterhaugan

Hjøbergstjøna

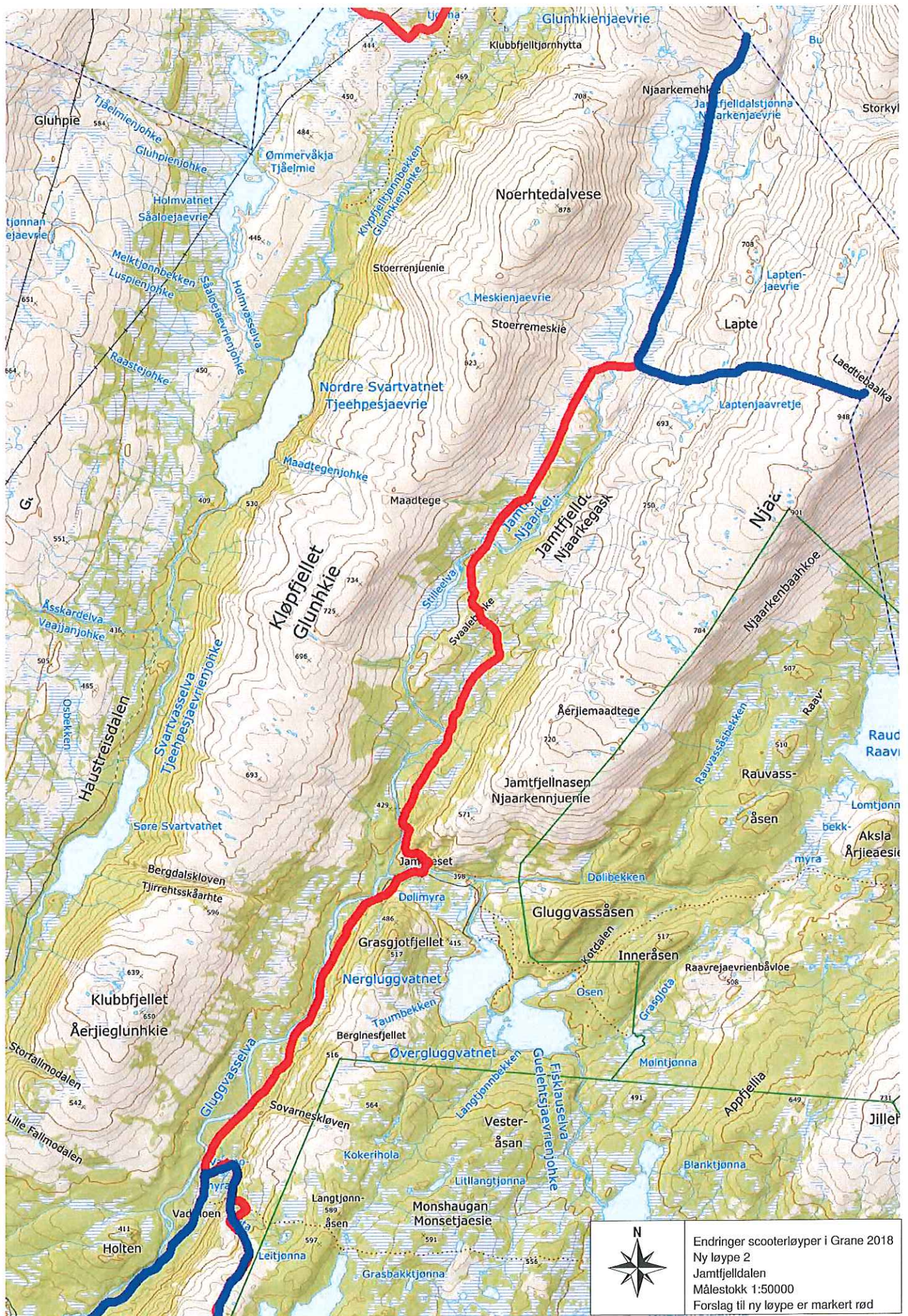
Vekthøstjøna

Klubbfeltjøna

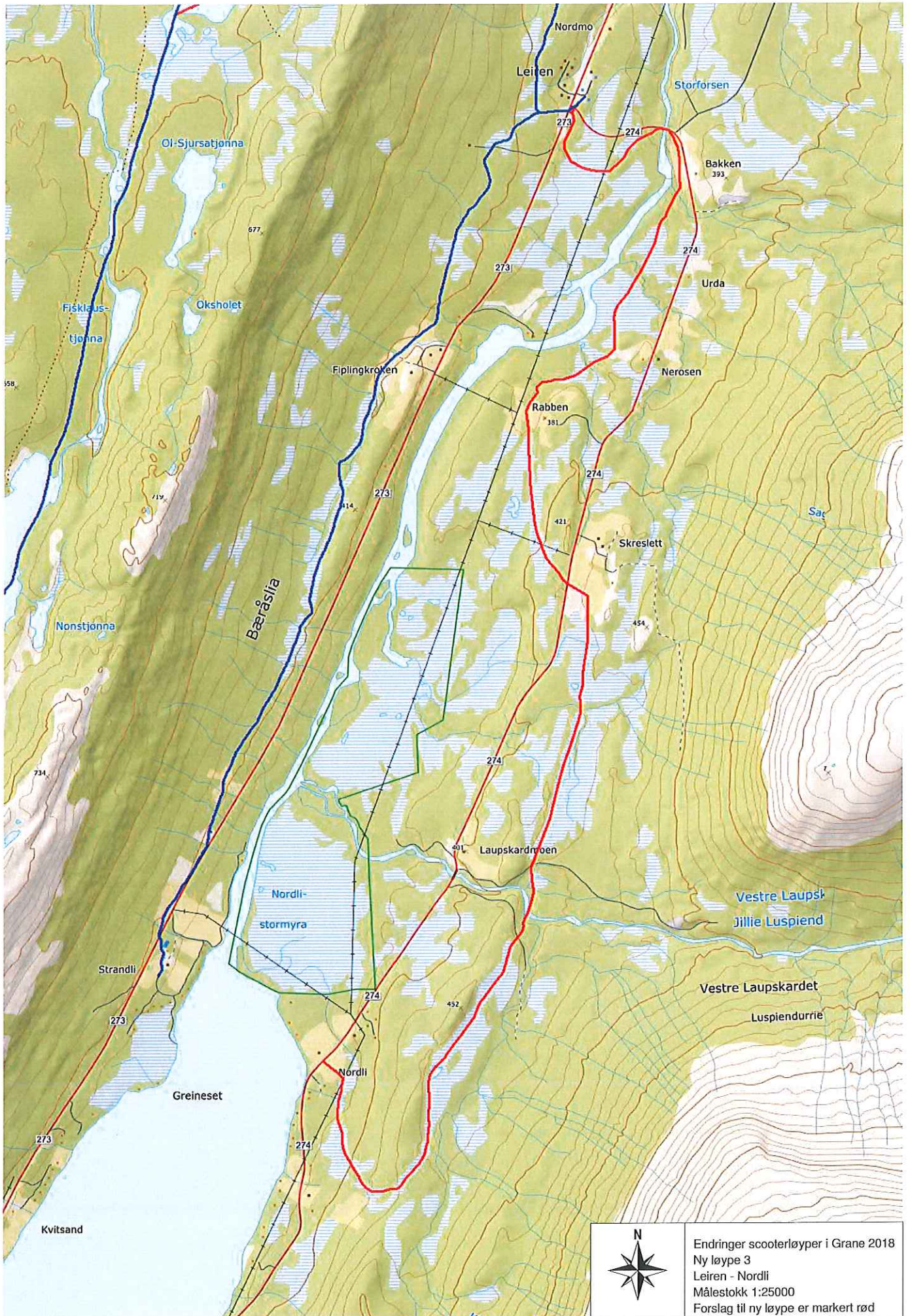
Klubbfeltjørnhytta

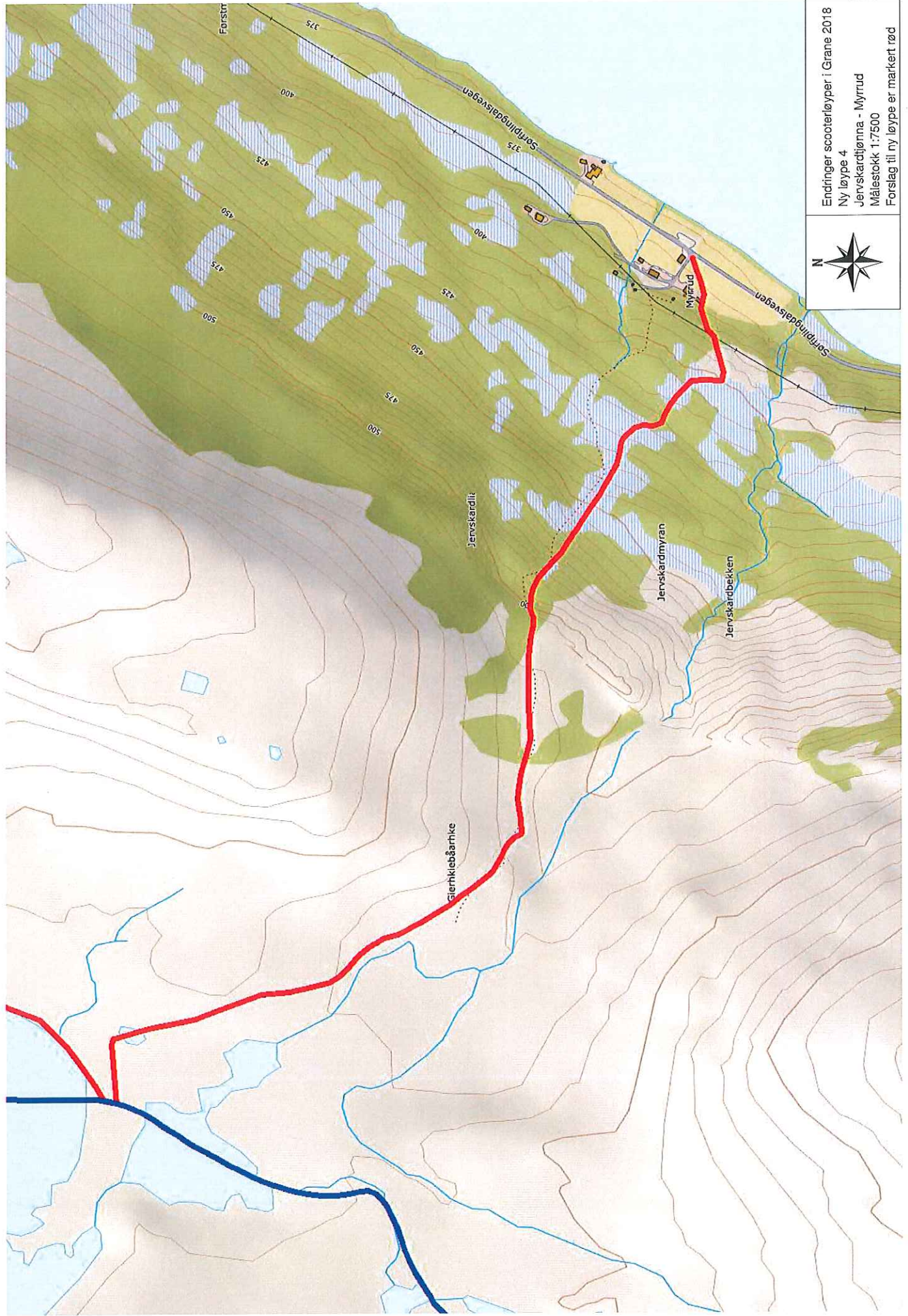
Endringer scooterløyper i Grane 2018
Ny løype 1
Hjartfjellet
Målestokk 1:15000
Forslag til ny løype er markert rød

Endringer scooterløyper i Grane 2018
 Ny løype 2
 Jamtjellnaseen
 Målestokk 1:50000
 Forslag til ny løype er markert rød

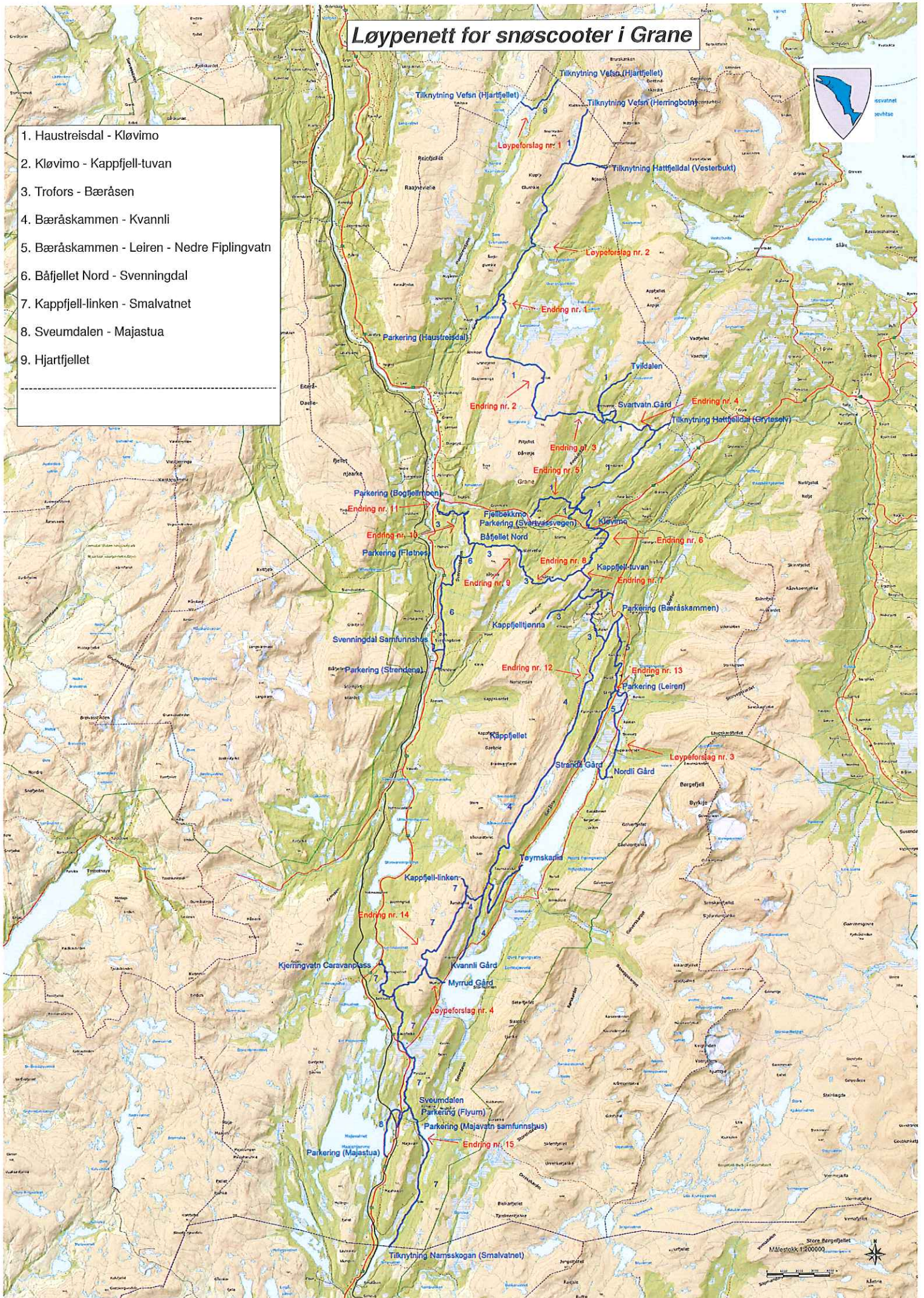

Endringer scooterløyper i Grane 2018
Ny løype 4
Jervskardtjøenna - Myrslud
Målestokk 1:7500
Forslag til ny løype er markert rød

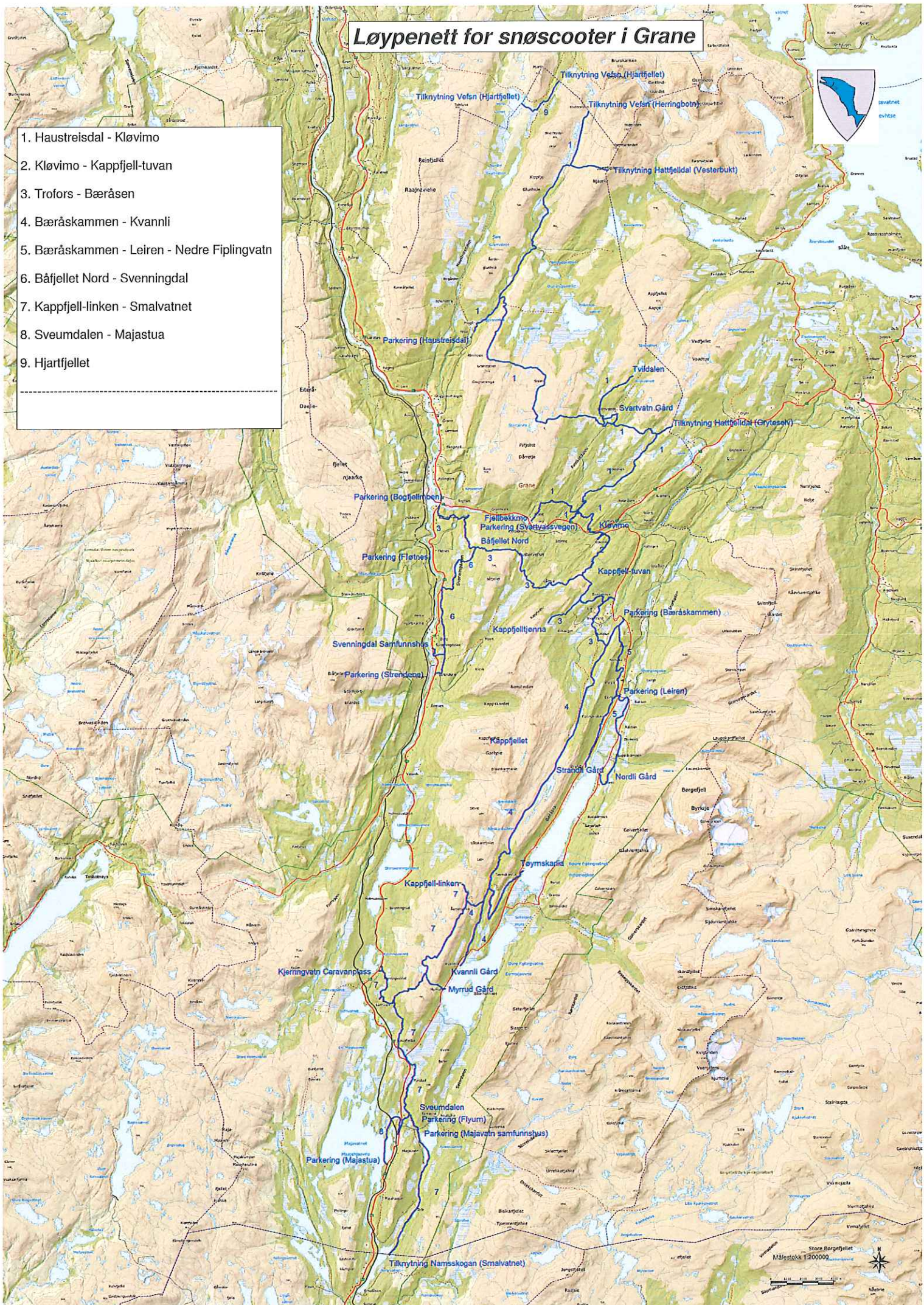
Løypenett for snøscooter i Grane

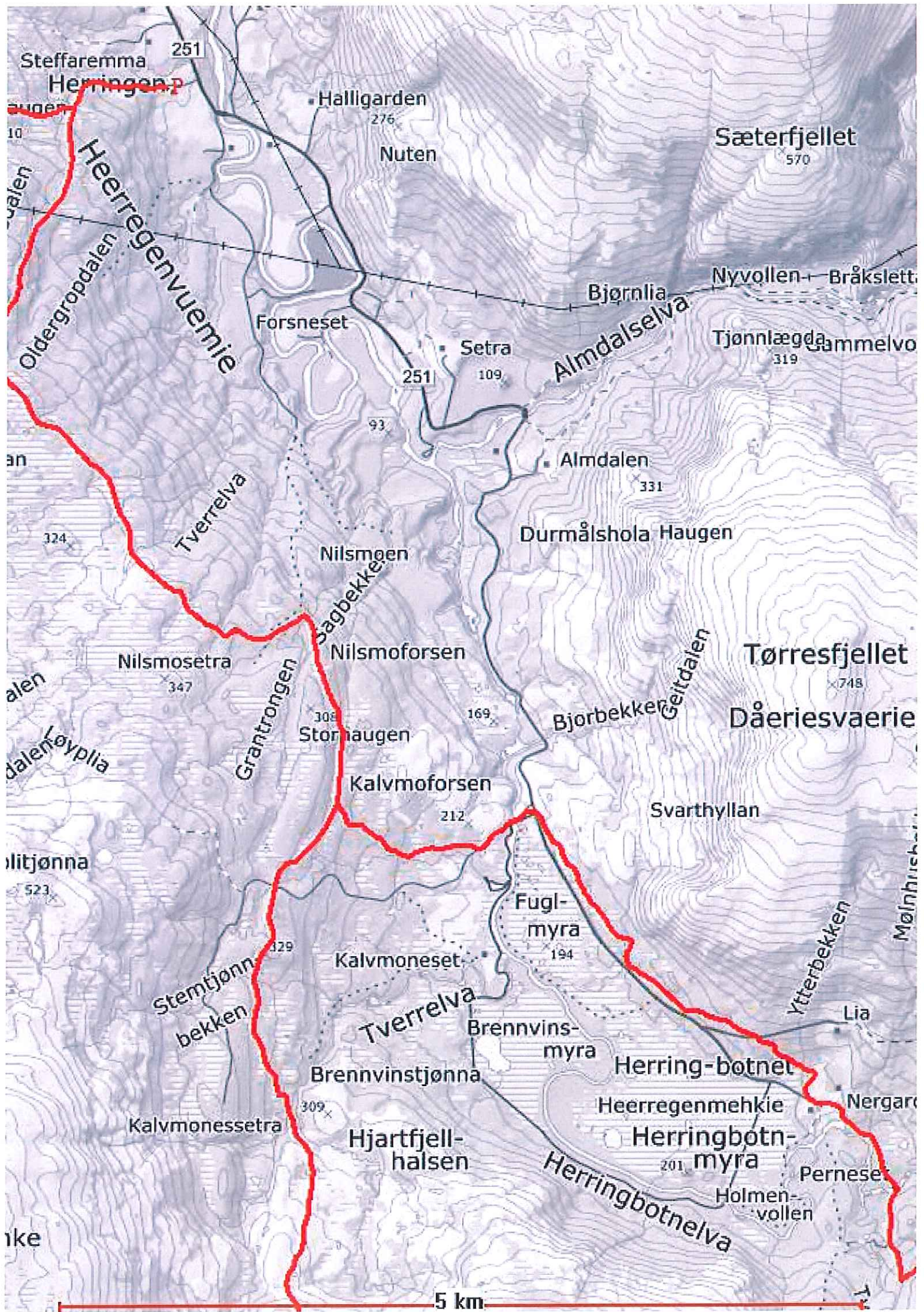
1. Haustreisdal - Kløvimo
2. Kløvimo - Kappfjell-tuvan
3. Trofors - Bæråsen
4. Bæråskammen - Kvannli
5. Bæråskammen - Leiren - Nedre Fiplingvatn
6. Båfjellet Nord - Svenningdal
7. Kappfjell-linken - Smalvatnet
8. Sveumdalen - Majastua
9. Hjartfjellet

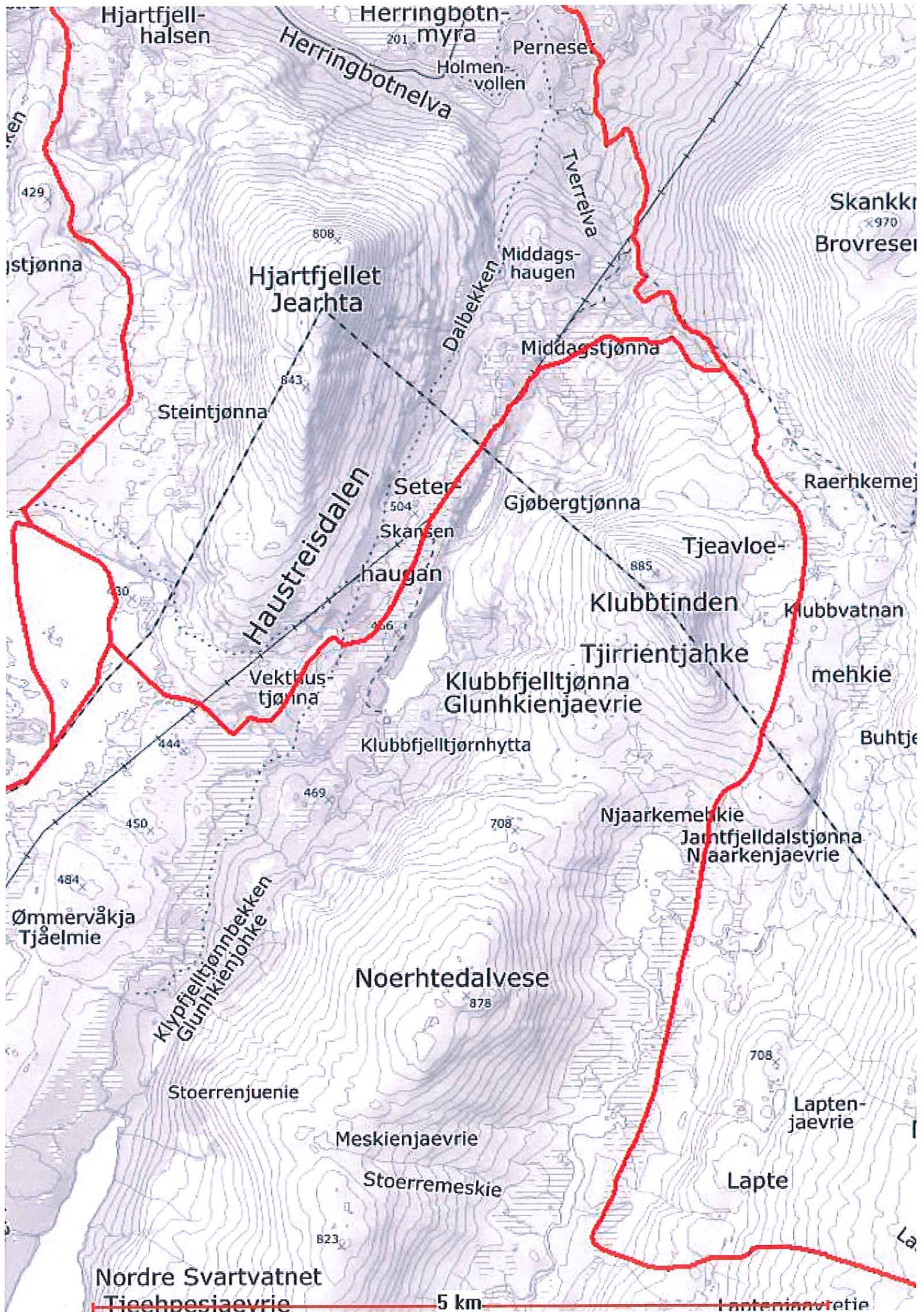

Løypenett for snøscooter i Grane

1. Haustreisdal - Kløvimo
2. Kløvimo - Kappfjell-tuvan
3. Trøfors - Bæråsen
4. Bæråskammen - Kvannli
5. Bæråskammen - Leiren - Nedre Fiplingvatn
6. Båfjellet Nord - Svenningdal
7. Kappfjell-linken - Smalvatnet
8. Sveumdalen - Majastua
9. Hjartfjellet

Hjartfjell-halsen

Herringbotnmyra

Herringbotnelva

Perneset

Holmen-vollen

Tverrelva

Skankkr

Brovrese

Hjartfjellet Jearhta

Middags-haugen

Middagstjøna

Steintjøna

Haustreisdalen

Seter

Gjøbergstjøna

Tjeavloe-

Skansen haugan

Klubbtinden

Klubbvatnan

Vekthustjøna

Klubbkjeltjøna
Glunhkienjaevrie

Tjirrientjahke

mehkie

Klubbkjeltjønnhytta

Buhtje

Ømmervåkja Tjælmie

Klypfjeltjønnbekken
Glunhkienjohke

Noerhtedalvese

Njaarkemehkie

Jantfjeldstjøna
Njaarkenjaevrie

Stoerrenjuenie

Meskienjaevrie

Lapten-jaevrie

Stoerremeskie

Lapte

Nordre Svartvatnet

Tieehpesiaevrie

5 km

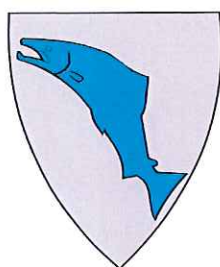
Laptenjaevrie

Plan for Kommunalt løypenett for snøscooter

Grane kommune

Planbeskrivelse

Innhold

1. Om planen for snøscooterløyper	2
2. Premisser	2
2.1 Nasjonale forventninger	2
2.2 Regionale føringer	2
2.3 Klagerett	3
2.4 Grunneiers tillatelse	3
3. Medvirkning og planprosess.....	3
3.1 Påvirkning	3
4. Planforslaget	4
5. Utredningstema	6
5.1 Skredfare	6
5.2 Teknisk infrastruktur	6
5.3 Reindriftsnæringen	6
5.4 Kulturminner og kulturmiljø	6
5.5 Naturmangfold	6
5.6 Verneområder/randområder	6
5.7 Bolig-/hytteområder	6
5.8 Sikkerhet	7
5.9 Støy	7
5.10 Drikkevann.....	7
5.11 Friluftsliv	7
6. Oversikt over hensyn som kommunen skal ta ved etablering av løyper.....	8
7. Folkehelse (vurderinger i forhold til folkehelseperspektivet).....	28
8. Naturmangfold (vurderinger i forhold til naturmangfoldloven).....	30
9. Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter i Grane kommune.....	33

1. Om planen for snøscooterløyper

Planen utarbeides etter plan- og bygningsloven. Planen skal ikke oppfattes som kommuneplanens arealdel eller kommunedelplan, selv om løypetraséer skal inntegnes i kartet til kommuneplanens arealdel. Inntegningen er kun for informasjon til øvrig arealplanlegging, og den vil ikke ha selvstendig rettslig virkning. Hjemmelsgrunnlaget for kommunen er motorferdselloven. Planen tar utgangspunkt i endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag og forskrift for motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

2. Premisser

2.1 Nasjonale forventninger

Mål og rammer for den nasjonale arealpolitikken blir blant annet formidlet i stortingsmeldinger, rikspolitiske retningslinjer, planer, veiledere og rundskriv. Kommunedelplaner skal utarbeides iht. plan- og bygningsloven med forskrifter. Lovens formål er å fremme en bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Motorferdselloven med forskrift

Etter motorferdsellovens § 1 er formålet med loven «ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen.» Av lovens forarbeider fremgår det at begrepet naturmiljø skal forstås i videste betydning. Det omfatter både naturlandskap med mark, planteliv og dyreliv og andre miljøverdier som ren luft, rent vann, landskap, stillhet og ro. Formuleringen «fremme trivselen» innebærer at loven også tar sikte på å tilgodese rekreasjonsverdier, friluftsliv og naturopplevelser. Selv om lovforslaget legger til rette for en viss åpning for motorisert ferdsel til fornøyelsesformål, er det fortsatt et mål å begrense motorferdsel i utmark mest mulig. Motorferdselloven gjelder fortsatt for all annen motorisert ferdsel i utmark og vassdrag. Det gis ikke tillatelse til etablering av løyper for ATV.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009. Naturmangfoldlovens sentrale prinsipper – kunnskapsgrunnlaget og miljørettslige prinsipper – skal legges til grunn ved myndighetsutøving etter naturmangfoldloven og annen lovgivning, herunder lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

2.2 Regionale føringer

Som en del av Nordland fylkeskommunes «Fylkesplan for Nordland 2013-2025», er det utarbeidet arealpolitiske retningslinjer. Retningslinjene er en oppfølging av planens mål og strategier, og et uttrykk for vesentlige regionale interesser innen arealplanlegging. Fylkesplanen er retningsgivende for kommunal planlegging.

Hovedmålet for arealforvaltningen i Nordland er at den skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Forvaltningen skal skje på grunnlag av kunnskap og oppdaterte kommuneplaner.

Hensynet til biologisk mangfold og naturens tåleevne skal ligge til grunn for all arealforvaltning. Arealbruken skal skje etter ei avveining mellom nærings-, friluftslivs- og miljøinteresser. Gjennom samordning av arealpolitikken skal Nordlands arealer forvaltes slik at natur- og kulturmiljøer, landskap og viktige kvaliteter i omgivelsene blir ivarettatt i hele fylket.

2.3 Klagerett

Et innsigelsessystem etter plan- og bygningsloven med hjemmel i motorferdselloven er, iht. departementet, unødig komplisert for denne type saker. Berørte statlige og regionale organer vil i utgangspunktet kunne klage der de samme forhold etter plan- og bygningsloven § 5-4 kunne gitt grunnlag for innsigelse, det vil si når det gjelder spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde.

I tillegg presiseres at også støy og/eller andre negative virkninger for lokalt friluftsliv kan være grunnlag for klage i denne saken. Kommunens vedtak om å etablere snøscooterløype kan påklages av grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypenes influensområde, sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøscooterløypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer. Fylkesmannen er klageinstans.

2.4 Grunneiers tillatelse

Motorferdselloven innskrenker ikke grunneiers rett til å nekte ferdsel over egen eiendom. På samme måte kan ikke kommunen treffe vedtak om snøskuterløype(r) før grunneier har samtykket i at det kan foregå snøscooterkjøring på deres eiendom. Dette gjelder så vel privat som offentlig eiendom.

3. Medvirkning og planprosess

Iht. Plan- og bygningslovens § 3-2 har alle offentlige organer rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres saksfelt eller egne planer og vedtak, og skal gi tiltakshaver beskjed om forhold som kan ha betydning for planleggingen. Jfr. § 5-5 vil retten til å fremme innsigelse mot planforslag bortfalle dersom deltakelse etter § 3-2 ikke er oppfylt. Bred medvirkning er nødvendig for å lage gode og omforente planer som gir ønsket samfunnsutvikling. Planprosessen omfatter samarbeid med berørte offentlige myndigheter, høring, evt. møter med berørte parter og politisk behandling.

3.1 Påvirkning

Det skal legges opp til at berørte parter får god informasjon om når i prosessen man har mulighet til å påvirke planutformingen. I utgangspunktet har berørte parter to muligheter til å fremme sitt syn på saken:

Første mulighet har partene når planoppstart annonseres. Andre mulighet er når planforslaget er utarbeidet og legges ut til offentlig ettersyn (høring). Her får partene mulighet til å komme med uttalelser/merknader til planforslaget og de utredninger som er gjort. Etter offentlig ettersyn vil planen bli fremmet for politisk sluttbehandling.

Det er opprettet en referansegruppe bestående av representanter fra det politiske miljøet, de private grunneierne, Statskog, reindrifta og lokal snøscooterforening. Saksbehandler for motorferdsel i utmark, arealplanlegger og folkehelsekoordinator har representert kommunens administrasjonen i disse møtene.

Det er avholdt møter med hele og deler av referansegruppen gjennom prosessen. For å sikre tidlig medvirkning var det forhåndsdiskusjoner (møter) med både grunneiere, reindriftsnæringen og representanter for friluftsliv. Formålet med disse møtene var bl.a. mulighet for tidlig konfliktløsning, og mulighet for å drøfte f.eks. alternative løsninger, avbøtende tiltak, kunnskapsbehov og aktuelle konsekvenser.

4. Planforslaget

Grane er en kommune med forholdsvis stor variasjon i topografi. De fleste løypeforslagene ligger i lave områder med unntak av løype nr. 7 fra Båtskardryggen til sørenden av Kappfjellet og løype nr. 9 fra Vefsn til Hattfjelldal.

Planforslaget er et resultat av interne møter i arbeidsgruppen, rådføring med lokalkjente, dialog med berørte grunneiere og forslag fra referansegruppen.

Løypenettet gir mulighet for isfiske i følgende vann: Stortjønna (Pilfjellet), Svartvatnet, Nedre og Øvre Fiplingvatnet, Høstrumtjønna / Søndre Langtjønna / Stortjønna (Bæråsen), Tøyskardvatnet, Brattbakk-tjønna, Jervskardtjønna, Setertjønna, Majavatnet, Tomasvatnet og Smalvatnet.

Kart som viser løypenettet i sin helhet er vedlagt planen.

Beskrivelse av hver enkelt løype:

Løype nr. 1: Haustreisdal - Kløvimo

Startpunktene i dette området er parkeringsplassene i Haustreisdalen og ved Svartvassveien. Løypa fra Haustreisdal går nordover gjennom Jamtfjelldalen, med tilknytning til Vefsn og Hattfjelldal kommuner. Fra Leita i Haustreisdal går løypa mot sørøst til Kløvimo (for videre forbindelse sørover), og nordover med endepunkt i sørenden av Kroktjønna i Tvildalen. Ved Svartvatnet er det forbindelse til Svartvatn Fjellgård og til hyttefeltet ved Svartvatnet. Ved Forsenghaugen er det tilknytning til Hattfjelldal kommune. Nord for parkeringsplassen ved Svartvassveien er det forbindelse vestover til Fjellbekkmoen.

Løype nr. 2: Kløvimo – Kappfjell-tuvan

Løypa vil gå sørover fra Kløvimo, og krysse riksvei 73 midt på strekningen nedenfor Kløvimo-stigninga. Videre over Kløvimo-brua, opp Forradalen til løypa mellom Trofors og Bæråsen.

Løype nr. 3: Trofors – Bæråsen

Løypa starter ved Grane Maskinlag, like ved E6 på Bogfjellmoen på Trofors, og går østover delvis langs skogsbilveien til Dempa. Deretter østover langs nordenden av Båfjellet. Avstikker til Kappfjelltjønnå og til Tommy Nilsen AS. Videre via Bruholen mot sørøst til Bæråsen.

Løype nr. 4: Bæråskammen – Kvannli

Løypa starter ved parkeringsplassen på Bæråskammen, og går sørover langs Bæråsen til Kvannli Gård (overnatting). Avstikker ved Brattbakktjønnå på Bæråsen til Tøymskarlia. Tilknytning til Kappfjell-Linken.

Løype nr. 5: Bæråskammen – Leiren – Nedre Fiplingvatn

Løypa starter ved parkeringsplassen på Bæråskammen, og går sørover langs Bæråslia til Leiren, hvor det er parkeringsplass og butikk. Fra Leiren går løype sørover på vestsiden av Fiplingdalen til Strandli Gård (gårdskafè og overnatting), og på østsiden av dalen til Nordli Camping.

Løype nr. 6: Båfjellet Nord – Svenningdal

Løypa starter i krysset mellom løype 3 og løype 6 i nordenden av Båfjellet, og går sørover til parkeringsplass ved motorcrossbanen på Strendene. Tilknytning til Svenningdal Samfunnshus og Svenningdal Camping.

Løype nr. 7: Kappfjell-linken – Smalvatnet

Løypa starter ved Kappfjell-linken på Kappfjellet, og går sørover via Jervskardtjønnå. Øst for Sefrivatnet er det forbindelse nordover til Kjerringvatn Caravanplass. Ved Jervskardtjønnå er det forbindelse til Myrrud. Løypa fortsetter sørover via vestsiden av Tomasvatnet og Smalvassdalen til Smalvatnet (tilknytning til Namsskogan kommune).

Løype nr. 8: Sveumdalen – Majastua

Løypa går fra Sveumdalen nord for Majavatn, og videre sørover langs E6, gjennom undergangen under E6, nordover over tunneltaket nord for Flyum, og videre sørover til Majastua. Det er parkeringsplass ved Majavatn Samfunnshus, Flyum og Majastua.

Løype nr. 9: Hjartfjellet

Løypa går fra eksisterende løypenett i Vefsn ved Kalvmoneset, videre sørover til kommunegrensen mot Grane ved Holmvatnet. Videre mot nordøst til Middagstjønnå / eksisterende løype mellom Herringbotnet og Jamtfjelldalen. Løypa danner en alternativ forbindelse mellom løypenettene i Vefsn og Grane kommuner.

5. Utredningstema

Det er utarbeidet en oversikt over hensyn som kommunen skal ta ved etablering av løyper for snøscooter. Oversikten er basert på følgende:

- Artsdatabanken – Artskart
- Askeladden
- Grane kommune (kjent lokal kunnskap)
- Kartlagte og verdisatte friluftslivsområder i Grane kommune (Helgeland friluftsråd)
- Kilde til arealinformasjon om reindrift: www.nordlandsatlas.no
- Miljødirektoratets naturbase
- Skredatlas
- Forslag til støyveileder fra Miljødirektoratet

Følgende tema er utredet:

5.1 Skredfare

Løypene bør ikke legges i skredutsatte områder eller bratt terreng (terreng brattere enn 30°/moderat bratt terreng 25 – 30°). Med «skredutsatte områder» menes områder som kan nås av snøskred som enten er fjernutløst, utløst av andre, eller naturlig utløste, altså utløpsområder for skred.

5.2 Teknisk infrastruktur

Behov for parkeringsplasser, innkjøp av skilt, materiell for kryssing av vei, rydding av trasèer.

5.3 Reindriftsnæringen

Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften, herunder samlet belastning og føre-var-prinsippet.

5.4 Kulturminner og kulturmiljø

I planen skal det tas hensyn til kulturminner og kulturmiljø.

5.5 Naturmangfold

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009. Naturmangfoldlovens sentrale prinsipper – kunnskapsgrunnlaget og miljørettslige prinsipper – skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse etter naturmangfoldloven og annen lovgivning, herunder lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

5.6 Verneområder/randområder

Løypene skal ikke legges i verneområder eller foreslåtte verneområde. I randområdet for verneområder skal det tas særskilte hensyn i planprosessen fordi motorisert ferdsel kan påvirke verneverdiene innenfor verneområdene.

5.7 Bolig-/hytteområder

Kommunen skal i planleggingen ta hensyn til påvirkninger på bolig- og hytteområder.

5.8 Sikkerhet

Kommunen må også ta hensyn til andre lokale forhold som kan representere en fare ved snøscooterkjøring, f.eks. regulerte vatn, brattheng, kløfter og usikker is.

5.9 Støy

Stillhet og ro er svært viktige elementer i norsk friluftsliv. Mulighet for å oppleve fravær av støy og annen forurensning får større og større betydning og stillhet er blitt en knapphetsressurs. Det er viktig at fremtidige snøscootertraséer ikke gir en økning av støy i og ved støyømfintlige bygg, og det er viktig at verdifulle rekreasjonsområder og stille områder blir ivarettatt. Miljødirektoratet gir føringer og anbefalinger for hvordan støy skal behandles i planleggingen og utkast til støyveileder er brukt som referanse.

5.10 Drikkevann

Løypa skal ikke være i vesentlig konflikt med drikkevannskilder.

5.11 Friluftsliv

Virkninger av snøscooterløypene skal utredes i forhold til friluftsliv. Betydningen av områdene der løypene planlegges skal vurderes opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen. Det er av vesentlig betydning å beholde store, sammenhengende vinter-friluftslivsområder uten motorisert ferdsel.

Løypenavn: Haustreisdal – Kløvimo

Løypenummer: 1

Formål: Løypetrasé for rekreasjonskjøring med snøscooter

Oversikt over forhold som kommunen skal ta hensyn til ved fastsetting av løypenett for snøscooter

Tema som er vurdert:	Beskrivelse og vurdering:	Informasjonskilder:
Reindrift	<p>Jillen Njaarke reinbeitedistrikt har vårbeite, sommerbeite og høstbeite langs den nordlige delen av trasèen. Distriktet har i tillegg flytt- og trekkleier, område for oppsamling / transport, samt gjerdeanlegg i Jamtfjelldalen som benyttes i sommerhalvåret. Trolig ingen negative konsekvenser for reindriften langs denne trasèen, da området ikke er registrert som vinterbeite. Dersom distriktet enkelte år likevel ønsker å bruke området til vinterbeite, vil løypa gjennom Jamtfjelldalen bli stengt dersom distriktet ønsker dette.</p>	<p>www.nordlandsatlas.no (i samråd med Jo Vidar Nordhaug, Fylkesmannen i Nordland)</p>
Naturmangfold	<p>Mellom Lomtjønna og Langmyra er det registrert gammel barskog, samt langs hele Danielåsen. Gjennom rovbasse er det registrert gaupe, samt gammel barskog og Svartsonekjuka ved Forsenghaugen. Ved Bjønkløven er det registrert forekomst av Svartsonekjuka og gammel barskog i retning øst-vest.</p> <p>Sørvest for Bjønkløven er det registrert gammel lauvskog. Nord for traseén mot Tangen er det registrert yngleområde for Svartspett. Trasèen går gjennom kalkskog ved Grønleitholten. Nordvest for Svartmyra er det tidligere registrert brunbjørn.</p> <p>Det er registrert hekkeområde for kongeørn i området, og trasèen er av den grunn flyttet for å gjøre kjøringen mindre belastende for hekkende rovfugl i området. Det er vegetasjon og høydeforskjell mellom løypa og reirene, som etter kommunens vurdering reduserer støybelastningen. I tillegg vil det ikke bli tillatt å raste utenfor løypa på strekningen fra parkeringsplassen ved Svartvassvegen til Forsenghaugen. I området nord og vest for Kløvimo er det forekomster av gammel boreal lauvskog og fossenever.</p> <p>Nordvest og øst for Tjeldtjønne-myra er det registrert kalkskog.</p>	<p>Naturbase (Miljødirektoratet) Artsdatabanken – Artskart</p>

Snøskred	<p>Vest for Grønleitholten går det et smalt belte med utløsningsområde som strekker seg nord-sør, og har utløpsområde mot vest.</p> <p>Nord for Heggjota ligger det et utløpsområde.</p>	Skredatlas.nve.no
Støy	<p>Langs veien mellom Haustreis-dal og Gluggvatnet ligger det ei hytte (Smørvikhytta) 25 meter fra snøscooterløypa.</p> <p>Ved Jamtneset ligger det ei hytte 64 meter fra foreslått løypetrasè.</p> <p>Vest for Svartvatn ligger det en fritidseiendom ved Nordfjell-myran. Løypetrasèens avstand til hytta er 106 meter.</p> <p>Ved Kløvimoen passerer løype-trasèen et ubebodd bolighus som ligger 30 meter fra løypa. Det er ingen andre muligheter for omlegging av trasèen i området. Eieren av boligen er blitt tilbudt støyskjerming, men har takket nei til dette.</p> <p>I alle disse områdene vil det bli innført hastighetsbegrensing på 20 km/t.</p> <p>Svartvatnet er et av Granes mest snørike områder. Her har man valgt å legge deler av trasèen nedenfor Svartvatnet på eksisterende bilveg. Dermed kanalisere man ferdseien og de høye snøskavlene gir støyreduksjon til hytter og bolighus i området.</p> <p>På grunn av nærhet til bolighus ved gården og hyttene i området vil området rundt Svartvatnet ha en hastighets-begrensning på 20 km/t.</p>	Grane kommune.
Friluftsliv	<p><u>Haustreisdal:</u> Trasèen starter i Haustreisdalen som er et stort turområde uten tilrettelegging. Området er verdisatt til et svært viktig friluftområde. Vinterstid preparerer Grane kommune skiløype langs bilveien fra parkeringsplassen øst for Haustreis Gård til Gluggvatnet. Parkeringsplassen er planlagt startpunkt for snøscooterløypa. Av hensyn til friluftslivet vil det bli innført hastighets-begrensning på 20 km/t og rasteforbud i den delen av løypa som går langs veien opp mot Gluggvatnet.</p>	Kartlegging og verdisetting av friluftsområder, Grane kommune/Nordland fylkekommune 2014.

	<p>Løypetrasèen vil også være innenfor området Granefjellet som er verdisatt som et svært viktig friluftsområde. Likevel er det i denne sonen området Gluggvatnet – Fisklausvatnet som har stor brukerfrekvens, mens området sør for Leitjønnna og videre mot Svartvatnet, samt i Jamtfjelldalen anses å ha liten brukerfrekvens for friluftsliv i vintermånedene.</p> <p><u>Fjellbekkmoen:</u> I oppstarten av løypetrasè fra Fjellbekkmoen vil løypa krysse ei lysløype. Området er oversiktig, og med hastighets-begrensning på 20 km/t i området, vurderes ikke dette som problematisk. Forøvrig ingen merknader.</p>	
Kulturminner	Ingen registreringer funnet.	Askeladden

Løypenavn: Kløvimo – Kappfjell-tuvan

Løypenummer: 2

Formål: Løypetrasé for rekreasjonskjøring med snøscooter

Oversikt over forhold som kommunen skal ta hensyn til ved fastsetting av løypenett for snøscooter

Tema som er vurdert:	Beskrivelse og vurdering:	Informasjonskilder:
Reindrift	Voengel Njaarke har vårbeite og høstbeite langs hele trasèen. Trolig ingen negative konsekvenser for reindriften langs denne trasèen.	www.nordlandsatlas.no (i samråd med Jo Vidar Nordhaug, Fylkesmannen i Nordland)
Naturmangfold	Det er også registrert forekomst av DNA for jerv fra sør for Kvannholan til Njåltja. I Trolldalen og Njåltja er det registrert brunbjørn. Nord og sør for Båfjellet er det registrert brunbjørn og gaupe.	Naturbase (Miljødirektoratet) Artsdatabanken – Artskart
Snøskred	Ingen anmerkninger.	Skredatlas.nve.no
Støy	Ingen anmerkninger.	Grane kommune.
Friluftsliv	Ingen anmerkninger.	Kartlegging og verdisetting av friluftsområder, Grane kommune/Nordland fylkekommune 2014.
Kulturminner	Ingen registreringer funnet.	Askeladden

Løypenavn: Trofors – Bæråsen

Løypenummer: 3

Formål: Løypetrasé for rekreasjonskjøring med snøscooter

Oversikt over forhold som kommunen skal ta hensyn til ved fastsetting av løypenett for snøscooter

Tema som er vurdert:	Beskrivelse og vurdering:	Informasjonskilder:
Reindrift	Voengel Njaarke har vårbeite og høstbeite langs hele traséen. Trolig ingen negative konsekvenser for reindriften langs denne traséen.	www.nordlandsatlas.no (i samråd med Jo Vidar Nordhaug, Fylkesmannen i Nordland)
Naturmangfold	Mellom Grasgjøtåsen og Båfjellmosetra går det elgtrekk i retning nord-sør. Ravn og svartspett har yngleområde i retning nord øst mot Korsdalen. Både nord og sørøst for Båfjellet er det registrert brunbjørn. Nordvest for Båfjellelva er det registrert gammel barskog. Mellom Risryggjøtjønnna og Kappfjelljønnna er det registrert forekomster av brunbjørn. I retning fra trolldalen til sørvest for Kappfjelltuva er det registrert brunbjørn. Videre i område nord og vest for Storbakken er det registrert brunbjørn. Sør for Bruholen er det registrert brunbjørn.	Naturbase (Miljødirektoratet) Artsdatabanken – Artskart
Snøskred	Ved stigningen mot Båfjellsetra fra Grasgjøtåsen går traséen mellom 2 utløpsområder på nord og sør retning, men traséen går ikke inn i selve utløpsområdene. Rett nord om Litlengåsbekken ligger et lite utløsningsområde med utløpsområde mot øst.	Skredatlas.nve.no
Støy	Det foreligger planer fra grunneier av eiendommen Storbekken (gnr. 70 bnr. 9) om å etablere scooterrelatert næringsvirksomhet og derfor er denne traséen lagt inn til denne eiendommen. Det vil være nedsatt hastighet til 20 km/t ved 70 bnr. 9. Bogfjellmoen: Ved løypens startpunkt ligger det boliger på Bogfjellmoen med avstander på hhv 122 og 180 meter fra løypa. Det vil derfor være nødvendig med hastighetsbegrensning i løypenettet til 20 km/t fra oppstart til Holten. I Dempa passerer løypa ei skog-stue som brukes som dagstur-hytte. Her vil det også være nødvendig med en hastighets-reduksjon til 20 km/t.	Grane kommune.

Friluftsliv	<p>Løypa fra Bogfjellmoen til Dempa vil delvis følge traktorveier i området. Dette området er noe tilrettelagt med merkede turløyper. Kommunen vurderer ikke dette som problematisk, da området benyttes til friluftsmål i sommerhalvåret. Forslaget er drøftet med Bogfjellmoen velforening, som er initiativ-taker til oppmerking av turstier i området. Foreningen er positiv til forslaget, og tror at løypa kan øke bruken av området til friluftsmål i vinterhalvåret.</p> <p>Ingen øvrige anmerkninger.</p>	Kartlegging og verdisetting av friluftsområder, Grane kommune/Nordland fylkekommune 2014.
Kulturminner	Ingen registreringer funnet.	Askeladden

Løypenavn: Bæråskammen – Kvannli

Løypenummer: 4

Formål: Løypetrasé for rekreasjonskjøring med snøscooter

Oversikt over forhold som kommunen skal ta hensyn til ved fastsetting av løypenett for snøscooter

Tema som er vurdert:	Beskrivelse og vurdering:	Informasjonskilder:
Reindrift	Voengel Njaarke har vårbeite, sommerbeite og høstbeite langs deler av trasèen. Det er i tillegg område for oppsamling. Trolig ingen negative konsekvenser for reindriften langs denne trasèen.	www.nordlandsatlas.no (i samråd med Jo Vidar Nordhaug, Fylkesmannen i Nordland)
Naturmangfold	Løypetraseen går gjennom gammel boreal lauvskog ved Nordre Langtjønnna. Her er det også registrert jerv og brunbjørn. På Høstrumtjønnna er det registrert snipestarr. Ved Tøym-skardvatnet er det registrert gaupe. Det er registrert tidligere funn av gaupe ved Tøymskartjønnna.	Naturbase (Miljødirektoratet) Artsdatabanken – Artskart
Snøskred	Traseen grenser langsgående sørøst for et utløpsområde nordvest for Tøymskardhumpen.	Skredatlas.nve.no
Støy	I dette området vil det bli innført hastighetsbegrensing på 20 km/t som et avbøtende tiltak for å redusere støy i de tilfellene hytter blir liggende i gul sone på følgende steder: I området ved Fisklaustjønnna er det en fritidsbolig med avstand på 90 meter fra løypa. Ved Haustrumtjønnna står ei hytte 65 meter fra scootertraseen.	Grane kommune.
Friluftsliv	Trasèen går over Bæråsen som er et stort turområde uten tilrettelegging. Området er verdisatt til et viktig friluftsområde med middels bruker-frekvens. Vinterstid er det området Bruhola – Haustomtjønnna og Åsen – Haustromtjønnna som er mest benyttet. I disse områdene kjøres det opp skispor. Alternative områder i Fiplingdal for friluftsliv i vinterhalvåret er Simskaret, Storvegskaret og Leiren. Store alternative friluftsområder i andre deler av kommunen som ikke er berørt av snøscooterløyper er Stavass-dalen, lia til Eiteråfjellet, Almvatnet, Lomsdal-Visten nasjonalpark, Børgefjell nasjonalpark, Gluggvatn og Fisklausvatn. Etter kommunens vurdering er nevnte områder av større betydning som vinter-	Kartlegging og verdisetting av friluftsområder, Grane kommune/Nordland fylkekommune 2014.

	friluftsområde, i forhold til området på Bæråsen.	
Kulturminner	Ingen registreringer funnet.	Askeladden

Løypenavn: Bæråskammen – Leiren – Nedre Fiplingvatn

Løypenummer: 5

Formål: Løypetrasé for rekreasjonskjøring med snøscooter

Oversikt over forhold som kommunen skal ta hensyn til ved fastsetting av løypenett for snøscooter

Tema som er vurdert:	Beskrivelse og vurdering:	Informasjonskilder:
Reindrift	<p><u>Bæråsen:</u> Voengel Njaarke og Byrkije har vårbeite, sommerbeite, høstbeite og høstvinterbeite langs deler av trasèen på Bæråsen. I tillegg har Byrkije vårbeite og høstbeite langs planlagt løype på østsiden av Fiplingdalen (fra Leiren til Nordli). Trolig ingen negative konsekvenser for reindrifta langs denne trasèen.</p>	<p>www.nordlandsatlas.no (i samråd med Jo Vidar Nordhaug, Fylkesmannen i Nordland)</p>
Naturmangfold	<p>Traseen krysser gammel bar-skog nord for Åstjønna. Sør for Bæråsenden er det registrert gaupe og brunbjørn.</p> <p>Omfanget av kjøringen fra Leiren til Strandli antas å bli forholdsvis begrenset, og dette vurderes å være forsvarlig i forhold til fugle- og dyrelivet i området. Det vil bli innført hastighetsbegrensning (20 km/t) forbi Stormyra naturreservat, og det vil ikke bli tillatt å raste på denne strekningen.</p>	<p>Naturbase (Miljødirektoratet) Artsdatabanken – Artskart</p>
Snøskred	<p>Ved Myren går traseen gjennom et utløpsområde. Sørøst for Bæråsenden går traseen gjennom et utløpsområde. Mot Strandli går trasèen gjennom et utløpsområde.</p>	<p>Skredatlas.nve.no</p>
Støy	<p>I de tilfellene som bygninger ligger i gul sone, vil det bli innført hastighetsbegrensning på 20 km/t.</p> <p>Ved Myren går løypa ved våningshuset og ei hytte, og avstanden er 60 meter til hver bygning.</p> <p>I Fiplingdalskroken er løypas avstand til to bolighus på hhv. 120 meter (Haugen) og 85 meter (Kroken), avstand til nærmeste hytte ved Kroken er 110 meter meter.</p> <p>I området ved Nyheim er det en sommerfritidsbolig som ligger 10 meter fra trasè. Ved Bjerkli er det en ubebodd enebolig med 10 meters avstand fra løypa. Ved disse eiendommene er trasèene plassert etter ønske fra grunneierne. De har blitt tilbudt</p>	<p>Grane kommune.</p>

	<p>støyskjerming, men har takket nei til dette. Det er innført hastighetsbegrensning på 20 km/t.</p> <p>I Leiren vil det bli innført hastighetsbegrensning på 20 km/t som et avbøtende tiltak for å redusere støy i de tilfellene hus eller hytter blir liggende i gul sone.</p> <p>Våningshus på eiendommen 72/10 (grunneier Harry Johansen) ligger 82 meter fra løypa. Hastigheten reduseres til 20 km/t forbi huset som et avbøtende tiltak.</p> <p>Våningshuset på eiendommene 69/20 (grunneier Arnfinn Nerdal) og 69/21 (grunneier Roger Nilsen) har en avstand på hhv 288 og 156 meter fra scooterløypa.</p> <p>På Ann Helen og Pål Arthur Baadstrands eiendom ligger ei hytte som er 225 meter fra løypa.</p> <p>Ved alle disse eiendommen vil det være nødvendig å innføre hastighetsbegrensning for å redusere støyen.</p> <p>Mildrid Forbergskog har en fritidsbolig ved eiendom 69/19. Denne ligger 87 meter fra løypa, og også her vil hastigheten bli redusert til 20 km/t.</p> <p>Erling Hjerpås, 69/18, Henny Hjerpås og Paul Grytan, 67/77, og Ole Johnny Johansens eiendom 69/75, har henholdsvis 230, 128 og 340 meters avstand fra løypa og er innenfor gul sone. I Nordli (67/3) er våningshuset 38 meter fra løypa. Kyrre og Frank Larems fritidsbolig ligger 74 meter fra løypa. Hastighetsbegrensning til 20 km/t er påkrevd forbi nevnte eiendommer.</p> <p>Eiendommene 67/24, 67/25, 67/21 og 67/13 tilhørende Villy Kroken, Inger Kroken, Åge Kroken og Ivar og Britt Andersen har en avstand 256-338 meter fra løypenettet.</p> <p>Øvrige fritidsboliger ved Nordli som er innenfor gul sone med følgende avstand til foreslått scooterløype:</p> <p>67/8, Bjørg H. Sørensen, 190 meter. 67/17, Grete E.S. Larsen, 260 meter. 67/16, Lisbet Herring, 154 meter. 67/34, Lars Helge Vikan, 150 meter.</p>	
--	---	--

	<p>67/14 Tone Helen og Stein Hauge, 204 meter. 67/15, Runar Jørgensen, 225 meter. 67/41 og 67/19, Tore Andersen, 250 meter. 67/10, Arnt Fagerli, 270 meter. 67/22, Geir Nydahl og Randi Karin Enge, 196 meter. 67/45, Kjell Olav Saus, 242 meter. 67/6, Siv Wang Benjaminsen og Herleik Benjaminsen, 303 meter. Ved alle disse eiendommene vil hastigheten bli redusert til 20 km/t.</p>	
Friluftsliv	<p><u>Leiren:</u> Denne løypetrasèen passerer Leiren som regnes som et viktig friluftsområde med sine tilrettelagte anlegg som skibakke og lysløype. Trasèen er lagt nedenfor skibakken og kommer ikke i konflikt med dette idrettsanlegget. Trasèen kommer heller ikke i konflikt med lysløypa.</p> <p>Deler av trasèen er planlagt som tilkoblingsløype via Tøymuskardlia til eksisterende trasè på Bæråsen. Fra Båtskard-ryggen er trasèen inne i området som er verdisatt som et viktig friluftsområde med middel brukerfrekvens.</p> <p>På strekningen Leiren – Nordli er det ikke funnet registreringer som berører friluftstinteresser.</p> <p>Alternative områder i Fiplingdal for friluftsliv i vinterhalvåret er Simskaret, Storvegskardet og Leiren. Store alternative friluftsområder i andre deler av kommunen som ikke er berørt av snøscooterløyper er Stavassdalen, lia til Eiteråfjellet, Almvatnet, Lomsdal-Visten nasjonalpark, Børgefjell nasjonalpark, Gluggvatn og Fisklausvatn. Etter kommunens vurdering er nevnte områder av større betydning som vinterfriluftsområde, i forhold til området på Bæråsen.</p>	Kartlegging og verdisetting av friluftsområder, Grane kommune/Nordland fylkekommune 2014.
Kulturminner	Ingen registreringer.	Askeladden

Løypenavn: Båfjellet Nord – Svenningdal

Løypenummer: 6

Formål: Løypetrasé for rekreasjonskjøring med snøscooter

Oversikt over forhold som kommunen skal ta hensyn til ved fastsetting av løypenett for snøscooter

Tema som er vurdert:	Beskrivelse og vurdering:	Informasjonskilder:
Reindrift	Voengel Njaarke har vårbeite, sommerbeite og høstbeite langs deler av traséen. I tillegg er det område for oppsamling nord og sør for Breiskardet. Trolig ingen negative konsekvenser for reindriften langs denne traséen.	www.nordlandsatlas.no (i samråd med Jo Vidar Nordhaug, Fylkesmannen i Nordland)
Naturmangfold	Ved Høgåsen er det registrert trekkvei for elg. Mellom Brattåsen (Stormobekken) til Sørneset/Sørgranlia er det registrert brunbjørn og gaupe. Vest for Sørgranlia er det registrert gammel lauvskog.	Naturbase (Miljødirektoratet) Artsdatabanken – Artskart
Snøskred	I Stormobekken går traséen gjennom et utløpsområde, og lengre sør i Øvre Svenningdalen følger traséen samme utløpsområde.	Skredatlas.nve.no
Støy	Strendene: To eneboliger ved Skolejordet ligger 215 fra parkeringa, det er støyskjermende jordvoller mellom husene og parkeringa. Det vil bli innført hastighetsbegrensning til 20 km/t i området ved parkeringen. Svenningdal samfunnshus: Deler av løypa går i nærheten av ei helårs turløype, og 73 -110 meters avstand fra boligbebyggelse ved Storsveet, og det vil derfor bli innført en generell fartsbegrensning til 20 km/t i denne nye løypetraséen.	Grane kommune.
Friluftsliv	Strekningen Moen – Strendene er verdisatt til annet friluftsområde med noe bruker-frekvens. Alternativt turområde er langs veien til Bogfjeldalen. Denne veien brukes mye av lokalbefolkningen til turformål.	Kartlegging og verdisetting av friluftsområder, Grane kommune/Nordland fylkekommune 2014.
Kulturminner	Ingen registreringer funnet.	Askeladden

Løypenavn: Kappfjell-linken – Smalvatnet

Løypenummer: 7

Formål: Løypetrasé for rekreasjonskjøring med snøscooter

Oversikt over forhold som kommunen skal ta hensyn til ved fastsetting av løypenett for snøscooter

Tema som er vurdert:	Beskrivelse og vurdering:	Informasjonskilder:
Reindrift	Voengel Njaarke har vårbeite, sommerbeite og høstbeite langs traséen. I tillegg er det område for oppsamling i den sørlige delen av traséen. Trolig ingen negative konsekvenser for reindriften langs denne traséen.	www.nordlandsatlas.no (i samråd med Jo Vidar Nordhaug, Fylkesmannen i Nordland)
Naturmangfold	Rett nord for Smalvatnet er det registrert trekkvei for elg i retning fra sørvest mot nordøst.	Naturbase (Miljødirektoratet) Artsdatabanken – Artskart
Snøskred	Ved vei vest for Damhaugen er det registrert et mindre utløpsområde med et mindre utløpsområde. Alle utløpsområdene går mot nordøst. I Nordøstenden av Jervskardtjønna er det et utløpsområde, men traséen går vest for denne. Løypa fra Myrrud vestover gjennom Jervskardet går mellom to utløpsområder.	Skredatlas.nve.no
Støy	Ved Myrrud: 65/7, Kjell Bjørnar Johansen, fritidsboligen ligger 245 meter fra scooterløypa. 65/65, Lillian Kvannli, fritidsboligen ligger 225 fra løypa. 65/4 Klaus Kvannli, fritidsboligen ligger 198 meter fra løypa. Ved disse tre eiendommene må det foretas reduksjon i tillatt hastighet til maksimum 20 km/t. Langs veien til Tomasvatnet er det et hyttefelt. Korteste avstand mellom løypetrase og fritidsbolig er 144 meter. I dette området vil hastigheten bli redusert til 20 km/t. Sør for Tomasvatnet ligger det en hytte med avstand 35 meter fra løypa. Her vil hastigheten bli redusert til 20 km/t. Ved Nygård står et våningshus 93 meter fra løypa. Dette benyttes som fritidsbolig. Fartsgrensen i løypa reduseres til 20 km/t i området.	Grane kommune.

<p>Friluftsliv</p>	<p>På strekningen Jervskartjønna – Myrrud er det ikke funnet registreringer som berører friluftsinnteresser.</p> <p>I området fra Tomasvasselve – Sole er løypa innenfor et stort turområde som ansees som svært viktig for friluftslivet og har stor brukerfrekvens. Her finnes oppkjørte skiløyper til Litfjellet og videre sørover til Sole.</p> <p>Alternative friluftsområder er selve Majavatnet, området vest for vatnet, samt området øst for Tomasvatn (mot Børgefjell nasjonalpark). Etter kommunens vurdering er nevnte områder av like stor betydning som vinter-friluftsområde, som området langs planlagte snøscooter-løyper.</p>	<p>Kartlegging og verdisetting av friluftsområder, Grane kommune/Nordland fylkekommune 2014.</p>
<p>Kulturminner</p>	<p>Sørøst for Styggdalsbekken er det registrert to bosetning-aktivitetsområder (status: ikke fredet). Sørvest for Styggdals-bekken er det registrert et bosetning-aktivitetsområde (status: fjernet – aut. fredet).</p>	<p>Askeladden</p>

Løypenavn: Sveumdalen – Majastua

Løypenummer: 8

Formål: Løypetrasé for rekreasjonskjøring med snøscooter

Oversikt over forhold som kommunen skal ta hensyn til ved fastsetting av løypenett for snøscooter

Tema som er vurdert:	Beskrivelse og vurdering:	Informasjonskilder:
Reindrift	Voengel Njaarke har vårbeite, sommerbeite og høstbeite langs deler av trasèen. Trolig ingen negative konsekvenser for reindriften langs denne trasèen.	www.nordlandsatlas.no (i samråd med Jo Vidar Nordhaug, Fylkesmannen i Nordland)
Naturmangfold	Ingen registreringer funnet.	Naturbase (Miljødirektoratet) Artsdatabanken – Artskart
Snøskred	Ingen utløsnings-/ utløps-områder på denne trasèen.	Skredatlas.nve.no
Støy	<p>I området mellom parkeringen ved Majavatn samfunnshus og veien til Tomasvatnet, passeres det flere eneboliger som ligger med 100 meters avstand til løypa. Farten er redusert til 20 km/t. Det er her en kanalisering av ferdselen i området ved at trasèen er lagt like ved E6.</p> <p>Fra Majavatn Samfunnshus til Sveumdalen er fartsgrensen 20 km/t.</p> <p>Ved Flyum er det en fritidsbolig som ligger 33 meter fra løypa. Grunneier har selv foreslått denne løypeplasseringen. Hastigheten vil her bli redusert til 20 km/t.</p> <p>I området rundt Tangen passerer løypa en fritidsbolig i 100 meters avstand. Nedsatt hastighet til 20 km/t er påkrevd i området.</p> <p>I området ved Majastua vil hastigheten bli nedsatt til 20 km/t.</p>	Grane kommune
Friluftsliv	<p>Denne løypetrasèen er innenfor to verdisatte friluftsområder: Tomasvatn-Jengelen som er verdisatt som et svært viktig friluftsområde med stor brukerfrekvens og Finnburs-haugen hvor verdisetningen er satt til viktig med middels brukerfrekvens.</p> <p>Alternative turområder er selve Majavatnet og området vest for dette, for eksempel Dunfjellet,</p>	Kartlegging og verdisetning av friluftsområder, Grane kommune/Nordland fylkekommune 2014.

	<p>samt området øst for Tomasvatn mot Børgefjell Nasjonal-park.</p> <p>Etter kommunens vurdering er nevnte områder av like stor betydning som vinterfriluftsområde, som området langs planlagte snøscooterløyper.</p>	
Kulturminner	Sør for Flyum er det registrert et forråd-depot som er automatisk fredet.	Askeladden

Løypenavn: Hjartfjellet

Løypenummer: 9

Formål: Løypetrasé for rekreasjonskjøring med snøscooter

Oversikt over forhold som kommunen skal ta hensyn til ved fastsetting av løypenett for snøscooter

Tema som er vurdert:	Beskrivelse og vurdering: (utarbeidet av administrasjon i Vefsn kommune)	Informasjonskilder:
Støy og andre ulemper for friluftslivet	<p>I Grane kommune ligger foreslått løype i et friluftsområde som er verdsatt som viktig. Disse registreringene er svært grove, og skiller heller ikke mellom bruk sommer og vinter. Største delen av bruken er i sommerhalvåret, men det er noen områder som er mye brukt i vinterhalvåret.</p> <p>Løypa går parallelt med turløype til Kalvmonessetra. I helhet er avstanden god, ca 700-800 meter. Det er imidlertid et strekk på ca 1 km, hvor trasé for ski og scooterløype går ca 250 meter fra hverandre. Her følger skiløypa sommerbilveg, mens scooterløype er dratt ut i terrenget for å være til mindre sjenanse for skiløypa.</p> <p>I samme område krysser løypa trasé for tiurrennet. Konflikt opp mot dette kan løses gjennom å stenge løypa tidsrommet rennet foregår. Dette er allerede etablert praksis for eksisterende løyper i området.</p> <p>Videre fortsetter løypa opp til Holmvatnet, med en rundtur ute på vannet. Bakgrunnen er innspill fra de private grunneierne som ønsker å bedre kunne legge til rette for isfiske på vannet. Vannet er ca 2,5 km langt, og største delen ligger i Vefsn, hvor det har private grunneiere. I Grane er det Statskog som er grunneier, og selger fiskekort for sin del. Området er i veldig liten grad brukt med inngang fra Grane. Konflikten her vurderes derfor å være meget liten.</p> <p>Ved sørenden av Klubbjelltjønna har Statskog ei hytte, som leies og driftes som åpen hytte av Brurskanken turlag. Løypa passerer på det nærmeste over 500 meter unna hytta. Fra tjønna og nordover mot Herringbotnet er scootertrasé imidlertid i større grad sammenfallende med hvor skigåere normalt går inn til hytta. Deler av innfarten går langs veg som allerede er del av godkjent scooterløype. Det er også gitt dispensasjon for transport av gods og tilsyn av ei anna hytte i området. Ferdsel på ski går derfor allerede i dag i scooterspor store deler av vinteren, og scootertrafikk kan ikke anses som noe nytt element i</p>	Naturbase Turkart Helgeland Vefsn kommune Grane kommune

	<p>området. En må imidlertid kunne vente en økning i trafikken gjennom området med denne utvidelsen. Foreslått løype vurderes derfor å ha en mindre negativ konsekvens for friluftslivet.</p>	
Naturmangfold	<p>Område ved Holmvatnet er registrert som inngrepsfritt område. Det er imidlertid bygget skogsbilveg et stykke inn i dette området, samt at der ligger flere hytter. Staking av scooterløype er uansett ikke å anse som et varig inngrep i landskapet.</p> <p>Holmvatnet er registrert som viktig område for arter at særlig stor forvaltningsinteresse. Dette dreier seg om fuglearter som har næringssøk på vannet, og dette anses derfor ikke å være i konflikt med scooterløype på islagt vann.</p> <p>I området mellom Klubbfjelltjønnna og Herringbotnet er det også registrert flere interessepunkter. Dette er til planter som ikke anses som sårbare med snødekke på bakken.</p> <p>Herringbotnmyra naturreservat ligger i dette området. Det nye løypeforslaget ligger over 1 km vest for, mens dagens vedtatte løype følger langs grensen øst for reservatet. Dette er et område som primært har landskapsvern. Det er likevel et viktig område for flere fuglearter, men da primært vår og sommer. Det vil derfor være liten konflikt tidlig i sesongen, men det kan være konflikter siste del av sesongen, dersom isen går på elv og tjern, mens der er snødekke for å holde løypa åpen.</p>	Naturbase
Bolig- og hytteområder	<p>Mesteparten av bebyggelsen langs løypa er ved parkering på Steffaremma, samt der løypa går gjennom bebyggelse i Herringbotnet.</p> <p>Dette er også med i løype som allerede er godkjent. Det er også flere hytter i området rundt Holmvatnet, som passeres med god avstand.</p>	Grunnkart
Landskap	<p>Løypa gå i hovedsak i høydelaget som danner skoggrensen i området. Dette er et fjellandskap, med innslag av glissen bjørkeskog og noen kortere strekk granskog og endel snaufjell.</p>	
Kulturminner og kulturmiljø	<p>Foruten bygninger i bruk er det ikke registrert kulturminner i området.</p>	Naturbase

<p>Sikkerheten for de som kjører og andre</p>	<p>Vest for Brurskanken passerer løypa gjennom et større område som er kartlagt som utløpsområde for snøskred. Dagens godkjente løype går også gjennom dette området. Vefsn kommune har avtale med Vefsn Røde Kors som kontrollerer snøforhold i området flere ganger i løpet av vinteren. Løypa stenges dersom kontrollene tilsier at det er skredfare i området, og holdes da steng frem til ny kontroll. Løypene stenges også når det går ut generelt varsel om skredfare for regionen. Sikkerheten vurderes derfor ivaretatt i dette området.</p> <p>Løypa passerer også offentlig og privat veg flere steder. Her vil det være redusert hastighet, og scootertrafikken har vikeplikt for trafikk på vegen.</p>	<p>Skredfaredata fra NVE Grunnkart</p>
<p>Reindrift</p>	<p>Nordlige del av området er høstvinterbeite, som i hovedsak vil være avsluttet når snøforholdene er gode nok til at løyper kan prepareres.</p> <p>Sørlige del er vårbeite, hvorav området rundt Hjartfjellet også er kalvingsland. Gjennom dette området er det også ei løype som er godkjent i dag, og løypa stenges dersom reinbeitedistriktene ber om dette av hensyn til rein. Ordningen har fungert tidligere sesonger, så dette vurderes som uproblematisk.</p>	<p>Reindriftskart</p>

Samlet vurdering for område Hjartfjellet

Mulighet for å ha ei løype gjennom dette området anses veldig viktig for å ivareta sammenhengen i et interkommunalt løypenett. Dette området binder sammen løypenettet i Vefsn med løypenettene i Hattfjelldal og Grane kommuner, med muligheter for videre kjøring østover i svensk løypenett fra Hattfjelldal.

I dette området er det allerede godkjent ei gjennomgående løype. Den eksisterende løypa ligger langs kanten av Herringbotnet naturreservat, og i et landskap med rabber hvor vinden blåser bort veldig mye av snøen. Dette har ført til at løypa har måttet stenges i perioder grunnet dårlige snøforhold.

Ny løype er lagt i områder hvor det normalt er meget gode snøforhold, slik at det skal være enklere å ha kontroll på at det ikke forekommer barmarkskjøring i åpne løyper. Den er også dratt betydelig lengre vekk fra naturreservatet, men er ansett å være i noe større konflikt opp mot friluftslivet.

Vefsn kommune ønsker å ha begge løypene godkjent, men at løypene ikke skal være åpne samtidig. Ved gode snøforhold kan eksisterende løype brukes, og friluftslivet skånes for scootertrafikk. Konflikten opp mot dyreliv i naturreservatet vil også være mindre enn sent i sesongen. På vårparten vil rabbene langs naturreservatet ha veldig dårlige snøforhold, samtidig begynner også aktiviteten på dyreliv i naturreservatet å bli mer følsom for forstyrring. Da vil det være av stor verdi å kunne bruke den alternative traséen som nå foreslås.

I perioder hvor dagens trasé skal være åpen ønsker kommunen likevel å kunne ha ny løype åpen frem til kommunegrense mot Grane over Holmvatnet, slik at den kan benyttes som adkomst til hytter og isfiske i dette området. Dette vil ikke være i konflikt med området langs Klubbfjelltjønnen, hvor det er registrert størst konflikt med friluftsliv.

Særskilte vurderinger for Grane kommune

Den godkjente løypa går gjennom Grane kommune for å gi videre adkomst til løyper i Hattfjelldal og Grane. Nytt forslag til trasé går også gjennom Grane med ytterligere ca 3,5 km løype, før den møter eksisterende trasé i Vefsn. Delen av den godkjente løypa som ligger i Grane vil måtte være åpen for å gi gjennomfart uavhengig av om dagens løype eller nytt alternativ rundt Hjartfjellet skal være åpen.

Området som ligger i Grane kommune er lite brukt av friluftsliv foruten innfart via områder som ligger i Vefsn kommune. Det er heller ikke registret konflikter opp mot naturmangfold. Konflikten Grane kommune da særskilt må ta stilling til er forhold knyttet til Statsskogs/Brurskanken turlags åpne hytte på Klubbfjelltjønnen, da denne ligger i Grane, selv om største delen av innfarten ligger i Vefsn. Dette er nærmere beskrevet under utredning for friluftsliv.

7 Folkehelse

Vurderinger av snøscooterløyper i forhold til folkehelseperspektivet

Det finnes i dag lite forskning og nasjonal dokumentasjon på hvordan en ordning med snøscooterløyper vil virke på folkehelsen.

Ved å tilrettelegge for rekreasjonskjøring med snøscooter, kan en forevente at ulykkestallene vil stige. Nasjonal kompetansetjeneste for traumatologi har i 26 år registrert alle skader knyttet til snøscooterkjøring i Finnmark. Studiene viser at ulykkene øker proporsjonalt med tallet på snøscootere. Hjelpåbud, bedre kjøreopplæring og utbedring av løyper ser ikke ut til å minske ulykkesrisikoen. – Vi finner tre alvorlige skader eller dødsfall per 1.000 snøscooter per år. Dette er svært høye tall, opplyser professor Torben Wisborg. Han finner ikke høyere skaderatio i noen andre land som publiserer skadestatistikk for snøscootere, blant dem er Sverige, Finland Canada og USA. Mønsteret i Finnmark er entydig. Skadene skjer ikke under såkalt nyttekjøring. Det er rekreasjonskjøring i og utenfor løypenettet som fører til skader. Dødsstatistikken preges av yngre menn, som enten ramler av eller kjører på hindringer i mørket. Av sikkerhetsmessige årsaker vil det være naturlig at scooterførerne pålegges vikepikt ovenfor skiløpere i løypetrasèene.

Mulige fordeler for folkehelsen knyttet til scooterløyper

Videre mener en at tilrettelegging av scooterløyper kan ha følgende positive effekt på folkehelsen:

1. Muligheter for å bruke snøscooter kan sees på som en aktivitet som bidrar til at flere innbyggere i vår kommune blir motivert til å dra på tur. Om dette bidrar til at innbyggere som i utgangspunktet ikke ville gått på tur, drar ut på tur, er dette positivt sett i forhold til folkehelse.

Eksempel fra Hattfjelldal kommune: Tidligere ble det kjørt skispor med snøscooter opp til skihytta på Snauryggen hvor det ble solgt kaffe og vafler. Dette var et populært turmål for barnefamilier, da det var et lett terreng for barn og voksne med pulk å ferdes i. Det ble for noen år siden ulovlig med motorisert ferdsel i området. Dette førte til at skihytta ble et mindre populært turmål og ble lagt ut for salg pga. lite bruk.

2. Økt muligheter til aktivitet og tilgang til friluftsområder kan sees på som i seg selv å øke innbyggernes fysiske aktivitetensnivå.
3. Familier med små barn kan sammen komme seg ut i friluftsområder og være i fysisk aktivitet.
4. Mennesker med funksjonshemming eller av andre grunner ikke kan komme seg ut i friluftsområder uten bruk av snøscooter vil få økt sin mulighet til friluftsopplevelse.
5. Ved å gi muligheter til bruk av snøscooter kan dette øke aktivitetensnivået til flere ungdommer som i utgangspunktet ikke ville valgt å dra ut i friluftsområder.
6. Dersom scooterløypene prepareres med tråkkemaskina og en benytter sporsetter i høyre side, vil man få utvidet tilbudet om oppkjørte skispor.

Mulig ulemper for folkehelsen knyttet til scooterløyper

Tilrettelegging av scooterløyper kan også ha negative effekt på folkehelsen:

1. Snøscootertrafikk kan føre til støy i hytteområder, boligområder og dette bør utredes for de områdene som vil være aktuell. Dette vil avhenge av de ulike trasèvalg. Begrensning i kjøretidspunkt kan være en måte å begrense evt. ulemper knyttet til støy.
2. Innbyggere som ville ha kommet seg ut i friluftsområder ved bruk av ski eller ved å gå, men velger å ta i bruk snøscooter i stedet vil bidra til å hemme fysisk aktivitet. Dette kan også bidra til økt overvekt blant innbyggerne.
3. Naturopplevelse som er knyttet til fred og ro, kan foringes ved snøscootertrafikk.

8 Vurdering av forslag til kommunalt løypenett for snøscooter i forhold til naturmangfoldloven

Innledning:

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) har følgende formål (§ 1): Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009. Naturmangfoldlovens sentrale prinsipper – kunnskapsgrunnlaget og miljørettslige prinsipper – skal legges til grunn ved myndighetsutøving etter naturmangfoldloven og annen lovgivning, herunder lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget:

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

Kunnskapskravet innebærer altså at all offentlig myndighetsutøving som berører natur skal være kunnskapsbasert. Kunnskapen skal ikke bare baseres på vitenskapelig kunnskap, men også på den erfaringsbaserte.

Vurdering: Grane kommune har i prosessen med utarbeidelse av forslag til kommunalt løypenett for snøscooter, gjennomført en analyse hvor følgende tema er utredet: Naturmangfold, friluftsliv, folkehelse, reindrift, kulturminner, skredfare og støy/lydmiljø. Kunnskaps-grunnlaget i forhold til naturmangfold er naturbasen, artsdatabanken, rovbasen, samt lokalkunnskap til de som har arbeidet med denne prosessen og opplysninger som er framkommet i sakens anledning. I henhold til vedtatte planprogram skal kunnskaps-grunnlaget bygge på kjent og tilgjengelig kunnskap.

Ifølge naturbasen, artsdatabanken, rovbasen og kjent lokalkunnskap, er det ikke indikasjoner på at foreslått kommunalt løypenett for snøscooter vil være til skade for naturmangfoldet i de områdene som blir berørt. Det er ikke registrert viktige naturverdier som kan ta skade av løypenettet. Løypenettet vil følge etablerte traktorveier og skogsbilveier der dette er mulig, og løypenettet vil kun være åpent på frossen snødekket mark, slik at kjøringen ikke får konsekvenser for bunnvegetasjonen / plantedekke. Kommunen vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å kunne fatte vedtak om et løypenett for snøscooter, jfr. § 8.

§ 9 Føre-var-prinsippet:

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Føre-var-prinsippet er en retningslinje for hvordan myndighetene håndterer usikkerhet om kunnskapsgrunnlaget. Dersom et område er antatt sårbart, skjerpes kravet til kunnskap om virkningene av bruken av det. Føre-var-prinsippet vil få størst betydning i de tilfeller man har lite kunnskap.

Vurdering: Etter kommunens vurdering er kunnskapsgrunnlaget om tiltakets påvirkning på miljøet tilstrekkelig til at føre-var-prinsippet ikke kommer til anvendelse.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning:

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 skal sikre at nye påvirkninger, herunder motorferdsel i utmark, underlegges en helhetsvurdering av hvilke belastninger økosystemet vil bli utsatt for. Dette har særlig betydning dersom miljøbelastningen er ved en kritisk grense hvor selv en liten økning, f.eks. i motorferdsel, vil ha stor betydning for økosystemet.

Vurdering: Det er et mål for kommunen at løypenettet for snøscooter skal bidra til å redusere det arealet som blir påvirket av motorisert ferdsel. Dette skal i hovedsak skje ved at funksjonshemmede, som i dag får dispensasjon for bruk av snøscooter med utgangspunkt fra sin hytte til f.eks. et fiskevann i et nærliggende fjellområde, istedet vil bli henvist til det kommunale løypenettet. Kommunen vurderer det slik at foreslått løypenett for snøscooter, i tillegg til nåværende påvirkninger, ikke vil føre til en uakseptabel belastning på vesentlige miljøverdier.

Stedvis nedsatt fartsgrense og evt. stenging av løyper på våren vil bli brukt som avbøtende tiltak for å unngå risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet.

I vurderingen av samlet belastning er det også lagt vekt på at det ikke er andre tiltak som påvirker de samme naturtypene i området og at kommunen heller ikke har andre kommende arealplaner i området eller er kjent med private plan-initiativ eller andre tiltak. Naturtypene vil derfor etter hva foreliggende kunnskap tilsier ikke bli utsatt for annen påvirkning enn fra dette tiltaket. Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er dermed vurdert og tillagt vekt. Det planlagte løypenettet vil ikke forringe eller ødelegge leveområdet for truede eller nær truede arter, heller ikke sammen med andre påvirkninger. Prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 blir derfor ikke nærmere vurdert for de aktuelle artene.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Vurdering: Ut fra de opplysningene som foreligger, er det ikke indikasjoner på at det kommunale løypenettet vil føre til miljøforringelse. Prinsippet vurderes derfor ikke å være relevant i dette tilfellet.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Vurdering: Prinsippet om miljøforsvarlige teknikker, driftsmetoder og lokalisering vil bli lagt til grunn i forbindelse med driften av det kommunale løypenettet. Dette vil blant annet gjelde i forbindelse med skilting, merking, preparering og parkering.

Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter i Grane kommune

Fastsatt av Grane kommunestyre 14.12.2016 med hjemmel i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) og forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag (motorferdsselforskriften).

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere og legge til rette for kjøring med snøscooter i fastsatte løyper i Grane kommune.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gir bestemmelser om bruken av løypenettet for snøscooter i Grane kommune, herunder kjørefart og kjøretider. Bestemmelsen hjemler kun kjøring med typegodkjent og registrert snøscooter (beltemotorsykkel). Den hjemler ikke fornøyelseskjøring med andre motorkjøretøy, som ATV med påsatte belter eller snørekjøring etter tråkkemaskin (catskiing).

§ 3 Åpning og stenging av løypenettet

- a) Løypenettet åpnes tidligst 1. januar og stenges senest 5. mai.
- b) Åpning og stenging kunngjøres på kommunens hjemmeside og i lokal avis.
- c) Det er ikke tillatt med kjøring mellom kl. 23:00 – 07:00.
- d) Kommunen kan stenge hele eller deler av løypenettet med umiddelbar virkning dersom det oppstår forhold som gjør dette nødvendig.
- e) Kommunen skal stenge hele eller deler av løypenettet dersom reinbeitedistriktene ber om dette av hensyn til reindrifta.
- f) Traséer som berører kalvingsområde for rein stenges seinest 25. april. Dette gjelder løype 2, 3, 4, 5, 7 og 9. Fylkesmannen kan gjøre unntak fra tidspunktet for stenging i spesielle tilfeller, etter begrunnet søknad fra kommune eller enkeltperson. Søknad fra enkeltperson sendes via kommunen. Fylkesmannens enkeltvedtak kan påklages til Miljødirektoratet.
- g) Motorferdsel er ikke tillatt i løypene i tidsrommet fra og med 6. mai til og med 31. desember. Fylkesmannen kan bestemme at forbudet skal gjelde andre tidsrom, for hele kommunen eller for særskilte områder, når det anses nødvendig for å ivareta reindrifts- eller viltinteresser, eller andre interesser som motorferdselloven skal ivareta, jfr. motorferdsselforskriftens § 9 første ledd, andre setning.
- h) Løypa kan ikke åpnes før avtalt støyskjerming er gjennomført. Dette gjelder der støyømfintlige bygg ligger i rød sone, og beboer har krevd/ønsket støyskjerm.

§ 4 Bruk av løypenettet

- a) Maksimal hastighet for løypenettet i Grane kommune er 60 km/t.
- b) Farten skal tilpasses lokale forhold.
- c) Det skal kjøres med redusert hastighet på steder med kort avstand (< 50 m) mellom løypen og bebyggelse (hus og hytter). Det skal skiltes tydelig med redusert hastighet 20 km/t på aktuelle steder.
- d) Føreren skal stanse før kryssing av vei og har vikeplikt for trafikanter som befinner seg på veien. Maksimal hastighet ved kryssing av vei er 20 km/t.
- e) Det er påbudt med hjelm for fører og passasjer.
- f) Fører av snøscooter har alltid vikeplikt for skiløpere / myke trafikanter / annen ferdsel.
- g) Ferdsel i løypenettet skjer på eget ansvar. Den som ferdes på islagt vassdrag har et selvstendig ansvar for selv å påse at isen er trygg.
- h) All ferdsel i løypene skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljøet og mennesker.

§ 5 Skilting og merking

Løypene skal skiltes og merkes i henhold til gjeldende veileder / standard for fysisk sikring av snøscooterløyper. Midlertidige skilt og annen merking skal fjernes ved stenging av løyper.

§ 6 Drift og tilsyn

- a) Kommunen har ansvar for skilting og merking av løypene.
- b) Kommunen har ansvar for å vurdere behov for omlegging og stenging av løypene.
- c) Løypene skal ikke kreve terrenginngrep, herunder planering og opparbeiding av terreng i barmarksesongen. Kvisting og rydding av traséer regnes ikke som terrenginngrep. Ei heller små bruer og klopper over bekker.

§ 7 Løypebredde

Maksimal tillatte bredde på løypene er inntil 5 meter.

§ 8 Parkering og rasting

- a) Parkert snøscooter skal plasseres slik at den ikke er til hinder eller fare for annen ferdsel.
- b) Ved rasting tillates det parkering inntil 30 meter fra senter av løypen på begge sider. Det er bare kjøring i rett linje ut fra løypa som er tillatt ved rasting. Parallellkjøring langs løypa er ikke tillatt.
- c) Maksimal hastighet ved kjøring utenfor løypa i forbindelse med rasting er 20 km/t.
- d) I soner skiltet «Rasting forbudt» er det ikke tillatt å raste.

§ 9 Kjøretillatelse og gebyr

- a) Det må kjøpes kjøretillatelse for kjøring i løypene. Kjøretillatelsen er personlig.
- b) Prisen for kjøretillatelse reguleres årlig i kommunens gebyrregulativ.
- c) Utsalgssteder for kjøretillatelser kunngjøres samtidig som åpning av løypene.

§ 10 Løypenettet i opplæringsøyemed

Løypenettet kan i opplæring til kjørekort for snøscooter brukes av godkjente institusjoner / trafikkskoler. Det skal da være innkjøpt kjøretillatelser tilsvarende det antall elever de har i opplæring.

§ 11. Straffeansvar

Kjøring i løypene uten å medbringe kjøretillatelse, medfører tilleggsgebyr.

Tredje gangs overtredelse fører til utestengelse fra løypene i to år.

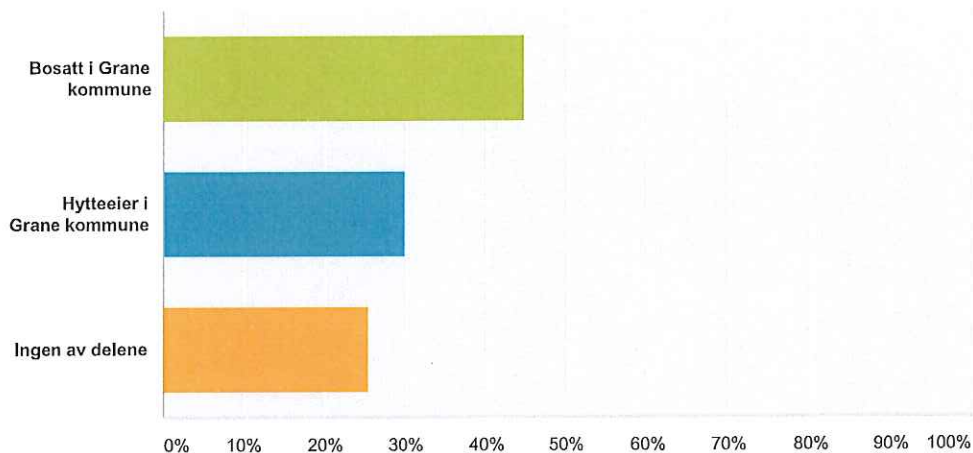
Det vises for øvrig til motorferdsellovens § 12.

§ 12 Ikrafttredelse

Forskriften med tilhørende kart trer i kraft straks. Samtidig oppheves Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter i Grane kommune, fastsatt av Grane kommunestyre 16.12.2015 nr. 1885.

Q1 Jeg er:

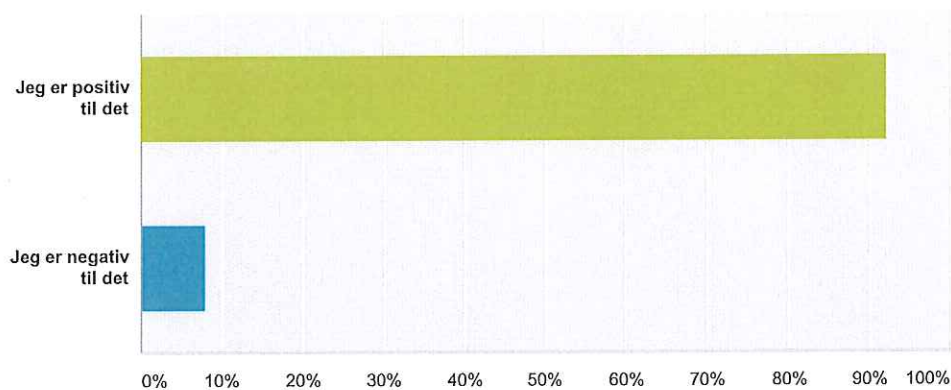
Besvart: 177 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar	Antall
Bosatt i Grane kommune	44,63%	79
Hytteteier i Grane kommune	29,94%	53
Ingen av delene	25,42%	45
Totalt		177

Q2 Hva mener du om at kommunen har etablert løypenett for snøscooter?

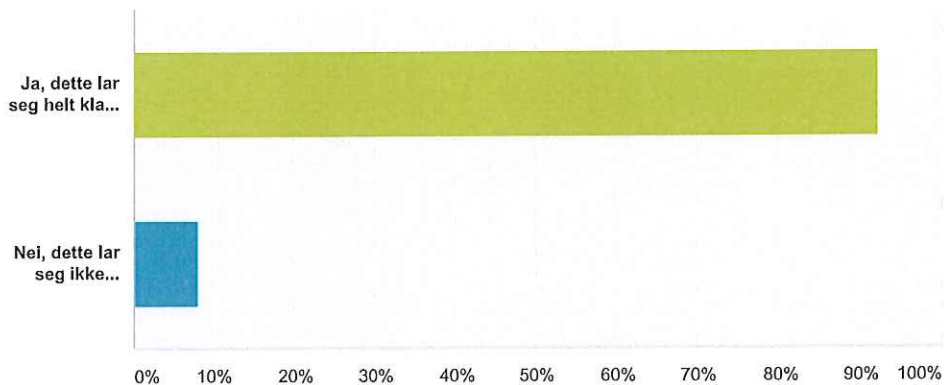
Besvart: 177 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar	Antall
Jeg er positiv til det	92,09%	163
Jeg er negativ til det	7,91%	14
Totalt		177

Q3 Mener du at ikke-motorisert og motorisert friluftsliv er mulig å kombinere?

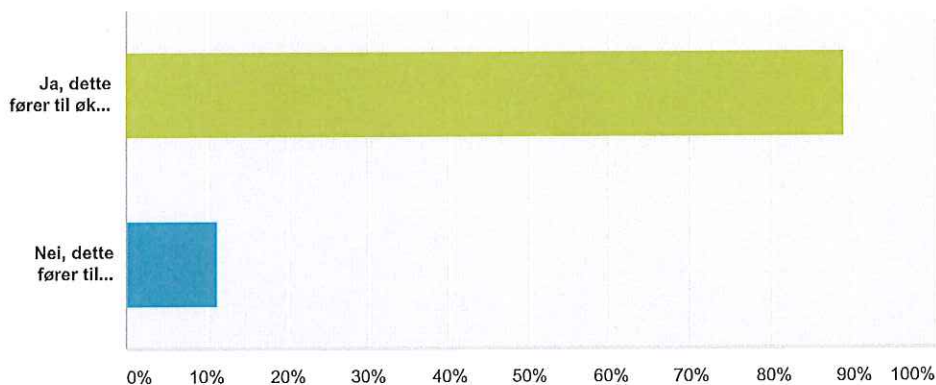
Besvart: 177 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar	Antall
Ja, dette lar seg helt klart kombinere	92,09%	163
Nei, dette lar seg ikke kombinere	7,91%	14
Totalt		177

Q4 Er det kommunale løypenettet for snøscooter et trivselsskapende tilbud?

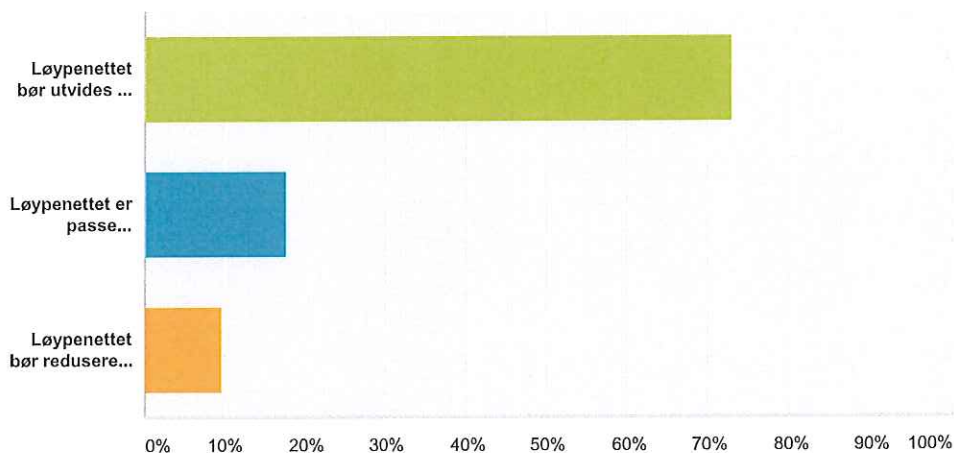
Besvart: 176 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar	Antall
Ja, dette fører til økt trivsel	88,64%	156
Nei, dette fører til redusert trivsel	11,36%	20
Totalt		176

Q5 Hva mener du om løypenettets omfang?

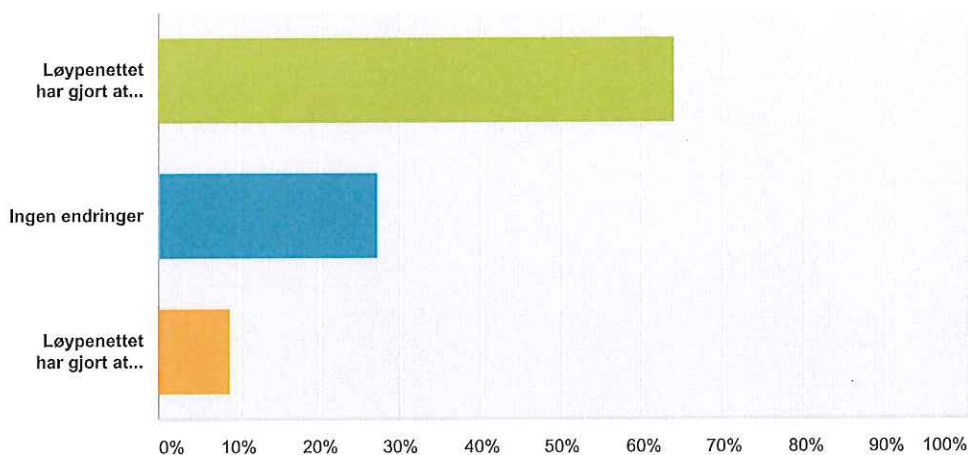
Besvart: 176 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar	Antall
Løypenettet bør utvides med flere løyper	72,73%	128
Løypenettet er passe omfattende	17,61%	31
Løypenettet bør reduseres i omfang	9,66%	17
Totalt		176

Q6 Har løypenettet endret din mulighet til å drive tradisjonelt (ikke-motorisert) friluftsliv?

Besvart: 177 Hoppet over: 0

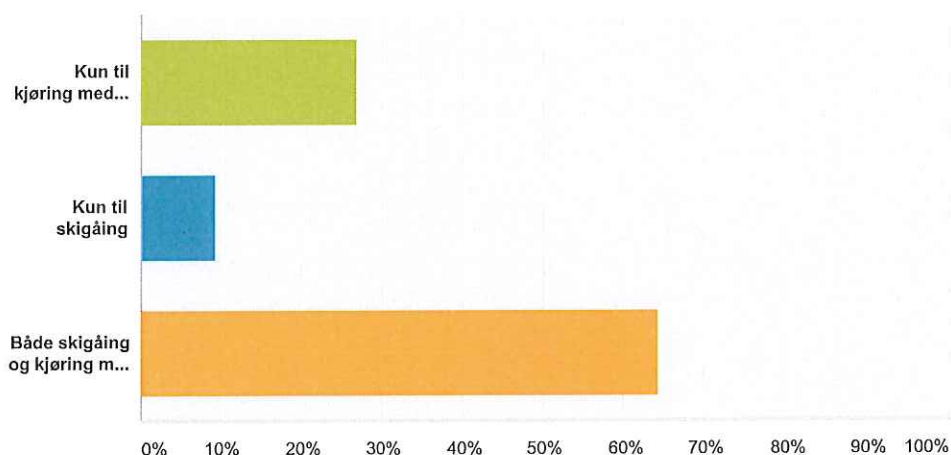

Svarvalg	Svar	Antall
Løypenettet har gjort at jeg bruker fjellområdene i Grane mer aktivt	63,84%	113
Ingen endringer	27,12%	48

Løypenettet har gjort at jeg bruker fjellområdene i Grane mindre aktivt	9,04%	16
Totalt		177

Q7 For brukere av løypenettet: Hvordan bruker du løypenettet?

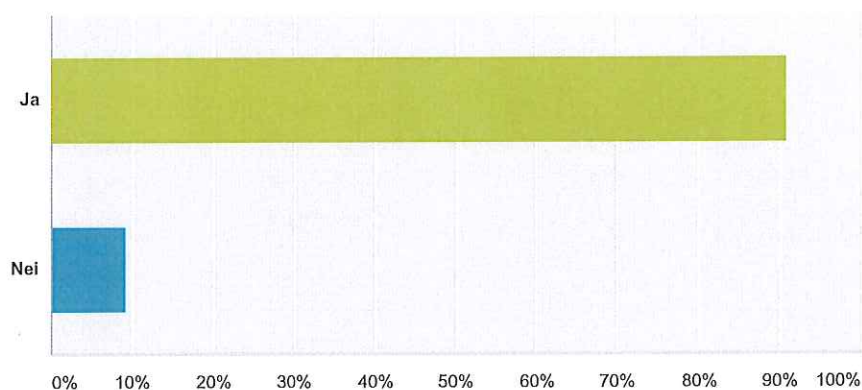
Besvart: 153 Hoppet over: 24

Svarvalg	Svar
Kun til kjøring med snøscooter	26,80% 41
Kun til skigåing	9,15% 14
Både skigåing og kjøring med snøscooter	64,05% 98
Totalt	153

Q8 For brukere av løypenettet: Er du fornøyd med løypenes preparering, skilting og merking?

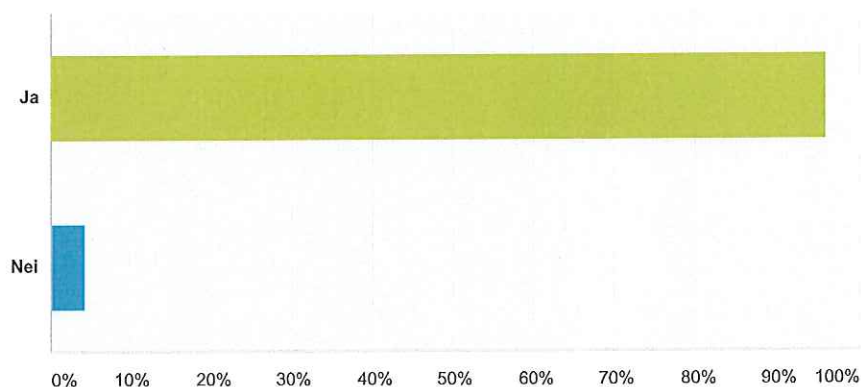
Besvart: 152 Hoppet over: 25

Svarvalg	Svar	
Ja	90,79%	138
Nei	9,21%	14
Totalt		152

Q9 For brukere av løypenettet: Er du fornøyd med den web-baserte salgsportalen www.scooterkort.no?

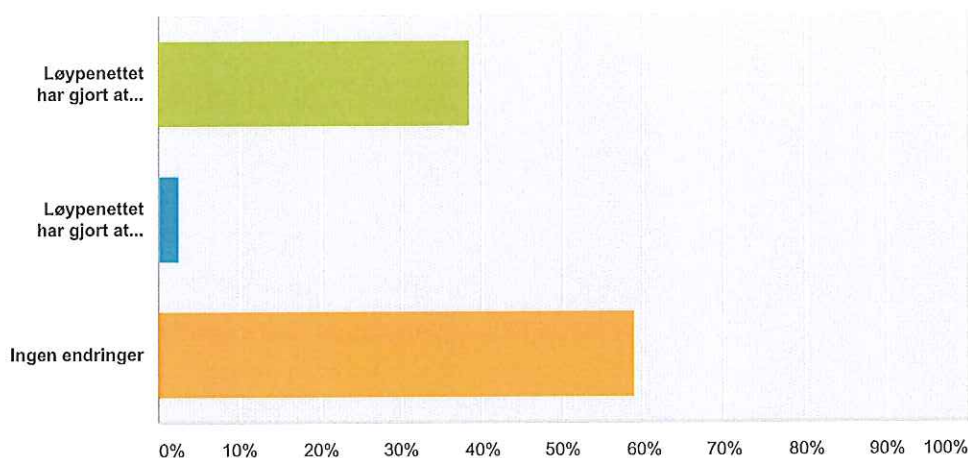
Besvart: 142 Hoppet over: 35

Svarvalg	Svar	
Ja	95,77%	136
Nei	4,23%	6
Totalt		142

Q10 For hytteeiere: Har løypenettet endret bruken av din hytte?

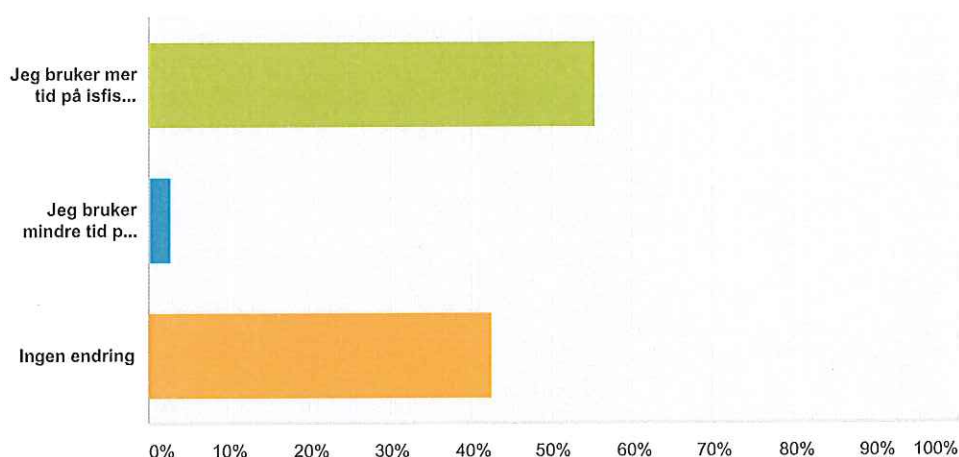
Besvart: 117 Hoppet over: 60

Svarvalg	Svar
Løypenettet har gjort at jeg bruker hytta mer i løpet av vinteren	38,46% 45
Løypenettet har gjort at jeg bruker hytta mindre i løpet av vinteren	2,56% 3
Ingen endringer	58,97% 69
Totalt	117

Q11 For isfiskere: Bruker du mer eller mindre tid på isfiske etter at løypenettet ble etablert?

Besvart: 149 Hoppet over: 28

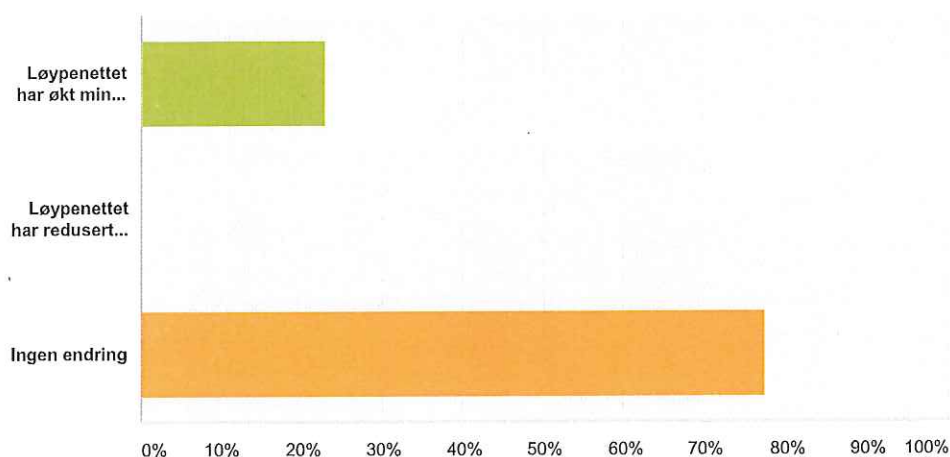

Svarvalg	Svar
Jeg bruker mer tid på isfiske etter at løypenettet ble etablert	55,03% 82
Jeg bruker mindre tid på isfiske etter at løypenettet ble etablert	2,68% 4
Ingen endring	42,28% 63
Totalt	149

Q12 For næringsdrivere i tilknytning til løypenettet: Har løypenettet ført til endring i din næringsinntekt?

Besvart: 57 Hoppet over: 120

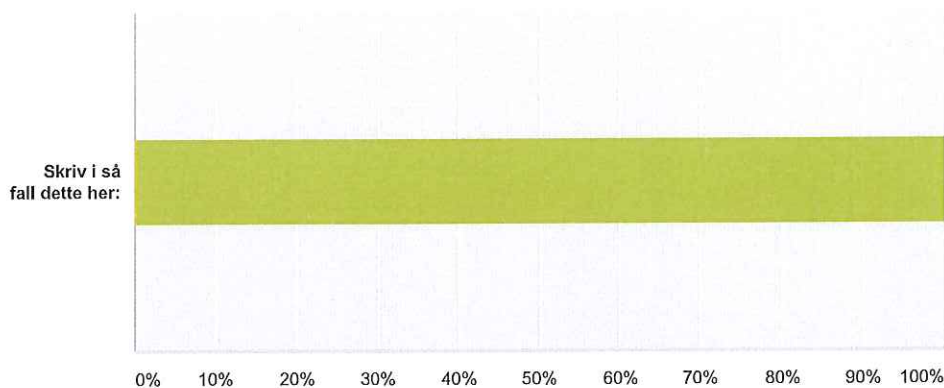

Svarvalg	Svar	Antall
Løypenettet har økt min næringsinntekt	22,81%	13
Løypenettet har redusert min næringsinntekt	0,00%	0
Ingen endring	77,19%	44
Totalt		57

Q13 Til slutt: Har du kommentarer om andre forhold som ikke er berørt så langt? F. eks. innvirkning på dyreliv, forsøpling eller annet.

Besvart: 22 Hoppet over: 155

Svarvalg	Svar	Antall
Skriv i så fall dette her:	100,00%	22
Totalt		22

Grane kommune

ArkivKode: FE - 150
Arkivsak: 18/207
JournalpostID: 18/3165
Saksbehandler: Tone Larsen
Dato: 05.09.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
056/18	Formannskapet	12.09.2018
049/18	Kommunestyret	26.09.2018
009/18	Råd for eldre og funksjonshemmede	13.09.2018
071/18	Kommunestyret	19.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Grane kommune investeringsbudsjett 2019

Trykte vedlegg:

05.09.2018 62823 Asfaltering/Investering behov.
05.09.2018 62824 Investeringsplan 2019- 2023 utkast pr. 04.09.18

Bakgrunn og vurdering:

I år som tidligere år er investeringsbehovet og – ønsket for 2019, mye større enn det rådmannen kan tilrå innenfor en forsvarlig økonomiforvaltning. I økonomiplanen vedtatt 19.12. 2018, var det satt opp investeringstiltak for til sammen kr 55 mill i 2019. Det ble i budsjettdokumentet skrevet « Langsiktig gjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene. Ved låneopptak til nytt helsetun overskrides denne grensen med 12 %. Det vil gi konsekvenser for investeringsbudsjettene i noen år framover etter at helsetunet er ferdig.»

Nedenfor har administrasjonen satt opp stipulert inntekter i driftsbudsjettet og 2 ulike alternativ for investering og dens konsekvens for %-vis gjelde av driftsinntektene.

Langsiktig gjeld

Tabellen nedenfor er utarbeidet ut ifra låneopptak til tiltak drøftet i formannskapetets budsjettseminar (kirke, asfalt) og tidligere kommunestyrevedtak (Helsetun, aktivitetspark, GBU uteområder, IKT)

	R:2016	R:2017	B:2018	B:2019	B:2020	B:2021	B:2022
Langsiktig lånegjeld eksklusiv formidlingslån og pensjonsforpliktelser	79 369	80 851	92 690	133 025	139 954	141 113	142 973
Driftsinntekter	158 527	165 877	153 991	160 000	162 000	164 000	166 000
% av driftsinntekter	50,1	48,8	60,2	83,14	86,4	86,1	86,1

(Tall i hele tusen)

*2019 lån 47 420 000
*2020 lån 14 730 000
*2021 lån 9 580 000
*2022 lån 9 900 000

Nedenforstående tabell viser det investeringsnivået som administrasjonen anbefaler for 2019. I 2021 ser en redusjon av %-vis lånegjeld i forhold til driftsinntektene. Det vil bety at vi ikke kan låne til store investeringstiltak før tidligst ca 2025. Hovedårsak til at denne perioden med anbefalt lavt investeringsnivå, er bl.a. at vi nå investerer i nytt renseanlegg. Kommunestyret er kjent med at nytt renseanlegg ble betydelig dyrere enn først beregnet.

	R:2016	R:2017	B:2018	B:2019	B:2020	B:2021	B:2022
Langsiktig lånegjeld eksklusiv formidlingslån og pensjonsforpliktelser	79 369	80 851	92 690	133 025	138 224	134 619	129 992
Driftsinntekter	158 527	165 877	153 991	160 000	162 000	164 000	166 000
% av driftsinntekter	50,1	48,8	60,2	83,14	85,3	82,1	78,3

(Tall i hele tusen)

*2019 lån 47 420 000

*2020 lån 13 000 000

*2021 lån 3 000 000

*2022 lån 3 000 000

Med Grane kommunes begrensede inntekter, vil en stor investering, som det et Helsetun innebærer, naturlig gjøre at vi overskrider anbefalt %-grense. Og det er derfor administrasjonen gjentatte ganger har påpekt at vi må ha svært forsiktig investeringsvolum på andre tiltak. Dette er gyldig også for 2019.

Under fremlegg av Helsetunsaken ble følgende oppsett vist for mulighet til å investere i andre tiltak. Renseanlegget som står i tabellen under, er i ettertid finansiert opp av lån. Låneramme for 2019 bør derfor kun benyttes til Helsetun.

	Nedbetaling av lån, avdrag	Nedbetaling av lånerente	Utslag på driftsbudsjettet Konsekvenser	Utslag for Investerings- Budsjettet/ handlingsrom	Handlingsrom dersom det skjer uforutsette hendelser
År 1 2018	6 494 213	2 182 784	Har gjennomført nedtak i stillinger allerede, som forutsatt*	Renseanlegg 2018 Restfinansieringsbehov i tillegg.	
År 2 2019	7 085 110 Inkl kr 10 mill til sykehjem og 7,5 mill til renseanlegg Vedtatt 2018/låntas opp seint 2018/føres i 2019.	2 317 896 2,26 % rente på helsetun/sykhj lån ~~1 612 000~~	Avh av statsbudsjettet. Mer robuste tjenester gjennom Interkommunalt samarbeid. ROS analyser når ansatte sier opp / går i pensjon for å se på andre måter å arbeide på enn å nyansette.	Max. kr 4-5 mill. til Kommunale kjerneoppgaver/ lovpålagte oppg og investering til effektiviseringsløsninger Renseanlegg 2018 Restfinansiering 2019.	17 mill på fond - 8 mill til helsetun/sykehj = 9 mill gjenstående
År 3 2020	6 615 314 pluss sykehjem/ Helsetun kr 1 555 000	2 140 814 Og 2,26 % rente på helsetun/sykhj lån ~~1 571 700~~	Avh av statsbudsjettet. Antatt besparing kr 0,5 mill. på andre avdelinger enn helse.	Max. kr 4-5 mill til Kommunale kjerneoppgaver/ lovpålagte oppg og investering til effektiviseringsløsninger	Disposisjonsfond, ukjent størrelse pr i dag. Avh hvor mye som er brukt av reserven på kr 9 mill og hvor mye regnskapsoverskudd vi har.

Investeringsbudsjett pr avdeling/fagområde behandles i komiteene. Pr i dag er status slik for behandling i komiteene:

Behandlende instans	Vedtak vedr investeringsbudsjett 2019
Komite for helse og omsorg	(møte avholdes 20/9)
Rådet for eldre og funksjonshemmede	(møte ikke avholdt)
NNF-komiteen	Sak 036/18, Vedtaket omhandler driftsbudsjettet, og ikke investering.
Formannskapet	Det ble signalisert at følgende bør hensyntas i investeringsbudsjettet: Grane kirkes investeringsbehov Asfaltering; jfr notat fra Teknisk/næring Skolens uteområde Dette må vurderes opp mot sak vedr. Helsetun hvor vi presentert mulige investeringsrammer i økonomiplanperioden.
Komite for oppvekst og kultur	(møte avholdes 11/9)

Vedlagt følger en videreføring av tidligere års tabell for investeringstiltak, hvor også nye tiltak er innarbeidet.

Pr i dag er fremdriften for nytt helsetun slik:

Anskaffelse totalentreprise 109 dager ma 01.10.18 to 28.02.19 31

Detaljprosjektering 151 dager fr 01.02.19 fr 30.08.19 33

Utførelsesfase 436 dager fr 01.03.19 fr 30.10.20 35
 Innregulering 44 dager ti 01.09.20 fr 30.10.20 37
 Innredning 22 dager to 01.10.20 fr 30.10.20 39
 FDV 436 dager fr 01.03.19 fr 30.10.20 42
 Innflytting 23 dager ti 01.12.20 to 31.12.20

Låneopptak vil skje både i 2019 og 2020 for nytt helsetun. Fordeling av lånebehovet på -19 og -20 kan være vanskelig å forutse. Det er avhengi av tempoet i byggefasen. Rådmann har sammen med konsulent anslått lånebehovet å kunne fordeles slik:

Helsetun Stormoen	Kr 45 mill 2019 Kr 10 mill 2020 Rest opp til kr 62 mill fordelt på årene 2017, -18, -21.	Låneopptak
-------------------	--	------------

Tidligere vedtak om finansiering av Helsetun vil fortsatt gjelde, men må evt justeres for omregning av tapt tilskudd kr 2,4 mill for omgjøring av institusjonsplasser til bemannede omsorgsboliger. Dette fremmes i egen sak. Opprinnelig finansiering var presentert som i tabellen nedenfor vedr fordeling mellom låneopptak, tilskudd og egenkapital/fond.

<i>Helsetun</i>	
<i>Kostnad</i>	<i>Ca kr</i> <i>168 400 000</i>
<i>Tilskudd Husbanken</i>	<i>58 452 000</i>
<i>momskompensasjon</i>	<i>40 000 000</i>
<i>Egne fond/egenkapital</i>	<i>8 000 000</i>
<i>Lån</i>	<i>62 000 000</i>

Rådmannens vurdering og konklusjon for investeringer 2019.

Rådmannen har i sin vurdering tatt hensyn til tiltak som bidrar til driftsrasjonalisering, i tillegg til signal gitt i formannskapetets møte og IKT plan for skole og barnehage og tidligere kommunestyrevedtak.

Driftsrasjonalisering, dvs mindre utgifter, kan oppnås ved bygging av vaktrom mellom to boenheter i miljøterapijenesten. Dette anbefales igangsatt raskt. Men likevel velger rådmann å anbefale tiltaket i 2020 i stedet for 2019. I 2020 forventes økt ekstern finansiering til såkalte tunge brukere. Dersom slik finansiering kan oppnås i 2019, kan tiltaket vurderes på nytt som egen sak. Det gjelder for :

Vaktrom, miljøterapien(2021)	1,5 mill (2020)	Fra tilskudd: 500 000 Lån: 1 mill
------------------------------	-----------------	--------------------------------------

IKT i skolen er en nødvendighet for å kunne delta i undervisning og på eksamner. I 2018 ble det ikke avsatt midler til dette. Rådmann foreslår derfor:

IKT oppvekst og kultur	Kr 220 000 (2019) Kr 180 000 (2020)	Låneopptak
------------------------	--	------------

Når det gjelder kirkebygget, har Grane kirke/fellesrådet presentert sine utfordringer i både formannskapsmøte og kommunestyremøte. Men det er ikke mottatt konkrete kostnadsoverslag for ivaretagelse av kirkebygget. Med bakgrunn i formannskapets drøfting har rådmann satt opp kr 500 000 til forprosjekt/forarbeid. Mens selve hovedprosjekt kan vurderes i investeringsbudsjett år 2022.

Vedr asfalt er det ønsket asfaltering av 1,8 km vei i første omgang. Vedlagt er oversikt over asfalteringsbehovet. I tillegg kommer uteområdet ved kommunehuset. Rådmann kan ikke anbefale full finansiering av samtlige veistrekninger og plasser. Vassbakkveien gis førsteprioritet.

Når tidligere vedtak og formannskapets signal fra sitt budsjettseminar innarbeides i investeringsbudsjettet, kan det resulterer i nedenforstående tabell som innebærer et låneopptak på kr 47,4 mill i 2019.

Investeringsbudsjett 2019:	Investeringsramme	Finansiering
Helsetun Stormoen	Kr 45 mill Kr 8 mill	Låneopptak Disposisjonsfond
Tidligere vedtak; Oppstartbevilgning til AktivitetsparkStormoen, følges opp tilsvarende 2018 og 2019	Kr 600.000	Låneopptak
Uteområde GBU	Kr 200 000	Låneopptak
IKT oppvekst og kultur	Kr 220 000	Låneopptak
Asfalt	Kr 1 mill	Låneopptak
Kirke	Kr 400 000	Låneopptak
Sum	Kr 47 420 000	

For å holde lånegjelden på et minimum når vi gjør det store økonomiske og arbeidsmiljømessige tiltaket å bygge nytt Helsetun, anbefaler rådmann ikke investering i asfalt og kirkebygg i 2019.

Rådmannens innstilling:

Investeringsramme for Grane kommunes investeringsbudsjett 2019 settes til kr46 020 000.

For Grane kommunes investeringsbudsjett 2019 prioriteres følgende tiltak som rådmannen arbeider inn i økonomiplan 2019-2023:

Investeringsbudsjett 2019:	Investeringsramme	Finansiering
Helsetun Stormoen	Kr 45 mill Kr 8 mill	Låneopptak Disposisjonsfond
Tidligere vedtak; Oppstartbevilgning til AktivitetsparkStormoen, følges opp tilsvarende 2018 og 2019	Kr 600.000	Låneopptak
Uteområde GBU	Kr 200 000	Låneopptak
IKT oppvekst og kultur	Kr 220 000	Låneopptak
Sum lån	46 020 000	

Formannskapet 12.09.2018:**Møtebehandling:**

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS- 056/18 Innstilling:

Investeringsramme for Grane kommunes investeringsbudsjett 2019 settes til kr46 020 000.

For Grane kommunes investeringsbudsjett 2019 prioriteres følgende tiltak som rådmannen arbeider inn i økonomiplan 2019-2023:

Investeringsbudsjett 2019:	Investeringsramme	Finansiering
Helsetun Stormoen	Kr 45 mill Kr 8 mill	Låneopptak Disposisjonsfond
Tidligere vedtak; Oppstartbevilgning til AktivitetsparkStormoen, følges opp tilsvarende 2018 og 2019	Kr 600.000	Låneopptak
Uteområde GBU	Kr 200 000	Låneopptak
IKT oppvekst og kultur	Kr 220 000	Låneopptak
Sum lån	46 020 000	

Råd for eldre og funksjonshemmede 13.09.2018:

ELD- 009/18 Innstilling:

Råd for eldre og funksjonshemmede har vurdert investeringsbudsjettet for 2019.

Rådet ber Grane kommunestyre i tillegg vedta investering for oppgradering av Grane kirke.

Kommunestyret 26.09.2018:

Møtebehandling:

Forslag fra Grane Senterparti, foreslått av Tor-Erik Granmo Hoff:

Rådmannens innstilling med følgende tillegg og endringer:

Uteområdet GBU økes fra kr. 200.000 til kr. 500.000 - Lånefinansiert

Asfaltering - Kr. 1.500.000 - Lånefinansiert

Prosjekt: Intensivt næringsareal-etablering - Kr. 2.000.000

Finansiering: 1.000.000 - Vefsnafond

1.000.000 - Lånefinansiert.

Forslag fra Grane AP:

Saken utsettes til både driftsbudsjett og investeringsbudsjett kan behandles sammen. Dette skjer i kommunestyrets siste møte i 2018.

Forslaget fra Grane SP følger saken videre.

Enstemmig vedtatt.

KS- 049/18 Vedtak:

Saken utsettes.

Asfaltering av kommunale veier Trofors

Veibredde	4 meter
Veibredde gang og sykkelveg	2 meter

Veinavn	Ant. meter	Ant. m ²	Merknad
Seljevegen	150	600	Reasfaltering t
Einervegen	90	360	Reasfaltering
Bregnevegen	315	1 260	Reasfaltering t
Skogstjernevegen	190	760	Reasfaltering
Almvassvegen	367	1 468	Reasfaltering t
Ringvegen	70	280	Reasfaltering t
Industrivegen	130	520	Reasfaltering t
Vassbekkveien	270	1 080	Nyasfaltering t
Vassbekkveien gang og sykkelveg	270	540	Nyasfaltering t
	Sum	<u>6 868</u>	

fra Rv. 73 - kryss Granlivegen. Bærelaget må forsterkes før asfaltering

fra kryss Lyngvegen

fra innkjørsel barnehage til kryss Mosevegen

fra Ringv. 27 Ringv. 36

fra kryss Fv. 73 til kryss Ringvegen

fra Vassbekkvegen 11

fra Vassbekkvegen 11

INVESTERINGSPLAN 2019 – 2023

Utkast pr. 05.09.18

Tiltak	Beløp eks. moms	År	Avdeling Ansvar	Kommentar
Asfaltering	1.5 mill.	2019	Teknisk / Næring Kommunale vegger	Asfaltering av vegger og ved kommunehuset
Grane kirke	500 000	2019	Grane Sokn	Forprosjekt utbedring av Grane kirke
Grane Barne- og ungdomsskole Stormoen skole Uteområde	200 000	2019	Teknisk / Næring Skole	Det gjenstår en del arbeid med uteområdene ved GBU og Stormoen skole.
Helsetun Stormoen	45.0 mill.	2019	Teknisk / Næring Sykehjem	Hoveddel sykehjem og boliger
IKT	220 000	2019	Oppvekst / Kultur Skole	Ladeskap Elev og lærerPC Skrivere Jfr. KS-sak nr. 12/15
Totalt 2019	47 420 000			
Barnehage	350 000	2020	Teknisk / Næring Førskole	Det er behov for å utvide gangen mellom avd. 3 og 4 pga. plassmangel. Dette kan gjøres ved å rive ut eksisterende toalett som ikke er i bruk.
Barnehage	100 000	2020	Teknisk / Næring Førskole	Det er behov for utskifting av en del inventar som er fra oppstart av barnehagen i 1994.
Grane Barne- og ungdomsskole og Stormoen skole	300 000	2020	Teknisk / Næring Skole	Det er behov for egne frittstående bygg / skur for søppeldunker ved begge skolene, samt tilgang til kontakter for motorvarmere ved GBU.
Helsetun Stormoen	10.0 mill.	2020	Teknisk / Næring Sykehjem	Fullføring av prosjektet
IKT	180 000	2020	Oppvekst / kultur Skole	Ladeskap Elev og lærerPC Skrivere Jfr. KS-sak nr. 12/15

Lekeplasser	100 000	2020	Teknsik / Næring Park og lekeplasser	Oppgradering av lekeplasser
Tjenestebil	200 000	2020	Teknisk / Næring Biler og utstyr	Det er behov for å bytte ut en gammel arbeidsbil med en ny brukt.
Utleieboliger og annen bygningsmasse Oppgradering utv.	600 000	2020	Teknisk / Næring Utleieboliger mm.	Det er et løpende behov for oppgradering av utleieboliger og annen bygningsmasse. Dette gjelder både tak, takrenner, vinduer og maling / beising. Det er et stort etterslep på dette driftsområdet.
Utleieboliger Leiligheter for unge Trofors	400 000	2020	Teknisk / Næring Utleieboliger	Forprosjekt vedr. bygging av kommunale leiligheter til unge i etableringsfasen.
Vaktrom	1.5 mill.	2020	Teknisk / Næring Utleieboliger	Tilbygg til Konvally. 2. Døgnbemannet bolig / avlastningsbolig
Veier og bruer Oppgradering	1 mill.	2020	Teknisk / næring Veier	Det er et løpende behov for oppgradering av veier. Gjelder massutskifting, grusing og skifte av stikkrenner. Det er også et stort behov for opprusting av bruer. Jfr. rapport fra Safe Control AS.
Totalt 2020	14 730 000			
Grane Barne- og ungdomsskole Svømmebasseng	2.0 mill.	2021	Teknisk / Næring Skole	Oppgradering av svømmebasseng Flislegging
IKT	180 000	2021	Oppvekst/ kultur Skole	Elev og lærerPC Skrivere Jfr. KS-sak nr. 12/15
Lekeplasser	100 000	2021	Teknisk / Næring Park og lekeplasser	Oppgradering av lekeplasser
Tjenestebil	200 000	2021	Helse / Omsorg Hjemmetjenesten	Det er behov for å bytte ut en tjenestebil med en ny brukt tjenestebil
Traktor	800 000	2021	Teknisk / Næring Biler og utstyr	Traktoren ble innkjøpt ny i 2014. I 2021 er traktoren 7 år og brukt i ca. 6000 timer.
Utleieboliger og annen bygningsmasse Oppgradering	300 000	2021	Teknisk / Næring Utleieboliger	Det er et løpende behov for oppgradering av utleieboliger og annen bygningsmasse.

Utleieboliger Leiligheter for unge Trofors	2 mill.	2021	Teknisk / Næring Utleieboliger	Hovedprosjekt. Bygging av utleieleiligheter til unge i etableringsfasen.
Renseanlegg og Avløpsnett Svenningdal	3 mill.	2021	Teknisk / Næring Avløp	Det er behov for å ruste opp avløpsnett i boligfeltet i Svenningdal. Det er gammelt og for liten kapasitet. Renseanlegg
Veier og bruer Oppgradering	1 mill.	2021	Teknisk / Næring Veier	Det er et løpende behov for oppgradering av veier. Gjelder massutskifting, grusing og skifte av stikkrenner. Det er også et stort behov for opprusting av bruer. Jfr. rapport fra Safe Control AS.
Totalt 2021	9 580 000			
Adm.bygg Garsje / carport	200 000	2022	Teknisk / Næring Adm.bygg	Det er behov for en garasje eller en carport til parkering av kommunale tjenestebiler ved kommunehuset.
Grunnerverv Mellommoen	200 000	2022	Sentraladm.	Grunnerverv av areal til serviceformål ved ny innfartsvei til Trofors i forbindelse med bygging av ny E6.
Idrettsanlegg Klubbhus	400 000	2022	Teknisk / Næring Idrettsanlegg	Sanering av to gamle klubbhus og bygging av nytt lager inkl. teknisk rom for EL-installasjoner.
Lekeplasser	100 000	2022	Teknisk / Næring Park og lekeplasser	Oppgradering av lekeplasser
Utleiebolig Fiplingdal	4,0 mill.	2022	Teknisk / Næring Utleieboliger	Bygging av ny utleiebolig med to leiligheter til erstatning for sanering av tomannsboligen. Jfr. FS-sak 042/15.
Vann og avløp til Mellommoen	5.0 mill.	2022	Teknisk / Næring Vann og avløp	I forbindelse med regulering av Mellommoen til nytt område for service og veikro vil det bli behov for fremføring av vann og avløp.
Totalt 2022	9 900 000			
Grane Kirke	10.0 mill.	2023	Grane Sokn	Hovedprosjekt utbedring av Grane kirke
Hovedvannledning	2.0 mill.	2023	Teknisk / Næring Vann og avløp	Movegen, Almvassevegen og Bakkeveien. Skifte ut gamle jernrør og asbestledninger.

Total 2023	12.0 mill			

Grane kommune

ArkivKode: FE - 150
Arkivsak: 18/207
JournalpostID: 18/4167
Saksbehandler: Rigmor Tverå
Dato: 28.11.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
081/18	Formannskapet	21.11.2018
072/18	Kommunestyret	19.12.2018
008/18	Arbeidsmiljøutvalget	22.11.2018
013/18	Råd for eldre og funksjonshemmede	14.12.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Økonomiplan 2019-2022 med handlingsplan og budsjett 2019

Trykte vedlegg:

14.11.2018	64176	Kontrollutvalg(budsj.forslag 2019 KU+REV)
29.11.2018	64545	Økonomiplan Grane kommune 2019-2022
29.11.2018	64550	20.18. Renovasjonsgebyr og leveringspriser
12.12.2018	64826	Uttalelse i forhold til forslag om fjerning av seniortiltak.

Sammendrag:

Rådmannen legger fram driftsbudsjettet for 2019, uten store endringer fra budsjett 2018. Fra 2017 til 2018 fikk Grane kommune 1,2 % økte bevilgninger fra Staten. Fra 2018 til 2019 er det gitt 2,5 % økte bevilgninger (utgjør kr. 2,8 mill). Den nominelle veksten i kommunesektorens frie inntekter fra 2018 til 2019 er anslått til 2,8 % for Nordland. På landsbasis 2,9%.

I Nordland har 16 av 44 kommuner en vekst som er høyere enn, eller lik veksten på landsbasis. Størst vekst har Leirfjord kommune med 6,3 prosent, mens Vega kommune har lavest vekst med -0,5 prosent.

Avdelingsbudsjettene:

Alle avdelinger opprettholder driftsnivået som i 2018.

Sentraladministrasjonen innfører gebyr på papirfaktura fom. 01.01.2019. Dette for å kompensere for porto og andre utgifter. Dette gebyret har de fleste bedrifter og kommuner innført tidligere. Det innføres også digital tjeneste svar inn/ut.

Oppvekst- og kultur har fått økning i budsjettet som følge av lovendringer. Gratis kjernetid i barnehage og lovpålagt pedagogtetthet både i barnehage og skole. Økt tilskudd til privat barnehage som følge av økt driftstilskudd pr. barn. Innført kommunalt samarbeid på akuttberedskap i barnevern.

Teknisk etat: Økt kostnad brøyteberedskap. Økte strømutfgifter.

Helse- og omsorg: Kommunelege 1 tar del av spesialutdanningen sin, innleie av vikarer i hans fravær. Jordmorressurs inn i budsjett igjen. Ikke mulig for helsesjef å ivareta jordmortjenesten på sikt.

NAV: Økning av utgifter til sosiale stønader. Posten ble redusert i 2018, men reduksjonen var ikke gjennomførbar, og måtte tilbakeføres i budsjett 2019.

Politiske styringsorganer: Kommunevalg i 2019. Budsjettet styrket med kr. 150.000.

Det jobbes kontinuerlig med sykefravær.

Seniorpolitikken i Grane kommune er forankret i lønnspolitisk plan og har følgende ordlyd pr. i dag:

Seniorpolitikken inntreffer fom. fylte 62 år.

Det gis kr. 10.000,- ekstra for denne aldersgruppen i 100 % stilling, hvert år fram til pensjonsalder ved fylte 67 år.

Tillegget gis automatisk.

I stedet for tilleggget kan det avtales redusert arbeidstid eller fridager som tilsvarer dette beløpet.

Denne ordningen foreslås avvirket fom 2019.

Dette med bakgrunn at den ikke lenger har den funksjon som var opprinnelig ment, ved å få flere til å stå lenger i jobb og større mulighet for å kombinere jobb og fritid.

Det finnes nå mange gode løsninger med tilrettelegginger og mulighet i dagens ordninger vedr. Pensjon/ arbeid/tilrettelegging. Dagens ordning er kostnadskrevene samtidig som det er et viktig poeng at kommunen må prioritere.

Formannskapet fikk presentert statsbudsjettet 2019 i sitt møte 7.nov 2018. Her ble det skissert at driftsnivå som 2018-budsjett la opp til skal videreføres i 2019.

Vurdering:

Rammebudsjett pr avdeling:

Område		Budsjett 2019	% endring
1	Sentraladministrasjon	13 791 470	4
2	Oppvekst- Kultur	36 999 596	3
4	Teknisk	21 115 666	*8
5	Helse- omsorg	37 962 735	**-.4
6	Nav (u/flyktning)	1 974 327	13
7	Politiske styringsorganer	6 595 875	2

*Økte avskrivninger fra 2018 (utgjør ca.kr. 300 000)

**Økt tilskudd ressurskrevende brukere. Økt inntekt kr. 2,3 mill i 2019.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat på ca 3 %. Det er et godt netto driftsresultat. Årsaken til økt netto driftsresultat er bl.a tilskudd som gis i forbindelse med bosetting av flyktninger og økt tilskudd ressurskrevende brukere.

Låneopptak og investeringer

I økonomiplanen er det lagt opp til låneopptak 2019 på kr 46,6 mill (herav sykehjem 45 mill) og i 2020 kr 13 mill (herav sykehjem 10 mill). Langsiktig gjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene. Ved låneopptak til nytt helsetun overskrides denne grensen. Investeringer bør ligge lavt de nærmeste årene for å holde driftskostnadene nede.

UB	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Langsiktig lånegjeld**							
(eks. pensjonsforpl.)	79 369	80 851	92 890	138 890	143 655	138 565	133 440
Driftsinntekter*							
	158 527	165 877	153 990	160 807	164 000	167 300	170 600
% av driftsinntekter							
	50,1	48,8	60,3	86,3	87,6	82,8	78,2

*Årene 2020-2021 påslag på 2 % økning av driftsinntekter.

**I tabellen B 2018 – B 2022 er opptak nye lån lagt inn.

2018 låneopptak 18,5 mill

2019 låneopptak 46,0mill (herav nytt sykehjem kr 45 mill)

2020 låneopptak 13 mill (herav nytt sykehjem kr 10 mill)

2021 låneopptak 3 mill

2022 låneopptak 3 mill

Tabellen ovenfor viser utviklingen i kommunens langsiktige gjeld eksklusiv formidlingslån fra 2016 og ut budsjettåret 2022.

Langsiktig gjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.

For å kunne realisere nytt sykehjem, må denne grensen overskrides. I økonomiplanperioden er skissert låneopptak på kr 55 mill. til nytt sykehjem. Eksakt lånebeløp blir kjent når anbud på sykehjemmet er på plass.

Grane kommune anbefales å holde investeringskostnadene nede på et minimum videre i økonomiplan perioden. Estimert låneopptak i 2021 og 2022 er kr. 3 mill. Hvis låneopptaket holdes nede, og avdragene betales fortløpende, vil gjeldsbyrden minke.

Totale avdrag vil fom 2020 utgjøre ca 8 mill. pr. år. Hvis vi da låner 3 mill pr. år, vil gjeldsbyrden minke med 5 mill pr. år.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i rente- og avdragsutgiftene totalt i kommunen. Utreignet etter 2,5% i 2019 og 3% rente fom 2020-2022. Det økonomiske presset vil bli størst i 2021.

I 2022 vil lån tatt opp i 2005-2006 og 2011 være nedbetalt. Avdragene minker da med 850.000 sammenliknet med dagens tall. Kr. 850.000 vil da bli frigitt til drift, og det blir litt romligere driftsmessig. Dette under forutsetning at investeringskostnadene holdes nede.

	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Renteutgifter	1 930	1 701	2 780	3 107	4 044	4 136	3 962
Renteinntekt	972	983	700	800	900	900	900
Avdrag på lån	6 212	6 428	6 494	7 085	7 765	8 300	7 589

(tall i hele tusen)

**I tabellen B 2018 – B 2022 er opptak nye lån lagt inn.

2018 låneopptak 18,5mill

2019 låneopptak 46,0mill (herav nytt sykehjem kr 45mill)

2020 låneopptak 13mill (herav nytt sykehjem kr 10mill)

2021 låneopptak 3mill

2022 låneopptak 3mill

Gebyrregulativet

Gebyrer som kommunen fritt kan øke, er økt med 3 %.

Gebyrer hvor det er statlige bestemmelser om gebyrstørrelsen, er gebyrer satt med maksimalt gebyr.

Gebyrer som er fastsatt av staten er ikke ajour før i slutten av desember.

Betaling for trygghetsalarmer er som tidligere år satt til selvkost.

Rådmannens innstilling:

1. Grane kommunestyre vedtar Økonomiplan 2019 – 2022 med handlingsprogram, budsjett 2019.
2. Den kommunale inntektsskatteøren for 2019 for personlige skattytere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats. Den kommunale inntektsskatteøren for 2019 for elektrisitetsverk som lignes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlige sats.
3. I medhold til eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2019:
  - Hytter og hus 4 promille
  - Næringseiendom 7 promille
  - Kraftverk og kraftnettet 7 promille
4. Driftsbudsjettet 2019 vedtas med følgende netto ramme:

Område		Budsjett 2019
1	Sentraladministrasjon	13 791 470
2	Oppvekst- Kultur	36 999 596
4	Teknisk	21 115 666
5	Helse- omsorg	37 962 735
6	Nav (u/flyktning)	1 974 327
7	Politiske styringsorganer	6 595 878

5. Grane kommune vedtar gebyrregulativ som presentert i Økonomiplan 2019 – 2022 med handlingsprogram, budsjett 2019.
6. Seniortillegget avvikles fom 01.01.2019.
7. Investeringsramme for Grane kommunes investeringsbudsjett 2019 settes til 54,62 mill.
Finansiering: Låneopptak kr. 46.620.000
Bruk fond kr. 8.000.000

Formannskapet 21.11.2018:

Møtebehandling:

Investeringsbudsjettet:

* 1 mill til asfaltering i 2019

* Kirken 500.000,- i 2019

ellers som framlagt.

Rådmannens innstilling med tillegg enstemmig vedtatt.

FS- 081/18 Innstilling:

1. Grane kommunestyre vedtar økonomiplan 2019 – 2022 med handlingsprogram, budsjett 2019.
2. Den kommunale inntektsskatteøren for 2019 for personlige skattytere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats. Den kommunale inntektsskatteøren for 2019 for elektrisitetsverk som lignes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlige sats.
3. I medhold til eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2019:
  - Hytter og hus 4 promille
  - Næringseiendom 7 promille
  - Kraftverk og kraftnettet 7 promille
4. Driftsbudsjettet 2019 vedtas med følgende netto ramme:

Område		Budsjett 2019
1	Sentraladministrasjon	13 791 470
2	Oppvekst- Kultur	36 999 596
4	Teknisk	21 115 666
5	Helse- omsorg	37 962 735
6	Nav (u/flyktning)	1 974 327
7	Politiske styringsorganer	6 595 878

5. Grane kommune vedtar gebyrregulativ som presentert i økonomiplan 2019 – 2022 med handlingsprogram, budsjett 2019.
6. Seniertillegget avvikles fom 01.01.2019.
7. Investeringsramme for Grane kommunes investeringsbudsjett 2019 settes til 54,62 mill.
Finansiering: Låneopptak kr. 46.620.000
Bruk fond kr. 8.000.000

1 mill til asfaltering i 2019

Kirken 500.000,- i 2019

Arbeidsmiljøutvalget 22.11.2018:

Møtebehandling:

AMU- 008/18 Vedtak:

Økonomiplan 2019-2022 med handlingsplan og budsjett 2019 tas til orientering.

Grane kommune
Midt i blinken

ØKONOMIPLAN 2019- 2022
MED HANDLINGSPROGRAM
BUDSJETT 2019

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	4
1.1	Innledende kommentarer budsjett 2019	4
1.2	Visjon	5
2	Generelt om økonomiplanen	5
2.1	Kommunelovens bestemmelser	5
3	Rammebetingelser.....	6
3.1	Befolkningsutvikling og prognoser	6
3.2	Statsbudsjettet 2019	11
3.3	<i>Kommunene i Nordland</i>	12
3.3.1	<i>Vekst i frie inntekter fra 2018 til 2019</i>	12
3.3.2	<i>Frie inntekter korrigert for variasjoner i utgiftsbehov</i>	12
3.3.3	<i>Finansielle indikatorer</i>	12
4	Felles inntekter og finans	13
4.1	Skatter – Rammetilskudd - Konesjonskraft.....	13
4.1.1	Skatter.....	13
4.1.2	Rammetilskudd	14
4.1.3	Konesjonskraft	14
4.2	Lånekostnader	14
4.3	Utlån	16
4.3.1	Næringslån.....	16
4.4	Avskrivninger	16
5	Hovedoversikter.....	17
5.1.1	Økonomisk oversikt drift.....	17
5.1.2	Budsjettskjema 1A drift	18
5.1.3	Anskaffelse og anvendelse av midler	19
6	Tjenesteområder.....	20
6.1	Budsjett resultatenheter	20
6.2	Ressursbruk/ oversikt ansatte	21
6.2.1	Sykefravær og sykefraværsutvikling:.....	21
6.2.2	Vikarbruk.....	22
6.2.3	Kompetanseutvikling.....	22
6.2.4	Rekruttering	22
6.2.5	Seniorer	23

6.3	Ansvar 0. Politisk/ tilskudd	23
6.3.1	Økonomisk ramme.....	24
6.3.2	Tilskudd og kontingenter.....	24
6.3.3	Kirken.....	25
6.4	Ansvar 1. Sentraladministrasjon	25
6.4.1	Økonomisk ramme.....	25
6.4.2	Budsjett 2019 Sentraladministrasjon	25
6.5	Ansvar 2. Oppvekst- og kultur	26
6.5.1	Økonomisk ramme.....	26
6.5.2	Budsjett 2019 Oppvekst og kultur	26
6.6	Ansvar 4. Teknisk og næring	28
6.6.1	Økonomisk ramme.....	28
6.6.2	Budsjett 2019 Teknisk- næring	28
6.7	Ansvar 5. Helse og omsorg	32
6.7.1	Økonomisk ramme.....	32
6.7.2	Budsjett 2019 Helse- og omsorg	32
6.8	Ansvar 6. NAV	34
6.8.1	Økonomisk ramme (ansvar 6000-6399)	34
6.8.2	Budsjett 2019 NAV	34
6.8.3	Budsjett flyktningetjeneste	35
7	Investeringer	37
7.1	Investering 2019- 2022.....	37
7.2	Investeringsplan 2019-2023	38
7.3	Økonomisk oversikt investering.....	41
7.4	Budsjettskjema 2A investering.....	42
7.5	Låneopptak.....	43
8	Vedlegg.....	44
8.1	Betalingsregulativ	44

1 Innledning

1.1 Innledende kommentarer budsjett 2019

2019 budsjettet legges fram uten store endringer fra 2018. Administrasjonen har lagt til rette for å avsette økonomiske midler til nedbetaling av lån på nytt helsetun.

Det er beregnet et budsjettert netto driftsresultat på ca 3 %.

Ser vi tilbake til samme tidspunkt i 2018, var budsjettprosessen adskillig tøffere hva gjaldt de økonomiske rammene til avdelingene. Tilsvarende stillingsreduksjoner som i fjor (ca 5 årsverk), ser vi ikke i budsjett 2019.

Teknisk- og næringsavdelingen har den største økningen, det er pga anbudsprosessen for vintervedlikehold, det har gitt en merutgift på kr 0,5 mill. Økning i avskrivning av boligmasse synes også som en økning i budsjettet for denne avdelingen.

I fjor skjedde også en større utgiftsreduksjonen innenfor:

- kurs/opplæring
- forbruksvarer
- mindre vedlikehold

Dette holdes på tilsvarene nivå som 2018.

I økonomiplanperioden vil rådmannens stab fortsatt ha fokus på 4 visjon- og satsningsfelt.

- Arbeidsplasser og kompetanse
- Der mennesker og elver møtes skapes trivsel og muligheter.
- Kommunen som tjenesteyter og arbeidsplass
- Nordlands beste Folkehelsekommune

Hva gjelder investering, legger rådmann fram et investeringsbudsjett hvor Helsetunrealiseringen har topp prioritet.

Anita Mellingen
Ass. rådmann

1.2 Visjon

Grane kommune midt i blinken

Uavhengig av budsjettstatus er Grane fortsatt midt i blinken! Mellom hav og innland, midt mellom nasjonalparker og kommunikasjonsknutepunkt. Og det skal fortsatt være et blinkskudd å finne seg arbeid og bolig her.

Visjonen vår: Der mennesker og elver møtes skapes trivsel og muligheter, er en levende visjon som vi vil utvikle i 2019 og i hele økonomiplanperioden.

Grane kommunestyre vedtar at følgende satningsfelt blir styrende for prioritering av kommunenes planarbeidelse 2019-2022:

- a. *Arbeidsplasser og kompetanse*
- b. *Bolyst og inkludering*
- c. *Nordlands beste folkehelsekommune*
- d. *Kommunen som tjenesteyter og arbeidsplass*

Avdelingens arbeid med kommunens visjon og mål.

Det er ikke avsatt særskilte midler for at avdelingens skal arbeide med folkehelse/helsefremmende arbeidsplass og kommunens mål og visjon. Denne type arbeid som skal være en del av kommunens daglige drift i helt ordinære oppgaver innenfor driftsbudsjettet.

For eksempel at:

- barnehagen fortsatt drifter fleksibelt og brukertilpasset for både foreldrenes arbeids- og pendlertid og næringslivets behov.
- vi utføre tiltak som bidrar til bolyst og trygghet
- vi skaper gode sosiale arenaer, integrere nyansatte og nye innbyggere, avholde sosiale happeninger, legge til rette for treningstilbud og rikt friluftsliv.
- vi leverer trygt godt vann og hindrer forurensning

Både ansatte, innbyggere og besøkende skal få et positivt inntrykk av Grane kommune.

Hver og en ansatt i Grane kommune kan bidra til dette uten at det avsettes egne midler.

2 Generelt om økonomiplanen

2.1 Kommunelovens bestemmelser

Økonomiplanen utarbeides etter § 44 i kommuneloven, mens kravene til årsbudsjettet fremgår av §§ 45 og 46 i samme lov.

Kommunestyret vedtar økonomiplan med handlingsprogram og årsbudsjett for 2019.

Kommuneloven stiller følgende krav til dokumentet:

1. Kommunestyret skal årlig vedta en rullerende økonomiplan

2. Økonomiplanen skal omfatte de 4 neste budsjettår
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.
4. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jfr. 46, nr. 6.
5. Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.
6. Kommunestyret vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet.
7. Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret.

Økonomiplanen danner grunnlaget for all planlegging i kommunen. Dette betyr at de hovedpremisser som ligger til grunn i økonomiplanen ikke kan fravikes i andre planer uten at konsekvensene er vurdert i økonomiplansammenheng.

Planen er primært et styringsredskap for kommunen. Den skal hjelpe kommunens ledelse til å få en oversikt over den økonomiske handlefriheten, samt til å foreta prioriteringer av ressursbruken på ulike formål innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Økonomiplanen er regnet ut med utgangspunkt i forventet lønns- og prisnivå i 2018. Rådmannen utarbeider et samordnet og balansert utkast til økonomiplan på rammenivå som legges fram for formannskapet. Formannskapet foretar innstilling i saken overfor kommunestyret.

Arbeidsmiljøutvalgets, Eldrerådets og andres uttalelse følger med til kommunestyret. Etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak på rammenivå, lager administrasjonen i samsvar med kommunens økonomireglement det detaljerte budsjettet.

3 Rammebetingelser

3.1 Befolkningsutvikling og prognoser

Prognosene tilsier at innbyggertallet går nedover de neste årene. Likevel mer positive prognoser enn i fjor.

Antall innbyggere pr. 01.07.2018 er 1490. En økning på 27 personer fra 01.01.2018.

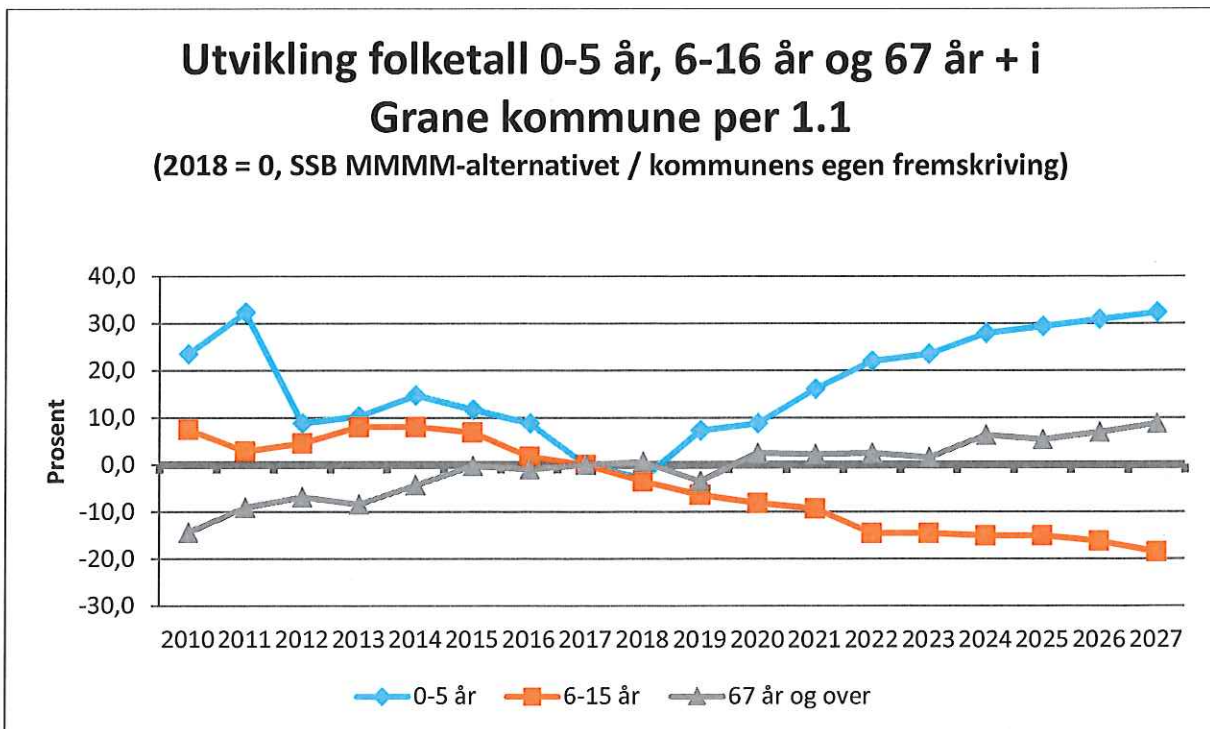
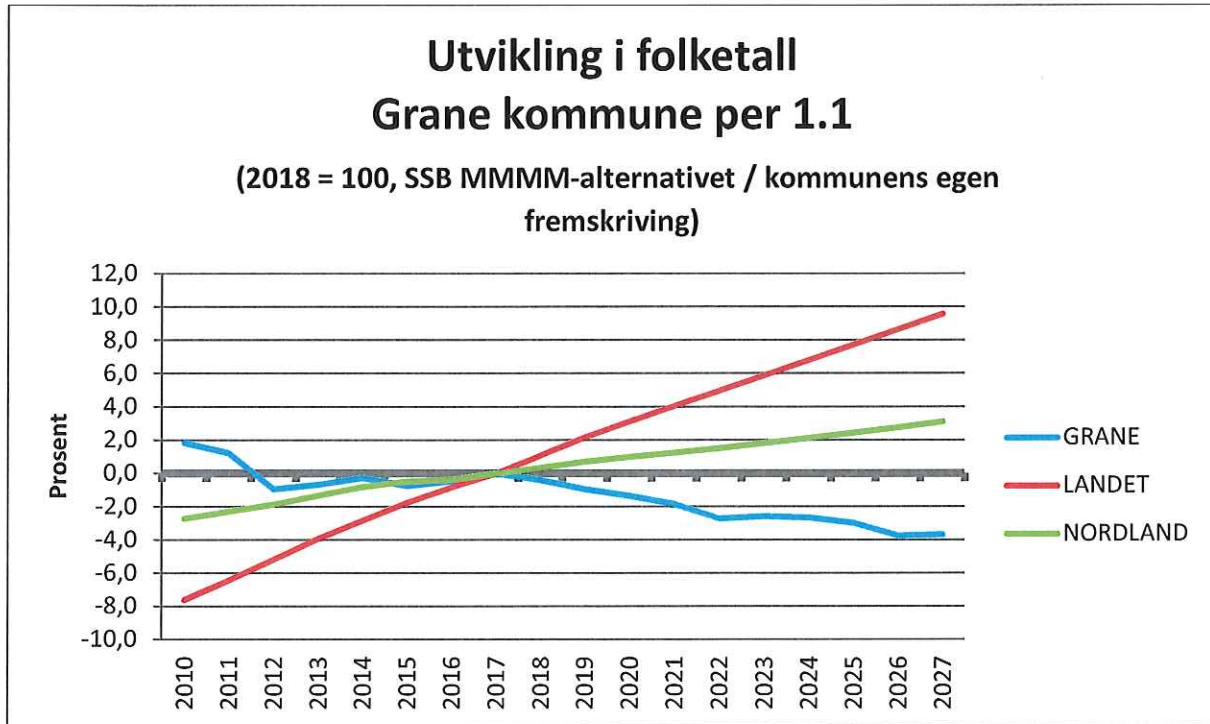
For at vi skal kunne snu en negativ utvikling må vi sette inn tiltak som hindrer fraflytting og som gjør at vi får økt tilflytting.

Synkende utvikling på innbyggertall vil gi mindre rammer til kommunen.

Befolkning og demografi

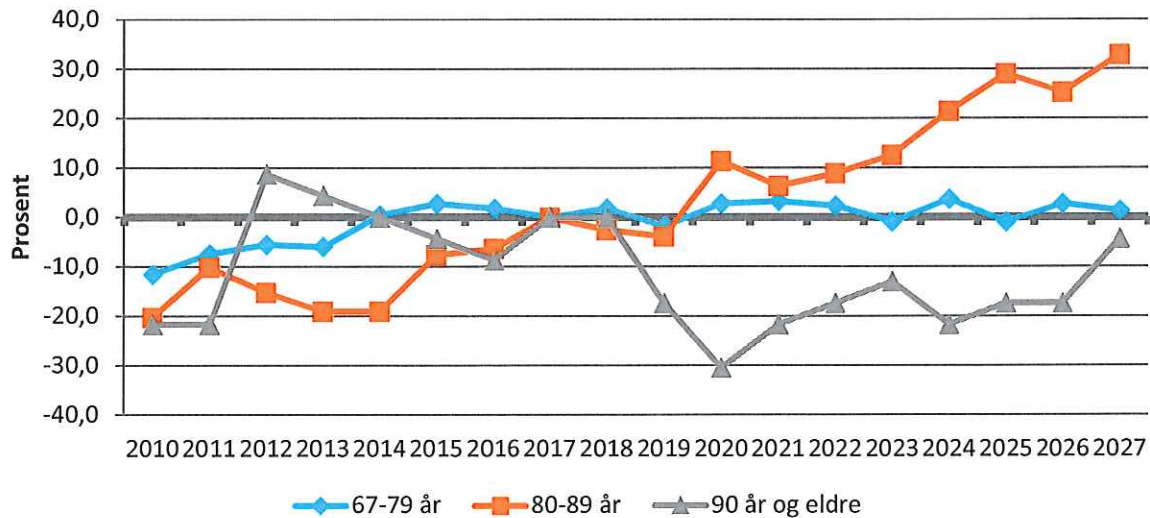
Prognoser på antall innbyggere fordelt 2019-2028 i henhold til ulike aldersgrupper:

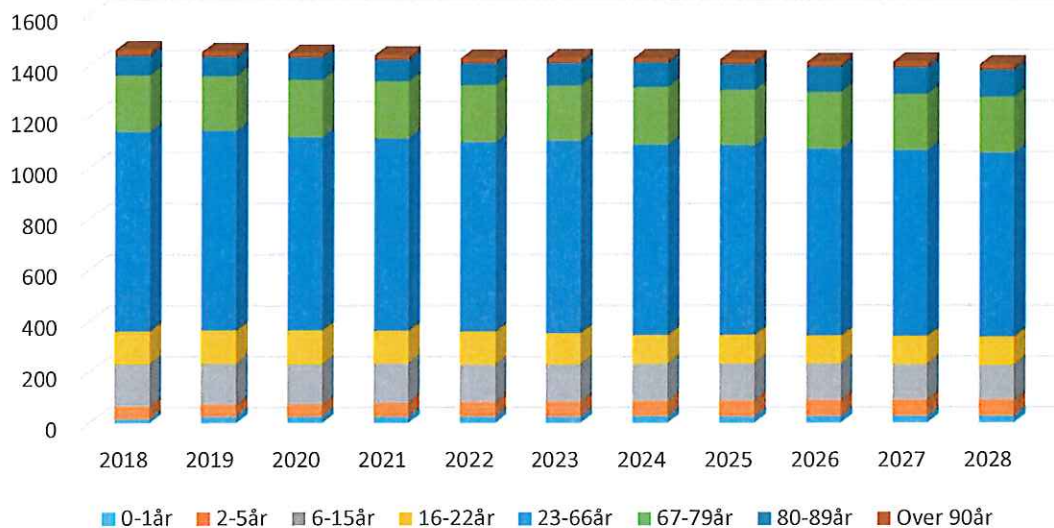

Utvikling folketall 67-79 år, 80-89 år og 90 år + i Grane kommune per 1.1

(2018 = 0, SSB MMMM-alternativet / kommunens egen fremskriving)

Demografisk prognose LLML

Prognosen framover indikerer følgende:

- LLML-prognosen(LLML betyr lav nasjonal vekst-prognose) indikerer en reduksjon i folketallet på ca. 42 personer fram til 2028.

- Aldersgruppen 0-5 år ser ut til å stabilisere seg i denne perioden, men en antatt nedgang på om lag 30 personer i aldersgruppen 6-15 år.
- Det ser også ut til at aldersgruppen 16-22 år og 23-66 år vil få en nedgang på henholdsvis 14 og 58 personer.
- En antatt økning på rundt 30 personer i aldersgruppen 80-89.

Befolkningsframskriving for Grane kommune viser en reduksjon av innbyggertallet frem til 2028. Det er hovedsakelig de yngre aldersgruppene som går ned, mens gruppen 65 – 79 og 80 + øker. Det kritiske er nedgang i grupper som gir skatteinntekter, samt at områdene for helse og omsorg får økt antall brukere.

Folkehelseinstituttets begrunnelse for valg av indikator:

Befolkningsframskrivninger kan tjene mange formål og fungere som et nyttig instrument for planlegging i kommunene. Høy levealder betyr at folk er ved god helse og at vi har gode velferdsordninger, men flere eldre betyr også at det blir flere som er syke og som har behov for helse- og omsorgstjenester. Kilde: St.meld. nr. 47, 2008-2009, Samhandlingsreforme.

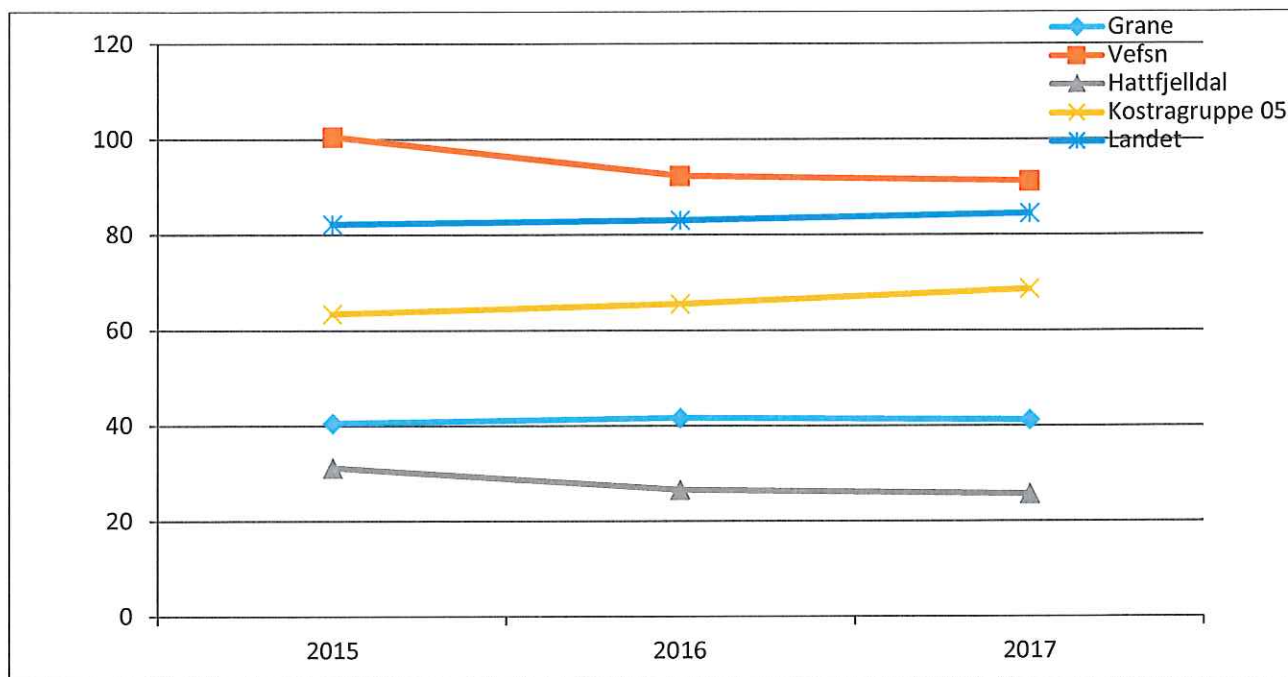
Forventet levealder for norske kvinner er 84,3 år og for menn 80,9 år. For graneværingene er prognosene 83,3 år for kvinner og 79,0 år for menn. (Kilde: SSB)

Også innen helse- og omsorg må det arbeides på nye måter. Vi kan forvente økte utgifter her og må avsette tid for personale til å utvikle seg innen velferdsteknologi m.m.

Tall pr. 01.01	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Innbyggere 0-1 år	15	25	25	25	25	25	27
Innbyggere 2-5 år	51	48	49	54	58	59	60
Innbyggere 6-15 år	167	171	159	157	148	148	147
Innbyggere 16-22 år	127	129	131	126	128	121	111
Innbyggere 23-66 år	782	783	758	754	743	754	746
Innbyggere 67-79 år	221	224	223	224	222	215	225
Innbyggere 80-89 år	77	82	88	84	86	89	96
Innbyggere over 90 år	23	23	16	18	19	20	18
Innbyggere i alt	1463	1485	1449	1442	1429	1431	1430

Tall pr. 01.01	2025	2026	2027	2028
Innbyggere 0-1 år	25	26	27	25
Innbyggere 2-5 år	63	63	63	62
Innbyggere 6-15 år	147	145	141	140
Innbyggere 16-22 år	110	109	109	110
Innbyggere 23-66 år	744	730	728	726
Innbyggere 67-79 år	215	223	220	216
Innbyggere 80-89 år	102	99	105	109
Innbyggere over 90 år	19	19	22	22
Innbyggere i alt	1425	1414	1415	1410

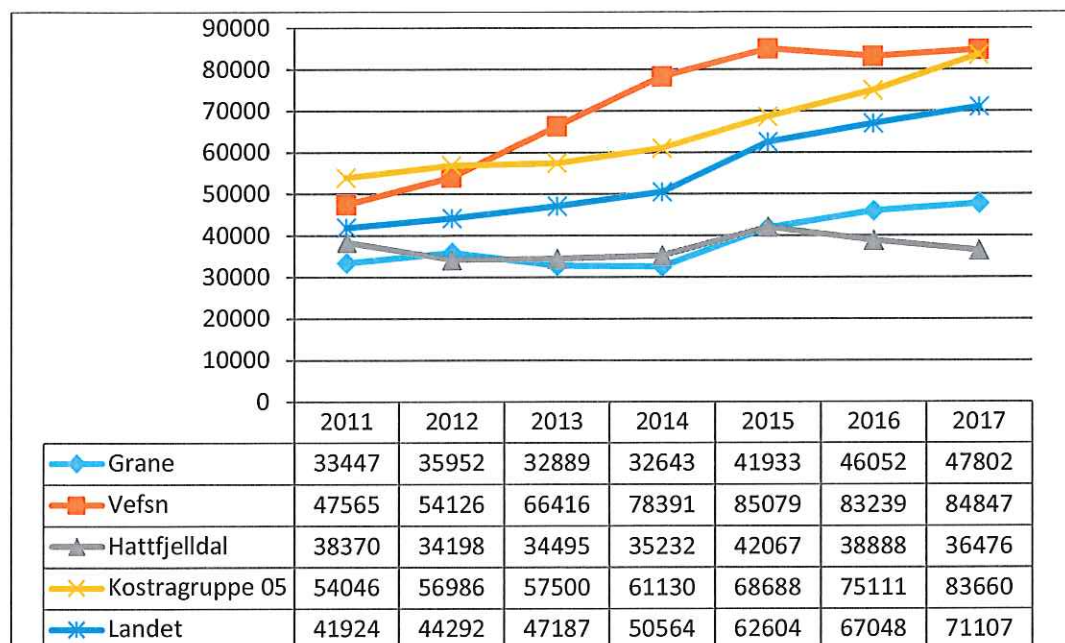
Lånegjeldsutvikling i % av brutto driftsinntekter

	2015	2016	2017
Grane	40,6	41,7	41,3
Hattfjelldal	31,2	26,6	25,7
Vefsn	100,6	92,4	91,3
Kostragruppe 05	63,5	65,6	68,7
Landet	82,2	83,1	84,5

Denne grafen illustrerer lånegjeldsutviklingen i Grane i prosent av sum brutto driftsinntekter sammenlignet med nabokommuner og kostragruppe 05 fom 2015. (SSB har gjort om sine statistikker, velger derfor å ta med kun de 3 siste år).

Netto lånegjeld pr. innbygger 2011-2017

I sammenligning med nabokommuner og kostragruppe 05 (som Grane kommune tilhører), har Grane kommune en akseptabel lånegjeld pr. innbygger. Denne vil økes betraktelig når vi i budsjett 2018 skal ta opp lån på 18,5 millioner, og 2019- 2020 låneopptak til nytt sykehjem.

3.2 Statsbudsjettet 2019

Anslag på vekst i frie inntekter

Den nominelle veksten i kommunesektorens frie inntekter fra 2018 til 2019 er anslått til 2,8 prosent, regnet fra anslag på regnskap for 2018. Dette anslaget inkluderer en oppjustering av skatteanslaget for 2018 med 2,4 milliarder kroner fra revidert nasjonalbudsjett for 2018. Kostnadsveksten i kommunesektoren i 2019 er anslått til 2,8 prosent.

Anslag på kommunesektorens frie inntekter i 2019 inkluderer rammetilskudd og skatter i alt (inkludert skatteutjevning). I anslaget på frie inntekter på kommunenivå er eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter ikke inkludert. Inntektsveksten er vist i 1 000 kroner og i prosent regnet fra anslag på regnskap for 2018. Vekstanslaget er korrigert for oppgaveendringer, regelendringer og endringer i finansiering mellom forvaltningsnivåene. Veksten vises i nominelle tall.

Ved fordeling av skatteinntekter for 2018 og 2019 er det tatt utgangspunkt i skattefordelingen i 2017. For den enkelte kommune og fylkeskommune er skattenivået før inntektsutjevning framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget og innbyggertallet per 1. januar 2018. Dette betyr at det er forutsatt en lik skattevekst for alle kommuner og fylkeskommuner i anslagene.

For nærmere dokumentasjon for enkeltkommuner vises det til beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2018–2019), Grønt hefte for 2019, tabell 3-fk og tabell 3-k.

Fylkesmennene har i ulik grad holdt tilbake skjønnsmidler til fordeling i løpet av året. Veksttallene på kommunenivå som presenteres her inkluderer ikke eventuelt tilbakeholdt skjønn, noe som kan påvirke vekstanslaget for den enkelte kommune. Veksten for kommunene på fylkesnivå inkluderer tilbakeholdte skjønnsmidler.

3.3 Kommunene i Nordland

3.3.1 Vekst i frie inntekter fra 2018 til 2019

Fra 2018 til 2019 er det på landsbasis ansått en nominell vekst i kommunenes frie inntekter på 2,9 prosent, regnet fra anslag på regnskap for 2018. Kommunene i Nordland anslås samlet sett å få en nominell vekst i de frie inntektene på 2,8 prosent.

I Nordland har 16 av 44 kommuner en vekst som er høyere enn eller lik veksten på landsbasis. Størst vekst har Leirfjord kommune med 6,3 prosent, mens Vega kommune har lavest vekst med -0,5 prosent. Vekstprosentene er regnet fra anslag på regnskap for 2018.

3.3.2 Frie inntekter korrigert for variasjoner i utgiftsbehov

Sett under ett hadde kommunene i Nordland i 2017 utgiftskorrigerede frie inntekter på 101 prosent av landsgjennomsnittet. Når man sammenligner kommunenes inntekter korrigert for variasjoner i utgiftsbehov, tar man hensyn til at de antatte kostnadene ved å produsere tjenester varierer betraktelig mellom kommunene.

I Nordland hadde 34 av 44 kommuner utgiftskorrigerede frie inntekter som var høyere enn eller lik landsgjennomsnittet. Variasjoner i inntektsnivå kommunene imellom har hovedsakelig sammenheng med variasjoner i skatteinntekter, regionalpolitiske tilskudd og skjønnstilskudd.

3.3.3 Finansielle indikatorer

Netto driftsresultat viser hva kommunene/fylkeskommunene sitter igjen med av driftsinntekter når alle driftsutgifter inkludert netto renteutgifter og låneavdrag er trukket fra. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk. Ifølge Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) bør netto driftsresultat over tid ligge på om lag 1¾ prosent av driftsinntektene for kommunene samlet.

Kommunene i Nordland hadde i 2017 i gjennomsnitt et netto driftsresultat på 2,3 prosent av driftsinntektene. Landsgjennomsnittet for kommunene inkludert Oslo var 3,8 prosent.

Netto lånegjeld viser kommunens/fylkeskommunens langsiktige gjeld fratrukket totale utlån (videreformidling av lån) og ubrukte lånemidler og er et uttrykk for den gjelden som må dekkes av kommunenes ordinære inntekter. Kommunene i Nordland hadde i gjennomsnitt 77 869 kroner per innbygger i netto lånegjeld i 2017. Landsgjennomsnittet var 66 830 kroner per innbygger.

4 Felles inntekter og finans

4.1 Skatter – Rammetilskudd - Konesjonskraft

	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Inntektsskatt	31 257	32 445	32 827	33 700	34 400	35 100	35 800
Eiendomsskatt Næring/kraftverk	4 804	4 000	4 220	4 635	4 605	4 475	4 545
Eiendomsskatt Hytter og hus	2 193	2 184	2 190	2 400	2 400	2 400	2 400
Rammetilskudd	73 536	75 209	75 535	77 389	78 900	80 400	82 000
Sum	111 790	113 838	114 772	118 124	120 305	122 375	124 745

(Tall i løpende regnskapstall og hele tusen)

4.1.1 Skatter

Skatteanslaget for 2019 er satt i forhold til KS sin prognosemodell. Etter inntektssystemet vil vi oppnå en skatteutjevning på 94,1% av landsgjennomsnittet, uansett utvikling av egen skatteinngang

Den kommunale inntektsskatteøren for 2019 for personlige skattytere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats. Den kommunale inntektsskatteøren for 2018 for elektrisitetsverk som lignedes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlige sats.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2019 er 7 promille, jfr eiendomsskattelovens §11 første ledd. Differensiert skattesats for hytter og hus er 4 promille for 2019. Kommunestyret fastsetter hvert år i forbindelse med budsjettet hvilke satser som skal nyttes. Eiendomsskatten beregnes ut fra eiendomsskattetakstgrunnlaget.

Eiendomsskatt for hytter og hus, samt forretningseiendommer ble innført i 2009.

Eiendomsskattesatser 2019:

Hytter og hus **4 promille**

Næringseiendommer **7 promille**

Kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglene for petroleum jfr. eskl. §3 bokstav c. **7 promille**

Kommunen skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattelagte verk/ bruk (annet ledd overgangsregel til eskl. §§3 og 4).

Det skrives ut skatt på det særskilte grunnlaget redusert med 1/7 i 2019 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første pkt). **7 promille**

Kommunen foretar kontormessig oppjustering av takstene fra 2009 med 10%. (KS 24/17) Nye takster eiendomsskatt gjeldende fom 2019.

4.1.2 Rammetilskudd

Kommunens frie inntekter består i all hovedsak av skatt og rammetilskudd. Rammetilskuddet for 2020 og videre framover, er en prognose. Anslaget på skatteinntekter og rammetilskudd i tabellen ovenfor bygger på en beregningsteknisk modell utarbeidet av Kommunenes Sentralforbund. Den beregner skatt og rammetilskudd for hver kommune for neste år basert på regjeringens forslag til budsjett for 2019. Beregningene baserer seg på at alle kommunene får samme skattevekst som gjennomsnittet av kommunene.

Rammetilskuddet er bl.a. avhengig av folketallet og alderssammensetningen i kommunen. Prognosen er utregnet etter folketallet pr. 01.07.18. Innbyggertall pr. 01.07.2018 – **1490 innbyggere.**

4.1.3 Konesjonskraft

Salg av konesjonskraft er budsjettert med kr. 1.810.000 for 2018. Gjelder mengde kraft 9,181 GWh (9 181 000 KWh) for Grane kommune. Ny konesjonskraftavtale inngått 31.05.2018, for perioden 01.01 – 31.12.2019.

Det ble oppnådd en pris på 350,02 NOK/MWh. Ny konesjonskraftavtale inngått med Ishavskraft AS. Gjelder for perioden 01.01 – 31.12.2019. Avtale for 2020 og videre framover vil bli forhandlet i løpet av 2019. Da i samarbeid med Hemnes og Hattfjelldal kommuner. Inntekt på salg konesjonskraft er økt med 89,52 øre fra 2019.

Konesjonsavgifter er budsjettert med kr. 943.000 for 2019.

Gjelder konesjon av 22.12.1960 for overføring av vann fra Vefsna til Røsvatn. Grane kommune sin andel er 35,2 % av kr. 2.678.000. Granes andel konesjonsavgift kr. 943.000- avsettes på næringsfond.

4.2 Lånekostnader

UB	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Langsiktig lånegjeld** (eks. pensjonsforpl.)	79 369	80 851	92 890	138 890	143 655	138 565	133 440
Driftsinntekter*	158 527	165 877	153 990	160 807	164 000	167 300	170 600

% av driftsinntekter	50,1	48,8	60,3	86,3	87,6	82,8	78,2
----------------------	------	------	------	------	------	------	------

*Årene 2020-2021 påslag på 2 % økning av driftsinntekter.

**I tabellen B 2018 – B 2022 er opptak nye lån lagt inn.

2018 låneopptak 18,5 mill

2019 låneopptak 47,3 mill (herav nytt sykehjem kr 45 mill)

2020 låneopptak 13 mill (herav nytt sykehjem kr 10 mill)

2021 låneopptak 3 mill

2022 låneopptak 3 mill

Tabellen ovenfor viser utviklingen i kommunens langsiktige gjeld eksklusiv formidlingslån fra 2016 og ut budsjettåret 2022.

Langsiktig gjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.

For å kunne realisere nytt sykehjem, må denne grensen overskrides. I økonomiplanperioden er skissert låneopptak på kr 55 mill. til nytt sykehjem. Eksakt lånebeløp blir kjent når tilbud på sykehjemmet er på plass.

Grane kommune anbefales å holde investeringskostnadene nede på et minimum videre i i økonomiplanperioden. Estimert låneopptak i 2021 og 2022 er kr. 3 mill. Hvis låneopptaket holdes nede, og avdragene betales fortløpene, vil gjeldsbyrden minke.

Totalt avdrag vil fom 2020 utgjøre ca 8 mill. pr. år. Hvis vi da låner 3 mill pr. år , vil gjeldsbyrden minke med 5 mill pr. år.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i rente- og avdragsutgiftene totalt i kommunen. Utreknet etter 2,5% i 2019 og 3% rente fom 2020-2022. Det økonomiske presset vil bli størst i 2021.

I 2022 vil lån tatt opp i 2005-2006 og 2011 være nedbetalt. Avdragene minker da med 850.000 sammenliknet med dagens tall. Kr. 850.000 vil da bli frigitt til drift, og det blir litt romsligere driftsmessig. **Dette under forutsetning at investeringens kostnadene holdes nede.**

	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Renteutgifter	1 930	1 701	2 780	3 107	4 044	4 136	3 962
Renteinntekt	972	983	700	800	900	900	900
Avdrag på lån	6 212	6 428	6 494	7 085	7 765	8 300	7 589

(tall i hele tusen)

**I tabellen B 2018 – B 2022 er opptak nye lån lagt inn.

2018 låneopptak 18,5 mill

2019 låneopptak 47,3mill (herav nytt sykehjem kr 45 mill)

2020 låneopptak 13 mill (herav nytt sykehjem kr 10 mill)

2021 låneopptak 3 mill

2022 låneopptak 3 mill

Tallene er utarbeidet med forutsetning om jevn avdragsbetaling.

Renteinntektene for Vefsna-fondet godskrives fondet ved årets slutt. I tillegg kommer de ordinære renteinntektene.

Renteutgiftene fra B2019 vil stige jfr. nye låneopptak. I og med at Grane kommune har hatt grei likviditet, blir nytt lån tatt opp med utbetaling i desember. Driftsbudsjettet blir derfor ikke belastet med renter og avdrag på nytt lån inneværende år.

For 2019 kan det være mer usikkert likviditetsmessig når på året låneopptak må effektueres. Pga. når bygging av nytt sykehjem settes i gang.

Budsjett 2019 er laget med stipulering av renta på utlån med 2,5%. Faste renteavtaler er regnet inn eksakt.

4.3 Utlån

4.3.1 Næringslån

Utlån til bedrifter	Låneopptak	Rentesats	Rest lånegjeld (01.01.19)	Status
Svenningdal Trevarefabrikk AS	5.000.000 (2010)	Nibor +1,5	3.000.000	Betaler avdrag og renter
Delal Eiendom AS	1.500.000 (2013)	Nibor +1,0	722.215	Betaler avdrag og renter
Trofors Veiservice AS	200.000 (2013)	Nibor +1,0	33.336	Betaler avdrag og renter
KOA Børgefjell AS	5.000.000 (2014)	Nibor +1,5	4.000.000	Betaler avdrag og renter
Jan Thomas Kløvimo	943.000 (2015)	Nibor +3,0	471.500	Betaler avdrag og renter

Renter og avdrag tilbakeføres fortløpende til Vefsnafond

4.4 Avskrivninger

Totale avskrivninger budsjett 2019 Kr. 8 794.418.

5 Hovedoversikter

5.1.1 Økonomisk oversikt drift

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	6 169	5 830	5 819	5 819	5 819	5 819
Andre salgs- og leieinntekter	16 244	15 087	17 279	17 279	17 279	17 279
Overføringer med krav til motytelse	14 672	6 496	10 876	10 876	10 876	10 876
Rammetilskudd	75 210	73 535	77 389	77 389	77 389	77 389
Andre statlige overføringer	11 090	10 070	7 035	7 035	7 035	7 035
Andre overføringer	2 694	813	563	563	563	563
Skatt på inntekt og formue	32 445	32 827	33 700	33 700	33 700	33 700
Eiendomsskatt	6 408	6 409	7 035	7 035	7 035	7 035
Andre direkte og indirekte skatter	944	869	943	943	943	943
Sum driftsinntekter	165 878	153 937	160 369	160 369	160 369	160 369
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	86 504	84 105	86 831	86 831	86 831	86 831
Sosiale utgifter	15 294	18 666	19 651	19 651	19 651	19 651
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	28 881	24 441	25 722	25 722	25 722	25 722
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	9 352	7 725	8 577	8 577	8 577	8 577
Overføringer	16 454	8 170	9 369	9 369	9 369	9 369
Avskrivninger	8 205	8 205	8 794	8 794	8 794	8 794
Fordeelte utgifter	0	-53	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	164 692	151 261	158 944	158 944	158 944	158 944
Brutto driftsresultat	1 186	2 676	1 695	1 695	1 695	1 695
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	2 484	2 025	2 072	2 072	2 072	2 072
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	1 999	2 015	2 164	2 164	2 164	2 164
Sum eksterne finansinntekter	4 482	4 040	4 236	4 236	4 236	4 236
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	1 704	2 618	2 786	2 786	2 786	2 786
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	6 429	6 494	7 085	7 085	7 085	7 085
Utlån	73	90	25	25	25	25
Sum eksterne finansutgifter	8 206	9 202	9 897	9 897	9 897	9 897
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-3 723	-5 161	-5 661	-5 661	-5 661	-5 661
Motpost avskrivninger	8 206	8 205	8 794	8 794	8 794	8 794
Netto driftsresultat	5 668	5 720	4 828	4 828	4 828	4 828
Bruk av tidlegere års regnsk.m.mindreforbr.	5 960					
Bruk av disposisjonsfond	2 169	15	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	6 620	1 048	1 309	1 309	1 309	1 309
Sum bruk av avsetninger	14 750	1 063	1 309	1 309	1 309	1 309
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0

Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	8 508	0	1 500	1 500	1 500	1 500
Avsatt til bundne fond	7 783	6 783	4 638	4 638	4 638	4 638
Sum avsetninger	16 291	6 783	6 138	6 138	6 138	6 138
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	4 127	0	0	0	0	0

Alle tall i 1 000 kr.

5.1.2 Budsjettskjema 1A drift

Budsjettskjema 1A - drift	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	32 445	32 827	32 700	32 700	32 700	32 700
Ordinært rammetilskudd	75 210	75 535	77 389	77 389	77 389	77 389
Skatt på eiendom	6 409	6 409	7 035	7 035	7 035	7 035
Andre direkte eller indirekte skatter	944	869	943	943	943	943
Andre generelle statstilskudd	811 090	10 070	7 035	7 035	7 035	7 035
Sum frie disponible inntekter	126 098	125 710	126 102	126 102	126 102	126 102
Renteinntekter og utbytte	2 484	2 025	2 072	2 072	2 072	2 072
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	1 704	2 618	2 786	2 786	2 786	2 786
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	6 429	6 494	7 085	7 085	7 085	7 085
Netto finansinnt./utg.	-5 649	-7 087	-7 800	-7 800	-7 800	-7 800
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	8 508	0	1 500	1 500	1 500	1 500
Til bundne avsetninger	7 783	6 783	4 638	4 638	4 638	4 638
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	5 960	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	2 169	15	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	6 620	1 048	1 309	1 309	1 309	1 309
Netto avsetninger	- 1 541	-5 720	-4 828	-4 828	-4 828	-4 828
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	118 907	112 902	113 474	113 474	113 474	113 474
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	114 780	112 902	113 474	113 474	113 474	113 474
Mer/mindreforbruk	4 127	0	0	0	0	0

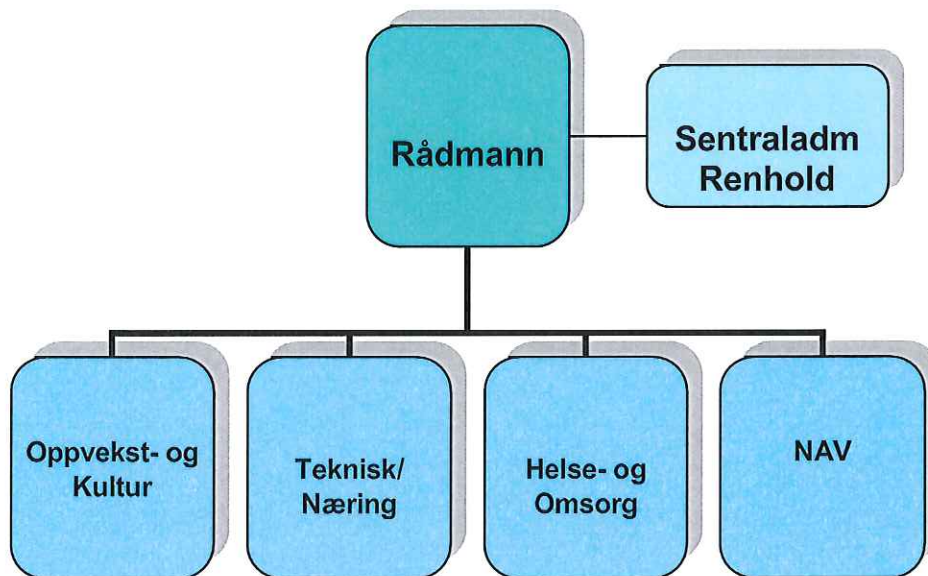
Alle tall i 1 000 kr.

5.1.3 Anskaffelse og anvendelse av midler

	R 2017	B 2018	B2019	B 2020	B2021	B 2022
Anskaffelse av midler						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	165 878	153 937	160 639	160 639	160 639	160 639
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	4 557	0	0	0	0	0
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	14 029	23 003	52 057	52 057	52 057	52 057
Sum anskaffelse av midler	184 463	176 941	212 896	212 896	212 896	212 896
Anvendelse av midler						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	156 486	141 458	148 000	148 000	148 000	148 000
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	17 018	18 500	56 320	56 320	56 320	56 320
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	11 017	9 655	10 468	10 468	10 468	10 468
Sum anvendelse av midler	184 520	169 613	214 788	214 788	214 788	214 788
Anskaffelse - anvendelse av midler	-57	7 327	-2 092	-2 092	-2 092	-2 092
Endring i ubrukte lånemidler	2 579	0	0	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0	0	0	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	2 522	7 327	-2 092	-2 092	-2 092	-2 092
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger	22 947	7 343	6 691	6 691	6 691	6 691
Bruk av avsetninger	23 004	1 613	10 934	10 934	10 934	10 934
Til avsetning senere år	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	-57	5 730	-4 242	-4 242	-4 242	-4 242
Int. overføringer og fordelinger						
Interne inntekter mv	8 206	8 258	8 794	8 794	8 794	8 794
Interne utgifter mv	8 206	8 258	8 794	8 794	8 794	8 794
Netto interne overføringer	0	0	0	0	0	0

Alle tall i 1000 kr

6 Tjenesteområder

6.1 Budsjett resultatenheter

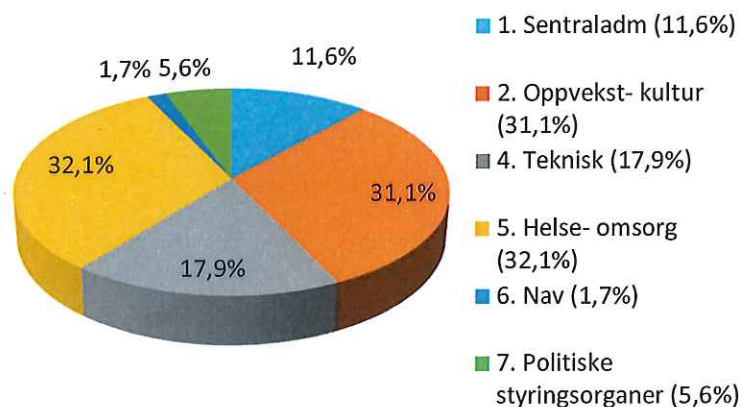
Område		Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
1	Sentraladministrasjon	13 302 042	13 791 470	3
2	Oppvekst- Kultur	35 933 864	36 830 293	2
4	Teknisk	19 622 519	21 115 666	*8
5	Helse- omsorg	39 391 059	37 962 735	** -4
6	Nav (u/flyktning)	1 749 297	1 974 327	13
7	Politiske styringsorganer	6 467 750	6 595 875	***2

*Økte avskrivninger fra 2018

** Tilskudd resurskrevende brukere økt inntekt kr. 2,3 mill

***Kommunevalg i 2019 kr.150.000

Budsjett 2019 fordeling %-vis av totalen

6.2 Ressursbruk/ oversikt ansatte

Grane kommune	Årsverk 2018	Endring	Årsverk 2019	Årsverk 2020	Årsverk 2021	Årsverk 2022
Politikk/ tilskudd	1,10		1,10	1,10	1,10	1,10
Sentraladministrasjon	13,05		13,05	13,05	13,05	13,05
Oppvekst og kultur	50,19	0,51	50,70	50,70	50,70	50,70
Teknisk	12,00		12,00	12,00	12,00	12,00
Helse og omsorg	59,75	-1,65	58,10	58,10	58,10	58,10
NAV	2,20	-0,3	1,90	1,90	1,90	1,90
Sum Grane kommune	138,29	-1,44	136,85	136,85	136,85	136,85

Årsverktabellen gjelder for status 1.januar 2018 og 1. januar 2019. Reduksjon i bemanning forventes ikke gjennomført allerede 1. januar (med noen unntak). Tabellene gjenspeiler derfor ikke nødvendigvis det som beskrives i teksten i dette dokumentet hva gjelder reduksjon av lønnsmidler og årsverk. For å ha en komplett økonomiplan, må årsverk fremskrives i hele økonomiplanperioden. Dette gjøres vanligvis med å føre opp samme status hvert år, i dette tilfellet for 2020, 2021 og 2022. Det betyr ikke at virkeligheten blir slik disse årene. Jfr rådmannens tekst om nødvendigheten av organisatoriske endringer.

6.2.1 Sykefravær og sykefraværsutvikling:

	01.01- 31.10.2015	01.01 – 31.10.2016	01.01 – 31.10.2017	01.01- 31.10.2018
Hele kommunen	7,5	6,4	6,1	5,9
Sentraladministrasjonen	12,8	5,2	12,8	7,9
Oppvekst- kultur	8,3	6,1	7,5	6,4
Teknisk	3,2	2,4	1,9	2,4
Helse- omsorg	6,4	8,0	4,5	5,9
Nav	0	0	0	2,4

Sykefravær/nærværsarbeid:

Utviklingen vedr. Sykefravær går riktig vei for Grane kommune og det jobbes systematisk med forebygging.

Det er viktig at vi har ledere som er tett på og jobber systematisk med HMS på den enkelte arbeidsplass. Opplæring og medvirkning er viktig for at den enkelte skal kunne føle seg sett og hørt og samtidig at lederne er tett på, stiller krav og følger opp.

Kostnader pr. dag pr. ansatt som er sykemeldt regnes som kr 2 900 i totale utgifter for arbeidsgiver pr. dagsverk i henhold til utregning Sintef.

Det vil være lønnsomt å kunne få ned fraværet enda mer, og vi jobber hele tiden med fokus på nærvær og har godt samarbeid med de ulike aktørene som Nav, leger, Frisk3 bedriftshelsetjenesten og vår IA kontakt.

Vi ønsker å nå våre mål framover med tett oppfølging og tenke nytt ilag med våre samarbeidspartnere. Disse er leger og andre sykemeldere, NAV og vår IA kontakt, tillitsvalgte og verneombud. Sammen må vi klare å få en god arbeidsplass som har lavest mulig fravær framover.

6.2.2 Vikarbruk

Kommunen bruker kun vikarer i de stillinger hvor dette er helt nødvendig for å få driften til å gå.

Lederne skal vurdere hvorvidt det må leies inn vikar eller at de kan klare dette uten å leie inn vikar, eller evt. ved å tilby høyere stilling til deltidsansatte i første omgang. Viser til Hovedtariffavtalen og Arbeidsmiljølovens bestemmelser i forhold til rettigheter ved ledig stilling til deltidsansatte.

De enkelte avdelingene skal sikre at vi har bemanning til å ivareta tjenestene på en forsvarlig måte til enhver tid.

6.2.3 Kompetanseutvikling

Kompetanseheving og videreutdanning er viktig i henhold til kommunens behov og planer.

Videre intern opplæring til våre ansatte er viktig også videre framover. Fokus på at alle skal få mulighet til å ta fagbrev. Vi må dreie utviklingen med å utnytte egen kompetanse for opplæring i størst mulig grad, samt nettbasert opplæring. Innhenting av eksterne midler gjøres også for gjennomføring av kurs gjennom OU-midlene til KS. Felles opplæring gjennom RKK med mer fokus på nettbasert opplæring her også.

6.2.4 Rekruttering

Organisasjonsutvikling, rekruttering og kompetanse er viktige områder for å sikre at kommunen kan levere tjenester av god kvalitet til innbyggerne.

Mange kommuner opplever på flere områder at det er en kamp om arbeidskraften, og det vil være færre som utdanner seg innen omsorgsyrkene samtidig som behovet for kompetanse og arbeidskraft øker. Grane kommune har ikke opplevd noe særlig utfordring i forhold til rekruttering av fagkompetanse, men vi har brukt en del tid og ressurser på å rekruttere innen en del områder. Viktig å få tak i de rette personene i de rette stillingene. Fokus på lærlingeordningen og å ta inn studenter vil være viktig også framover. Målet er at denne gruppen i neste omgang ønsker å komme tilbake og arbeide hos oss.

Medarbeidernes kompetanse er avgjørende for at kommunen skal kunne levere tjenester av god kvalitet til innbyggerne. Kompetanse og fagutvikling mot en kunnskapsbasert praksis er viktige strategiske virkemidler. Organisasjonen må ha fokus på innovasjon og teknologi i utviklingen av tjenester i framtida.

6.2.5 Seniorer

Vi har hatt gode ordninger for seniorer i Grane kommune. Dette er en kostnadskrevende ordning for kommunen. De fleste kommunene har avviklet slike ordninger for mange år siden. Også Grane kommune bør avvikle ordningen pga. økte utgifter og strammere økonomi framover i forhold til planlagte store investeringer.

Dagens ordning: Seniorpolitikken i Grane kommune er forankret i lønnspolitisk plan og har følgende ordlyd pr. i dag:

Seniorpolitikken inntretr fom. fylte 62 år. Det gis kr. 10.000,- ekstra for denne aldersgruppen i 100 % stilling, hvert år fram til pensjonsalder ved fylte 67 år. Tillegget gis automatisk.stedet for tillegget kan det avtales redusert arbeidstid eller fridager som tilsvarer dette beløpet.

Endring fom 01.01.2019: Dagens ordning opphører fom 2019.

6.3 Ansvar 0. Politisk/ tilskudd

I tillegg kommer andre råd og utvalg oppnevnt av kommunestyret. Her kan nevnes:

- Rådet for eldre og funksjonshemmede
- Ungdomsrådet
- Skattetakstutvalget
- Overskattetakstutvalget
- Overformynderiet
- Forliksrådet
- Kommunens klagenemnd = Formannskapet

- 1) Formannskapet + 2 ansatte medlemmer
- 2) 3 medlemmer fra arbeidsgiversiden + 3 ansatte medlemmer
- 3) Komité for oppvekst og kultur er kommunens trafikksikkerhetsutvalg.*
- 4) Er kommunens Planutvalg. Erstatte tidligere Næringskomite som inkluderte vilt- og fiskenemnd, motorferdselsutvalg samt tidligere friluftsnemnd. *

6.3.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	1 488 375	1 511 900	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	767 375	915 975	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	831 000	821 000	
14	Overføringsutgifter	3 381 000	3 347 000	
	Total	6 467 750	6 595 350	2*

*Kommunevalg 2019 kr 150.000.

6.3.2 Tilskudd og kontingenter

ANSVAR	ART	TEKST	Forslag 2018	Forslag 2019	Endring kr	Endring %
200	11953	Kommunenes Sentralforbund	143 000	146 000	3 000	2%
200	11953	LVK-samarbeid	24 200	25 000	800	3%
200	11953	Utmarkskommunenes sammenslutning	34 000	35 000	1 000	3%
200	11953	Rådet for Nasjonalpark	13 900	15 200	1 300	9%
200	11953	Norske Parker	3 500	3 600	100	3%
200	11953	Medlemskontigent fylkesavtalen	22 600	23 000	400	2%
200	11953	Midt-Skandia	8 200	8 200	0	0%
200	11953	Sagavegen	5 000	5 000	0	0%
200	11953	Helgeland Friluftsråd	34 000	34 000	0	3%
200	13502	ARKIV I NORDLAND	60 000	60 000	0	0%
200	13503	RKK-KONTORET FOR VEFNSREGIONEN	159 000	159 000	0	0%
200	13507	KOMMUNEREVISJONEN	447 000	434 000	-13 000	-3%
200	13507	INDRE HELGELAND KONTROLLUTV.SEK.	57 000	59 000	2 000	4%
200	13700	HELGELAND REISELIV AS	108 000	109 000	1 000	1%
200	14700	Regionrådssamarbeid	100 000	100 000	0	0%
200	14700	Pendlertilskudd	100 000	100 000	0	0%
200	14700	Mosjøen Krisesenter	183 000	190 000	7 000	4%
200	14700	Varig tilrettelagt arbeid, HAG	233 000	242 000	9 000	4%
200	14700	Helgeland Landbruksrådgivning	40 000	30 000	-10 000	-25%
200	14700	Vefsnlaks	15 000	15 000	0	0%
200	14700	Fiplingdal Landhandel	15 000	15 000	15 000	0%
200	14700	Private veger	200 000	200 000	0	0%
200	14700	Turløypekjøring (FS 33/18)	20 000	50 000	30 000	150%
200	14700	Bygdeboksamarbeid	305 000	205 000	-100 000	-33%
200	14700	Bygdeblad	35 000	35 000	0	0%
200	14700	Granedagene	50 000	50 000	0	0%
200	14700	Grane Samfunnshus	15 000	15 000	0	0%
200	14700	Tilskudd andre trossamfunn	67 000	70 000	3 000	4%
200	14702	FORDELING POLITISKE PARTIER	50 000	52 000	2 000	4%
200	14703	ETABLERINGSTILSKUDD	125 000	125 000	0	0%
		TOTAL	2 672 400	2 610 000	-62 400	-2%

6.3.3 Kirken

Ansvar 0400. Budsjettetert tilskudd kr. 1.685.000.

6.4 Ansvar 1. Sentraladministrasjon

6.4.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	8 814 566	9 139 346	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	3 755 400	3 822 300	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	728 000	810 000	
14	Overføringsutgifter			
15	Finansutgifter	278 076	388 824	
16	Salgsinntekter	-95000	-200 000	
17	Refusjoner	-179 000	-169 000	
18	Overføringsinntekter			
	Total	13 302 042	13 791 470	4

6.4.2 Budsjett 2019 Sentraladministrasjon

Endring fra 2018 til 2019
Kr 100 000 mindre utgift/merinntekt. Reduksjon i portoutgifter pga bruk av digital post/ Svar ut. Inntekter på papirfakturaer. Gebyrlegging av de som skal ha papirutgave i stedet for faktura/avtalegiro el.

Tiltak vurdert i prosessen, men ikke funnet økonomi til tiltaket (eller andre årsaker)
Interkommunalt samarbeid på økonomifeltet.

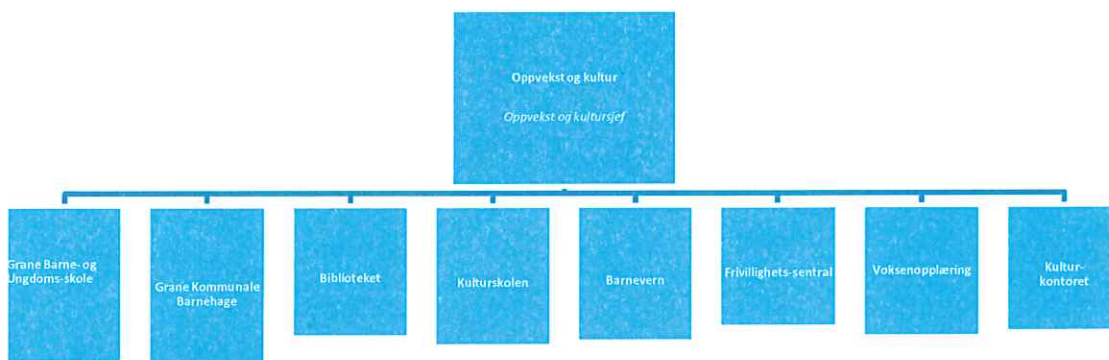
Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år

Å ha ansatteressurs og innkjøpsressurs til digitalisering av tjenester. Så lenge den digitale strategien ikke er vedtatt enda, så er utfordringsbildet ikke helt tydelig.

Robuste tjenester. Det kan hende at interkommunalt samarbeid er svaret når spørsmålet er hvordan vi kan bli mindre sårbare (ved oppsigelse, sykdom, annet fravær).

Arbeid med arkivplan.

6.5 Ansvar 2. Oppvekst- og kultur

6.5.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	34 019 120	34 949 406	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	3 853 200	4 271 550	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	4 484 575	4 690 000	
14	Overføringsutgifter	584 000	600 000	
15	Finansutgifter	59 256	59 256	
16	Salgsinntekter	-2 363 274	-2 302 032	
17	Refusjoner	-2 564 263	-3 140 168	
18	Overføringsinntekter	-2 138 750	-2 297 719	
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	0	
	Total	35 933 864	36 830 293	2

6.5.2 Budsjett 2019 Oppvekst og kultur

Endring fra 2018 til 2019

Privat Barnehage:

Budsjett 2018 kr 2 500 000: Denne posten økes med kr 200 000.

Budsjett 2019 kr 2 700 000,- Økning skyldes økt driftstilskudd pr barn. Og det må også utbetales lønnstilskudd, da det er barn med nedsatt funksjonsevne i denne barnehagen

Kommunal Barnehage:

Det er flere familier som har fått innvilget søknad gratis kjernetid og redusert foreldrebetaling. Ansvar 2300 økes med kr 120 000, dette for å kompensere tap i inntekt.

Barnevern:

I 2019 blir det dobling i forhold til fosterhjem utplassering, dette utgjør en økning i kr 150 000 i budsjett 2019.

Akuttberedskap kr 25 000. (kommunalt samarbeid)

Voksenopplæring:

Enhet som driftes av grunntilskudd og persontilskudd. Budsjett 2018 kr 1 600 000.(overføring fra staten)

Budsjett 2019 kr 1 400 000. Reduksjon på grunn av færre elever. Dette fører også til reduksjon i bemanning i 2019. Driftes i 2019 på 1,7 årsverk

PPT

Økning kr 70 000

Tiltak vurdert i prosessen, men ikke funnet økonomi til tiltaket eller endre årsaker

Pc ansatte.

Ikke tatt med i driftsbudsjett i 2019

Digital timeplanlegging og vikarhåndtering i skolen.

Digitalt verktøy (min timeolan.no)

Lønn og personalkostnader utgjør store deler av kostnadene i skolen. Det er mange timer å spare på automatisering av timeplaner og vikarhåndtering.

Merkantil ressurs på skolen

Er i dag 50% stilling, det er behov for 100%

Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år

Lovverk om redusert foreldrebetaling.

Ordningen går ut på at ingen skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin til barnehagen. I 2018 gjelder derfor denne ordningen for husholdninger med en samlet inntekt som er lavere enn 533 500 kroner per år.

Dette gjelder både kommunale og private barnehager.

(i 2018 5 barn gratis kjernetid og 6 barn redusert foreldrebetaling) økning i 2019

Vedtak om særskilt norskopplæring.

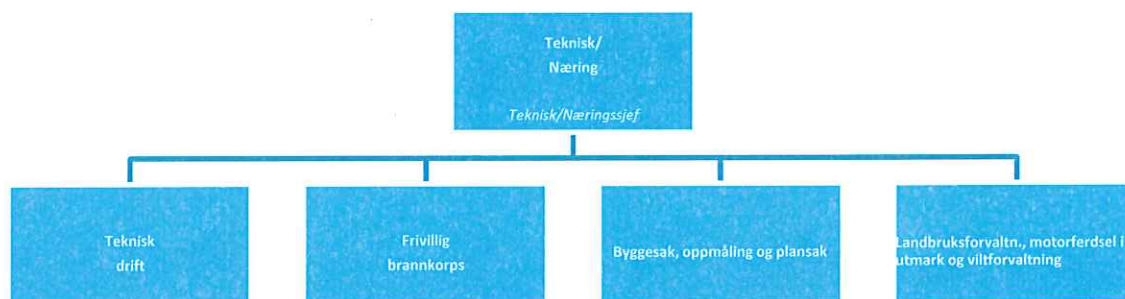
Dette utløser lærerressurs som ikke er lagt inn i budsjett. Nyansettelser må gjøres i skoleår. Økt lønnskostnader

Pc kjøp til ansatte.

Oppvekst og kultur er en stor enhet med mange ansatte. Alle ansatte har jobb Pc. Dette blir belastet av eget driftsbudsjett og til tider en stor utgift hvis det er mange pc`er som blir ødelagt i løpet av et år (kr 65000 i 2018)

Ikke tatt med i budsjett 2019. Må tas på drift hvis pc går i stykker, går på bekostning av inventar og utstyr på enhet.

6.6 Ansvar 4. Teknisk og næring

6.6.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	9 332 303	9 759 865	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	12 200 700	13 525 800	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	1 230 000	1 770 000	
14	Overføringsutgifter	455 000	455 000	
15	Finansutgifter	9 047 556*	9 572 014*	
16	Salgsinntekter	-10 383 000	-11 361 030	
17	Refusjoner	-315 000	-335 000	
18	Overføringsinntekter	-929 000	-1 010 000	
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-1 016 040	-1 260 983	
	Total	19 622 519	21 115 666	8

*Økning pga avskrivninger investering

6.6.2 Budsjett 2019 Teknisk- næring

Endring fra 2018 til 2019
Vintervedlikehold av veier

Økte kostnader med ca. kr 500 000,- pr. år ift. forrige avtaleperiode. Vintervedlikeholdet av veier har vært konkurranseutsatt for en ny 5-års periode fra 2018 – 2023, og det er inngått nye fastprisavtaler med entreprenører med beredskapsperiode fra 01.11 – 15.04. Brøyting utenom beredskapsperiode er oppdragsbasert. Tidligere var beredskapsperioden fra 01.11 - 01.04.

Snøscooterløyper

Regnskapet for 2018 viser at driften av snøscooterløypene har fått en positiv utvikling ift. økonomi. Pr. dato viser regnskapet en netto kostnad på kr 12 000,-, men det ble budsjettert med en netto kostnad på kr 95 000,-. Målet må være at driften av snøscooterløypene finansieres med salget av kjøretillatelser (kortsalg), og for 2019 er det budsjettert med en kostnad på kr 8 000,- i netto driftskostnader.

Det foreslås en mindre justering av pris på kjøretillatelser for dagskort, ukeskort og 3-dagerskort. Det foreslås også et nytt gebyr for manglende kjøretillatelse (ulovlig kjøring i løypenettet) på kr 5 000,-. Disse forslåtte endringene er i samråd med Vefsn og Hemnes kommuner som foreslår det samme.

Feiing og tilsyn fyringsanlegg

Feiing og tilsyn av fyringsanlegg i fritidsboliger innføres som et nytt brannforebyggende tiltak. Dette pga. en ny Forskrift om brannforebygging med ikrafttredelse fra 01.01.2016. Vefsn kommune som er leverandør av feie- og tilsynstjenester iverksetter ordningen i både Vefsn og Grane fra og med 2019. Iht. forskriften skal feiing og tilsyn av fyringsanlegg utføres etter behov. Tiltaket skal finansieres med en ny avgift for feiing- og tilsyn av fritidsboliger på kr 534,- eks. mva. pr. pipeløp. Dvs. det samme beløpet som for boliger.

Nytt klubbhus

I 2017 ble det bygd et nytt klubbhus på Vegset. Klubbhuset er ferdigstilt og tatt i bruk, og har medført økte driftskostnader på idrettsanlegget med kr 70 000,- ift. budsjett 2018. Dette i form av avskrivning, strøm og forsikring

Strøm

I 2018 har det generelt vært et økt strømforbruk med økte kostnader til strøm i de fleste kommunale bygninger, som skoler, barnehage, administrasjonshus og sykeheim. Noe av det økte forbruket kan skyldes en spesiell vinter med mye frost, men det skyldes også økte strømpriser. Kostnadene til strøm i budsjett 2019 er derfor økt noe.

Gebyrer

Kommunale avgifter og andre gebyrer er økt med 3%, unntatt feie- og tilsynsavgift som ikke endres.

Tiltak vurdert i prosessen, men ikke funnet økonomi til tiltaket (eller andre årsaker)

Veier og bruer

Det er et generelt stort vedlikeholdsbehov av veier og bruer, men det er ikke mulig innenfor driftsbudsjettet å utføre mer enn det som absolutt er nødvendig. Dette gjør at spesielt grusveiene blir sårbare for skader i perioder med store nedbørsmengder. En

systematisk oppgradering av veiene med forsterkning av bærelag, grøfterensk og utskifting av stikkrenner ville ha redusert vedlikeholdskostnadene betydelig i mang år.

Det er også et stort behov for asfaltering av veier. Mesteparten av behovet er reasfaltering og er dermed en driftskostnad, men dette er ikke mulig å realisere innenfor budsjetttrammen. Alternativet er at det bevilges midler til asfaltering over investeringsbudsjettet.

Bygninger

Det er også et generelt stort vedlikeholdsbehov av bygninger. Dette gjelder både innvendig og utvendig vedlikehold og gjelder både boenheter og andre bygninger. Målet må være å kunne gjennomføre et planmessig og løpende vedlikehold, men med et begrenset budsjett er ikke dette mulig. Vedlikeholdet blir nå utført der behovet er størst og når det er praktisk mulig å gjennomføre vedlikehold.

Vann og avløp

Vann- og avløpsnettet krever også et løpende vedlikehold, og i 2019 burde det ha vært byttet membraner i Trofors vannverk. Dette har en kostnad på ca. kr 450 000,-, men dette er ikke mulig innenfor budsjetttrammen. Membranene ble skiftet siste gang i 2013, og har normalt en levetid på 4 – 5 år.

Konsekvensen av å ikke skifte membraner er at rensingen blir dårligere og dermed blir det også dårligere vannkvalitet. Om ikke membranene skiftes i 2019, kan dette trolig ikke utsettes lenger enn til 2020.

I tillegg er det gamle vann- og avløpsrør som også burde ha vært skiftet. Dette er kostnadskrevende tiltak som bør realiseres innenfor investeringsbudsjettet om noen år.

Personalressurser og arbeidsmengde

Administrasjonen ved avdelingen har for stor arbeidsmengde ift. tilgjengelige personalressurser. Dette har delvis medført lang saksbehandlingstid innenfor en del fagfelt. Som en følge av dette har avdelingen innført rutiner med «Foreløpig melding i forvaltningssaker iht. Fvl. § 11 b» Dette betyr at søker får tilsendt informasjon om lang saksbehandlingstid pga. stor arbeidsmengde, informasjon om når saken kan forventes å bli behandlet og informasjon om hvem som er saksbehandler. Erfaringen med denne ordningen er positiv og vil derfor fortsette.

Administrasjonen har også innført en ordning med stengt kontor for publikum to dager pr. uke. Dette ble innført ca. 01. juni 2018, og konklusjonen så langt er at dette gir saksbehandlerne ro for å arbeide uforstyrret med saksbehandling og at dette dermed gir en effektivitetsøkning. Publikum tilpasser seg dette, og det registreres at publikum tar kontakt pr. telefon og avtaler tidspunkt med saksbehandler for møte. Konklusjonen er at også dette kommer til å fortsette.

Imidlertid er ikke de to tiltakene nok for å få utført alle arbeidsoppgavene som skulle ha vært gjort. Slik situasjonen er i dag er det bla. ikke kapasitet til å registrere bygninger i matrikkelen, og dette får også konsekvenser for eiendomsskatt og kartverket når nye bygninger og bygningsendringer ikke blir registret. Det er heller ikke kapasitet til å utføre befaring av nye bygninger og bygningsendringer i

forbindelse med beregning av eiendomsskatt. Konsekvensen av dette er at det blir en forskjellsbehandling av bygningseierne i og med at noen slipper å betale eiendomsskatt.

Det er uten tvil behov for en 100% - stillingsøkning i administrasjonen ved avdelingen, men dette er ikke mulig å realisere innenfor budsjetttrammen 2019. Det er heller ikke mulig å leie inn tjenester til slike oppgaver som det ikke er kapasitet til å få utført med eget personell. Det behandles ca. 50 – 60 byggesaker årlig, og det ideelle har vært at både matrikkelføring og befaring av eiendommene kunne utføres fortløpende, men dette er det ikke mulig å få til med den bemanningen som avdelingen har.

Arbeidsbiler

Teknisk utedrift disponerer arbeidsbiler som delvis begynner å bli slitt. Til tross for et jevnlig vedlikehold av bilene vil det bli behov for å fornye denne bilparken. I 2019 burde en bil ha vært skiftet ut, men trolig vil ikke dette la seg gjennomføre innenfor budsjetttrammen.

Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år

Generelt

Økning i budsjetttrammen fra 2018 til 2019 er ikke stor, og ettersom økte kostnader til vintervedlikehold beslaglegger en forholdsvis stor andel av rammeøkningen, blir det utfordringer for de øvrige driftsområdene.

Stillingsressurs

Den største utfordringen ift. tidligere år er at det ikke er mulig å realisere en økt stillingsressurs ved avdelingen. Imidlertid burde dette ha vært gjennomført etter at det ble innført eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger i 2009. Planen den gangen var at avdelingen skulle ivareta det løpende arbeidet med eiendomsskatten, men dette har ikke vært mulig å gjennomføre pga. at kapasiteten ikke har vært tilstede.

Når eiendomsskatten ble innført fra og med 2009, ble det året før leid inn ekstra ressurser til å gjennomføre befaringer i felt av eiendommene og til beregning av eiendomsskatten, men når først ordningen ble innført forsvant også de økonomiske ressursene til dette viktige arbeidet, som også er en betydelig inntektskilde for kommunen.

Vedlikehold vannverk

Det er også en utfordring å ikke kunne iverksette nødvendig vedlikehold av Trofors vannverk med å skifte ut membranene i 2019. Konsekvensen blir dårligere vannkvalitet, men uansett må dette tiltaket gjennomføres om ikke alt for lenge.

Noen mindre utfordringer:

Det gamle klubbhuset

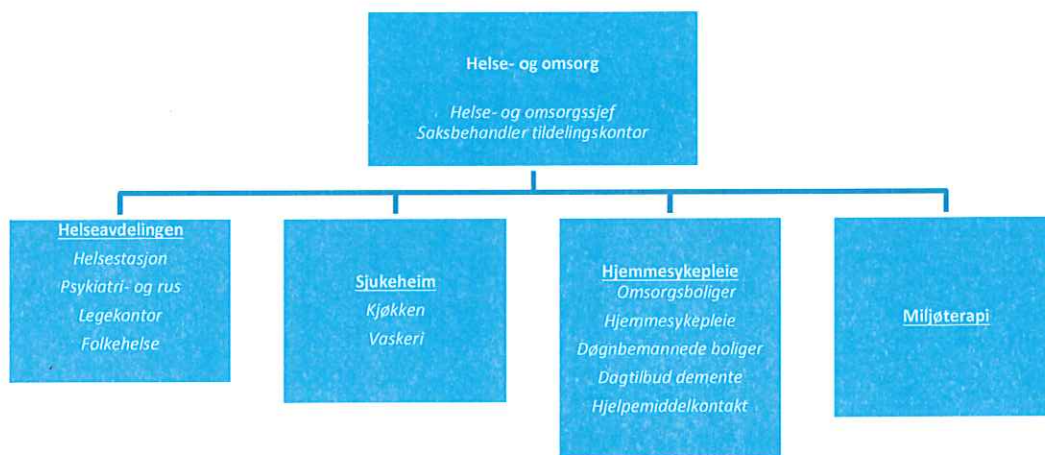
Det gamle klubbhuset burde ha vært sanert, men dersom det fortsatt skal benyttes som lager, bør vannet stenges fra slik at strømforbruket kan reduseres.

Snøscooterutgiftene og inntektene

Dersom det blir godkjent nye løypetraseer vil dette medføre større driftskostnader, men om inntektene øker med salg av flere kjøretillatelser er mer usikkert. En annen variabel som også er usikker og som påvirker økonomien, er snø- og føreforholdene i den perioden løypene er åpne.

6.7 Ansvar 5. Helse og omsorg

6.7.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	43 676 332	46 867 451	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	3 872 947	3 082 930	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	451 780	485 780	
15	Finansutgifter	0	27 324	
16	Salgsinntekter	-4 779 000	-4 855 000	
17	Refusjoner	-3 491 000	-7 400 750*	
18	Overføringsinntekter	-325 000	-245 000	
19	Finansinntekter- og transaksjoner	-15 000	0	
	Total	39 391 059	37 962 735	-4

*Økt tilskudd ressurskrevende brukere

6.7.2 Budsjett 2019 Helse- og omsorg

Endring fra 2018 til 2019

Saksbehandler:

får ansvar for midlene satt av til støttekontakter, flyttet fra rus/psykiatri: 120 000 kr

Hjemmetjenesten:

tar inn lærling i løp over 4 år – 0,25 årsverk: Øker med 85 540 kr

Sykehjemmet:

Ekstra ressurskrevende brukere – øker i antall – får dekket noe av de ekstra kostnadene, men disse pengene kommer etterskuddsvis. Sum ukjent pr nå.

Miljøterapien:

Økt 1,35 årsverk pga medisinske krav om våkne nattvakter: 600 000 kr i grunnlønn + kvelds-/natt- og helgetillegg.

Legetjenesten:

Kommunelege I tar del av spesialistutdanningen sin, innleie av vikarer i hans fravær. Vi vil søke om statlig støtteordning for om mulig dekke inn noe av disse utgiftene.

Helsestasjon: Jordmorressurs ut fra tilbud fra HLSH: 95 000 kr ++. HO-sjef kan vanskelig kombinere disse stillingene på sikt.

Tiltak vurdert i prosessen, men ikke funnet økonomi til tiltaket (eller andre årsaker)

- Øke stilling for saksbehandler
- Vaktmestertjeneste 20 % til bruk i hjemmetjenesten – vedlikehold og montering av brukerstyr
- 40 % årsverk for dagaktivitetssenter – dette må vi ha på plass – får tilskudd til lokaliteter i nytt helsetun
- Robotifisering av renhold
- Helsesøsterutdanning
- Opprettholde 20 % stilling i Møteplassen
- Fysioterapeut 100 % - behov bl a i folkehelsearbeidet
- Omgjøring av prosjektstilling i psykisk helse og rus til fast stilling

Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år**Hvordan frigjøre midler til kommende rentekostnader i nytt helsetun!**

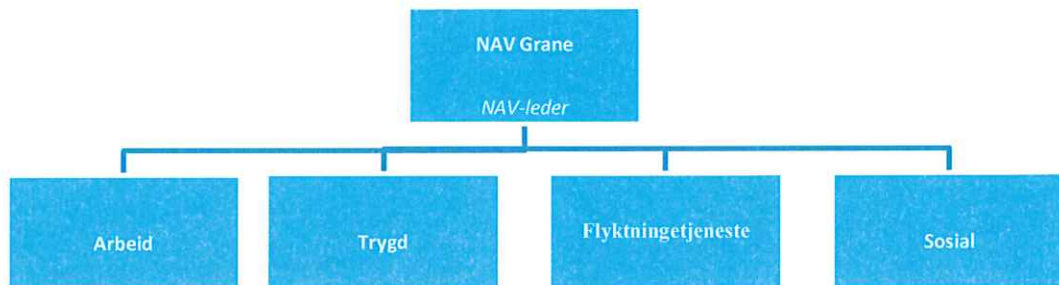
Effekten av tiltakene i budsjett 2018 kommer etter hvert for fullt:

- Saksbehandler red til 50% - i tillegg er hun kommunens repr mht velferdsteknologiprojektet i kommunen. Hun er for lite tilgjengelig i sin rolle fordi hun deles med annen stilling.
- Økende antall ekstra ressurskrevende brukere i sykehjemmet: Økt krav til antall personale samt økt kompetanse hos disse.
- Manglende fysioterapeut i Folkehelseavdelingen og også i kommunens generelle tilbud til innbyggerne – hvordan ivareta spes. muskel- og skjelettplager uten fysio?
- Generell utfordring å rekruttere fagutdannet personell – hvordan holde kommunen som attraktiv arbeidsplass

- Holde sykefraværet på 2017-nivå: Årsverk i avdelingen er redusert samtidig som behov for tjenester har økt – spesielt hjemmeboende. Her ser vi for oss videre økning og slitasjen hos medarbeiderne øker.
- Krav om psykolog i kommunen fra 2020 – må ha dette med i økonomiplanperioden

6.8 Ansvar 6. NAV

6.8.1 Økonomisk ramme (ansvar 6000-6399)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	869 297	995 827	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	18 000	18 500	
14	Overføringsutgifter	852 000	950 000	
15	Finansutgifter	90 000	25 000	
16	Salgsinntekter			
18	Overføringsinntekter			
19	Finansinntekt og finanstransaksjon	-80 000	-15 000	
	Total	1 749 297	1 974 327	13

Flyktningebudsjettet (ansvar 6400) er innarbeidet i NAVs totale økonomiske ramme. Budsjettet gjengis i egen tabell under pkt. 6.8.7.

6.8.2 Budsjett 2019 NAV

Endring fra 2018 til 2019

Det vil fortsatt i 2019 være fokus på å gjøre brukere god på digitale verktøy, digital utsending av brev i større grad
NAV skal fortsette med å få personer i jobb, vi ser en del utfordringer med bosatte flyktninger i forhold til språk.
Vi har i 2018 redusert vaktmesterstilling fra 20 % til å bare ha ved behov.
Frivillighetsentral har ansvar for biveiledning i flyktningeboliger. 40 % stilling.

Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år

Å fortsatt levere tjenester og følge opp brukere slik at man unngår økning i utbetaling av sosialhjelp. Fortsatt tett og god oppfølging for å sikre brukerens tjenester. Sikre at vi klarer å få brukere ut i jobb, sikre god språkopplæring for de som har et slikt behov. Dette for å sikre god integrering av flykninger.

Hvordan løser vi oppgaver på best mulig måte i kontoret utfra de ressurser vi har, vil interkommunalt samarbeid være en løsning.

6.8.3 Budsjett flykningetjeneste
Total- alle sektorer samlet (Prosjekt 6400)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	6 509 954	4 464 075
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	725 800	980 600
13	Kjøp av tjenester	0	25 000
14	Overføringsutgifter	0	567 000
15	Finansutgifter	2 904 246	553 801
16	Salgsinntekter	-180 000	-200 000
17	Refusjoner	0	-2 176
18	Overføringsinntekter	-9 960 000	-6 388 300
	Total	0	0

Budsjett for flykningetjenesten er utarbeidet utfra prognoser IMDI 2019. Flykningebudsjettet blir holdt utenfor ordinær drift. Ubrukte midler, blir avsatt på eget disposisjonsfond.

Aktuelle sektorer har fått tilført midler som vist nedenfor:

Sektor 1- Sentraladm. (Renhold)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	262 750	262 750
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon		
13	Kjøp av tjenester		
18	Overføringsinntekter fra Staten		
	Total	262 750	262 750

Sektor 2- Oppvekst (Voksenopplæring)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	1 553 558	1 349 376
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	156 000	172 800
17	Refusjoner	0	-2 176
18	Overføringsinntekter	-1 600 000	-1 400 000
	Total	109 558	120 000

Sektor 5- Helse- omsorg

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	316 614	316 614
13	Kjøp av tjenester		25 000
	Total	316 614	341 614

Sektor 6- NAV(flyktningetjenesten)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	4 377 032	2 535 335
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	569 800	807 800
14	Overføringsutgifter	0	567 000
15	Finansutgifter	2 904 246	553 801
16	Salgsinntekter	-180 000	-200 000
18	Overføringsinntekter fra Staten	-8 360 000	-4 988 300
19	Finanstransaksjoner	0	0
	Total	-688 922	-724 364

7 Investeringer

Investeringsbudsjettet for 2019 og investeringsplan videre i økonomiplanperioden blir vedtatt i kommunestyremøte i desember.

7.1 Investering 2019- 2022

Område	Finansieringsbehov				
	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	Sum
VAR					
Trofors vannverk		500 000			500 000
Renseanlegg/avløp Svenningdal			4 000 000		4 000 000
Nytt serviceanlegg ved ny E6				5 000 000	5 000 000
	0	500 000	4 000 000	5 000 000	9 500 000
Øvrige					
Helsetun Stormoen	53 000 000	10 000 000			63 000 000
Aktivitetspark Stormoen	600 000				600 000
Uteområde GBU	200 000				200 000
Hjemmesiden	200 000				200 000
Selvbetjeningsløsninger	300 000				300 000
Acos Websak 7	200 000				200 000
Skype for business	100 000				100 000
IKT skolen (KS 12/15)	220 000	180 000	180 000		580 000
Asfaltering	1 000 000	1 000 000			2 000 000
Barnehage		100 000		300 000	400 000
Tjenestebil		220 000			220 000
GBU svømmebasseng			2 000 000		2 000 000
Grane kirke	500 000				500 000
Traktor			800 000		800 000
Utleieboliger oppgradering bygn			600 000		600 000
Vaktrom			1 500 000		1 500 000
Adm.bygg garasje/carport				200 000	200 000
GBU/Stormoen skole-skur					
søppeldunker				200 000	200 000
Grunnerverv				200 000	200 000
Utleiebolig Fiplingdal				4 000 000	4 000 000
Utleieboliger for unge Trofors				400 000	400 000
Sum Øvrige	56 320 000	11 500 000	5 080 000	5 300 000	77 500 000
Sum samlet	56 320 000	12 000 000	9 080 000	10 300 000	87 000 000
Bruk av fond	9 000 000				
Investeringstilskudd					
Låneopptak	47 320 000				
Sum Finansiering	56 320 000				

7.2 Investeringsplan 2019-2023

Tiltak	Beløp eks. moms	År	Avdeling Ansvar	Kommentar
Asfaltering	1,0 mill	2019	Teknisk / Næring Skole	Asfaltering av veger og ved kommunehuset
Aktivitetspark Stormoen	600 000	2019	Oppvekst / Kultur	Aktivitetspark Stormoen
Grane Barne- og ungdomsskole Stormoen skole Uteområde	200 000	2019	Teknisk / Næring Skole	Det gjenstår en del arbeid med uteområdene ved GBU og Stormoen skole.
Helsetun Stormoen	53.0 mill.	2019	Teknisk / Næring Sykehjem	Hoveddel sykehjem og boliger
Hjemmesiden	200 000	2019	Sentraladm. / IKT	Videreutvikling av hjemmesiden
Selvbetjenings-løsninger	300 000	2019	Sentraladm. / IKT	Sikker portal for elektroniske skjema, gjenbruk av data og automatisering. Er ment å lette hverdagen for både ansatte og innbyggere.
Skype for business	100 000	2019	Sentraladm. / IKT	En samordnet kommunikasjonsplattform som muliggjør meldinger, konferanser, nettmøter og samarbeid på en effektiv måte. Samordning av telefontjenester og kalender i outlook. Dermed får personer som ringer saksbehandlere som er opptatte, beskjed om når de er tilgjengelige igjen.
Acos Websak 7	200 000	2019	Sentraladm/IKT	Ny versjon av saksbehandlingsprogram
IKT	220 000	2019	Oppvekst / Kultur Skole	Ladeskap Elev og lærerPC Skrivere Jfr. KS-sak nr. 12/15
Grane kirke	500 000	2019	Grane Sokn	Forprosjekt utbedring av Grane kirke

Totalt 2019	56 320 000			
Asfaltering	1.0 mill.	2020	Teknisk / Næring Kommunale veger	Asfaltering av veger og ved kommunehuset
Barnehage	100 000	2020	Teknisk / Næring Førskole	Det er behov for utskifting av en del inventar som er fra oppstart av barnehagen i 1994.
Helsetun Stormoen	10.0 mill.	2020	Teknisk / Næring Sykehjem	Fullføring av prosjektet
IKT	180 000	2020	Oppvekst / kultur Skole	Ladeskap Elev og lærerPC Skrivere Jfr. KS-sak nr. 12/15
Trofors Vannverk	500 000	2020	Teknisk / Næring Vann	Skifte av membraner
Tjenestebil	220 000	2020	Teknisk / Næring Biler og utstyr	Det er behov for å bytte ut en gammel arbeidsbil med en ny brukt.
Totalt 2020	12 000 000			
Grane Barne- og ungdomsskole Svømmebasseng	2.0 mill.	2021	Teknisk / Næring Skole	Betong smuldrer opp og det er lekkasje av klor. Det er derfor behov for oppgradering av svømmebassenget med nye fliser.
IKT	180 000	2021	Oppvekst / kultur Skole	Elev og lærerPC Skrivere Jfr. KS-sak nr. 12/15
Traktor	800 000	2021	Teknisk / Næring Biler og utstyr	Traktoren ble innkjøpt ny i 2014. I 2021 er traktoren 7 år og brukt i ca. 6000 timer.
Utleieboliger og annen bygningssmasse	600 000	2021	Teknisk / Næring Utleieboliger mm.	Det er et løpende behov for oppgradering av utleieboliger og annen bygningssmasse. Dette gjelder både tak,

Oppgradering utv.				takrenner, vinduer og maling / beising. Det er et stort etterslep på dette driftsområdet.
Renseanlegg og Avløpsnett Svenningdal	4.0 mill.	2021	Teknisk / Næring Avløp	Det er behov for å ruste opp avløpsnettet i boligfeltet i Svenningdal. Det er gammelt og for liten kapasitet. Renseanlegg
Vaktrom	1.5 mill.	2021	Teknisk / Næring Utleieboliger	Tilbygg til Konvallv. 2. Døgnbemannet bolig / avlastningsbolig
Totalt 2021	9 080 000			
Adm.bygg Garsje / carport	200 000	2022	Teknisk / Næring Adm.bygg	Det er behov for en garasje eller en carport til parkering av kommunale tjenestebiler ved kommunehuset.
Barnehage	300 000	2022	Teknisk / Næring Førskole	Det er behov for å utvide gangen mellom avd. 3 og 4 pga. plassmangel. Dette kan gjøres ved å rive ut eksisterende toalett som ikke er i bruk.
Grane Barne- og ungdomsskole og Stormoen skole	200 000	2022	Teknisk / Næring Skole	Det er behov for egne frittstående bygg / skur for søppeldunker ved begge skolene.
Grunnerverv	200 000	2022	Sentraladm.	Grunnerverv av areal til serviceformål ved ny innfartsvei til Trofors i forbindelse med bygging av ny E6.
Utleiebolig Fiplingdal	4.0 mill.	2022	Teknisk / Næring Utleieboliger	Bygging av ny utleiebolig med to leiligheter til erstatning for sanering av tomannsboligen. Jfr. FS-sak 042/15.
Utleieboliger Leiligheter for unge Trofors	400 000	2022	Teknisk / Næring Utleieboliger	Forprosjekt vedr. bygging av kommunale leiligheter til unge i etableringsfasen.
	5.0 mill.	2022	Teknisk / Næring Vann og avløp	

Vann og avløp til nytt serviceanlegg ved ny E6				I forbindelse med etablering av nytt område for service og veikro vil det bli behov for fremføring av vann og avløp.
Totalt 2022	10 300 000			
Grane Kirke	10.0 mill.	2023	Grane Sokn	Hovedprosjekt utbedring av Grane kirke
Utleieboliger Leiligheter for unge Trofors	4.0 mill.	2023	Teknisk / Næring Utleieboliger	Hovedprosjekt. Bygging av utleieleiligheter til unge i etableringsfasen.
Hovedvannledning	2.0 mill.	2023	Teknisk / Næring Vann og avløp	Movegen, Almvassevegen og Bakkeveien. Skifte ut gamle jernrør og asbestledninger.
Veier og bruer Oppgradering	1.0 mill.	2023	Teknisk / næring Veier	Det er et løpende behov for oppgradering av veier. Gjelder massutskifting, grusing og skifte av stikkrenner. Det er også et stort behov for opprusting av bruer. Jfr. rapport fra Safe Control AS.
Totalt 2023	17.0 mill			

Planen er lagt inn skjematisk i pkt. 7.1

7.3 Økonomisk oversikt investering

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	30	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	0	0
Kompensasjon for mva	3 327	0	0
Statlige overføringer	0	0	0
Andre overføringer	1 200	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0
Sum inntekter	4 557	0	0
Utgifter			
Lønnsutgifter	3	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0

Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	13 688	18 500	56 320
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0
Overføringer	3 327	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum utgifter	17 018	18 500	56 320
Finansstransaksjoner			
Avdrag på lån	454	456	531
Utlån	1 820	-553	-554
Kjøp av aksjer og andeler	536	550	594
Dekning av tidligere års udekket	250	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	1 021	553	554
Avsatt til bundne investeringsfond	1 258	7	0
Sum finansieringstransaksjoner	5 339	1 013	1 125
Finansieringsbehov	17 800	19 513	57 445
Dekket slik:			
Bruk av lån	7 421	18 500	47 320
Salg av aksjer og andeler	55	0	0
Mottatte avdrag på utlån	2 070	463	501
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	5 226	0	8 000
Bruk av bundne driftsfond	400	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	1 650	550	1 594
Bruk av bundne investeringsfond	978	0	31
Sum finansiering	17 800	19 513	57 445
Udekket/udisponert	0	0	0

Alle tall i 1000 kr

7.4 Budsjettskjema 2A investering

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Investeringer i anleggsmidler	17 018	18 500	56 320
Utlån og forskutteringer	1 820	-553	-554
Kjøp av aksjer og andeler	536	550	594
Avdrag på lån	454	456	531
Dekning av tidligere års udekket	250	0	0
Avsetninger	2 279	560	554
Årets finansieringsbehov	22 357	19 513	57 445
Finansiert slik:			
Bruk av lånemidler	7 421	18 500	47 320
Inntekter fra salg av anleggsmidler	85	0	0
Tilskudd til investeringer	1 200	0	0
Kompensasjon for mva	3 327	0	0

Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 070	463	501
Andre inntekter	0	0	0
Sum ekstern finansiering	14 103	18 963	47 821
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av avsetninger	8 254	550	8 625
Sum finansiering	22 357	19 513	57 445
Udekket/udisponert	0	0	0

Alle tall i 1000 kr

7.5 Låneopptak

Det er i budsjett 2019 vedtatt låneopptak på kr.47.320.000.
Lånet tas opp med en nedbetalingstid på 40 år.

8 Vedlegg

8.1 Betalingsregulativ

Ansvar	Egenandeler	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
5 PLO	Inntekt inntil 2 G	205,00	pr måned	211,00	6,00	3 %
	Inntekt 2G – 3G	976,00	pr måned	1 005,00	29,00	3 %
	Inntekt 3G – 4G	1 572,00	pr måned	1 619,00	47,00	3 %
	Inntekt 4G – 5G	2 301,00	pr måned	2 370,00	69,00	3 %
	Inntekt 5G + Hjemmehjelp	3 072,00	pr måned	3 164,00	92,00	3 %
		290,00	pr time	299,00	9,00	3 %
Ansvar	Salg	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
5 PLO	Middag hel porsjon	72,00		74,00	2,00	3 %
	Middag liten porsjon	62,00		64,00	2,00	3 %
	Kveldsmat/frokost	31,00	pr måltid	32,00	1,00	3 %
	Middag pårørende	72,00		74,00	2,00	3 %
	Utbringning av middag	16,00	pr måltid	16,50	0,50	3 %
Ansvar	Leieinntekter	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
PLO	Egenandel trygghetsalarmer 2016- analog	260,00	pr måned	260,00	Sats klar i desember	3 %
	Egenandel trygghetsalarmer 2016- GSM	288,00	pr måned	288,00		3 %
Ansvar	Brukerbetaling sjukeheim	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
5 PLO	Døgnopphold	160,00	pr døgn	Sentrale satser foreligger desember		
	Dag/natt opphold	80,00	pr døgn			
	Langtidsplass- 75 % trygd					
	Langtidsplass- 85 % kapitalinntekt					
	Avlastningsplass	Gratis			Gratis	

Ansvar	Fakturering	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
1						
Sentraladm	Gebyr papirfaktura	0	Pr stk	50,00		
Ansvar	Brukerbetaling barnehage	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
2	Barnehage – hel plass (Satsen vedtatt sentralt)	2 910,00	pr måned	2 980,00	70,00	2 %
OK	Deltidstilbud pr. dag	662,00	pr måned	682,00	20,00	3 %
	Halv plass	1 655,00	pr måned	1 705,00	50,00	3 %
	4 dager/uka	2 648,00	pr måned	2 728,00	80,00	3 %
	3 dager/uka	1 986,00	pr måned	2 046,00	60,00	3 %
	2 dager/uka	1 324,00	pr måned	1 364,00	40,00	3 %
	1 dag/uka	662,00	pr måned	682,00	20,00	3 %
	Ekstra dager barnehage	255,00	pr dag	265,00	10,00	4 %
	Utvidet åpningstid/ekstra timer/barnehage	57,00	pr time	60,00	3,00	5 %
	Mat- hel plass	250,00	pr måned	260,00	10,00	4 %
	Mat- halv plass	125,00	pr måned	130,00	5,00	4 %
	Mat- 3 dager/uka	150,00	pr måned	156,00	6,00	4 %
	Mat- 2 dager/uka	100,00	pr måned	104,00	4,00	4 %
	Mat- 1 dag/uka	50,00	pr måned	52,00	2,00	4 %
	Mat- Ekstradager	25,00	pr dag	26,00	1,00	4 %
	Kosepenger	73,00	pr dag	76,00	3,00	4 %
	Frokost på skolen, eksl. Mva	15,50	pr dag	16,50	1,00	6 %
	SFO-24,5 t/u, morgener/etterm./skolefridager	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
	SFO-18,5 t/u, etterm./skolefridager	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
	SFO-9 t/u, ettermiddager på skolefridager	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
	SFO- 9,5 t/u, skolefridag	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
	Ferietilbud SFO	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
Ansvar	Brukerbetaling	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
2 OK	Enetimer – barn og unge 22 ½ min./uke.	1 992,00	pr måned	2 052,00	60,00	3 %
	Enetimer voksne, 22 ½ min./uke.	2 310,00	pr måned	2 380,00	70,00	3 %

	Gruppeundervisning (3-6 elever) – 45 – 90 min/uke. Gruppeundervisning (over 6 elever) – 90 min/uke. Gruppeundervisning (over 6 elever) – 30 – 45 min/uke. Salg av tjenester friv. lag / organisasjoner. Salg av tjenester til grunnskole / barnehage. Særskilte prosjekt.	1 591,00 830,00 413,00 75 % av kostnad 100% av kostnad Ihht. reel kostnad	pr måned pr måned pr måned	1 639,00 855,00 426,00 75 % av kostnad 100% av kostnad Ihht reel kostnad	48,00 25,00 13,00	3 % 3 % 3 %
Ansvar	Billettinntekt og utleie	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
2 OK	Fritidsbading – voksne. Fritidsbading – barn.	0,00 0,00		0,00 0,00	0,00 0,00	0 % 0 %
Ansvar	Fellingsavgift fastsatt av Miljødirektoratet	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4	Voksen elg Elgkalv Voksen hjort Hjortekalv	537,00 316,00 411,00 249,00	pr skutt dyr pr skutt dyr pr skutt dyr pr skutt dyr	537,00 316,00 411,00 249,00		0 % 0 % 0 % 0 %
	Saksbehandlingsgebyr- Fastsatt i forskrift av Landbruks- og matdepartementet	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Jordloven- Deling Konsesjonsloven – Søknad om konsesjon	2 000 5 000		2 000 5 000	0 0	0 % 0 %
	Snøscooter	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Kjøretillatelse dagkort Grane kommune Kjøretillatelse årskort Grane kommune Kjøretillatelse ukeskort Grane kommune Kjøretillatelse tre-dagerskort Grane kommune Gebyr for manglende kjøretillatelse (ulovlig kjøring)	135,00 900,00 360,00 225,00 0,00		150,00 900,00 400,00 250,00 5 000,00	15,00 0,00 40,00 25,00 5 000,00	11 % 0 % 11 % 11 % 100 %
	Renovasjon eks. mva	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4	80 L 140 L 240 L 360L 660 L	2 040,00 2 040,00 2 040,00 2 040,00 9 342,00		2 040,00 2 040,00 2 040,00 2 040,00 9 340,00	0,00 0,00 0,00 0,00 -2,00	0 % 0 % 0 % 0 % 0 %

	Volumavhengig gebyr eks. mva	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	80 L	369,00		369,00	0,00	0 %
	140 L	646,00		646,00	0,00	0 %
	240 L	1 107,00		1 107,00	0,00	0 %
	360 L	2 546,00		2 546,00	0,00	0 %
	Fritidsrenovasjon					
	Hytte alt 1-Benyttet oppsamlingspunkt	950,40		950,40		
	Hytte alt 2- Egen dunk	1450,00		1 450,00		
	Hytte alt 3- Campingvogn/ bobil på fast plass			475,00		
	Fritidseiendom nr 2	475,00		475,00	475,00	
	Fri levering					
	Husholdninger alle dunkestørrelser	193,00		290,00	97,00	50 %
	Hytte alt 1	100,00		150,00	50,00	50 %
	Hytte alt 2	100,00		150,00	50,00	50 %
	Hytte alt 3			75,00	75,00	
	Fritidseiendom nr. 2	53,00		80,00	27,00	51 %
	Kommunalt tillegg eks. mva	120,00	pr. år	125,00	5,00	4 %
	Hovedpostene for byggesaksgebyrer	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Byggetillatelse næringsbygg (200 m ²)	13 923,00		14 340,00	417,00	3 %
	Byggetillatelse bolighus i 2 et. (120 m ²)	8 251,00		8 498,00	247,00	3 %
	Byggetillatelse mindre bygg/hytter (60 m ²)	5 208,00		5 364,00	156,00	3 %
	Endring av byggesak	1 241,00		1 278,00	37,00	3 %
	Godkjenning av foretak	2 376,00		2 447,00	71,00	3 %
	Meldingssaker	1 524,00		1 569,00	45,00	3 %
	Hovedpostene for oppmålingsaker	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Oppretting av grunneiendom 0-500 m ²	7 202,00		7 418,00	216,00	3 %
	Oppretting av større grunneiendom	14 404,00		14 836,00	432,00	3 %
	Punktfeste, oppmåling	7 202,00		7 418,00	216,00	3 %
	Grensejustering, festegrunn, jordsameie	2 400,00		2 472,00	72,00	3 %
	Arealoverføring, kr 1 000 pr. daa over 0,5 daa	9 602,00		9 890,00	288,00	3 %

		Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Betjening av henvendelser, feltarbeid pr. time	1 200,00		1 236,00	36,00	3 %
	Timepris kontorarbeid	891,00		917,00	26,00	3 %
	Tinglysingsgebyr, tillegg til Statens kartverk	119,00		122,00	3,00	3 %
	Saksbehandlingssak	2 060,00		2 121,00	61,00	3 %
	Hovedpostene for vann- og avløpsgebyrer	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4 Teknisk	Tilknytting av vann	5 482,00		5 646,00	164,00	3 %
	Tilknytting av avløp	5 433,00		5 595,00	162,00	3 %
	Årsavgift vann (bolig)	4 283,00		4 411,00	128,00	3 %
	Årsavgift vann (hytte)	2 141,00		2 205,00	64,00	3 %
	Årsavgift avløp (hytte)	2 608,00		2 686,00	78,00	3 %
	Årsavgift vann målt forbruk pr. m ³	15,50		16,00	0,50	3 %
	Fastpris pr. år/vannmåler pr. boenhet	2 824,00		2 908,00	84,00	3 %
	Årsavgift avløp inkl. slambehandling	5 657,00		5 826,00	169,00	3 %
	Årsavgift avløp målt forbruk pr. m ³	30,00		31,00	1,00	4 %
	Slamtømming inntil 4 m ³	1 978,00		2 037,00	59,00	6 %
	Slamtømming, tillegg pr m ³ over 4 m ³	332,00		341,00	9,00	3 %
	Utslippssak, sandfilter	1 992,00		2 051,00	59,00	3 %
	Utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann	2 085,00		2 147,00	62,00	3 %
	Feiing og brannvern	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Feie- og tilsynsavgift pr. pipeløp helårsbolig eks. mva	534,00		534,00	0,00	0 %
	Feie- og tilsynsavgift pr. pipeløp fritidsbolig eks. mva			534,00	534,00	100 %
	Brannutrykning ved unøddig alarm eks. mva	5 305,00		5 464,00	159,00	3 %
	Salg av info til Norsk Eiendomsinformasjon AS(Ambita-Infoland)	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Landbrukseiendom/ Gårdskart	219,00		225,00	6,00	3 %
	Matrikkelbrev	221,00		227,00	6,00	3 %
	Målebrev	115,00		118,00	3,00	3 %
	Kommunale festecontrakter/ festeavgift	115,00		118,00	3,00	3 %
	Godkjente bygningstegninger	320,00		329,00	9,00	3 %
	Ferdiggattest/midlertidig brukstillatelse	115,00		118,00	3,00	3 %

		Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Vei, vannforsyning og avløpsforhold	110,00		118,00	3,00	3 %
	Kommunale avgifter og eiendomsskatt	115,00		118,00	3,00	3 %
	Restanser og legalpant	115,00		118,00	3,00	3 %
	Gjeldende planstatus med bestemmelser	168,00		173,00	5,00	3 %
	Hovedpostene for plan- og disp.behandling					
4	Behandling av planprogram	3 090,00		3 182,00	92,00	3 %
Teknisk	Behandling av konsekvensutredning	3 090,00		3 182,00	92,00	3 %
	Disp. reg.planer som ikke krever høring	2 060,00		2 121,00	61,00	3 %
	Disp. reg.planer som krever høring	3 090,00		3 182,00	92,00	3 %
	Disp. fra k.planens arealdel LNF m/forbud	5 150,00		5 304,00	154,00	3 %
	Disp. fra k.planens arealdel øvrige områder	3 090,00		3 182,00	92,00	3 %
	Mindre vesentlig reguleringsendring	5 150,00		5 304,00	154,00	3 %
	Reg.pl.beh. – enkel plan i utbyggingsomr.	8 240,00		8 487,00	247,00	3 %
	Reg.pl.beh. – i LNF m/forbud og ressurskr.	25 750,00		26 522,00	772,00	3 %
Ansvar	Leieinntekter	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4	1/3 av hallen	320,00	pr. time	329,00	9,00	3 %
Teknisk	2/3 av hallen	385,00	pr time	396,00	11,00	3 %
	Hele hallen	450,00	pr time	463,00	13,00	3 %
	Halve hallen	1 926,00	pr dag	1 983,00	57,00	3 %
	Garderob m/toalett	385,00	pr dag	396,00	11,00	3 %
	1/3 av hallen- private arrangement	385,00	pr time	396,00	11,00	3 %
	2/3 av hallen- private arrangement	450,00	pr time	463,00	13,00	3 %
	Hele hallen- private arrangement	515,00	pr time	515,00	-	0 %
	Halve hallen- private arrangement	3 851,00	pr dag	3 966,00	115,00	3 %
	Garderob m/toalett- private arrangement	515,00	pr dag	530,00	15,00	3 %
	Auditoriet	642,00	pr gang	661,00	19,00	3 %
	Skolekjøkken/ kantine	515,00	pr gang	530,00	15,00	3 %
	Innebygdsboende, 10 prosent av brutto inntekt	3 851,00		3 851,00	-	0 %
	Utenbygdsboende, 10 prosent av brutto inntekt	6 419,00		6 611,00	192,00	3 %

	Kommunestyresalen	386,00	pr gang	397,00	11,00	3 %
	Formannskapssalen	386,00	pr gang	397,00	11,00	3 %
	Møterom kantine	386,00	pr gang	397,00	11,00	3 %
Ansvar	Skuddpremie	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4 Teknisk	Skuddpremie kråke	50,00	pr skutt dyr	50,00		0 %
	Skuddpremie ravn	50,00	pr skutt dyr	50,00		0 %
	Skuddpremie mink	100,00	pr skutt dyr	100,00		0 %
	Skuddpremie mår	200,00	pr skutt dyr	200,00		0 %
	Skuddpremie rødrev	300,00	pr skutt dyr	300,00		0 %
	Skuddpremie gaupe	2 500,00	pr skutt dyr	2 500,00		0 %
Ansvar	NAV	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
6 NAV	Enslige	5 700,00	per måned			
	Ektepar/samboere	9 500,00	per måned			
	Person i bofellesskap	4 750,00	per måned			
	Barn 0-5 år	2 200,00	per måned			
	Barn 6-10 år	2 900,00	per måned			
	Barn 11-17 år	3 700,00	per måned			
	Lav sats for livsopphold i Grane kommune:					
	50 % av statlige veiledende satser.					
				Blir ferdigstilt når sentrale satser foreligger.		

REPRESENTANTSKAPSPROTOKOLL SØNDRE HELGELAND MILJØVERK	
SAKSNR. : 20/18	MØTEDATO : 15.11.2018
SAKSBEH. : Toril Forsmo	MØTESTED : Phoenix Hotel, København
ARKIV : Perm	DELTAKERE : Representanter for Alstahaug kommune, Brønnøy kommune, Dønna kommune, Grane kommune, Hattfjelldal kommune, Herøy kommune, Leirfjord kommune, Sømna kommune, Vefsn kommune, Vega kommune og Vevelstad kommune.

SAK 20/18

Renovasjonsgebyr og leveringspriser for 2019

Punkt 1: Utvidet leveringstilbud, heretter kalt «vederlagsfri levering»

Fra 1. mai 2018 ble det innført vederlagsfri betaling for husholdninger i SHMIL. Dette betyr at alle som betaler renovasjonsavgift på bolig eller hytte, fritt kan levere sitt grovavfall på gjenvinningsstasjonen. For å dekke inn denne kostnaden ble det i 2018 lagt på et tillegg på renovasjonsgebyret som vist i tabellen under:

For å dekke inn forventede kostnader med «vederlagsfri levering», ble følgende satser vedtatt for 2018:

Husholdning: kr 290,- ekskl mva pr år
Fritidsbolig 1: kr 150,- ekskl mva pr år
Fritidsbolig 2, 3 etc: kr 80,- ekskl mva pr år (pr stk)

I løpet av de første månedene med fri levering har vi gjort følgende erfaringer:

- Avfallsmengdene har eksempelvis økt med 50 prosent når det gjelder restavfall fra mindre gjenvinningsstasjoner og 125 prosent når det gjelder trevirke. Dette for perioden mai til og med september

2017 vs. 2018.

- Kostnadene med drift/bemanning av gjenvinningsstasjoner har økt med over 2-300 prosent med bakgrunn i utvidet åpningstid og økt bemanning.
- Leveransene fra næringslivet (eksl Retura, Østbø og SAR) har blitt redusert i perioden med ca. 250 000 kr/35 %. Dette tilsier at en del næringsliv med stor sannsynlighet misbruker gratisordningen. I vekstsystemet ser vi også at kunder som har levert stabilt over flere år har forvunnet samtidig som ordningen ble innført.
- Tilbakemeldingene fra kundene har vært svært positive både til ordningen med fri levering og til lørdagsåpent.

Med bakgrunn i disse erfaringene har administrasjonen gjort følgende tiltak for å begrense kostnadsbruken og misbruk av ordningen:

- Åpningstidene reduseres tilbake til de samme vintertidene som man hadde før innføring av fri levering (dvs. hver 14. dag på de mindre gjenvinningsstasjonene i perioden 1/10 – 30/4).
- Varebiler med grønne skilter regnes som næring, men kan av eget ønske dokumentere at bilen er privat eid ved hjelp av vognkort/førerkort.
- Mengden som fritt kan leveres reduseres fra 3 m3 pr lass til 1 m3 pr dag.

Ved å innføre disse restriksjonene kan det årlige renovasjonsgebyret fortsatt holdes uendret på 0% slik det er fastsatt i økonomiplanen for 2016-2021.

2016	2017	2018	2019	2020	2021
0%	0%	0%	0%	0%	0%

Punkt 2: Renovasjonsgebyr for 2019

I henhold til forurensningsloven så skal kommunen fastsette gebyrer til dekning av kostnader forbundet med avfall. Her er et utdrag av forurensningsloven §34.(avfallsgebyr)
Kommunen skal fastsette gebyrer til dekning av kostnader forbundet med avfallssektoren, herunder innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling, etterkontroll mv. Kostnadene skal fullt ut dekkes inn gjennom gebyrene. Med kostnader menes både kapitalkostnader og driftskostnader. For avfall som kommunen har plikt til å samle inn, motta og/eller behandle etter §§ 29, 30 eller 31 må gebyret ikke overstige kommunens kostnader

Administrasjonen har tidligere lagt fram prognoser på at renovasjonsgebyret skal holdes uendret fram til 2021. Dette står fast. Det er ikke foreslått noen endring på gebyret for 2019.

Inkludering av campingvogner.

Da SHMIL innførte obligatorisk fritidsrenovasjon i 2015/2017, ble det poengtert at også campingvogner med fast oppstillingsplass mer enn 3 måneder pr år skal omfattes av ordningen. Av kapasitetshensyn har ikke SHMIL startet arbeidet med å kartlegge og legge til rette for dette fram til i dag. I løpet av 2019 vil vi imidlertid ha dette på plass, og administrasjonen foreslår at gebyret for plasser med fast oppstilt campingvogn settes til 50 % av gebyret for fritidsrenovasjon.

Foruten tillegget for vederlagsfri levering skal renovasjonsgebyret dekke alle de kostnader som SHMIL har i forbindelse med transport, behandling, administrasjon og maskiner og utstyr som kreves for å drive renovasjon i SHMIL sine 11 eierkommuner. Selskapsavtalen sier at prisene skal være lik i alle kommunene. Under står en framstilling av de viktigste delene som renovasjonsgebyret dekker;

Renovasjonsgebyret dekker:

- Henting av husholdningsavfall sortert i fargede poser og papir 26 ganger hvert år.
- Innsamling av julepapir
- Poser og sekker for levering av husholdningsavfall
- Tømming, rydding og vedlikehold av returpunkter for glass, metall og tekstiler
- Tømming, rydding og vedlikehold av samlingspunkter for fritidsrenovasjon
- Sortering av de fargede posene
- Pressing og opplasting av avfall som skal sendes til gjenvinning
- Transport av avfall til sluttbehandling
- Gjenvinning av avfall der ressursene blir til nye produkter. Noen av disse fraksjonene får SHMIL betalt for.
- Forbrenning og sluttbehandling av avfall det ikke finnes gjenvinningsordninger for.
- Vederlagsfri levering på gjenvinningsstasjonen (11 stasjoner):
  - Farlig avfall (lovpålagt)
  - Avfall fra husholdningene (nytt i 2018)
- Informasjonstiltak for å sikre riktig sortering.
- Omvisninger og holdningsskapende arbeid.
- Administrasjon
- ISO-sertifisering og revisjoner fra Fylkesmannen

Ekstraservice henting av dunk – nytt tilbud til abonnentene fra 2019

Med bakgrunn i ønske fra abonnenter om å hente og tømme søppeldunker som står plassert med avstand fra veien lengre enn 7 meter, ønsker vi å tilby ekstra henteavstand mot et årlig gebyr. Innherred Renovasjon, Iris Salten og Trondheim Renholdsverk er eksempler på andre renovasjonsselskap som tilbyr lignende tjeneste.

Pris

Ekstraservice, henting av dunk (kun to hjul) 7-15 meter fra veg

kr. 1.500,- pr år

Ekstraservice, henting av dunk (kun to hjul) 16- 30 meter fra veg

kr. 2.500,- pr år

Punkt 3: Leveringspriser fra husholdninger på gjenvinningsstasjonen

SHMIL har som mål å ikke øke renovasjonsgebyret fram til 2021. Dette medfører at vi heller ikke i år endrer prisene for levering på våre gjenbruksstasjoner. Som beskrevet over er det gjort noen restriksjoner på fri levering. De mengdene som leveres av husholdninger som går ut over det som inngår i ordningen (f. eks levering ut over 1 m³) belastes samme pris som for næringsliv. Dette gjelder kun leveranser av trevirke eller restavfall. Øvrige fraksjoner kan leveres vederlagsfritt uansett mengde.

Fra i 2016 ble prisen for å levere husholdningsavfall på gjenvinningsstasjonen teknisk sett en del av renovasjonsgebyret som skal vedtas av den enkelte kommune jfr. Forurensningsloven § 34 (avfallsgebyr). Avfallet som leveres av husholdningene på gjenvinningsstasjonen er av en slik art at det ikke kan leveres gjennom avfallsdunken, men er like fullt en del av det avfallet som kommunen (gjennom SHMIL IKS) har plikt til å tilby innbyggerne jfr § 27. Saken om

levering av avfall på gjenvinningsstasjonen er derfor todelt. Leveringsprisene for husholdningene skal i siste instans vedtas av den enkelte kommune på linje med renovasjonsgebyret. Prisene er oppgitt inklusive 25 % mva.

Punkt 4: Leveringspriser fra næring på gjenvinningsstasjonen i 2019.

Prisene for levering fra næringslivet er imidlertid ikke en del av det kommunale gebyret, da kommunene ikke har noen plikt til å etablere mottak for næringsavfall. Dette avfallet er underlagt fri konkurranse og SHMIL tilbyr tjenester i et åpent marked. Disse prisene vedtas av representantskapet. SHMIL eier i dag et deponi som tilbyr tjenester i konkurranse med andre deponier. Priser for levering av masser til deponi blir derfor gitt etter forespørsel. Prisene for næringsliv er oppgitt ekskl. mva.

STYRETS INNSTILLING:

PUNKT 1:

Representantskapet vedtar å holde tillegg for fri levering uforandret for 2019

Husholdning: kr 290,- ekskl mva pr år

Fritidsbolig 1: kr 150,- ekskl mva pr år

Fritidsbolig 2, 3 etc: kr 80,- ekskl mva pr år (pr stk)

PUNKT 2:

Representantskapet vedtar å be kommunestyrene i sine eierkommuner å fatte følgende vedtak vedrørende fastsettelse av renovasjonsgebyr:

Renovasjonsgebyr 2019					
Dunkstr	Grunn-gebyr	Fri levering	Volum gebyr	Sum eks.mva	Sum inkl. mva
80 L	2 040	290	369	2 699	3 374
140 L	2 040	290	646	2 976	3 720
240 L	2 040	290	1 107	3 437	4 296
360L	2 040	290	2 546	4 876	6 095
660 L	9 340	290		9 630	12 038
Fritid alt. 1	950	150		1 100	1 375
Fritid alt. 2	1 450	150		1 600	2 000
Fritid alt. 3	475	75		550	688
Fritidseiendom nr. 2	475	80		555	694

Grunngebret skal dekke faste lønnskostnader, avskrivninger, renter, faste transportkostnader og andre faste kostnader. Volumgebyret skal dekke tømning av dunk og papir iht. tømme kalender. Det skal også dekke driftsmaterialer, behandlingkostnader, transport til gjenvinning, andre variable driftskostnader. Tillegg for vederlagsfri levering er spesifisert i egen kolonne.

- Fritidsrenovasjon alt. 1 er pris for å benytte oppsamlingspunkt.
- Fritidsrenovasjon alt. 2 er for de som har valgt egen dunk som tømmes på ordinær renovasjonsrute.
- Fritidsrenovasjon alt 3 er for campingvogn/bobiler som står oppstilt på fast plass mer enn 3 mnd pr år.
- Det gis 50% rabatt for fritidsbolig/hytte nr. 2 eller flere. Dette må det søkes om særskilt til Shmil. Rabatten gjelder levering til samlingspunkt jamfør fritidsrenovasjon alt. 1. Rabatten gjelder ikke for campingvogn.
- Abonnement som inngår fellesløsning/dunkdelingsordning gis hver en rabatt på kr. 125,- inkl. mva.
- Bringeabonnenter betaler 2/3 av 80 l abonnement. Det vil si kr. 2168,- inkl. mva
- Gebyr for dunkbytte 250,- inkl. mva. pr. bytte der kunden henter dunken ved våre regionale anlegg
- Pris for utkjøring av dunkbytte er kr. 500,- inkl. mva. Gjelder både husholdning og utkjøring fritidsdunker.
- Feilsorteringsgebyr for brudd på pålegg om kildesortering foreslås økes til kr. 1000,- inkl. mva. 2 hjuls dunker (80L t.om. 360L) kr. 2000,- inkl. mva for 660L dunker. Feilsorteringsgebyr for 2.gangs overtredelse og utover settes til dobbel sats av første gangs gebyr.
- Minimumsgebyr for ulovlig hen-setting av avfall på returpunkter foreslås uendret kr. 1.500,- inkl. mva. Henviser til renovasjonsforskriften §16 om sanksjoner. Kommunestyret delegerer til SHMIL å kreve inn gebyr på vegne av kommunen, samt å vurdere ekstra omkostninger med oppryddingen.
- Administrasjonsgebyr økes til kr. 60,- per abonnent. Dette trekkes fra kommunenes "kommunale tillegg" som innkreves av SHMIL og utbetales kommunene etter fakturering (3 ganger i året).
- Ekstraservice for henting av dunk foreslås vedtatt med følgende priser.
  - Henting av dunk (kun to hjul) 7-15 meter fra veg kr. 1.500,- pr år
  - Henting av dunk (kun to hjul) 16- 30 meter fra veg kr. 2.500,- pr år

PUNKT 3:

Representantskapet vedtar at priser for levering av husholdningsavfall på SHMILs anlegg skal beregnes som følger: Leveranser ut over 1 m³ per dag, restavfall og trevirke, belastes med 460 kr pr m³ inkl. mva. Øvrig avfall leveres gratis.

Vedtaket i punkt 3 oversendes eierkommunene for sluttbehandling sammen med renovasjonsgebyret.

PUNKT 4:

Representantskapet vedtar priser for levering av næringsavfall på SHMILs anlegg vist i tabell 2.

Dersom det oppstår vesentlige endringer i rammebetingelsene, delegerer representantskapet til styret å fastsette nye priser for næringslivet. Styret gis også fullmakt til å forenkle priskategoriene dersom dette gir en mer effektiv drift.

Tabell 2: Prislister næringsliv ekskl. mva		
Avfallstype	Alstahaug, Brønnøysund og Åremma Levert på vekt* pr tonn	Øvrige gjenbruksstasjoner Levert pr m³*
Restavfall næring	kr. 2 480,-	kr. 368,-
Gjenvinnbart avfall næring	kr. 1 080,-	kr. 368,-
Hageavfall	kr. 800,-	kr. 102,-
Våtorganisk avfall (matavfall)	kr. 2 020,-	kr. 368,-
Smittefarlig avfall	kr. 11 318,-	kr. 3 990,-
PCB-vinduer (1965 - 80)	kr. 1 300,-	kr. 612,-
Isolerglass med klorparafin (1981 - 90)	kr. 8 927,-	kr. 2 236,-
EE-avfall	kr. 2 490,-	kr. 499,-
Trykkimpregnert og kreosot	kr. 2 693,-	kr. 539,-
Masser for levering til deponi	Kun på Åremma, pris etter på forespørsel	
Farlig avfall	Egen prislister	
* Minste levering vekt 20 kg og volum 0,25 m ³		
Følgende avfallstyper kan leveres gratis:	Batterier	
	Gjenvinnbart avfall som: Metall, plastfolie, tekstiler, lesestoff, papp-, glass- og metallemballasje,	
	Landbruksplast (folie, pp-sekk, flasker, kanner og brett) Forutsetter riktig sortering.	

INDRE HELGELAND KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT
... et interkommunalt samarbeid mellom ...
Grane – Hattfjelldal – Hemnes – Lurøy - Nesna – Rana - Vefsn

Til:

Grane kommune
v/økonomisjef

- post@grane.kommune.no
- rignor.tvera@grane.kommune.no

Deres ref.:

Vår ref.:

Korgen, den:
04.09.2018

**BUDSJETTFORSLAG 2019 FOR
KONTROLLUTVALGET OG REVISJONSTJENESTENE.**

Vedlagt følger budsjettforslag 2019 for kontrollutvalget og revisjonstjenestene i Grane. Kontrollutvalget vedtok i møte den 04.09.2018 under sak 029/18 å oversende følgende budsjettforslag:

- Kr. 181.180,- som kontrollutvalgets egne driftsutgifter for 2019
- Kr. 445.000,- som revisjonsutgifter for 2019

Kontrollutvalget ber med dette administrasjonen innarbeide ovennevnte budsjett-tall i kommunens budsjettutkast samt at vedlagte dokument «Budsjettforslag 2019 ...» fra KU vedlegges saken når kommunens budsjett behandles i formannskapet og i kommunestyret.

Ta gjerne kontakt dersom det er spørsmål til ovennevnte.

Med vennlig hilsen

_____
sign. _____
Knut Soleglad
kontrollutvalgets sekretær

Vedlegg: Budsjettforslag 2019 for kontrollutvalget og revisjonstjenestene i Grane kommune, datert 04.09.2018 (pdf-fil)

Postadresse:	Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat, Sentrumsveien 1, 8646 KORGEN	
E-mailadresse:	knut.soleglad@hemnes.kommune.no	
Hjemmeside:	www.ihkus.no	
Telefax:	75 19 71 01 attn.: Knut Soleglad	
Telefon:	95 14 47 81 (mobil)	75 19 70 00 (s.bord)

BUDSJETTFORSLAG 2019
for
KONTROLLUTVALGET og REVISJONSTJENESTENE
I
GRANE KOMMUNE

Det er § 18 1.ledd i KU-forskriften som gir bestemmelsen for budsjettbehandling av kommunens kontroll- og revisjonsarbeid, bl.a. at kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og tilsynsarbeidet skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

Kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen er organisert slik at det er kontrollutvalget som foreslår budsjetttrammen for kontrollutvalgets egen virksomhet samt kommunens revisjonsutgifter. Kontrollutvalgets sekretariat (Indre Heigeland Kontrollutvalgssekretariat) vedtar i hht. vedtekter selv sitt budsjett som oversendes til administrasjon for innarbeidelse i kommunens samlede budsjetter.

Kontrollutvalgets budsjettforslag for sin egen virksomhet og for revisjonsutgiften ble vedtatt av kontrollutvalget i møte den 04.09.2018 (KU-sak 0029) med følgende beløp:

- For revisjonstjenestene: kr. 445 000
- For kontrollutvalgets egen virksomhet: kr. 181 180 (jfr. nedenfor samt vedlegg)

	Sum	Fordelt pr. aktivitet				
		Ordinære møter KU	Styremøter Sekretar.	Felles-samling Regional	Fagkonferanse Nasjonal	Kontingent "FKT"
Møtegodtgjørelse	14 000	12 500	1 500	-	-	-
Tapt arbeidsfortjeneste	86 100	34 440	10 332	13 776	27 552	-
Arbeidsgiveravgift	5 105	2 394	603	703	1 405	-
Bevertning	750	750	-	-	-	-
Opplæring og kurs	38 000	-	-	10 000	28 000	-
Reiser, diett, bil m.m.	37 225	3 075	2 460	2 050	29 640	-
Kontingent	-	-	-	-	-	-
Sum	181 180	53 159	14 895	26 529	86 597	-

Budsjettforslagets hovedforutsetninger:

- Det gjennomføres 5 KU-møter og 3 styremøter i KU-sekretariat.
Styret i KU-sekretariatet har 1 representant fra Grane som belastes KU-budsjettet.
- Det holdes én fellessamling for alle KU-medlemmene fra de 7 samarbeidende kommunene.
- Det gis mulighet til 4 deltakelser i løpet av året på nasjonale fagkonferanser.
- KU-Grane er ikke medlem i FKT (Forum for Kontroll og Tilsyn).
- "Regler om møtegodtgjørelse til de folkevalgte i Grane kommune - gjeldende for valgperioden 2015-2019" (vedtatt i KST-sak 074/15) er lagt til grunn i budsjettforslaget.

Kontrollutvalget i Grane
04.09.2018

Detaljerte spesifikasjoner til budsjettforslaget for KUs egen virksomhet:

Møtegodtgjørelse:

- KU-leder og medlem honoreres likt med kr. 500/møte		
KU-møte:	Leder + 4 medl. à 500/møte x 5 møter	12 500
Styremøte, KU-sekretariat:	Kr. 500/møte x 3 møter/år x 1 medl.	1 500
		14 000

Tapt arbeidsfortjeneste:

- Høyeste beløp for legitimert tap = 0,6% pr. dag av ordførers godtgjørelse (= 4.304/dag, = 574/time)		
- Ordførers godtgjørelse er 75% av stortingsrepresentants lønn = 956.463x0,75 = 717.347,- (fom 1/5-18)		
KU-møte:	3 medl. à 574/t x 4t/møte x 5 møter	34 440
Styremøte, KU-sekretariat:	1 medl. à 574/t x 6t/møte x 3 møter	10 332
Fellessamling:	3 medl. à 574/t x 8t/dag x 1 dager	13 776
Fagkonferanse:	3 medl. à 574/t x 8t/dag x 2 dager	27 552
		86 100

Arbeidsgiveravgift:	5,1% av møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste	5 105
----------------------------	---	-------

Beverting:

KU-møte:	5 møter à kr. 150,-	750
----------	---------------------	-----

Opplæring og kurs:

Fellessamling, samarb. KU'er	5 deltakelser à kr. 2.000 (inkluderer kursavgift/overnatt.)	10 000
Fagkonferanse:	4 deltakelser à kr. 7.000 (inkluderer kursavgift/overnatt.)	28 000
		38 000

Reise, diett, bil m.m.:

KU-møte:	Kr. 4,10/km x 30km/medl. x 5 medl. x 5møter	(bil)	3 075
Styremøte, KU-sekretariat:	Kr. 4,10/km x 200km/medl. x 1medl. x 3møter	(bil)	2 460
Fellessamling:	Kr. 4,10/km x 100km/medl. x 5medl. x 1samling	(bil)	2 050
Fagkonferanse (t/r flyplass):	Kr. 4,10/km x 100km/medl. x 4delt. x 1konferanse	(bil)	1 640
Fagkonferanse (t/r Garderm.):	Kr. 7.000/deltakelse x 4deltakelser x 1konferanse	(fly/tog)	28 000
			37 225

Detaljerte spesifikasjoner til budsjettforslaget for revisjonstjenestene:

Revisjonshonorar for 2019:	445 000
(beregnet som fast pris for X ant. timer regnskapsrevisjon, attestasjoner samt forvaltningskontroller)	

Uttalelse vedrørende fjerning av seniortillegg

I forslag til budsjett for 2019 er det foreslått at det seniorpolitiske tiltaket fra lønnspolitisk plan skal fjernes fra og med 2019. I møte med de hovedtillitsvalgte der budsjettet ble lagt fram i slutten av november ble fagforeningene for første gang informert om dette og begrunnelsen var behov for å spare penger og at andre kommuner har gjort det samme.

Vi som fagforeninger reagerer på måten dette skjer på. Slik vi ser det har vi en lønnspolitisk plan inntil vi vedtar en ny. Fagforeningene har i flere år tatt til orde for at det er på tide å revidere planen vi har nå, uten at dette har blitt prioritert av administrasjonen. All den tid dette ikke gjøres, må vi forholde oss til den planen vi har.

Vi synes også det er kritikkverdig at et slikt forslag legges fram i budsjett uten å ha blitt drøftet med organisasjonene i kommunen. Hovedavtalens bestemmelser sier at kommunen på et tidligst mulig tidspunkt skal informere, drøfte og ta de tillitsvalgte med på råd ved endringer. I dette tilfellet kan vi ikke se at det har foregått verken drøfting eller at vi er tatt med på råd. I beste fall er vi informert, men dette etter at arbeidsgiver har bestemt seg for at dette er deres forslag til budsjett.

Grane kommune skal ha en lokal lønnspolitikk og denne bør samsvare med hvilke målsettinger man setter seg for den lokale lønnspolitikken. Vi må først definere hva vi ønsker å oppnå med vår lokale lønnspolitikk, deretter kan vi nedfelle hvilke tiltak vi ønsker å sette inn for å oppnå våre mål. Er det for eksempel slik at Grane kommune har behov for nedbemanning og gjerne skulle sett at man kunne få folk til å gå av tidligst mulig, så vil det være unaturlig å ha en lokal lønnspolitikk som oppfordrer folk til å stå lenger i arbeid. Vi har ikke inntrykk av at Grane kommune for tiden har noe behov for å få folk til å slutte i arbeid på et tidligst mulig tidspunkt.

Det kan være verdt å merke seg at dette tiltaket kom inn i lønnspolitisk plan fordi man ønsket å motvirke at folk gikk av tidlig på AFP som var en kostbar ordning for kommunen. I tillegg er det en ordning som gir folk et ekstra incentiv for å stå i arbeid og bidra med sin kompetanse i organisasjonen. Nyrekruttering er alltid forbundet med en viss usikkerhet for om man klarer å hente inn den kompetansen man har mistet når folk går av. Tillegget har i liten grad blitt vekslet inn i fritid, men for noen kan dette være en viktig lettelse i arbeidslivets siste år for å greie å stå i arbeid.

Vi har forståelse for at det er fristende og nødvendig å se på alle muligheter man har for å kutte på kostnader i en fase der kommunen står foran store investeringer. Vi kan likevel ikke akseptere at hovedavtalens bestemmelser om medvirkning neglisjeres på en slik måte som det er gjort av kommunens administrasjon i dette tilfellet. Vi kan heller ikke akseptere at vi sitter med en vedtatt lønnspolitikk der enkelte punkt ikke skal følges av arbeidsgiver med bakgrunn i budsjettvedtak.

Organisasjonene ber derfor om at politikerne stryker dette fra budsjettet dere vedtar, og heller ber administrasjonen komme tilbake med et forslag til en revidert lønnspolitisk plan som er tuftet på de målsettinger kommunen måtte ha for sin lønnspolitikk og som ikke minst er utformet i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene.

Det ble foreslått at man i stedet for dette tiltaket kunne bruke lokale forhandlinger til å gi ekstra til seniorenene. Dette mener vi er et lite gjennomtenkt forslag. Det blir vanskelig å sikre likebehandling på denne måten, og det vil bli mer tilfeldig hvem som vil få og hvor mye man vil få gjennom forhandlinger som foregår på tvers av flere av hovedtariffavtalens lønnskapitler. Noen forhandler bare lokalt, noen får sentrale tillegg og en liten del lokalt omtrent annethvert år. Kriteriene ved forhandlinger i de ulike kapitler er heller ikke de samme. Vi kan ikke i det hele tatt se at dette er noen løsning.

Vi vil til slutt uttrykke skuffelse over at det er administrasjonen som profesjonell arbeidsgiver som overser sine plikter til å involvere og drøfte denne typen endringer med sine tillitsvalgte.

For Delta i Grane
Regina Thom

For NITO i Grane
Ole Kristian Andersen

For Sykepleierforbundet i Grane
Jaana Pynnönen

For Fagforbundet i Grane
Solbjørg Midtdal

For Utdanningsforbundet i Grane
Bent Even Olderskog